

1

ภัยที่ก่อให้เกิดภัย @

คู่มือและมาตรฐาน ป้ายจราจร

© ປະເທດລາວສຸກເນົາ

ເລີ່ມທີ 1 ຄູ່ມືອແລະມາຕຮູ້ຈາກປ້າຍຈາຈ

ພິມພົດຮ່ວມທີ 1 (ກັນຍາຍນ 2554)

ໂດຍ

ກຣມທາງໜລວງ ກຣະທຽບຄມນາຄມ
ຄົນສະໝັກ ແຂວງຫຼຸ່ມພັນໄກ
ເຂົາມະວົງທີ່ ກຣູງເທັນນະນຳ

© ປະເທດລາວສຸກເນົາ

คำนำ

โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงมาตรฐานเครื่องหมายควบคุมการจราจรกรมทางหลวงเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นตามร่างกฎกระทรวง “กำหนดการจัดทำ ปัก ติดตั้งป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร หรือสัญญาณจราจร สำหรับการจราจรบนทางหลวง” ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สก.) เรื่องเสร็จที่ 880/2552 โดยโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือ มาตรฐาน ข้อกำหนด และเอกสารฉบับต่างๆ ที่กรมทางฯ ลางได้ใช้มาเป็นระยะเวลา ให้มีความทันสมัยและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

การควบคุมการจราจรให้เป็นระเบียบ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยต่อผู้ขับขี่ ลดภัยทางถนน จำเป็นต้องออกแบบและติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมการจราจรประเภทต่างๆ อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งประกอบไปด้วย ป้ายจราจร (Traffic Signs) เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง (Pavement Markings) สัญญาณไฟจราจร (Traffic Signals) ตลอดจน อุปกรณ์อื่นๆ ที่ใช้ร่วมกับอุปกรณ์ข้างต้น เช่น เครื่องหมายนำทาง (Delineators) และไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวง (Road Lightings) เป็นต้น นอกจากนี้การเลือกใช้วัสดุและชิ้นส่วนต่างๆ รวมไปถึงกระบวนการผลิตและวิธีการติดตั้ง จะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐานที่กรมทางหลวงได้ระบุไว้ เพื่อให้ เคียงกันทั้งงานทางที่มีคุณภาพ มีความทนทานในการใช้งาน และประหยัดค่าใช้จ่ายการซ่อมบำรุงในระยะยาว

ป้ายจราจรเป็นอุปกรณ์งานทางที่ติดตั้งบนทางหลวงเพื่อบ่งบอกความสะดวกและเสริมสร้างความปลอดภัย ในการเดินทางแก่ผู้ขับขี่ ประเภทป้ายที่สำคัญในการใช้งานที่รับใช้ได้แก่ ป้ายบังคับ ป้ายเตือน และป้ายแนะนำ โดยป้าย แต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์การใช้งานแตกต่างกัน ป้ายบังคับใช้เพื่อบังคับให้ผู้ขับขี่รวมถึงคนเดินเท้าทราบถึงสิทธิ และหน้าที่ของตนเองบนท้องถนนหรือทางเท้า ซึ่งจะช่วยด้วยความชัดเจนของ การจราจรและหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้น ป้ายเตือนใช้เพื่อเตือนให้ผู้ขับขี่ทราบล่วงหน้าถึงสิ่งที่อาจจะเป็นอันตรายหรือสิ่งที่จำเป็นต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น เป็นการเพิ่มความปลอดภัยบนทางหลวง ป้ายแนะนำใช้เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่ทราบถึงข้อมูล ที่สำคัญขณะใช้เส้นทาง เช่น จุด kontrol จุดทาง ทางเข้า ทางออก และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น การที่ป้ายจราจร มีอยู่ด้วยกันหลายประเภท และแต่ละประเภทมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด จึงจำเป็นต้องมีการกำหนด รูปร่าง สี และลักษณะ ต่างๆ ของป้ายให้แตกต่างกัน เพื่อใช้แยกแยะลักษณะจำเพาะของแต่ละป้าย นอกจากนี้ ป้ายจราจรอาจถูกติดตั้งเป็น ป้ายข้างทางหรือป้ายแขวนสูง โดยมีระยะติดตั้งตามแนวทางเดินรถ ตามแนวขวาง และตามแนวตั้งที่แตกต่างกัน เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการมองเห็น รับรู้ และปฏิบัติตาม อย่างเหมาะสมตามหลักวิศวกรรมจราจร ด้วยความจาก ลายในด้านต่างๆ ของป้ายจราจรดังที่ได้กล่าวในข้างต้น กรมทางหลวงจึงได้จัดทำคู่มือและมาตรฐาน ป้ายจราจรฉบับนี้ โดยเป็นการกำหนดมาตรฐานด้านต่างๆ สำหรับป้ายจราจรและวิธีการใช้งาน เพื่อให้หน่วยงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

© ປະເທດລາວສຸກເນົາ

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 รายการทั่วไปของป้ายจราจรและการใช้งาน	1
1.1 วัตถุประสงค์ของป้ายจราจร	1
1.2 หลักการปฏิบัติโดยทั่วไป	1
1.3 อำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย	1
1.4 วัสดุสำหรับป้ายจราจร	2
1.5 การเลือกใช้ขนาดป้ายจราจร	2
1.6 ประเภทป้ายจราจร	3
1.7 มาตรฐานการออกแบบป้ายจราจร	3
1.8 ลักษณะของป้ายจราจร	4
1.8.1 รูปร่างและการใช้งานป้ายจราจร	4
1.8.2 สีของป้ายจราจร	5
1.8.3 เครื่องหมายและสัญลักษณ์	7
1.8.4 ตัวอักษรและตัวเลข	7
1.8.5 เส้นขอบป้าย	7
1.9 การให้แสงสว่างและการใช้วัสดุสะท้อนและนป้ายจราจร	11
1.9.1 การให้แสงสว่าง	11
1.9.2 การใช้วัสดุจะทับและนป้ายจราจร	11
1.10 การติดตั้งป้าย	12
1.10.1 หลักการติดตั้งป้ายจราจรโดยทั่วไป	12
1.10.2 ระยะติดตั้งป้ายจราจร	13
1.10.3 เสาป้ายจราจร	18
1.10.4 ตำแหน่งการปักป้ายจราจร	18
1.11 ป้ายจราจรแขวนสูง	19
1.12 การบำรุงรักษาป้ายจราจร	20
1.13 รหัสป้ายจราจร	20
บทที่ 2 ป้ายบังคับ (Regulatory Signs)	22
2.1 วัตถุประสงค์ของป้ายบังคับ	22
2.2 การใช้ป้ายบังคับ	22
2.3 ลักษณะของป้ายบังคับ	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4 ประเภทของป้ายบังคับ	23
2.4.1 ป้ายบังคับประเภทกำหนดสิทธิ์ (Priority Regulating Signs)	23
2.4.1.1 ป้ายหยุด (บ.1)	24
2.4.1.2 ป้ายให้ทาง (บ.2)	25
2.4.1.3 ป้ายให้รถสวนทางมาก่อน (บ.3)	26
2.4.2 ป้ายห้ามหรือจำกัดสิทธิ์ (Priority or Restrictive Signs)	27
2.4.2.1 ป้ายห้ามแซง (บ.4)	28
2.4.2.2 ป้ายห้ามเข้า (บ.5)	28
2.4.2.3 ป้ายห้ามกลับรถไปทางขวา (บ.6)	29
2.4.2.4 ป้ายห้ามกลับรถไปทางซ้าย (บ.7)	29
2.4.2.5 ป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย (บ.8)	29
2.4.2.6 ป้ายห้ามเลี้ยวขวา (บ.9)	29
2.4.2.7 ป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย (บ.10)	30
2.4.2.8 ป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา (บ.11)	30
2.4.2.9 ป้ายห้ามเลี้ยวขวาหรือเลี้ยวซ้าย (บ.12)	30
2.4.2.10 ป้ายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา (บ.13)	30
2.4.2.11 ป้ายห้ามจอด (บ.14)	31
2.4.2.12 ป้ายห้ามรถบรรทุก (บ.15)	31
2.4.2.13 ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ (บ.16)	31
2.4.2.14 ป้ายห้ามรถพ่วง (บ.17)	31
2.4.2.15 ป้ายห้ามรถยกต์สามล้อ (บ.18)	31
2.4.2.16 ป้ายห้ามรถสามล้อ (บ.19)	31
2.4.2.17 ป้ายห้ามรถจักรยาน (บ.20)	31
2.4.2.18 ป้ายห้ามล้อเลื่อนลากเชือน (บ.21)	32
2.4.2.19 ป้ายห้ามรถยกต์ที่ใช้ในการเกษตร (บ.22)	32
2.4.2.20 ป้ายห้ามเกวียน (บ.23)	32
2.4.2.21 ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ และรถยกต์ (บ.24)	32
2.4.2.22 ป้ายห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์ (บ.25)	32
2.4.2.23 ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ และรถยกต์สามล้อ (บ.26)	32
2.4.2.24 ป้ายห้ามใช้เสียง (บ.27)	33

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.4.2.25	ป้ายห้ามคน (บ.28)	33
2.4.2.26	ป้ายห้ามจอดรถ (บ.29)	34
2.4.2.27	ป้ายห้ามหยุดรถ (บ.30)	34
2.4.2.28	ป้ายหยุดตรวจ (บ.31)	34
2.4.2.29	ป้ายจำกัดความเร็ว (บ.32)	35
2.4.2.30	ป้ายจำกัดน้ำหนัก (บ.33)	36
2.4.2.31	ป้ายจำกัดความกว้าง (บ.34)	36
2.4.2.32	ป้ายจำกัดความสูง (บ.35)	37
2.4.2.33	ป้ายจำกัดความยาว (บ.36)	37
2.4.3	ป้ายมังคบประเพณีคำสั่ง (Mandatory Signs)	38
2.4.3.1	ป้ายให้รถเดินทางเดียว (บ.37)	39
2.4.3.2	ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางซ้าย (บ.38)	39
2.4.3.3	ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา (บ.39)	39
2.4.3.4	ป้ายให้ซิดซ้าย (บ.40)	40
2.4.3.5	ป้ายให้ซิดขวา (บ.41)	40
2.4.3.6	ป้ายไฟสีขาว จชยนท์ รีอชิดขวา (บ.42)	41
2.4.3.7	ป้ายไฟจีระวชัย (บ.43)	42
2.4.3.8	ป้ายไฟเลี้ยวขวา (บ.44)	42
2.4.3.9	ป้ายไฟเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา (บ.45)	42
2.4.3.10	ป้ายให้ตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย (บ.46)	42
2.4.3.11	ป้ายให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวา (บ.47)	42
2.4.3.12	ป้ายวงเวียน (บ.48)	43
2.4.3.13	ป้ายช่องเดินรถประจำทาง (บ.49)	44
2.4.3.14	ป้ายช่องเดินรถมวลชน (บ.50)	46
2.4.3.15	ป้ายช่องเดินรถจักรยานยนต์ (บ.51)	46
2.4.3.16	ป้ายช่องเดินรถจักรยาน (บ.52)	47
2.4.3.17	ป้ายคนเดินเท้า (บ.53)	47
2.4.3.18	ป้ายความเร็วขั้นต่ำ (บ.54)	48
2.4.4	ป้ายอื่นๆ	48
2.4.4.1	ป้ายสุดเขตบังคับ (บ.55)	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ป้ายเตือน (Warning Signs)	49
3.1 วัตถุประส่งค์ของป้ายเตือน	49
3.2 การใช้ป้ายเตือน	49
3.3 ลักษณะของป้ายเตือน	49
3.4 ระยะติดตั้งป้ายเตือน	50
3.5 ป้ายเตือนที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างและบำรุงทั่วไป	50
3.6 แบบมาตรฐานของป้ายเตือน	50
3.6.1 ป้ายเตือนทางโค้งต่างๆ (ต.1 – ต.10)	50
3.6.1.1 ป้ายเตือนทางโค้งซ้าย (ต.1)	51
3.6.1.2 ป้ายเตือนทางโค้งขวา (ต.2)	51
3.6.1.3 ป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย (ต.3)	51
3.6.1.4 ป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา (ต.4)	51
3.6.1.5 ป้ายเตือนทางโค้งกลับเริ่มซ้าย (ต.5)	52
3.6.1.6 ป้ายเตือนทางโค้งกลับเริ่มขวา (ต.6)	52
3.6.1.7 ป้ายเตือนทางโค้งกว้างรัศมีแคบเริ่มซ้าย (ต.7)	52
3.6.1.8 ป้ายเตือนทางโค้งกว้างรัศมีแคบเริ่มขวา (ต.8)	52
3.6.1.9 ป้ายเตือนทางโค้งแคบเริ่มซ้าย (ต.9)	53
3.6.1.10 ป้ายเตือนทางโค้งแคบเริ่มขวา (ต.10)	53
3.6.2 ป้ายเตือนทางแยกต่างๆ (ต.11 – ต.20)	54
3.6.3 ป้ายเพื่อ通知 เวียนข้างหน้า (ต.21)	55
3.6.4 ป้ายเตือนทางแคบต่างๆ (ต.22 – ต.24)	55
3.6.4.1 ป้ายเตือนทางแคบลง (ต.22)	55
3.6.4.2 ป้ายเตือนทางแคบด้านซ้าย (ต.23)	56
3.6.4.3 ป้ายเตือนทางแคบด้านขวา (ต.24)	56
3.6.5 ป้ายเตือนสะพานแคบ (ต.25)	56
3.6.6 ป้ายเตือนช่องจราจรปิด (ต.26 – ต.27)	57
3.6.6.1 ป้ายเตือนช่องจราจรปิดด้านซ้าย (ต.26)	57
3.6.6.2 ป้ายเตือนช่องจราจรปิดด้านขวา (ต.27)	57

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.6.7	ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟ (ต.28 – ต.30)	58
3.6.7.1	ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกันทาง (ต.28)	58
3.6.7.2	ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกันทาง (ต.29)	59
3.6.7.3	ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟติดทางแยก (ต.30)	59
3.6.8	ป้ายเตือนทางแคบ (ต.31)	59
3.6.9	ป้ายเตือนช่องลอดต่ำ (ต.32)	60
3.6.10	ป้ายเตือนทางลาดชัน (ต.33 – ต.34)	60
3.6.10.1	ป้ายเตือนทางขึ้นลาดชัน (ต.33)	60
3.6.10.2	ป้ายเตือนทางลงลาดชัน (ต.34)	61
3.6.11	ป้ายเตือนสภาพผิวทาง (ต.35 – ต.40)	62
3.6.11.1	ป้ายเตือนรถกระโดด (ต.35)	62
3.6.11.2	ป้ายเตือนผิวทางชุ่มชื้น (ต.36)	62
3.6.11.3	ป้ายเตือนทางเป็นแอ่ง (ต.37)	63
3.6.11.4	ป้ายเตือนทางลื่น (ต.38)	63
3.6.11.5	ป้ายเตือนผิวทางร่วน (ต.39)	64
3.6.12	ป้ายเตือนหินร่วง (ต.40)	64
3.6.13	ป้ายเตือนสะพานเม็ดได้ (ต.41)	65
3.6.14	ป้ายเตือนเปลี่ยนช่องเดินรถ (ต.42 – ต.43)	65
3.6.14.1	ป้ายเตือนเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย (ต.42)	65
3.6.14.2	ป้ายเตือนเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา (ต.43)	65
3.6.15	ป้ายเตือนทางข่าน (ต.44 – ต.45)	66
3.6.15.1	ป้ายเตือนออกทางข่าน (ต.44)	66
3.6.15.2	ป้ายเตือนเข้าทางหลัก (ต.45)	66
3.6.16	ป้ายเตือนทางร่วม (ต.46 – ต.47)	67
3.6.16.1	ป้ายเตือนทางร่วมซ้าย (ต.46)	67
3.6.16.2	ป้ายเตือนทางร่วมขวา (ต.47)	67
3.6.17	ป้ายเตือนทางคู่ (ต.48 – ต.49)	68
3.6.17.1	ป้ายเตือนทางคู่ซ้างหน้า (ต.48)	68
3.6.17.2	ป้ายเตือนสิ้นสุดทางคู่ (ต.49)	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6.18 ป้ายเตือนจุดกลับรถ (ต.50 – ต.51)	69
3.6.18.1 ป้ายเตือนจุดกลับรถขวา (ต.50)	69
3.6.18.2 ป้ายเตือนจุดกลับรถซ้าย (ต.51)	69
3.6.19 ป้ายเตือนทางเดินรถสองทิศทาง (ต.52)	69
3.6.20 ป้ายเตือนสัญญาณจราจร (ต.53)	70
3.6.21 ป้ายเตือนหยุดข้างหน้า (ต.54)	70
3.6.22 ป้ายเตือนให้ทางข้างหน้า (ต.55)	71
3.6.23 ป้ายเตือนคนข้ามถนน (ต.56)	71
3.6.24 ป้ายเตือนโรงเรียนระวังเด็ก (ต.57)	72
3.6.25 ป้ายเตือนระวังสัตว์ (ต.58)	72
3.6.26 ป้ายเตือนระวังเครื่องบินบินต่ำ (ต.59)	73
3.6.27 ป้ายเตือนระวังอันตราย (ต.60)	73
3.6.28 ป้ายเตือนเขตห้ามแซง (ต.61)	74
3.6.29 ป้ายเตือนแนวทางต่าง ๆ (ต.62 – ต.73)	75
3.6.29.1 ป้ายเตือนเครื่องหมายจุดครุภัณฑ์ (ต.62)	75
3.6.29.2 ป้ายเตือนแนวทาง (เชิงลก) (ต.63 และ ต.66)	76
3.6.29.3 ป้ายเตือนเส้นริมทาง (ต.65 ต.68 และ ต.70)	77
3.6.29.4 ป้ายเตือนแนวทาง (ต.64 ต.67 และ ต.69)	77
3.6.29.5 ป้ายตยนสิ่งกีดขวาง (ต.71 - ต.73)	78
3.6.30 ป้ายเพิ่มเติมกันไฟ (ต.74)	78
3.7 ป้ายเติบโต ส.ว. (Supplementary Plaques)	79
3.8 ป้ายเงื่อนจี่นุ่ง	82
บทที่ 4 ป้ายแนะนำทั่วไป (Guide Signs – Conventional Highways)	83
4.1 วัตถุประสงค์ของป้ายแนะนำทั่วไป	83
4.2 การใช้ป้ายแนะนำทั่วไป	83
4.3 ลักษณะของป้ายแนะนำทั่วไป	83
4.4 ขนาดของป้ายแนะนำทั่วไป	84
4.5 ตัวอักษรและตัวเลข	84
4.6 จำนวนข้อความ	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.7 เครื่องหมายลูกศร	85
4.8 ระบบหมายเลขอทางหลวง	85
4.9 ป้ายหมายเลขอทางหลวง	86
4.9.1 ป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดิน	86
4.9.2 ป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน	88
4.10 ป้ายชุด	89
4.10.1 ป้ายชุดทางหลวงเดิม ป้ายชุดทางหลวงเข้าเมือง และป้ายชุดทางหลวงเลี้ยวเมือง	90
4.10.2 ป้ายชุดทางหลวงเปลี่ยนทิศทาง (Route Turn Assemblies)	91
4.10.3 ป้ายชุดระบุทิศทาง	92
4.10.4 ป้ายชุดไป	94
4.11 ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง	95
4.11.1 ลักษณะป้าย	95
4.11.2 การติดตั้งป้าย	97
4.11.3 หลักเกณฑ์การใช้โดยทั่วไป	97
4.12 ป้ายบอกระยะทาง	98
4.12.1 ลักษณะป้าย	98
4.12.2 การติดตั้งป้าย	99
4.12.3 หลักเกณฑ์การใช้โดยทั่วไป	99
4.13 ป้ายชี้ทางและป้ายรือถนน	100
4.13.1 ป้ายชี้ทาง	100
4.13.2 ป้ายชื่อรือถนน	101
4.14 ป้ายบอกสถานที่	102
4.14.1 ป้ายบอกชื่อแม่น้ำลำคลอง	102
4.14.2 ป้ายบอกเขต (หรือป้ายแบ่งเขตปกครอง)	103
4.14.3 ป้ายบอกชื่อหมู่บ้าน	103
4.15 ป้ายจราจรในเขตเทศบาล สุขागิบาล และย่านชุมชนอื่นๆ	105
4.15.1 ลักษณะป้าย	105
4.15.2 การติดตั้งป้าย	106
4.15.3 ระยะ การติดตั้งป้าย	106
4.15.4 คำแนะนำในการติดตั้งป้ายจราจร ในเมืองเทศบาล สุขागิบาล หรือย่านชุมชน	106

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.16 ป้ายแสดงข้อมูลและบริการ	107
4.16.1 ป้ายแสดงสถานีตรวจสอบน้ำหนัก (Weigh Station)	107
4.16.2 ป้ายแสดงที่พักริมทาง (Rest Area Signs)	111
4.16.3 ป้ายแสดงสถานที่ชมทิวทัศน์ (Scenic Area Signs)	111
4.16.4 ป้ายแสดงสถานที่แหล่งท่องเที่ยว	112
4.16.5 ป้ายแสดงโรงพยาบาล	115
4.16.6 ป้ายสำหรับคนพิการ	116
4.17 ป้ายดำเนินทางข้าม (Pedestrian Crossing Signs)	117
4.18 ป้ายทางเดินพิเศษ	117
4.19 ป้ายจักรยานและจักรยานยนต์ชิดซ้าย	118
4.20 ป้ายจุดกลับรถ	118
4.21 ป้ายทางตัน	119
4.22 ป้ายเริ่มต้นทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ) และป้ายสิ้นสุดทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ)	119
4.23 ป้ายช่องเดินรถมวลชน	120
4.24 ป้ายเริ่มช่องเดินรถประจำทาง ป้ายช่องเดินรถประจำทาง และป้ายสิ้นสุดช่องเดินรถประจำทาง	120
4.25 ป้ายเดินรถทางเดียว	121
 บทที่ 5 ป้ายจราจรมาตรฐานสูง	 123
5.1 ประเภทของทาง เลี้ยว ฯตตจ ป้ายจราจรมาตรฐานสูง	123
5.2 หลักเกณฑ์การติดตั้งป้ายจราจรมาตรฐานสูงประเภทแขวนสูง	124
5.3 สีของป้ายจราจรมาตรฐานสูง (Color of Sign)	124
5.4 ตัวอักษร เลข ฯลฯ	125
5.5 เครื่องหมายลูกศร	125
5.6 กําหนดชื่อจุดหมายปลายทาง	125
5.7 ป้ายจราจรมาตรฐานสูงชุดทางแยก	125
5.8 ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้า (Advance Guide Signs)	126
5.8.1 ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางแยกต่างระดับ	126
5.8.2 ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางหลวงที่มีทางขนาน	126
5.8.3 ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าชนิดแผนที่	127

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.9 ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจร	127
5.9.1 ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรสำหรับทางแยกต่างระดับ	127
5.9.2 ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรสำหรับทางหลวงที่มีทางขนาน	128
5.10 ป้ายแนะนำชี้ทางออก	128
5.10.1 ป้ายแนะนำชี้ทางออกสำหรับทางแยกต่างระดับและทางแยกทั่วไป (กรณีเป็นป้ายขานสูงแบบคร่อมผิวจราจร)	128
5.10.2 ป้ายแนะนำชี้ทางออกสำหรับทางแยกต่างระดับและทางแยกทั่วไป (กรณีเป็นป้ายขานสูงแบบแขนยื่น)	129
5.10.3 ป้ายชี้ทางออกสำหรับทางหลวงที่มีทางขนาน	129
5.11 ป้ายแนะนำชี้ทางเข้า-ออก (Entrance – Exit Direction Sign)	130
5.12 ป้ายหมายเลขอุปกรณ์ทางออก	130
5.13 วัสดุ	130
 บทที่ 6 การกำหนดชื่อจุดหมายปลายทาง	 132
6.1 ประเภทของจุดควบคุม (Control Point Category)	132
6.1.1 จุดควบคุมหลัก (Major Control Point)	132
6.1.2 จุดควบคุมรอง (Minor Control Point)	136
6.1.3 จุดควบคุมราย (Local Control Point)	140
6.2 การกำหนดชื่อจุดหมายปลายทางในแผ่นป้ายจราจร	140
6.3 การจัดเรียงชื่อจุดหมายปลายทางบนแผ่นป้าย	141
6.3.1 กรณีติดตั้งเป็นป้ายข้างทาง	141
6.3.2 กรณีติดตั้งเป็นป้ายขานสูงแบบคร่อมผิวจราจร	141
6.3.3 กรณีติดตั้งเป็นป้ายแบบแผนที่	142
 หมายเหตุ	 143
ภาคผนวก ก การแบ่งกลุ่มของขนาดป้ายบังคับ และป้ายเตือนตามกลุ่มประเภททางหลวง	ก-1
ภาคผนวก ข แบบมาตรฐานป้ายจราจรแบบขานสูง	ข-1
ภาคผนวก ค องค์ประกอบพื้นฐานในการกำหนดระยะ หรือตำแหน่งของป้ายจราจร	ค-1
ภาคผนวก ง หลักเกณฑ์การสะกดภาษาอังกฤษตามราชบัณฑิตยสถาน	ง-1

© ປະເທດລາວສຸກເນົາ

บทที่ 1

รายการทั่วไปของป้ายจราจรและการใช้งาน

1.1 วัตถุประสงค์ของป้ายจราจร

ป้ายจราจรเป็นอุปกรณ์สำหรับควบคุม บังคับ เตือน แนะนำ และให้ข่าวสารการเดินทางแก่ผู้ขับขี่ เพื่อให้@
บัดยานพาหนะสามารถเคลื่อนที่ไปถึงจุดหมายได้ถูกต้อง รวดเร็ว และปลอดภัย

1.2 หลักการปฏิบัติโดยทั่วไป

- 1) ต้องพิจารณาถึงความจำเป็นในการใช้ป้ายจราจร ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบทาง และไม่ควรห่วงผลในการใช้ป้ายจราจรเพื่อแก้ไขความบกพร่องของการออกแบบทาง
- 2) ต้องติดตั้งป้ายจราจรที่จำเป็นตามจุดที่เหมาะสมให้เรียบร้อยก่อนเข้าสู่ทางหลวงใหม่ ทางเบี้ยง หรือทางชั่วคราว
- 3) การใช้ป้ายจราจrtต้องสอดคล้องกับสภาพและการจราจรบนทางหลวง ฉะนั้นถ้าสภาพหรือการจราจrmีการเปลี่ยนแปลงไป ให้พิจารณาติดตั้งเพิ่มเติม และ/หรือ รื้อถอนป้ายจราจรที่ไม่เหมาะสมออกทันที
- 4) การติดตั้งป้ายจราจrtต้องคำนึงถึงมาตรฐานการออกแบบป้าย การติดตั้งป้าย ตลอดจนความสม่ำเสมอในการใช้ป้ายจราจrm ให้ติดตั้งป้ายแบบเดียวกันเมื่อสภาพการจราจrmและประเภททางหลวงเป็นแบบเดียวกัน
- 5) ไม่ควรติดตั้งป้ายบังคับ และป้ายห้ามเกินความจำเป็น เพราะจะทำให้ผู้ใช้ทางหลวงขาดความสนใจป้ายจราจrm
- 6) การติดตั้งป้าย เน้นประชาทป้ายบอกจุดหมายปลายทางและป้ายหมายเลขอทางหลวงเป็นระยะๆ จะเป็นไปอย่างต่อเนื่องใช้ทางหลวงมากขึ้น
- 7) ในบางที่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในคู่มือเล่มนี้ได้ ให้เลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมตามคุลพินิจทางด้านวิศวกรรม

1.3 จราจrm และหน้าที่ตามกฎหมาย

- 1) อธิบดีกรมทางหลวง หรือเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมทางหลวง มีอำนาจตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ในการติดตั้งป้ายจราจrmทางหลวงเพื่อประโยชน์ในการควบคุม บังคับ เตือน และแนะนำผู้ใช้ทางหลวง
- 2) ห้ามมิให้ติดตั้งป้ายจราจrmที่มีข้อความหรือเครื่องหมายที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการจราจrm
- 3) ห้ามมิให้ติดตั้งป้ายโฆษณาใดๆ ทั้งสิ้นในเขตทางหลวง

- 4) ผู้รับเหมา ก่อสร้างทางหลวง หน่วยราชการ ผู้ดำเนินการระบบสารสนเทศป์โภค หรือบุคคลใด ที่ได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานชั่วคราวบนทางหลวง จะต้องติดตั้งป้ายจราจรให้เป็นไปตามข้อบังคับต่างๆ ซึ่ง pragmoy ในคู่มือเล่มนี้
- 5) หน่วยราชการหรือองค์กรของรัฐบาล ซึ่งมีความประสงค์จะติดตั้งป้ายแนะนำต่างๆภายในเขตทางหลวง จะต้องส่งรายละเอียดเพื่อขออนุญาตจากกรมทางหลวงเป็นรายๆ ไป โดยป้ายเหล่านี้จะต้องไม่ทำให้ป้ายจราจรที่ pragmoy ในเขตทางสูญเสียความสำคัญไป

1.4 วัสดุสำหรับป้ายจราจร

ป้ายจราจรและส่วนประกอบต้องใช้วัสดุที่มีคุณภาพและมีประสิทธิผลตามมาตรฐานของกรมทางหลวง

1.5 การเลือกใช้ขนาดป้ายจราจร

หนังสือคู่มือฉบับนี้ กำหนด และแนะนำวิธีการใช้ป้ายจราจรในเขตทางหลวงต่างๆ โดย ว่าไป ซึ่งลักษณะการออกแบบทางและสภาพของการจราจรของแต่ละประเภททางหลวงหรือแต่ละบริเวณทางหลวง ป้อมต้องการหรือมีความจำเป็นในการติดตั้งป้ายจราจรที่มีขนาดมาตรฐานที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถนำคู่มือฉบับนี้ไปใช้งานได้อย่างสะดวก และมีความสม่ำเสมอ จึงได้จัดประเภททางหลวงออกเป็น 3 กลุ่ม สำหรับการจัดเร้นขนาดมาตรฐานของป้ายจราจร ดังแสดงในตารางที่ 1-1 โดยทางหลวงในกลุ่มเดียวกันจะต้องใช้ป้ายจราจรขนาดเดียวกัน ตารางสำหรับการเลือกใช้ขนาดป้ายบังคับและป้ายเตือนได้แสดงไว้ในภาคผนวก ก ส่วนป้ายแนะนำจะมีความแตกต่างกันในเรื่องขนาดป้าย ตัวอักษร ตัวเลข และสัญลักษณ์ ระหว่างกลุ่มต่างๆ จึงได้แยกอธิบายไว้ในภาคที่ 4 และบทที่ 5

การกำหนดขนาดป้ายจราจรขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสภาพทางและการจราจรของแต่ละประเภททางหลวงนั้นๆ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ทางด้านวิศวกรรมจราจรที่เกี่ยวกับความเร็วของวัสดุยาน ปริมาณการจราจร ความกว้างของผิวทาง จำนวนช่องทางวิ่ง อย่างไรก็ดีบริเวณที่มีแนวการเกิดอันตราย เช่น ระยะการมองเห็นจำกัด (Limited Sight Distance) ความสั้นของทางแยก ฯลฯ ที่มีสกิดตืบตันหรือต่ำสูง หรือตำแหน่งซึ่งต้องแข่งขันกับป้ายอื่นๆ ก็อาจจะพิจารณาเปลี่ยนไปใช้ป้ายจราจรที่มีขนาดใหญ่กว่าได้ตามความจำเป็น

สำหรับป้ายแนะนำและป้ายเตือนบางแบบที่ใช้ข้อความ ความยาวของป้ายเปลี่ยนแปลงได้ตามความยาวของข้อความที่ใช้ได้นั้น โดยปกติความสูงของตัวอักษรตามเดิม

ตารางที่ 1-1 กลุ่มประเภททางหลวงสำหรับการเลือกใช้ขนาดป้ายจราจร

ประเภททางหลวงและสภาพการจราจร	กลุ่มที่
1. ทางหลวงแผ่นดิน	
1.1 ขนาด 2 ช่องจราจร	1
1.2 ขนาด 4 ช่องจราจร	2
1.3 ขนาด 6 ช่องจราจรขึ้นไป	3
1.4 ทางขานาน 1 ช่องจราจร (ขั้บรถทิศทางเดียว)	1
1.5 ทางขานานมากกว่า 1 ช่องจราจร (ขั้บรถทิศทางเดียว)	2
1.6 ทางขานาน (ขั้บรถสวนทางกัน)	1
2. ทางหลวงพิเศษ	
2.1 ทวีป	3
2.2 ทางขานาน	ในส่วนงานที่ตามข้อ 1.4-1.6

หมายเหตุ

- สามารถเลือกใช้ป้ายใหญ่กว่าขนาดที่กำหนดไว้ในตารางได้ เช่น ขนาด 60x90 ซม.
- ตารางสำหรับการเลือกใช้ขนาดมาตรฐานของป้ายบังคับจะถูกอธิบายเดือนของแต่ละกลุ่มประเภททางหลวง (กลุ่มที่) ได้แสดงไว้ในภาคผนวก ก.

1.6 ประเภทป้ายจราจร

ประเภทของป้ายจราจรแบ่งออกตามหน้าที่ดูแล

- 1) **ป้ายบังคับ** เป็นป้ายที่แสดงกฎข้อบังคับทางเดินรถ เช่น ห้ามแซงทางเรียบร้อย ห้ามใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ ห้ามจอดรถในช่องทางเดินคน เป็นต้น
 - 2) **ป้ายเตือน** เป็นป้ายสีเหลืองที่มีตัวอักษรสีดำ ระบุข้อความเตือนภัย เช่น ระวังเด็ก ระวังคนเดินถนน ระวังคนขับ vespa ฯลฯ
 - 3) **ป้ายอนุญาต** เป็นป้ายที่ใช้เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่สามารถเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้ถูกต้อง เช่น ทางเข้าเมือง ทางออกเมือง ทางเดินคน ทางแยกขวา ฯลฯ

1.7 นิตรฐานการออกแบบป้ายจราจร

รูปทรง สี ขนาด เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวอักษร ตัวเลข ของป้ายจราจร ที่ได้ออกแบบไว้แล้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ขับขี่บนทางหลวงมองเห็นได้อย่างชัดเจน สามารถอ่านได้ง่าย ทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว และมีเวลาในการบ่มบังติดตามอย่างเพียงพอ เจ้าหน้าที่งานทางที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องนำไปปฏิบัติใช้อย่างถูกต้องและให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

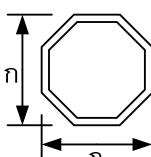
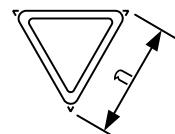
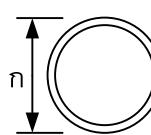
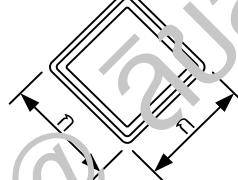
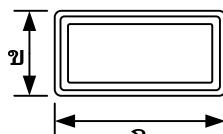
1.8 ลักษณะของป้ายจราจร

ป้ายจราจรทุกป้ายที่จะติดตั้งบนทางหลวงทุกแห่งต้องมีมาตรฐานเรื่อง รูปร่าง สี ขนาด เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวอักษร ตัวเลข และสีของป้าย ดังต่อไปนี้

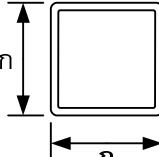
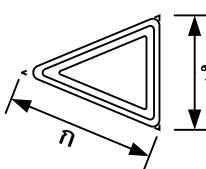
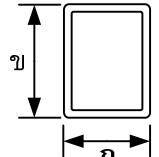
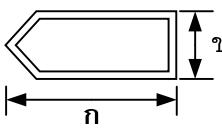
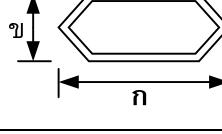
1.8.1 รูปร่างและการใช้งานป้ายจราจร

ตารางที่ 1-2 แสดงรูปร่างของป้ายจราจร วิธีการวัดขนาดป้าย การระบุสัดส่วน ลักษณะของป้าย การนำไปใช้งาน และตัวอย่างป้ายในแต่ละรูปร่าง ความแตกต่างด้านรูปร่างใช้เพื่อแยกแยะหมวดหมู่ของป้ายจราจรและทำให้ง่ายต่อ การสังเกตและจดจำ ป้ายแต่ละรูปร่างจะมีมาตรฐานวิธีการระบุสัดส่วนป้ายโดยใช้ตัวอักษรภาษาไทย 1 หรือ 2 ตัว ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการกำหนดตารางขนาดมาตรฐานของป้ายประเภทต่างๆ โดยในคู่มือเล่มนี้จะใช้หน่วยวัดขนาดของ ป้ายเป็นเซนติเมตร นอกจากจะได้ระบุไว้เฉพาะแห่งในคู่มือ รูปร่างป้าย 1 แบบอาจถูกนำไปใช้งานได้หากว่า อย่าง เช่น ป้ายรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสอาจนำไปใช้เป็นป้ายแนะนำหรือป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว

ตารางที่ 1-2 รูปร่างและการใช้งานป้ายจราจร

รูปร่างและวิธีการวัด	สัดส่วน	ลักษณะของป้าย	การนำไปใช้	ตัวอย่างป้าย
	ก x ก	รูปแปดเหลี่ยม (Octagon Shape)	เบนหัวป้ายหยุด	
	ก	รูปสามเหลี่ยมด้านเท่า (Equilateral Triangle Shape) ไมขลุบ	ใช้เฉพาะป้ายให้ทาง	
	ร	รูปวงกลม (Round Shape)	ใช้เฉพาะป้ายบังคับ	
	ก x ก	รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุ่งขึ้น (Diamond Shape)	ใช้เฉพาะป้ายเตือน	
	ก x ข	รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangular Shape) ที่มีด้านยาวเป็นแนวนอน	ใช้เฉพาะป้ายแนะนำ และป้ายเตือนบางแบบ	

ตารางที่ 1-2 รูปร่างและการใช้งานป้ายจราจร

รูปร่างและวิธีการวัด	สัดส่วน	ลักษณะของป้าย	การนำไปใช้	ตัวอย่างป้าย
	ก x ก	รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส (Square Shape)	ใช้เฉพาะป้ายแนะนำ และป้ายเตือนความเร็ว	
	ก x ข	รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว (Isosceles Triangle Shape) ที่มีมุมแหลมชี้ไปทางซ้าย	ใช้เฉพาะป้ายเขตห้ามแซง	
	ก x ข	รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangular Shape) ที่มีด้านยาวเป็นแนวตั้ง	ใช้เฉพาะป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	
	ก x ข	รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวนอน มีปลายแหลมหนึ่งด้าน (ทางซ้ายหรือทางขวา)	ใช้เฉพาะป้ายแนะนำบันไดเชื่อมอุบัติเหตุทางบริเวณทางแยก	
	ก x ข	รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวนอน มีปลายแหลมหนึ่งด้าน	ใช้เฉพาะป้ายแนะนำชื่อถนนและซอยต่างๆ	

1.8.2 สีของป้ายจราจร

เฉดสีที่ใช้ทำป้ายจราจรต่างเป็นไปตามข้อ 4.2 ของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแผ่นสะท้อนแสงสำหรับควบคุมการจราจร (มาภ. 606 ปี 2549 หรือปีล่าสุด)

1. ป้ายสีง่ายดับ

เป็นป้ายที่เป็นสีขาว เส้นขอบป้าย เส้นขีดกลางใช้สีแดง เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำ

ยกเว้น

ป้ายห้ามจอดรถและป้ายห้ามหยุดรถ	พื้นป้ายสีน้ำเงิน
ป้ายหยุด	พื้นป้ายสีแดง
ป้ายสุดเขตบังคับ	พื้นป้ายสีขาว
ป้ายคำสั่ง	พื้นป้ายสีน้ำเงิน

เส้นขอบป้ายและเส้นขีดกลางใช้สีแดง
เส้นขอบป้ายและตัวอักษรใช้สีขาว
ไม่มีเส้นขอบป้าย เส้นขีดกลางใช้สีดำ
เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และตัวเลขใช้สีขาว

2) ป้ายเดือน

โดยทั่วไปพื้นป้ายเป็นสีเหลือง เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำ ป้ายเดือนที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างและงานบำรุงทาง ใช้พื้นป้ายสีส้ม (Orange) เส้นขอบป้าย เครื่องหมายสัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้ายใช้สีดำ

3) ป้ายแนะนำ

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

ก. ป้ายแนะนำทั่วไป วี 5 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษร และ สัญลักษณ์ใช้สีดำ ตัวอย่างเช่น ป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดิน ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง

แบบที่ 2 พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข และตัวอักษรใช้สีขาว สัญลักษณ์ใช้สีขาว หรือสี อื่นที่กำหนดเฉพาะป้าย ตัวอย่างเช่น ป้ายแนะนำ ล่วงหน้า (ประเภทแนะนำสูงชนิดคร่อมผิวน้ำ รวม และชนิดยืนด้านข้าง)

แบบที่ 3 พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข และตัวอักษรใช้สีขาว สัญลักษณ์ใช้สีขาว หรือสีทึบๆ สำหรับเฉพาะป้าย ตัวอย่างเช่น ป้ายแสดงที่พักริมทาง ป้ายแสดงโรงเรียนฯ

แบบที่ 4 พื้นป้ายสีน้ำเงิน ก. สัญลักษณ์สีน้ำเงินบรรจุในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษรสีขาว ตัวอย่างเช่น ป้ายแสดงสถานที่ทางเที่ยวตามธรรมชาติ กิจกรรม และแหล่งชุมชน

แบบที่ 5 พื้นป้ายสีขาว ภาพสัญลักษณ์สีขาวบรรจุในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษรสีขาว ตัวอย่างเช่น ป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวโบราณทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน

ข. ป้ายแนะนำชนิดพิเศษหรือใช้ติดตั้งบนทางหลวงพิเศษ มี 2 แบบ คือ

- แบบที่ 1 พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบ
ป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข
ตัว อ ก ช ร ใช้ สี ข า ว
สัญลักษณ์ใช้สีขาว หรือสี
อินที่กำหนดเฉพาะป้าย ตัวอย่างเช่น ป้ายหมายเลขทางหลวงพิเศษ ป้ายแนะนำล่วงหน้า
(ประเภทแขวนสูงชนิดคร่อมผู้จราจรและชนิดยืนด้านข้าง)
แบบที่ 2 พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข และตัวอักษรใช้สีขาว
สัญลักษณ์ใช้สีขาว หรือสีอินที่กำหนดเฉพาะป้าย ตัวอย่างเช่น ทาง
หมายเลขทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) ป้ายทางหลวงหมายเลข/
อาเซียน

1.8.3 เครื่องหมายและสัญลักษณ์

เครื่องหมายและสัญลักษณ์บนป้าย ให้ถือตามแบบที่ได้กำหนดไว้ใน ‘แบบมาตรฐานตัวอักษร ตัวเลข และป้าย
จราจร กรมทางหลวง’ ปี 2554

1.8.4 ตัวอักษรและตัวเลข

ตัวอักษร ตัวเลข และการจัดระเบียบ ให้ใช้ตาม ‘แบบมาตรฐานตัวอักษร ตัวเลข และป้ายจราจร กรมทางหลวง’ ปี 2554

1.8.5 เส้นขอบป้าย

ป้ายจราจรบางประเภทต้องมีเส้นขอบป้าย และมีความหนาตามมาตรฐาน เพื่อทำให้ผู้ขับขี่สามารถเห็นป้ายได้
อย่างชัดเจน โดยลักษณะของป้ายแบ่งออกได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

แบบที่ 1 มีเส้นขอบป้าย เว้นช่องว่างจากขอบป้าย

แบบที่ 2 ปิดเส้นขอบป้าย อยู่ชิดขอบป้ายพอดี

แบบที่ 3 ไม่มีเส้นขอบป้าย

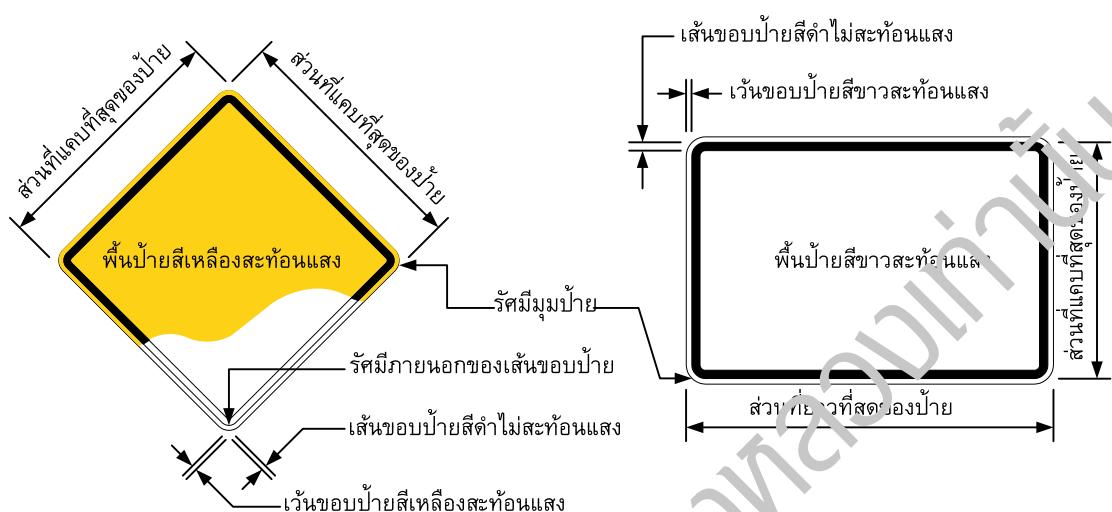
แบบที่ 1 มีเส้นขอบป้าย เว้นช่องว่างจากขอบป้าย

เป็นป้ายจราจรซึ่งมีเส้นขอบป้ายสีเข้มบนพื้นป้ายสีอ่อน อันได้แก่ ป้ายเตือนซึ่งใช้พื้นป้ายสีเหลือง และ
ป้ายแนะนำทั่วไปซึ่งใช้พื้นป้ายสีขาว (รูปที่ 1-1) ขนาดของเส้นขอบป้ายจะคำนวณจากส่วนที่ควบคุมที่สุดของ
ป้าย (ค) ดังสมการต่อไปนี้

$$1) \text{ ระยะเว้นขอบป้าย} = 0.02 \times c \quad \text{แต่ต้องไม่มากกว่า } 3/4 \text{ เท่าของความหนาของตัวอักษร} \\ (\text{Stroke Width}) \text{ ที่ใหญ่ที่สุด}$$

- 2) ความหนาเส้นขอบป้าย = $C / 37.5$ แต่ต้องไม่มากกว่าความหนาของตัวอักษรที่ใหญ่ที่สุด
 3) รัศมีมุมป้าย = $0.06 \times C$
 4) รัศมีภายนอกของเส้นขอบป้าย = รัศมีมุมป้าย – ระยะเว้นขอบป้าย

โดยค่าที่คำนวณได้ตามข้อที่ (1) ถึง (4) ของลักษณะขอบป้ายแบบที่ 1 ได้แสดงไว้ในตารางที่ 1-3

รูปที่ 1-1 ลักษณะขอบป้ายแบบที่ 1: มีเส้นขอบม้าย เว้นช่องว่างจากขอบป้าย

ตารางที่ 1-3 มาตรฐานลักษณะเส้นขอบป้ายแบบที่ 1 ที่ใช้ทั่วไป (ซม.)

ส่วนที่แคนบ์ ที่สุดของป้าย	ระยะเว้นขอบ ป้าย ⁽¹⁾	ความหนา เส้นขอบ ป้าย ⁽²⁾	รัศมีมุมป้าย		รัศมีภายนอกของ เส้นขอบป้าย	
			ทั่วไป	หมายเลขอ ทางหลวง	ทั่วไป	หมายเลขอ ทางหลวง
30	0.6	0.8	1.8	6.0	1.2	5.4
45	0.9	1.2	2.7	9.0	1.8	8.1
60	1.2	1.6	3.6	12.0	2.4	10.8
75	1.5	2.0	4.5	15.0	3.0	13.5
90	1.8	2.4	5.4	18.0	3.6	16.2
105	2.1	2.8	6.3	-	4.2	-
120	2.4	3.2	7.2	-	4.8	-

- หมายเหตุ 1. แต่ต้องไม่มากกว่า $3/4$ เท่าของความหนาของตัวอักษร (*Stroke Width*) ที่ใหญ่ที่สุด
 2. แต่ต้องไม่มากกว่าความหนาของตัวอักษรที่ใหญ่ที่สุด

แบบที่ 2 มีเส้นขอบป้าย อยู่ชิดขอบป้ายพอดี

ป้ายประเภทนี้ได้แก่ ป้ายบังคับบางประเภท ซึ่งพื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว หรือพื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง นอกจากนี้ ยังใช้กับป้ายแนะนำทั่วไปและป้ายแนะนำบนทางหลวงพิเศษที่ใช้พื้นป้ายสีเขียว หรือสีน้ำเงิน (ดูรูปที่ 1-2) โดยความหนาเส้นขอบป้ายคำนวณจากส่วนที่แคบที่สุดของป้าย (ค) ดังสมการ ดังไปนี้

$$1) \text{ ความหนาเส้นขอบป้าย} = \frac{\text{ค}}{30} \text{ สำหรับป้ายแนะนำและป้ายหยุด แต่ต้องไม่มากกว่า 7.5 ซม.}$$

$$= \frac{\text{ค}}{15} \text{ สำหรับป้ายบังคับ ยกเว้นป้ายหยุด}$$

$$2) \text{ รัศมีภายนอกของเส้นขอบป้าย} = \frac{\text{ค}}{20} \text{ สำหรับป้ายที่มีส่วนแคบที่สุดน้อยกว่า 1.20 \text{ m.}}$$

$$= \frac{\text{ค}}{8} \text{ สำหรับป้ายที่มีส่วนแคบที่สุดเท่ากับหรือมากกว่า 1.20 \text{ m.} \text{ แต่ต้องไม่มากกว่า } 30 \text{ ซม.}$$

$$= \frac{\text{ค}}{5} \text{ สำหรับป้ายหมายเลขอทางหลวง}$$

$$3) \text{ รัศมีมุ่งป้าย}$$

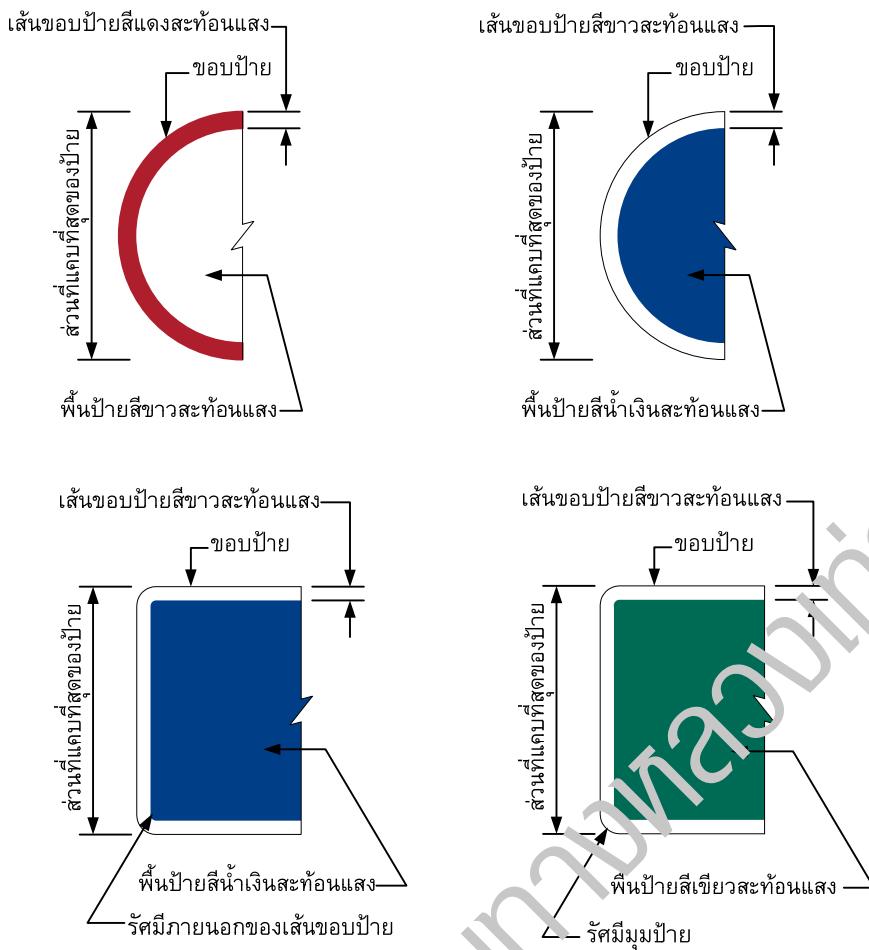
$$3.1) \text{ ป้ายที่มีส่วนที่แคบที่สุดน้อยกว่า 1.20 \text{ m.}}$$

$$\text{รัศมีมุ่งป้าย} = \text{รัศมีภายนอกของเส้นขอบป้าย}$$

$$3.2) \text{ ป้ายที่มีส่วนที่แคบที่สุดเท่ากับหรือมากกว่า 1.20 \text{ m.}}$$

$$\text{รัศมีมุ่งป้าย} = \text{ไม่ตัดมุ่ง}$$

โดยค่าที่คำนวณได้ตามข้อที่ (1) ถึง (3) ของลักษณะขอบป้ายแบบที่ 2 ได้แสดงไว้ในตารางที่ 1-4

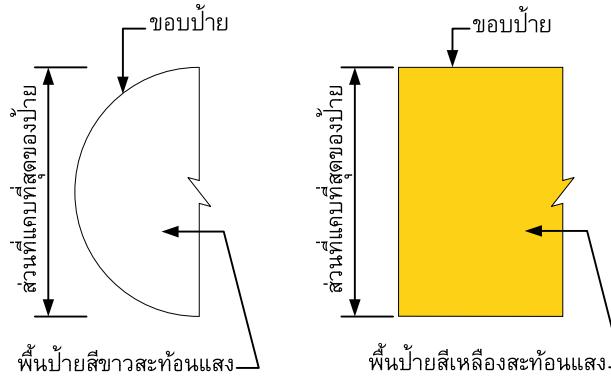
รูปที่ 1-2 ลักษณะขอบป้ายแบบที่ 2 : มีเส้นขอบป้าย อุบัติขิดขอบป้ายพอดี

ตารางที่ 1-4 มาตรฐานลักษณะเส้นยวบ ยแยกแบบที่ 2 ที่ใช้กันทั่วไป (ซม.)

ส่วนที่ Debbie ที่สุดของ ป้าย	ความกว้างตัวของป้าย		รัศมีมุมป้าย		รัศมีภายนอกของ เส้นขอบป้าย	
	ป้ายบังคับ	ป้ายแนะนำ	ทั่วไป	หมายเลขอ ทางหลวง	ทั่วไป	หมายเลขอ ทางหลวง
30	-	1.00	1.50	-	1.50	-
45	-	1.50	2.25	9	2.25	9
60	4	2.00	3.00	12	3.00	12
75	5	2.50	3.75	15	3.75	15
90	6	3.00	4.50	-	4.50	-
105	-	3.50	5.25	-	5.25	-
120	-	4.00	ไม่ตัดมุม	-	15.00	-

แบบที่ 3 ไม่มีเส้นขอบป้าย

เป็นป้ายจราจรที่ไม่มีเส้นขอบป้าย (รูปที่ 1-3) ตัวอย่างเช่น ป้ายสุดเขตบังคับ (บ.55) และป้ายเตือนแนวทาง (ต.71-ต.73 เตือนสิ่งกีดขวาง) เป็นต้น

รูปที่ 1-3 ตัวอย่างลักษณะของป้ายแบบที่ 3 : ไม่มีเส้นขอบป้าย

1.9 การให้แสงสว่างและการใช้วัสดุสะท้อนแสงบนป้ายจราจร

ป้ายจราจรที่ต้องการให้ไฟได้ผลในเวลาที่มีแสงสว่างน้อย จะต้องใช้วัสดุสะท้อนแสงในการทำป้าย หรือใช้แสงสว่างส่องบนป้าย ในกรณีป้ายแขวนสูง ถ้าปรากฏว่าการสะท้อนแสงเนื่องจากไฟหน้ารถยนต์ไม่เพียงพอ ก็ให้ใช้แสงสว่างส่องป้าย

1.9.1 การให้แสงสว่าง

การให้แสงสว่างแก่ป้ายจราจร อย่างไรได้ 3 วิธี คือ

- 1) ให้แสงจากข้างหลังป้าย โดยให้แสงผ่านเฉพาะเครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข ตัวอักษร หรือผ่านเฉพาะ พื้นที่ที่ไม่ต้องส่องประการ โดยผ่านวัสดุโปร่งแสง (Translucent Materials)
- 2) ติดไฟลงส่องข้างหน้าป้าย โดยให้แสงมีความสม่ำเสมอทั่วทั้งป้าย
- 3) เข้า洛ห์ไฟทำเป็นรูปเครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข ตัวอักษร ให้ชัดเจนในเวลากลางคืน

การให้แสงสว่างแก่ป้ายต้องให้ป้ายมีสีเหมือนเดิม และไฟที่ส่องสว่างนั้นจะต้องไม่สะท้อนเข้าตาผู้ขับขี่จนเกิดความชัดเจน (Clare)

1.9.2 การใช้วัสดุสะท้อนแสงบนป้ายจราจร

สำหรับป้ายจราจรประเภทสะท้อนแสง เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข ตัวอักษร และเส้นขอบป้าย หรือพื้นป้ายอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง จะต้องทำด้วยแผ่นสะท้อนแสงตาม มอก.606-2549 โดยกรรมทางหลวงกำหนดการใช้ระดับชั้นคุณภาพ (Grade) ของแผ่นสะท้อนแสง ดังนี้

ทางหลวงทั่วไป

- 1) ป้ายข้างทาง ให้ใช้แผ่นสะท้อนแสงความเข้มปานกลาง (Engineering Grade) แบบที่ 1
- 2) ป้ายข่วนสูง ให้ใช้แผ่นสะท้อนแสงความเข้มสูง (High Intensity Grade) แบบที่ 3

ทางหลวงสายหลักและทางหลวงพิเศษ

- 1) ป้ายข้างทาง
 - 1.1) ป้ายแนะนำ ให้ใช้แผ่นสะท้อนแสงความเข้มสูง (High Intensity Grade) แบบที่ 3 หรือแบบที่ 4
 - 1.2) ป้ายบังคับและป้ายเตือน ให้ใช้แผ่นสะท้อนแสงความเข้มสูงพิเศษ (Super High Intensity Grade) แบบที่ 7 หรือ แบบที่ 8 หรือแผ่นสะท้อนแสงความเข้มสูงมาก (Very High Intensity Grade) แบบที่ 9
- 2) ป้ายข่วนสูง ให้ใช้แผ่นสะท้อนแสงความเข้มสูงมาก (Very High Intensity Grade) แบบที่ 9

1.10 การติดตั้งป้าย

1.10.1 หลักการติดตั้งป้ายจราจรโดยทั่วไป

- 1) โดยทั่วไป ทางหลวง 2 ช่องจราจร จะติดป้ายจราจรถางซ์ ยางรองจราจร ยกเว้นป้ายเขตห้ามแซง ที่ติดตั้งทางด้านขวา
- 2) สำหรับทางหลวงหลายช่องจราจรที่รถวิ่งไปในทิศเดียว เน้นตั้งแต่ 2 ช่องจราจรขึ้นไป โดยมีเกาะกลาง (Median) แบ่งทิศทางการจราจร หรือทาง, ล.ฯ ที่จัดให้รถเดินทางเดียว (One Way Roadway) ควรพิจารณาติดตั้งป้ายเพิ่มในเกาะกลาง เช่น แก้ผู้ขับขี่ที่อยู่บนช่องจราจรส่วนด้านขวาไม่สามารถมองเห็นป้ายจราจรถางด้านซ้ายชัดเจน เพื่อป้องกันภัยทางด้านซ้ายบังสายตา
- 3) ป้ายจราจรจะต้องติดตั้ง เหน็บหน้าเข้าหากันทิศทางของยวดยานพาหนะ โดยให้เอียงออกจากแนวตั้งฉาก ประมาณ 5 องศา เพื่อไม่ให้เกิดการสะท้อนแบบกระจกเงา (Mirror - Reflection) ออกจากกัน กรณีติดตั้งป้ายตามทางโถง จะต้องคำนึงถึงทิศทางการมองเห็นของผู้ขับขี่ด้วย
- 4) ป้ายจราจรจะต้องติดตั้งให้อยู่ในแนวตั้ง นอก จาก กรณีเป็นทางขึ้นเขาหรือทางลงเขา แผ่นป้ายจะต้องติดตั้งทำมุก กับแนวตั้งเล็กน้อย เพื่อช่วยให้ผู้ขับรถมองเห็นป้ายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 5) ภูมิภาครือที่ติดตั้งป้ายสำหรับการจราจรในทิศทางหนึ่ง
 - ก. ห้ามติดตั้งป้ายแนะนำร่วมกับป้ายประเทกอื่นออกจากป้ายที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ
 - ข. ไม่ควรติดตั้งป้ายบังคับหรือป้ายเตือนเกิน 1 ป้าย ยกเว้นป้ายเตือนความเร็วที่ใช้ร่วมกับป้ายเตือนอื่นๆ
 - ค. การติดตั้งป้ายบังคับและป้ายเตือนร่วมกันจะต้องเป็นป้ายที่มีความหมายเสริมกัน
 - ง. ป้ายหยุดให้ติดตั้งเดียว

1.10.2 ระยะติดตั้งป้ายจราจร

1) ระยะตามแนวดิ่ง

- ก. สำหรับป้ายจราจรที่ติดตั้งข้างทางนอกเมือง ให้ติดตั้งโดยขอบล่างสุดของป้ายอยู่สูงจากระดับผิวจราจร 1.50 ม. แต่ถ้าติดตั้งป้ายในแนวดิ่งเกิน 1 ป้าย บนเสาเดียวกัน จะต้องให้ส่วนล่างสุดของป้ายที่อยู่ข้างล่างอยู่สูงจากระดับผิวจราจรไม่น้อยกว่า 1.20 ม.
- ข. สำหรับป้ายจราจรที่ติดตั้งข้างทางในเมือง บนทางหลวงพิเศษ หรือในที่ชึ้นคาดว่าอาจมีสิ่งกีดขวางในระดับสายตา ส่วนล่างของป้ายอันล่างสุดที่ติดตั้งบนเสาต้นเดียวกันไม่ว่าจะเป็นป้ายเดียว หรือมากกว่า 1 ป้าย จะต้องสูงจากระดับผิวจราจรไม่น้อยกว่า 2.00 ม. ในกรณีทางแยกที่มีเสาไฟฟาร์มอนุญาตให้ติดตั้งข้างใต้สัญญาณไฟจราจรได้
- ค. สำหรับป้ายชุด ซึ่งประกอบไปด้วยป้ายหมายเลขอทางหลวงและป้ายร่วมชุดหรือป้ายเสริม ที่ติดตั้งข้างทางนอกเมือง ส่วนล่างของป้ายอันล่างสุดที่ติดตั้งบนเสาต้นเดียวกัน จะต้องสูงจากระดับผิวจราจรไม่น้อยกว่า 1.50 ม.
- ง. การติดตั้งป้ายเตือนแนวทาง (ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง ต.71 - ๗๗) ให้ขอบล่างสุดของป้ายอยู่สูงจากระดับผิวจราจร 0.50 – 1.20 ม.

2) ระยะตามแนวขวาง

- ก. ป้ายจราจรข้างทางหลวงต้องติดตั้งให้ขอบป้ายจ้านที่อยู่ใกล้ผิวจราจรที่สุด อยู่ห่างจากขอบไว้หลักทางหรือสันขอบทาง (Curbs) หรือราวน์เด้นทรัล (Guardrails) อย่างน้อย 0.60 ม. หรือห่างจากขอบผิวจราจรอよ่งน้อย 4.00 ม. นอกว่าจะได้สามารถทำการติดตั้งได้เนื่องจากลักษณะของทางหลวง
- ข. สำหรับทางหลวงพิเศษ ให้ห่างไว้จากจราจรที่ติดตั้งทางด้านซ้ายห่างจากขอบผิวจราจรอよ่งน้อย 4.00 ม. และขอบป้ายจราจรที่ติดตั้งทางด้านขวาห่างจากขอบผิวจราจรอよ่งน้อย 3.00 ม.
- ค. สำหรับป้ายชุด ซึ่งประกอบไปด้วยป้ายหมายเลขอทางหลวงและป้ายร่วมชุดหรือป้ายเสริม ส่วนล่างของป้ายอ่อนลางๆ ดที่ติดตั้งบนเสาต้นเดียวกัน จะต้องสูงจากระดับผิวจราจรไม่น้อยกว่า 1.50 ม.
- ง. สำหรับทาง ๘ เมือง ขอบป้ายจราจรจะต้องมีระยะห่างจากสันขอบทางไม่น้อยกว่า 0.30 ม.
- ง. ในกรณีที่ต้องใช้รากันอันตรายเพื่อป้องกันเสาป้ายจราจรแขวนสูง ฐานนี้จะต้องห่างจากขอบผิวจราจรอよ่งน้อยที่สุดเท่ากับความกว้างของไว้หลักทาง หรือห่างจากสันขอบทางอย่างน้อย 0.30 ม.

ระยะการติดตั้งป้ายจราจรข้างทางและป้ายแขวนสูงบนทางหลวงประเภทต่างๆ สามารถสรุปเป็นตัวอย่างดังนี้

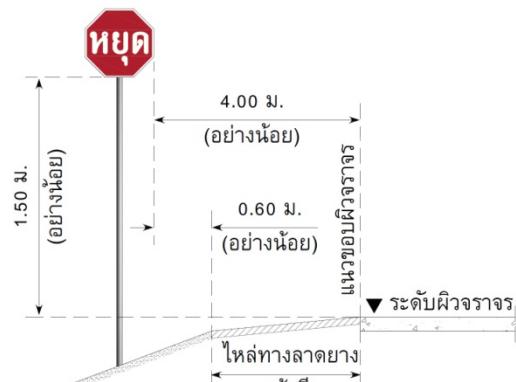
- 1) มาตรฐานระเบียบการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงทั่วไป ในเมือง/นอกเมือง (รูปที่ 1-4)
- 2) มาตรฐานระเบียบการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงพิเศษ (รูปที่ 1-5)
- 3) มาตรฐานระเบียบการติดตั้งป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (รูปที่ 1-6)
- 4) มาตรฐานระเบียบการติดตั้งป้ายแขวนสูงแบบยื่นด้านข้าง (รูปที่ 1-7)

ทางในเมือง

ทางในเมือง

ทางนอกเมือง

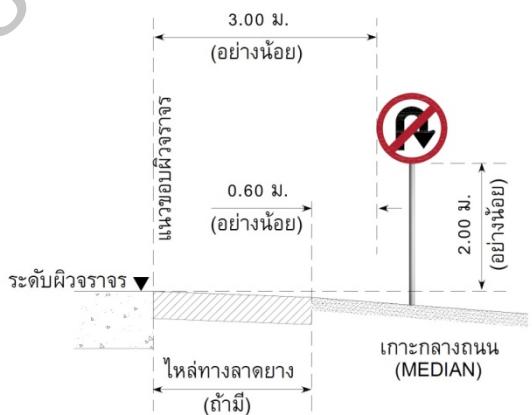
ทางนอกเมือง

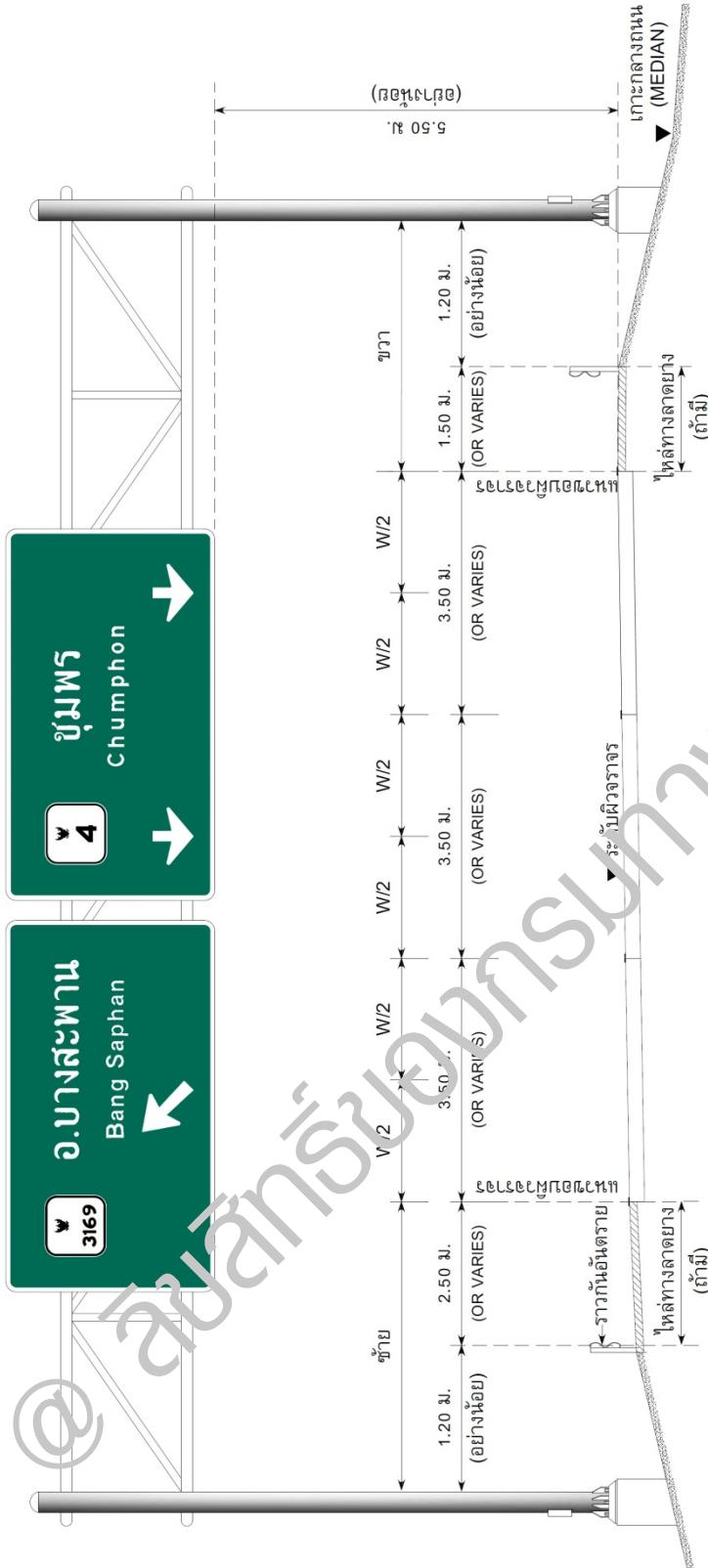
ทางนอกเมือง

รูปที่ 1-4 มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงทั่วไป (ในเมืองและนอกเมือง)

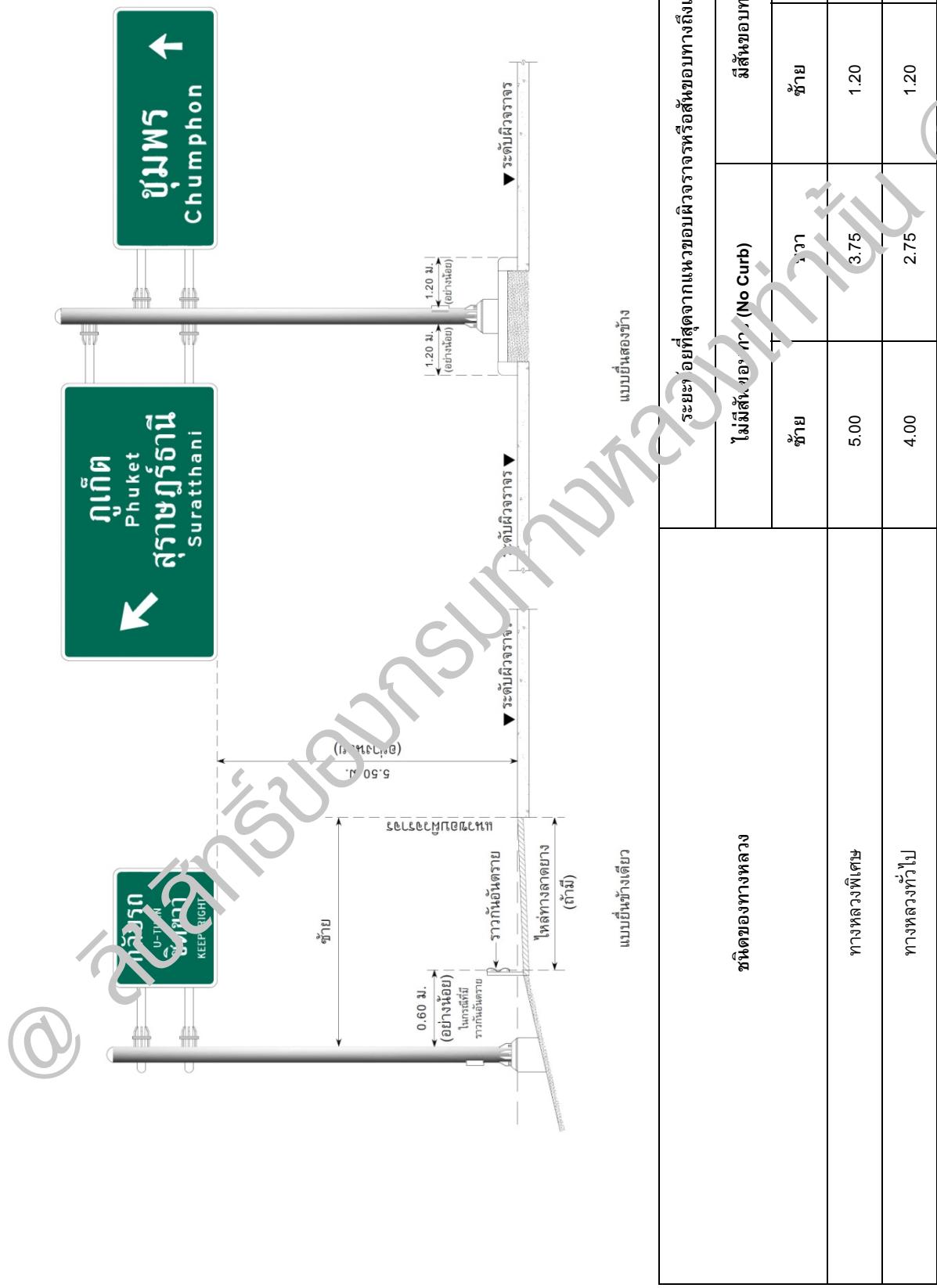

รูปที่ 1-5 มาตรฐานระยะการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงพิเศษ

ระยะหักมุมที่สุดจากแนวขอบ道ที่ต้องเสีย (ม.)		มีสีสันของทาง (Curb)	
ไม่มีสีสันของทาง (No Curb)	มีสีสันของทาง (Curb)	ช่วงเดือนของทางหลัง	ช่วงเดือนของทางหลัง
ทางหลวงพิเศษ	5.00	3.75	1.20
ทางหลวงทั่วไป	4.00	2.75	1.20

รูปที่ 1-6 มาตรฐานระเบยการติดตั้งป้ายและแนวสีสันแบบครึ่งขาวครึ่งดำ

เล่มที่ 1 – คู่มือและมาตรฐานป้ายจราจร

1.10.3 เสาป้ายจราจร

เสาป้ายจราจรจะต้องตอกหรือฝังลงในดิน ไม่โยกเคลื่อนหรือบิดไปมาได้ ป้ายที่ติดตั้งถาวรควรเทคอนกรีตหรือยึดโคนเสาระดับใต้ดินด้วย เสาป้ายจราจรสำหรับป้ายบังคับ ป้ายเตือน และป้ายหมายเหตุทางหลวงให้ใช้เสาเดียว ส่วนป้ายแนะนำอื่นๆ และป้ายเตือนที่ใช้ข้อความมีปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ให้ใช้เสาคู่

ป้ายแนะนำด้วยตัวอักษรแบบให้เข็งแรง สามารถรับแรงลมได้ทั้งนี้ให้พิจารณาออกแบบเป็นรายๆไป
วัสดุและขนาดของเสาป้าย ให้เป็นไปตามมาตรฐานกรมทางหลวง

ป้ายจราจรในเขตชุมชนอาจจะทำการติดตั้งบนส่วนรองรับอื่นๆได้ เช่น เสาสัญญาณไฟจราจร เสาไฟส่องสว่าง ส่วนของสะพาน ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อลดค่าใช้จ่าย และลดสิ่งกีดขวางบนทางเท้าให้น้อยลง แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามตำแหน่งที่ถูกต้อง และได้รับความยินยอมจากหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเสียก่อน

1.10.4 ตำแหน่งการบักป้ายจราจร

บนทางหลวงนอกเมือง ป้ายจราจร 2 ป้ายที่มีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ควรติดตั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 60 ม. แต่ถ้าเป็นป้ายแนะนำ จะต้องติดตั้งห่างกันไม่น้อยกว่า 100 ม. ป้ายจราจรที่อยู่ใกล้กันเกินไป ทำให้ผู้ขับขี่อ่านป้ายไม่ทันโดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะที่รถวิ่งด้วยความเร็วสูง หลักการติดตั้งป้ายมีดังนี้

- 1) **ป้ายบังคับ** ให้ติดตั้ง ณ ตำแหน่งที่ต้องการจะบังคับหรือห้าม กิจกรรมนั้นๆ เช่น ป้ายหยุด ให้ติดตั้งใกล้จุดที่ต้องการจะให้รถหยุดเท่าที่จะทำได้ ป้ายบังคับเบาๆ รวมถึงให้ติดตั้งซักกันเป็นช่วงๆ ตลอดระยะเวลาที่ต้องการจะบังคับนั้นๆ
 - 2) **ป้ายเตือน** โดยปกติจะติดตั้งไว้ล่วงหน้า ก่อนเข้าสู่จุดที่ต้องการจะเตือนผู้ขับรถ
 - 3) **ป้ายแนะนำ** โดยปกติจะติดตั้งก่อนถึงทางแยก เพื่อให้ผู้ขับขี่มีเวลาเพียงพอในการอ่าน และเลือกเส้นทางก่อนที่จะถึงจุดตัดสินใจของคนรับรถ

โดยรายละเอียดของตำแหน่งการติดตั้ง ไม่เจาะรัศมีเดี่ยวนี้ตามหัวข้อของป้ายแต่ละประเภท ส่วนป้ายแนะนำที่เกี่ยวข้องกับความเร็ว ควรติดตั้งก่อนถึงจุดที่ต้องการจะให้ลดความเร็วพอสมควร ซึ่งดูได้จากตารางที่ 1-5 โดยระยะทางสำหรับติดตั้ง ไม่ล่วงหน้าคำนวณจากระยะทางที่ใช้ในการลดความเร็ว (โดยไม่ห้ามล้อ) จนกว่าจะเหลือ 40 กม./ชม. ระยะทาง การที่ใช้ห้ามล้อจากความเร็ว 40 กม./ชม. จนกว่าจะถึงความเร็วที่ต้องการ โดยใช้ช่วงเวลาบั๊ร์และปฏิกิริยา (Perception Reaction Time) 2.5 วินาทีและระยะทางที่สามารถอ่านป้ายได้ 100 ม.

ระยะทางสัมผัสรีบด่วน (Perception and Reaction Distance) ซึ่งคำนวณได้จากสูตรข้างล่างนี้

ระยะทางรับรู้และปฏิบัติตาม (ม.) = 0.278 X ความเร็วสำคัญ (กม./ชม.) X 2.5 (วินาที)

ระยะทางที่สามารถอ่านป้ายได้ (Legibility Distance) เท่ากับ 100 ม. โดยคิดจากความสามารถการมองเห็นขนาดตัวอักษรสูง 20 ซม. สำหรับป้ายจราจรซึ่งขนาดของตัวอักษรแตกต่างไปจากนี้ อาจจะใช้ระยะทางที่สามารถอ่านป้ายได้โดยประมาณเท่ากับ 10 ม. ต่อ ความสามารถมองเห็นตัวอักษร 2 ซม.

ตัวอย่างการใช้ตารางที่ 1-5 ทางหลวงช่วงที่จะติดตั้งป้ายมีความเร็วสำคัญ 100 กม/ชม. ตำแหน่งติดตั้งป้าย
จราจรล่วงหน้าทางโคงที่ต้องการให้รถวิ่งด้วยความเร็ว 50 กม/ชม. คือ 300 ม.

ตารางที่ 1-5 ระยะสำหรับติดตั้งป้ายล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ขับขี่ลดความเร็ว

ความเร็วสำคัญ กม./ชม. ⁽¹⁾	ความเร็วที่ให้ใช้ตrongจุดที่กำหนด (กม/ชม.)							
	หยุด	20	30	40	50	60	70	80
ระยะทางสำหรับเตือนล่วงหน้า (ม.) ⁽²⁾								
100	400	375	375	350	300	250	175	125
90	325	325	300	275	250	150	125	125
80	275	250	250	200	175	150	125	-
70	175	175	175	150	125	125	-	-
60	150	125	125	125	125	-	-	-
50	125	125	125	125	-	-	-	-
40	100	100	100	-	-	-	-	-
30	100	100	-	-	-	-	-	-

- หมายเหตุ**
- ความเร็วสำคัญ (Prevailing Speed) คือ ความเร็วซึ่ง 85 % ของทางตอนทั้งหมด ใช้ความเร็วต่ำกว่าความเร็วนี้ ความเร็วสำคัญสำหรับทางหลวงที่ออกแบบ ก่อสร้างใหม่ให้ใช้ความเร็วออกแบบ (Design Speed)
 - ระยะทางที่กำหนดไว้ให้ใช้เฉพาะทางหลวงที่ปูปูนและรับ สำหรับทางลงเข้าหรือทางขึ้นเข้า ระยะทางอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ได้

1.11 ป้ายจราจรแขนงสูง

การใช้ป้ายจราจรแขนงสูงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นป้ายได้อย่างชัดเจนบนทางหลวงที่มีผู้จราจรที่กว้างและมีการจราจรหนาแน่น โดย ป้ายจราจรแขนงสูงจะใช้ได้ในกรณีไดกรันเนอร์ฟายด์ต่อไปนี้ (ซึ่งรายละเอียดจะได้กล่าวถึงใน บทที่ 5)

- เมื่อต้องการให้จราจรกำกับให้รถเดินตามช่องจราจรสเต็ลงอย่างถูกต้อง (Lane Control)
- ร่วงทางแยกต่างระดับที่มีการออกแบบซับซ้อน (Complex Interchange)
- แนวที่ทางแยกต่างระดับ (Interchange) บนทางหลวงห่างกันอย่างน้อย 2 กม.
- แนวที่ไม่สามารถติดตั้งป้ายข้างทางได้ เช่น ทางหลวงพิเศษในเมืองที่อยู่ต่ำกว่าหรือสูงกว่าระดับถนนข้างเคียง
- บนทางหลวง ซึ่งมีช่องจราจรให้รถวิ่งไปในทิศทางเดียวกัน ตั้งแต่ 3 ช่องจราจรขึ้นไป และมีปริมาณการจราจรสูง ซึ่งจะทำให้ผู้ขับรถมองเห็นป้ายข้างทางไม่คันด
- ในกรณีที่มีของเห็นป้ายจราจรข้างทางไม่ชัดเจน เนื่องจากสองข้างทางมีไฟส่องสว่างมากหรือมีอุปสรรคอื่นๆ
- มีสัดส่วนของรถบรรทุกขนาดใหญ่จำนวนมาก

ข้อกำหนดสำหรับการออกแบบและการก่อสร้างโครงสร้างรองรับป้ายจราจรแขวนสูงให้ใช้ตามมาตรฐานของกรมทางหลวง (Standard Drawing for Highway Construction, Department of Highway, 1994 หรือปีที่ปรับปรุงล่าสุด) ในบางกรณีอาจใช้โครงสร้างของสะพาน ซึ่งพาดข้ามทางหลวงเป็นสถานที่ติดตั้งป้ายจราจรแขวนสูงก็ได้ ถ้าสะพานนั้นอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม และสามารถติดตั้งได้

1.12 การบำรุงรักษาป้ายจราจร

ป้ายจราจรทุกประเภทจะต้องหมั่นดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม สะอาด มองเห็นและอ่านได้ชัดเจนทุกเวลา หากพบป้ายที่ชำรุดหรือเสียหายจะต้องดำเนินการเปลี่ยนใหม่ทันที

ป้ายจราจรที่ขาดการบำรุงรักษา เช่น ป้ายที่สกปรก หรือสีมีการหลุดร่อน จะลดประสิทธิภาพในการควบคุมการจราจร ทำให้ไม่ได้รับผลเต็มที่

เพื่อที่จะให้มีการบำรุงรักษาป้ายจราจรอย่างเพียงพอและทั่วถึง จะต้องมีการตรวจสอบเป็นประจำ และควรจัดทำตารางปฏิบัติในการบำรุงรักษา เช่น ล้างทำความสะอาด และเปลี่ยนป้ายที่ชำรุดเสียหาย ป้ายจราจรทุกป้ายจะได้รับการบำรุงอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง การตรวจสอบป้ายจราจรทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ให้ป้ายจราจรมีความปลอดภัยต่อผู้ขับขี่มากกว่าการตรวจสอบเฉพาะในเวลากลางวัน ทั้งนี้เนื่องจากคุณสมบัติในการสะท้อนแสงไม่สามารถจะตรวจพบได้ในเวลากลางวัน ป้ายที่ถูกตรวจพบว่าไม่ถูกต้องตามคุณสมบัติ เช่นอย่างหนึ่งจะต้องรับทำการแก้ไขโดยทันที

ในกรณีของป้ายจราจรที่ใช้แสงสว่างส่องสว่าง จะต้องมีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น

1.13 รหัสป้ายจราจร

รหัสป้ายจราจรตั้งขึ้นมาเพื่อความระดับในการอ้างอิงป้ายจราจรประเภทต่างๆ โดยใช้ตัวอักษรย่อระบุประเภทของป้าย (1 ชุด) ตัวเลขระบบลักษณะของป้ายในแต่ละประเภท (1 ชุด) และอาจมีตัวเลขระบุส่วนที่แอบที่สุดของป้าย (1 ชุด) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ป้ายบังคับ เริ่มน้ำหน้าด้วยอักษรย่อ “บ.” และตามด้วยหมายเลขป้าย (1 ถึง 55)
- 2) ป้าย เตือน เริ่มน้ำหน้าด้วยอักษรย่อ “ต.” และตามด้วยหมายเลขป้าย (1 ถึง 74)
- 3) ป้ายแนะนำ ใช้รหัสนำหน้าด้วยอักษรย่อ “น.” และตามด้วยหมายเลขป้าย (1 ถึงลำดับสุดท้าย)
- 4) ป้ายเสริมที่ใช้ร่วมกับป้ายประเภทต่างๆ ใช้อักษรย่อ “ส.” ต่อท้ายจากรหัสอักษรย่อของป้ายแต่ละประเภท เช่น ป้ายเตือนเสริมใช้ “ตส.” และป้ายแนะนำเสริมใช้ “นส.” และตามด้วยหมายเลขป้ายเริ่มต้นจากหมายเลข 1 ไปจนถึงหมายเลขสุดท้ายของแต่ละประเภทของป้ายเสริม

นอกจากนี้อาจใช้จุดทวนนิยมหลังหมายเลขอป้าย เพื่อระบุรูปแบบย่อของป้ายนั้นๆ เช่น ป้ายแนะนำ
โรงพยาบาล (น.7.1 – น.7.5) ซึ่งมี 5 รูปแบบย่อ

ป้าย น.7.1 ใช้ติดตั้งหน้าโรงพยาบาลแบบไม่ระบุชื่อรพ.โรงพยาบาล

ป้าย น.7.2 ใช้ติดตั้งหน้าโรงพยาบาลแบบระบบทรึ่มชื่อโรงพยาบาล

ป้าย น.7.3 ใช้ติดตั้งบริเวณทางแยกแบบไม่ระบุชื่อโรงพยาบาล

ป้าย น.7.4 ใช้ติดตั้งบริเวณทางแยกแบบระบบชื่อโรงพยาบาล

ป้าย น.7.5 ใช้ติดตั้งก่อนถึงทางแยกแบบไม่ระบุชื่อร่องรอยบาล

เลขชุดสุดท้าย (ถ้าใช้) หมายถึง ส่วนที่แคบที่สุดของป้ายจราจรเต็ลลิ่งป้าย (ชม.) แต่ถ้าไม่มีตัวเลขเก็บอยู่ จะหมายถึงป้ายจราจรขนาดหนึ่งขนาดได้ก็ได้ เช่น

- บ.3 หมายถึง ป้ายนังคับ ลำดับที่ 3 “ให้รถสวนทางมาก่อน” ขนาดไดๆ
 - บ.3 - 60 หมายถึง ป้ายนังคับ ลำดับที่ 3 “ให้รถสวนทางมาก่อน” ขนาด เฟ้าศูนย์กลาง 60 ซม.
 - ต.22 - 75 หมายถึง ป้ายเตือน ลำดับที่ 22 “ทางเคบลง” ขนาดกว้าง 75 ซม.
 - น.2 - 75 หมายถึง ป้ายแนะนำ ลำดับที่ 2 “บอกจุดหมายปลายทาง” ขนาดกว้าง 75 ซม.

บทที่ 2

ป้ายบังคับ (Regulatory Signs)

2.1 วัตถุประสงค์ของป้ายบังคับ

ป้ายบังคับมีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งให้ผู้ใช้ทางปฏิบัติตามข้อบังคับที่ได้แสดงไว้ตาม ข้อความ เครื่องหมาย หรือ สัญลักษณ์ที่ปรากฏบนแผ่นป้ายอย่างเคร่งครัด หากผู้ใดฝืนย่อમีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้นการติดตั้งป้ายบังคับ จึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และติดตั้งเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น

2.2 การใช้ป้ายบังคับ

การใช้ป้ายบังคับต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและความสะดวกรวดเร็วเป็นประการสำคัญ ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นป้ายได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ข้อความ เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ บนแผ่นป้าย ตัวเลข และเข้าใจง่าย และ หน่วยงานต่างๆ ควรใช้รูปแบบและมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

ในการนี้ที่มีผู้ฝ่าฝืนป้ายบังคับจำนวนมาก ควรพิจารณาแก้ไขโดยภาคราชกิจกวนการติดตั้งป้ายหรือหา วิธีการอื่นแทน เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมาย มิฉะนั้นจะทำให้ผู้ขับขี่เกิดความเชื่อถือป้ายบังคับอื่นๆ ไป ด้วย

ป้ายบังคับซึ่งไม่ใช่ประโยชน์แล้ว จะต้องรื้อถอนออกทั้งหมด

2.3 ลักษณะของป้ายบังคับ

โดยทั่วไป ป้ายบังคับมีรูปร่างเป็นแผ่นกว้าง มีเบร์องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข ตัวอักษรสีดำอยู่บนพื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย และเส้นขีดกลาง เป็นสีแดง ยกเว้นป้ายดังต่อไปนี้

- 1) ป้ายหยุด (Stop Sign) เป็นรูปแปดเหลี่ยมด้านเท่า ตัวอักษรสีขาวบนพื้นป้ายสีแดง เส้นขอบป้าย สีขาว
- 2) ป้ายให้ทาง (Give Way Sign) เป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า มุขชี้ลง ตัวอักษรสีดำ เส้นขอบป้ายสี เดียว พื้นป้ายสีขาว
- 3) ป้ายห้ามจอดรถหรือป้ายห้ามหยุดรถ เป็นรูปแหนกกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายและเส้นขีด กกลางสีแดง
- 4) ป้ายบังคับประเภทคำสั่ง (Mandatory Signs) เป็นป้ายรูปแหนกกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข และเส้นขอบป้ายสีขาว
- 5) ป้ายสุดเขตบังคับ เป็นรูปแหนกกลม พื้นป้ายสีขาว "ไม่มีเส้นขอบป้าย" แต่มีเส้นขีดสีดำทแยงจาก ขวางด้านบนลงช้ายด้านล่าง
- 6) ป้ายบังคับข้อความ เป็นรูปสีเหลี่ยม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ตัวเลข ตัวอักษร และ สัญลักษณ์สีดำ
- 7) ป้ายประกอบ เป็นรูปสีเหลี่ยม พื้นสีขาว เส้นขอบป้าย ตัวเลข ตัวอักษร และสัญลักษณ์สีดำ

ป้ายบังคับจะต้องเป็นป้ายสะท้อนแสง หรือมีไฟส่องสว่างที่ป้ายเพื่อให้สามารถเห็น รูปร่าง ข้อความ เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ได้ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

2.4 ประเภทของป้ายบังคับ

ป้ายบังคับแบ่งตามลักษณะการใช้งานได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้ คือ

- 1) ป้ายบังคับประเภทกำหนดสิทธิ์ (Priority Regulating Signs)
- 2) ป้ายบังคับประเภทห้ามหรือจำกัดสิทธิ์ (Prohibitory or Restrictive Signs)
- 3) ป้ายบังคับประเภทคำสั่ง (Mandatory Signs)
- 4) ป้ายอื่นๆ

2.4.1 ป้ายบังคับประเภทกำหนดสิทธิ์ (Priority Regulating Signs)

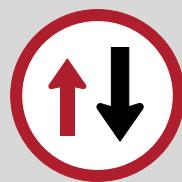
มีจำนวน 3 ป้าย คือ บ.1 – บ.3

บ.1

บ.2

บ.3

2.4.1.1 ป้ายหยุด (บ.1)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่หยุดรถก่อนถึงทางที่ขวางข้างหน้าหรือเส้นหยุด รอให้รถและคนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้

บ.1

ป้ายหยุด (บ.1) มีลักษณะเป็นป้ายรูปแปดเหลี่ยมด้านเท่า พื้นป้ายสีแดง เส้นขอบป้ายสีขาว มีตัวอักษร คำว่า “หยุด” สีขาว สูงประมาณ 1/3 เท่าของความสูงของป้ายอยู่ภายใต้

เหตุอันควรในการติดตั้งป้ายหยุด

เนื่องจากป้ายหยุดทำให้เกิดความไม่สงบของรถ ดังนั้นจึงควรใช้ป้ายนี้เฉพาะที่จำเป็น และในส่วนของเหตุอันควร เท่านั้น โดยเหตุอันควร (Warrants) ในการพิจารณาติดตั้ง มีดังนี้

- 1) ทางแยกซึ่งถ้าไม่ติดตั้งป้ายหยุดที่ด้านหนึ่ง เมื่อปล่อยให้การจราจรผ่านทางแยกตามสิทธิผ่านทางแยก ก่อนหลัง มากจะเกิดอันตรายจากอุบัติเหตุอยู่เสมอ
- 2) ถนนที่เข้ามาบรรจบกับทางหลวงสายหลักที่มีรถวิ่งผ่านตลอด (Through Highways)
- 3) ทางแยกซึ่งอยู่ในบริเวณที่มีการควบคุมการจราจรด้วยสัญญาณไฟ แต่ไม่ได้มีการติดตั้งสัญญาณไฟที่ทางแยกนั้น
- 4) ทางแยกที่มีลักษณะสภาพของทางและการจราจรบังกลับกันดังนี้ คือ ยอดยานส่วนมากใช้ความเร็วสูง ระยะการมองเห็นจำกัด และมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุรุนแรง ต้องติดตั้งป้ายหยุดเพื่อควบคุมการจราจรที่ด้านหนึ่ง

การติดตั้งโดยทั่วไป ให้ติดตั้งป้ายหยุดบนทางหลวงที่มีปริมาณการจราจรน้อยกว่า นอกจากรถนี่ที่เป็นสามแยก ให้ติดตั้งป้ายหยุดบนทางหลวงที่เข้าบรรจบ ไม่ว่าจำนวนยอดยานบนทางหลวงนั้นจะมากกว่าหรือน้อยกว่าก็ตาม ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัย

ห้ามติดตั้งป้ายคู่เดี่ยว ทั้งหงเดี่ยวกันกับป้ายหยุด

ห้ามติดตั้งป้ายหยุดบนทางพิเศษหรือตามทางแยกต่างระดับ (Interchanges) ทั้งนี้เนื่องจากบนทางหลวงเหล่านั้นต้องก.ร.ร. บริเวณไฟลั่นไปโดยสะดวก ไม่สมควรที่จะติดตั้งป้ายหยุดบนทางเชื่อมโยงเข้า (Entrance Ramps) นอกจากระยะทางเชื่อมโยงออก (Exit Ramps) ซึ่งอาจจำเป็นต้องติดตั้งป้ายหยุดก่อนถึงจุดตัดกับทางข้างหน้าซึ่งไม่ใช่ทางหลวงพิเศษ

ห้ามติดตั้งป้ายหยุดตรงทางแยก ซึ่งควบคุมการจราจรด้วยสัญญาณไฟจราจร เพราะจะทำให้เกิดความสับสน ต่อผู้ขับรถ ในกรณีที่หยุดใช้สัญญาณไฟควบคุมการจราจรในบริเวณทางแยก ก็ให้ใช้ไฟกะพริบสีเหลืองหรือสีแดงแทน โดยใช้ไฟกะพริบสีเหลืองในด้านทางหลวงที่มีปริมาณการจราจรสูงกว่า และใช้ไฟกะพริบสีแดงในด้านทางหลวงที่ต้องการให้ยอดยานหยุดที่ทางแยก ก่อนที่จะผ่านเลยทางแยกนั้นออกไป

ในกรณีที่ทางหลวงตัดกับทางรถไฟในระดับเดียวกัน ถ้าไม่มีไฟสัญญาณจราจรหรือเครื่องกัน ให้ติดตั้งป้ายหยุดทางด้านซ้ายของทางหลวงที่ตำแหน่งของแนวเส้นหยุด (Stop Line)

หลักเกณฑ์การติดตั้งป้ายหยุดท้าวไปนี ดังนี้

- 1) ป้ายหยุดต้องติดตั้งใกล้แนวที่จะให้รถหยุด และควรใช้เส้นหยุด (Stop Line) ร่วมด้วย โดยจะมีหรือไม่มีข้อความ “หยุด” อุปบนผิวจราจรก็ได้
- 2) ตรงบริเวณทางแยกที่ต้องการจะติดตั้งป้ายหยุด ให้ติดห่างจากขอบผิวจราจรที่ขวางหน้าไม่น้อยกว่า 1.20 ม. แต่ต้องไม่เกิน 10 ม. ในกรณีทางแยกมีเส้นทางข้ามร่วมด้วย ให้ติดตั้งป้ายหยุดก่อนถึงขอบเส้นทางข้าม 1.20 ม.
- 3) ระยะการติดตั้งป้ายตามแนวเดิมและแนวขวางเป็นไปตามหัวข้อ 1.10.2 ในบทที่ 1
- 4) โดยท้าวไปให้ทำการติดตั้งป้ายหยุด ด้านซ้ายของขอบทาง สำหรับทางแยกซึ่งมีรัศมีกว้าง (Wide Intersections) ผู้ขับขี่อาจมองไม่เห็นป้ายหยุดที่ติดตั้งทางด้านซ้าย จึงควรใช้เส้นหยุดร่วมกับคำว่า “หยุด” บนผิวจราจร และอาจติดตั้งป้ายหยุดเสริมที่ด้านขวาของทางก็ได้
- 5) ตรงทางแยกซึ่งมีเกาะแบ่งช่องจราจร (Channelizing Islands) ให้ติดตั้งป้ายหยุดบนเกาะแบ่งช่องจราจร
- 6) ต้องระวังเรื่องมุกการติดตั้งป้าย อย่าให้คนขับรถในทิศทางที่ไม่ต้องการจะให้หยุดรถ อยู่เห็นป้ายหยุดได้ชัดเจน เพราะจะทำให้เกิดความสับสนได้
- 7) ในกรณีที่ดำเนินการป้ายหยุดอาจมองเห็นได้ไม่ชัด เนื่องจากถูกสิ่งบังหน้า หรือเป็นทางโค้ง หรือรถที่วิ่งเข้าสู่ทางแยกใช้ความเร็วสูง จนผู้ขับขี่ไม่สามารถหยุดรถตรงนั้นได้ การจะให้หยุดได้ ให้ติดตั้งป้ายเตือน “หยุดข้างหน้า” (๑.๕.๔) ก่อนที่จะถึงป้ายหยุด

2.4.1.2 ป้ายให้ทาง (บ.2)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ให้ทางแก่รถหรือคนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจร ที่ปรับเปลี่ยนทางแยกนั้นแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้

บ.2

ป้ายให้ทาง (บ.2) มีลักษณะเป็นป้ายสามเหลี่ยมด้านเท่า มุมแหลมอยู่ล่าง พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง มีตัวอักษรคำว่า “ให้ทาง” สีดำ อุ่นๆ ภายใน

ป้ายให้ทาง ใช้กับผู้ใช้ทางบ้านป้ายหยุด คือ ให้ความสำคัญของทางข้างหน้า แตกต่างจากป้ายหยุดตรงที่รถไม่ต้องหยุดเมื่อมากล่องทางแยก นอกจากจะเป็นการกีดขวางทางรถข้างหน้า

เพื่อให้ผู้ใช้ทางเข้าใจความหมายของป้ายดีขึ้น ควรติดตั้งป้ายประกอบพื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย และข้อความสีดำ “ให้ทาง ไว้ปีก่อน”

เหตุอันควรในการติดตั้งป้ายให้ทาง

- 1) บนทางโถที่รถสามารถเข้าสู่ทางหลวงด้วยความเร็วเกิน 20 กม./ชม. ได้อย่างปลอดภัย และการเข้าสู่ทางหลวงไม่จำเป็นต้องให้รถหยุดทุกครั้ง
- 2) ที่ทางเชื่อมโยงเข้าสู่ทางหลวงพิเศษ ซึ่งไม่มีช่องจราจรเร่งความเร็วที่เพียงพอ
- 3) ช่องจราจรซึ่งมีเกาะแบ่งสำหรับรถเลี้ยวซ้ายบรรจบกับทางขวางข้างหน้าและไม่มีช่องจราจรเร่งความเร็วที่เพียงพอ

หลักเกณฑ์การติดตั้งป้ายให้ทาง

ให้พิจารณาเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การติดตั้งป้ายหยุด

2.4.1.3 ป้ายให้รถสวนทางมาก่อน (บ.3)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่หยุดรถ และรอให้รถที่กำลังสวนทางมาผ่านไปก่อน หากมีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อน ก็ให้หยุดรอถัดต่อ กันตามลำดับ เมื่อรถที่แล่นสวนทางได้ผ่านไปหมดแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้

บ.3

- 1) ป้ายให้รถสวนทางมาก่อน (บ.3) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในป้ายมีเครื่องหมายลูกศรสีแดงชี้ขึ้นอยู่ทางด้านซ้ายและเครื่องหมายลูกศรสีดำชี้ลงอยู่ทางด้านขวาของศูนย์กลางของป้าย
- 2) ป้ายให้รถสวนทางมาก่อน กำหนดให้รถทุกชนิดต้องหยุดชิดขอบทางตรงตำแหน่งที่ติดตั้งป้าย เพื่อให้รถสวนทางมาก่อน ให้ใช้ป้ายนี้เมื่อสภาพทางหลวงแคบ รถเล่นสวนกันไม่ได้ เช่น สะพานแคบ ทางโค้ง สะพานเบียง ช่องจราจรเดียว
- 3) การติดตั้งป้ายให้รถสวนทางมาก่อน ต้องคำนึงถึงความเร็วของรถที่เข้าสู่บริเวณนั้นๆ จึงนั้นควรติดตั้งป้ายเดือนหรือป้ายบังคับอื่นเพื่อให้ผู้ขับขี่ยวดยานทราบล่วงหน้า
- 4) ข้อควรระวังในการติดตั้งป้าย ห้ามหมุนป้าย 180 องศา ซึ่งจะทำให้ลูกศรแดงและลูกศรสีดำสลับทิศทางกัน และสื่อความหมายตรงกันข้ามกับวัตถุประสงค์ของป้าย

2.4.2 ป้ายห้ามหรือจำกัดสิทธิ์ (Priority or Restrictive Signs)

มีจำนวน 33 ป้าย คือ บ.4 – บ.36

บ.4

บ.5

บ.6

บ.7

บ.8

บ.9

บ.10

บ.11

บ.12

บ.13

บ.14

บ.15

บ.16

บ.17

บ.18

บ.19

บ.20

บ.21

บ.22

บ.23

บ.24

บ.25

บ.26

บ.27

บ.28

บ.29

บ.30

บ.31

บ.32

บ.33

บ.34

บ.35

บ.36

2.4.2.1 ป้ายห้ามแซง (บ.4)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถแซงรถคันอื่นในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.4

- 1) ป้ายห้ามแซง (บ.4) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำ ซึ่งเป็น 2 อัน ในลักษณะแสดงการวิ่งขึ้นหน้ากัน และมีขีดสีแดงทำมุม 45 องศา กับแนวระดับพادกับเครื่องหมายลูกศรอันซึ่งอยู่ทางด้านขวา โดยเริ่มจากทางซ้ายด้านบนของป้ายลงไปสู่ทางขวาด้านล่างของป้าย
- 2) ป้ายห้ามแซง ใช้ติดตั้งที่บริเวณห้ามแซง เนื่องจากทางหลวงหรือถนนมีข้อจำกัดทางกายภาพ หรือทางการมองเห็นไม่เพียงพอ เพราะลูกบันบังด้วยสิ่งกีดขวาง
- 3) ให้ติดตั้งตรงจุดเริ่มต้นของบริเวณห้ามแซง (No-passing Zones) ในที่ซึ่งไม่สามารถตีสั้นหรือจ้องที่บห้ามแซง บนผิวจราจรได้ หรืออาจใช้ประกอบเส้นที่บห้ามแซงในกรณีที่ผู้ขับขี่อาจมองเห็นได้ ที่ห้ามแซงไม่ชัดเจน และในกรณีที่การติดตั้งป้ายบังคับห้ามแซงแล้วยังไม่สามารถทำให้ผู้ขับรถปฏิบัติตามได้ ควรติดตั้งป้ายเตือนห้ามแซง (ต.61) ทางด้านขวา มือของทางหลวงก่อนถึงป้ายบังคับห้ามแซงด้วย
- 4) ป้ายห้ามแซงไม่จำเป็นสำหรับทางคู่ (Divided Highways) นอกจากนี้ เกณฑ์ความกว้างของช่องจราจรลดลง เนื่องจากการก่อสร้างหรือการบูรณะทางหลวง

2.4.2.2 ป้ายห้ามเข้า (บ.5)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.5

- 1) ป้ายห้ามเข้า (บ.5) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีแดง เส้นขอบป้ายสีขาว ภายในบรรจุเครื่องหมายขีดสีขาว
- 2) ป้ายห้ามเข้า ใช้ติดตั้งเพื่อห้ามมิให้ยวดยานทุกชนิดผ่านเข้าไปในทางหลวงตอนนั้น เพราะทางหลวงตอนนั้นอาจจะไม่ทันเวลาการจราจรทางเดียวหรืออาจปิดการจราจรอยู่ก็ได้
- 3) การติดตั้ง ให้ติดตั้งตรงจุดเริ่มต้นของเขตห้ามเข้านั้นๆ
- 4) ห้ามใช้ป้ายห้ามเข้าในกรณีที่เป็นการปิดช่องจราจรเพียงบางช่องเท่านั้น

2.4.2.3 ป้ายห้ามกลับรถไปทางขวา (บ.6)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่กลับรถไปทางขวา

บ.6

บ.7

2.4.2.4 ป้ายห้ามกลับรถไปทางซ้าย (บ.7)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่กลับรถไปทางซ้าย

- 1) ป้ายห้ามกลับรถไปทางขวา (บ.6) และป้ายห้ามกลับรถไปทางซ้าย (บ.7) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำชี้ขึ้น โค้งกลับ และมีขีดสีแดงทำมุม 45 องศา 1 บ.6 ระดับพادทับเครื่องหมายลูกศรจากทางขวาด้านบนลงมาทางซ้ายด้านล่างของป้าย (บ.6) หรือจากทางซ้าย ด้านบนของป้ายลงมาทางขวาด้านล่างของป้าย (บ.7)
- 2) ป้ายห้ามกลับรถ ใช้ติดตั้งเพื่อมิให้ผู้ได้กลับรถไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
- 3) ให้ติดตั้งป้ายตรงจุดที่ห้ามกลับรถ ในกรณีที่ต้องการห้ามกลับรถเป็นทางระยะยาว ให้ติดตั้งป้ายห้ามกลับรถนี้ เป็นช่วงๆ ตลอดระยะทางที่ห้ามกลับรถนั้น
- 4) เนื่องจาก พรบ. จราจรทางบก พศ. 2522 มาตรา 53(3) กล่าวว่า “ห้ามนิ้หั้นบั้นที่ กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้” ดังนั้น บริเวณทางร่วมทางแยกจึงไม่จำเป็นต้อง ติดตั้งป้ายห้ามกลับรถ

2.4.2.5 ป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย (บ.8)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางซ้าย

บ.8

บ.9

2.4.2.6 ป้ายห้ามเลี้ยวขวา (บ.9)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวขวา

- 1) ป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย (บ.8) และป้ายห้ามเลี้ยวขวา (บ.9) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสี แดง ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำหักเป็นมุมจากซ้ายไปทางซ้ายหรือทางขวา มีขีดสีแดงทำมุม 45 องศา กับเส้นระดับพادทับเครื่องหมายลูกศรจากทางขวาด้านบนของป้ายไปสู่ทางซ้ายด้านล่างของป้าย (บ.8) หรือ ทางซ้ายด้านบนของป้ายไปสู่ทางขวาด้านล่างของป้าย (บ.9)
- 2) ป้ายห้ามเลี้ยวใช้ติดตั้งเพื่อมิให้ขาดยานทุกชนิดเลี้ยวไปในทิศทางที่ต้องการห้ามนั้นๆ
- 3) ให้ติดตั้งป้ายห้ามเลี้ยว (บ.8 หรือ บ.9) ในที่ซึ่งผู้ขับขี่สามารถมองเห็นได้ชัด และตรงจุดที่อยู่ใกล้มุมทางแยก ด้านใกล้ไม่น้อยกว่า 3 ม. และไม่มากกว่า 5 ม. สำหรับการติดตั้งป้ายห้ามเลี้ยวขวา (บ.9) ให้พิจารณาติดที่มุม ทางแยกด้านใกล้ด้วย
- 4) สำหรับทางแยกรูปตัวที (T) ที่มีทางทางเดินรถด้านเดียว (ไปทางซ้ายหรือทางขวา) ขวางหน้า ให้ติดตั้งป้ายรถ เดินทางเดียวไปทางซ้าย (บ.38) หรือป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา (บ.39) ที่ขอบทางเดินรถด้านใกล้ โดย ให้หันป้ายเข้าสู่ทางเดินรถที่เข้าสู่ทางแยก

2.4.2.7 ป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย (บ.10)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย

บ.10

2.4.2.8 ป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา (บ.11)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา

บ.11

- 1) ป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย (บ.10) และป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา (บ.11) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำหักเป็นตัวเอส (S) ชี้ไปทางซ้ายหรือทางขวา มีขีดสีแดงทำมุม 45 องศา กับแนวระดับพادทับเครื่องหมายลูกศรจากทางขวาด้านบนของป้ายลงไปสู่ทางซ้ายด้านล่างของป้าย (บ.10) หรือจากทางซ้ายด้านบนของป้ายไปสู่ทางขวาด้านล่างของป้าย
- 2) ให้ใช้ป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถที่บริเวณทางแยกบนทางหลวง หรือถนนที่มีเกาะแม่ ช่องจัตุรัสในทิศทางเดียวกัน (แยกเป็นทางหลักหรือทางขานานหรือทางบริการ) เพื่อห้ามมิให้รถเปลี่ยนช่องฯ จาจจากด้านหนึ่งของเกาะแบ่งช่องเดินรถไปยังอีกด้านหนึ่ง (หรือเพื่อห้ามการจราจรในทิศทางเดียวกันบนทางขานานหรือทางบริการ หรือจากทางขานานหรือทางบริการไปทางหลัก มีผลทางแยก)
- 3) ให้ติดตั้งป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถตรงตำแหน่งก่อนสิ้นสุดหัวเกาะแบ่งช่องเดินรถ(หัวเกาะทางขานาน) ด้านใกล้ในระยะ 3-5 ม. และที่หัวเกาะด้านไกล ถ้าบริเวณหัวเกาะบะเว้าไว้ สัญญาณจราจรให้ติดตั้งที่เสาี้น กรณีที่แยกเสาติดตั้ง ให้ระมัดระวังการบดบังชึ้นกันและกัน

2.4.2.9 ป้ายห้ามเลี้ยวขวาหรือกลับรถ (บ.12)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวขวาไปทางขวา หรือกลับรถ

บ.12

2.4.2.10 ป้ายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือจอด (บ.13)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวซ้ายไปทางซ้ายหรือกลับรถ

บ.13

- 1) ป้ายห้ามเลี้ยวขวาหรือกลับรถ (บ.12) และป้ายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือกลับรถ (บ.13) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ำสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำหักเป็นจาก และลูกศรโดยกัลบไปทางขวาหรือไปทางซ้าย มีขีดสีแดงทำมุม 45 องศา กับแนวระดับพัดทับเครื่องหมายลูกศรจากทางซ้ายด้านบนของป้ายไปสู่ทางขวาด้านล่างของป้าย (บ.12) หรือจากทางขวาด้านบนของป้ายลงไปสู่ทางซ้ายด้านล่างของป้าย (บ.13) S
- 2) การใช้และการติดตั้ง เมื่อกันป้ายห้ามกลับรถไปทางขวา (บ.6) ป้ายห้ามกลับรถไปทางซ้าย (บ.7) ป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย (บ.8) ป้ายห้ามเลี้ยวขวา (บ.9)

ป้ายห้ามยวดイヤนประเกทต่าง ๆ (บ.14 - บ.26)

2.4.2.11 ป้ายห้ามรถยนต์ (บ.14)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถยนต์เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.14

2.4.2.12 ป้ายห้ามรถบรรทุก (บ.15)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถบรรทุกเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.15

2.4.2.13 ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ (บ.16)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับขี่รถจักรยานยนต์เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.16

2.4.2.14 ป้ายห้ามรถพ่วง (บ.17)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถลากจูงที่ลากจูงรถพ่วงหรือรถพ่วงเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.17

2.4.2.15 ป้ายห้ามรถยนต์สามล้อ (บ.18)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถชนิดสามล้อเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.18

2.4.2.16 ป้ายห้ามเรซ.บล็อ (บ.19)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถสามล้อเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.19

2.4.2.17 ป้ายห้ามรถจักรยาน (บ.20)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับขี่รถจักรยานเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.20

2.4.2.18 ป้ายห้ามล้อเลื่อนลากเข็น (บ.21)

มีความหมายว่า ห้ามบุคคลใดลากหรือเข็นล้อเลื่อนเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.21

2.4.2.19 ป้ายห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตร (บ.22)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตรเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.22

2.4.2.20 ป้ายห้ามเกวียน (บ.23)

มีความหมายว่า ห้ามบุคคลใดขี่เกวียนเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.23

2.4.2.21 ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ และรถยนต์ (บ.24)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับขี่รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.24

2.4.2.22 ป้ายห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์ เท' (บ.25)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับขี่รถจักรยาน รถสามล้อ หรือรถจักรยานยนต์เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.25

2.4.2.23 ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ และรถยนต์สามล้อ (บ.26)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับขี่รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์สามล้อเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.26

- 1) ป้ายห้ามยาด yanprageth tang (บ.14 - บ.26) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำเป็นรูปยาด yanprageth tang ที่ต้องการห้ามนั้นๆ และมีขีดสีแดงทำมุม 45 องศา กับแนวระดับพادสัญลักษณ์นั้นๆ จากทางซ้ายด้านบนของป้ายลงไปสู่ทางขวาด้านล่างของป้าย
- 2) ป้ายห้ามยาด yanprageth tang ใช้ติดตั้งเพื่อห้ามมิให้ยาด yanprageth tang ผ่านเข้าไปในเขตที่ต้องการห้ามนั้นๆ กรณีที่ต้องการยกเว้นรถบางประเภท เช่น รถประจำทาง ต้องติดตั้งป้ายบังคับประกอบที่แสดงด้วยข้อความ "ยกเว้นรถประจำทาง" ควบคู่กับป้ายบังคับที่ใช้ด้วย

- 3) เมื่อมีประกาศผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ห้ามยานพาหนะบางชนิดหรือคนเดินเท้าใช้ทางหลวงพิเศษสายใดทั้งสายหรือเพียงบางส่วน ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 52 ลงวันที่ 18 เมษายน 2535 ให้พิจารณาติดตั้งป้ายห้ามยวดيانด้วย
- 4) ให้ติดตั้งบริเวณจุดเริ่มต้นเขตที่ต้องการห้ามนั้น

2.4.2.24 ป้ายห้ามใช้เสียง (บ.27)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ใช้เสียงสัญญาณหรือทำให้เกิดเสียงใด ๆ ที่เป็นการรบกวนในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.27

- 1) ป้ายห้ามใช้เสียง (บ.27) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในบรรจุสัญลักษณ์รูปแรร์สีดำ และมีข้อดีสีแดงทำมุน 45 องศา กับแนวระดับพาดทับสัญลักษณ์ทางชัยด้านบนลงไปสู่ทางขวาด้านล่างของป้าย
- 2) ใช้เพื่อห้ามมิให้ผู้ขับขี่ใช้เสียงในบริเวณที่ต้องการความสงบ เช่น เนgarพระราชฐาน เขตโรงพยาบาล เขตวัด
- 3) การติดตั้ง ให้ติดตั้งก่อนถึงเขตห้ามใช้เสียงสัญญาณ 30 - 50 ม. และควรติดตั้งป้ายสุดเขตบังคับ (บ.55) เมื่อพ้นจากเขตห้ามใช้เสียงไป 30 - 50 ม. ด้วย

2.4.2.25 ป้ายห้ามคน (บ.28)

มีความหมายว่า ห้ามคนเดินเท้าฯ ไปทางที่ติดตั้งป้าย

บ.28

- 1) ป้ายห้ามคน (บ.28) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำเป็นช่องๆ และมีข้อดีสีแดงทำมุน 45 องศา กับแนวระดับพาดทับสัญลักษณ์จากทางชัยด้านบนของป้ายลงไปสู่ทางขวาด้านล่างของป้าย
- 2) ใช้เพื่อห้ามคนเดินเท้าไม่ให้เข้าไปในเขตทางหลวงหรือถนนที่ออกแบบให้รถใช้ความเร็วสูงอย่างต่อเนื่อง เช่น ทางหลวงพิเศษ หรือบริเวณที่มีอันตรายต่อคนเดินเท้าที่จะข้ามทาง
- 3) การติดตั้ง ให้ติดตั้งป้ายที่บริเวณต้นทางของทางหลวงหรือถนนที่ต้องการห้าม โดยติดตั้งให้คนข้ามทางมองเห็น และควรติดตั้งป้ายเสริมมีข้อความแนะนำหรือลูกศรชี้ให้ไปที่เส้นทางข้าม

2.4.2.26 ป้ายห้ามจอดรถ (บ.29)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่จอดรถในทางที่ติดตั้งป้าย เว้นแต่การ
หยุดรับส่งคนหรือสิ่งของชั่วขณะะ ซึ่งต้องกระทำโดยมิใช้ช้า

บ.29

บ.30

2.4.2.27 ป้ายห้ามหยุดรถ (บ.30)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่หยุดรถหรือจอดรถในทางที่ติดตั้งป้าย

- 1) ป้ายห้ามจอดรถ (บ.29) มีลักษณะเป็นรูปวงกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีแดง มีขีดสีแดงทำมุม 45 องศา จากทางซ้ายด้านบนของป้ายลงมาทางขวาด้านล่างของป้าย ในกรณีป้ายห้ามหยุดรถ (บ.30) จะเพิ่มขีด สีแดงทำมุม 45 องศา จากทางขวาด้านบนของป้ายลงมาทางซ้ายด้านล่างของป้าย
- 2) ป้ายห้ามจอดรถ (บ.29) ใช้ติดตั้งเพื่อห้ามมิให้รถทุกชนิดจอดบนทางหลวงในเขตที่ติดตั้งป้ายไว้ เว้นแต่การ
หยุดรับส่งคนหรือสิ่งของชั่วขณะะ ซึ่งจะต้องกระทำโดยมิใช้ช้า
- 3) ป้ายห้ามหยุดรถ (บ.30) ใช้ติดตั้งเพื่อห้ามมิให้ผู้ได้หยุดหรือจอดรถเพื่อรับหรือส่งคน รือสิ่งของหรือทำธุรกิจ
ใดๆ ในเขตที่ติดตั้งป้ายนี้
- 4) การติดตั้ง ให้ติดตั้งป้ายตรงจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเขตห้ามจอดรถ หรือตามหุบเขาที่มีหุบฯ ทั้งสองด้าน หัน
หน้าป้ายเข้าสู่ทิศทางการจราจร ในกรณีที่เขตห้ามจอดรถหรือห้ามฯ. เตย วีระยะทางยาว ควรติดตั้งป้ายเพิ่ม
โดยวางห่างกันเป็นระยะทางพอสมควรตลอดแนวห้ามจอดรถนั้น และให้ใช้ป้ายร่วมชุดระบุทิศทาง (นส.5 นส.
6 นส.10) ติดตั้งใต้ป้ายห้ามจอดรถหรือป้ายห้ามหยุดรถ ขานานไปกับทิศทางของทางหลวงเพื่อแสดงทิศทาง
ของเขตห้ามนั้นๆ
- 5) การติดตั้งป้ายห้ามจอดรถหรือป้ายห้ามหยุดฯ. ต้องออกประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา 41
ของ พรบ. ทางหลวง พ.ศ. 2535

2.4.2.28 ป้ายหยุดตรวจ (บ.31)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่จอดรถที่ป้ายนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจ และให้เคลื่อนรถต่อไปได้
เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแล้วเท่านั้น

บ.31

- 1) ป้ายหยุดตรวจ (บ.31) มีลักษณะเป็นรูปวงกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง ภายในมีเส้นขีดสีดำไว้ใน
แนวอนตรองกลางป้าย และมีข้อความสีดำ “หยุด” อุญจัดด้านบนและ “ตรวจ” อุญจัดด้านล่าง
- 2) ใช้ติดตั้งข้างทางที่ต้องการให้วยดายนพาหนะหยุดเพื่อทำการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ เช่น เจ้าหน้าที่ขนส่งทาง
บก ศุลกากร และตำรวจน การใช้ป้ายหยุดตรวจเป็นการชั่วคราว เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วต้องรื้อถอนออกไป
ทันที และไม่สมควรติดตั้งป้ายนี้ก็ต่อเมื่อไม่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

- 3) การติดตั้ง ให้ติดตั้งป้ายนี้ตรงจุดที่ต้องการจะตรวจสอบ เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้ทาง จุดังกล่าวควรอยู่บนทางตรงและไม่มีความลาดชัน รวมถึงมีระเบียบของเห็นที่รถสามารถหยุดได้ทัน ทั้งนี้ให้ติดตั้งป้ายเดือนมีข้อความ “ด้านตรวจข้างหน้า” ป้ายจำกัดความเร็ว (บ.32) และป้ายห้ามแซง (บ.4) ไว้ล่วงหน้าด้วย

2.4.2.29 ป้ายจำกัดความเร็ว (บ.32)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ใช้ความเร็วเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “กิโลเมตรต่อชั่วโมง” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.32

- 1) ป้ายจำกัดความเร็ว (บ.32) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง บรรจุตัวเลขสีดำแสดงความเร็วเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมงไว้ภายใน
- 2) ใช้ติดตั้งเพื่อจำกัดมิให้วยาดယานต่างๆ วิ่งเกินความเร็วที่เหมาะสม ซึ่งจะตั้ง ตั้งในกรณีที่ต้องการจำกัดความเร็วต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ตัวเลขแสดงจำนวนกิโลเมตรอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงส่วนประกอบทางด้านวิศวกรรม
- 3) หลักเกณฑ์การกำหนดตัวเลขความเร็วป้าย ให้พิจารณาจากบังคับต่างๆ ดังนี้ คือ
 - 3.1) ลักษณะทางกายภาพของทาง เช่น สภาพผิวถนน ไฟลัททาง ความลาดชัน แนวทาง และระยะการมองเห็น
 - 3.2) ความเร็วสำคัญของรถที่ผ่านบริเวณนั้น
 - 3.3) ลักษณะการใช้ที่ดิน อาเรа และกรรมของบริเวณพื้นที่สองข้างทาง
 - 3.4) ความเร็วปลอดภัยที่ทางเจ้า หรือตำแหน่งที่อันตราย
 - 3.5) การจอดรถและการข้ามทาง
 - 3.6) ระยะทางที่หดในระยะ 12 เดือน
- 4) ให้ติดตั้งป้ายจ ภ.ความเร็ว ก่อนถึงจุดที่ต้องจำกัดความเร็วนั้นๆ ตามระยะทางที่ระบุในตารางที่ 1-5 การใช้ป้ายจำกัดความเร็ว ร่วมกับป้ายห้ามแซง (บ.4) ควรพิจารณาการใช้เส้นห้ามแซงประกอบด้วย
- 5) เมื่อสิ่งสูงเข้าใจจำกัดความเร็ว ให้ติดตั้งป้ายสูดเขตบังคับ (บ.55) หรือติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วอันใหม่ตามที่กฎหมายจำกัดความเร็วสูงสุดไว้

2.4.2.30 ป้ายจำกัดน้ำหนัก (บ.33)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถที่มีน้ำหนัก หรือเมื่อรวมน้ำหนักรถกับน้ำหนักบรรทุก เกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “ตัน” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.33

- 1) ป้ายจำกัดน้ำหนัก (บ.33) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง บรรจุตัวเลขและอักษรสีดำ แสดงน้ำหนักเป็น “ตัน” อยู่ภายใน
- 2) ใช้ติดตั้งเพื่อจำกัดมิให้ยวดยานต่างๆ ที่มีน้ำหนักหรือเมื่อรวมกับน้ำหนักรถกับน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดไว้ในป้ายฝาหน้าเข้าไปในเขตทางหรือสะพานที่ติดตั้งป้าย ทั้งนี้จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ๒๕๔๙
- 3) ให้ติดตั้งป้ายจำกัดน้ำหนักตรงจุดเริ่มต้นที่ต้องการจำกัดน้ำหนักนั้นๆ และควรพิจารณา จัดตั้งป้ายแนะนำที่จุด ก่อนเข้าสู่เส้นทางนั้น เพื่อให้รถบรรทุกที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดสามารถเลือกใช้ทางอื่นได้

2.4.2.31 ป้ายจำกัดความกว้าง (บ.34)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถที่มีความกว้าง หรือเมื่อรวมความกว้างของที่บรรทุกเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.34

- 1) ป้ายจำกัดความกว้าง (บ.34) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบสีแดง บรรจุเครื่องหมาย ตัวเลข และตัวอักษรสีดำแสดงความกว้างเป็น “เมตร” ไว้ภายใน
- 2) ให้ใช้เฉพาะทางหลวงหรือถนนที่มีความกว้าง 3.00 ม. หรือน้อยกว่าเท่านั้น เพื่อจำกัดมิให้ยวดยานต่างๆ ที่มี ความกว้างรวมสิ่งของที่บรรทุกเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดไว้ในป้าย เข้าไปในเขตทาง สะพาน หรือช่องลอดที่ ต้องการจำกัดเท่านั้น ตัวเลขที่แสดงในป้ายอาจเปลี่ยนได้ตามแต่จะกำหนด และให้แสดงรายละเอียดจนถึง ทศนิยมตำแหน่งที่หนึ่ง
- 3) ให้ติดตั้งเพื่อกัดความกว้างตรงจุดเริ่มต้นหรือใกล้เคียงกับตำแหน่งที่ต้องการจำกัดความกว้างนั้นๆ และควร พิจารณาติดตั้งป้ายเตือนทางแคบ (ต.31) ควบคู่กับป้ายเตือนเสริมบอกระยะทางล่วงหน้าก่อนเข้าสู่บริเวณ ตั้งกล่าว

2.4.2.32 ป้ายจำกัดความสูง (บ.35)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถที่มีความสูงหรือเมื่อรวมความสูงของรถกับของที่บรรทุก เกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.35

- 1) ป้ายจำกัดความสูง (บ.35) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง บรรจุเครื่องหมายตัวเลข และตัวอักษรสำคัญสำหรับแสดงความสูงเป็น “เมตร” ไว้ภายใน
- 2) ให้ใช้เฉพาะบริเวณทางหลวงที่มีความสูงของช่องลอดต่ำ น้อยกว่า 5.00 ม. ลงมา เพื่อจำกัดมิให้พาด yan ต่างๆ รวมทั้งสิ่งของที่บรรทุกซึ่งสูงเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดไว้ในป้ายเดินทางเข้าสู่ช่องลอดนั้น ตัว yan ที่แสดงในป้าย เช่น “2.5 ม.” สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการใช้งาน โดยจะต้องแสดงรายละเอียดบนถังถังทศนิยม ตำแหน่งที่หนึ่ง
- 3) ให้ติดตั้งป้ายจำกัดความสูง ณ. ตำแหน่งที่ต้องการจำกัดความสูงนั้นๆ และ ว่า ใช้ รถ ติดตั้งป้ายเดือนช่วง ตลอดตัว (ต.32) ล่วงหน้า ก่อนถึงตำแหน่งที่จำกัดความสูง หรือที่จุดเริ่มต้นเดินทางเพื่อให้ผู้ใช้ทางสามารถเลือกใช้ทางอื่นได้

2.4.2.33 ป้ายจำกัดความยาว (บ.36)

มีความหมายว่า ห้ามผู้ขับขี่ขับรถที่มีความยาว หัว-ท้าย รวมความยาวของรถกับของที่บรรทุกเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” เข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

บ.36

- 1) ป้ายจำกัดความยาว (บ.36) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีแดง บรรจุสัญลักษณ์รูปรถบรรทุก เครื่องหนู ตัวเลขและตัวอักษรสำคัญสำหรับแสดงความยาวเป็น “เมตร” ไว้ภายใน
- 2) ใช้ติดตั้งเฉพาะจุดที่มิให้พาด yan ต่างๆ ที่มีความยาวรวมกับสิ่งของที่บรรทุกเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดไว้ในป้าย เช่น บริเวณทางดังกล่าว ถึงแม้ความยาวนั้นจะไม่เกินกว่าความยาวที่กฎหมายกำหนด แต่อาจเป็นการกีดขวางทางจราจร หรือเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทางอื่นๆ ได้
- 3) ให้ติดตั้งป้ายที่บริเวณที่ต้องการห้าม หรือที่จุดเริ่มต้นของทางหลวงซึ่งมีช่องจราจรที่รถยาวเกินกำหนดผ่านไม่ได้ เพื่อให้รถที่ยาวเกินกำหนดเลือกใช้เส้นทางอื่น

2.4.3 ป้ายบังคับประเภทคำสั่ง (Mandatory Signs)

มีจำนวน 18 ป้าย คือ บ.37 – บ.54

บ.37

บ.38

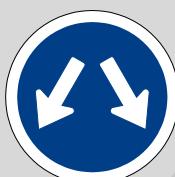
บ.39

บ.40

บ.41

บ.42

บ.43

บ.44

บ.45

บ.46

บ.47

บ.48

บ.49

บ.50

บ.51

บ.52

บ.53

บ.54

2.4.3.1 ป้ายให้รถเดินทางเดียว (บ.37)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถทางเดียว ห้ามผู้ขับขี่ขับรถสวนทางกัน

บ.37

- 1) ป้ายให้รถเดินทางเดียว (บ.37) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เสน่ห์ของป้ายสีขาว บรรจุเครื่องหมายลูกศรสีขาวชี้ขึ้น
- 2) ใช้ติดตั้งเพื่อให้ผู้ขับขี่เดินรถตรงไปตามลูกศรในป้ายบนทางหลวงที่กำหนดให้รถเดินทางเดียว
- 3) ให้ติดตั้งป้ายให้รถเดินทางเดียวที่จุดเริ่มต้นทุกๆ ทางแยกของทางที่ให้รถเดินทางเดียว ในจังหวะนี้ทางเดินรถทางเดียวกว้างตั้งแต่ 3 ช่องจราจรขึ้นไป ควรติดตั้งป้ายนี้ทั้งทางด้านซ้ายและด้านขวา อย่างน้อยๆ 1 คู่

2.4.3.2 ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางซ้าย (บ.38)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถทางเดียว ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านซ้ายเท่านั้น

บ.38

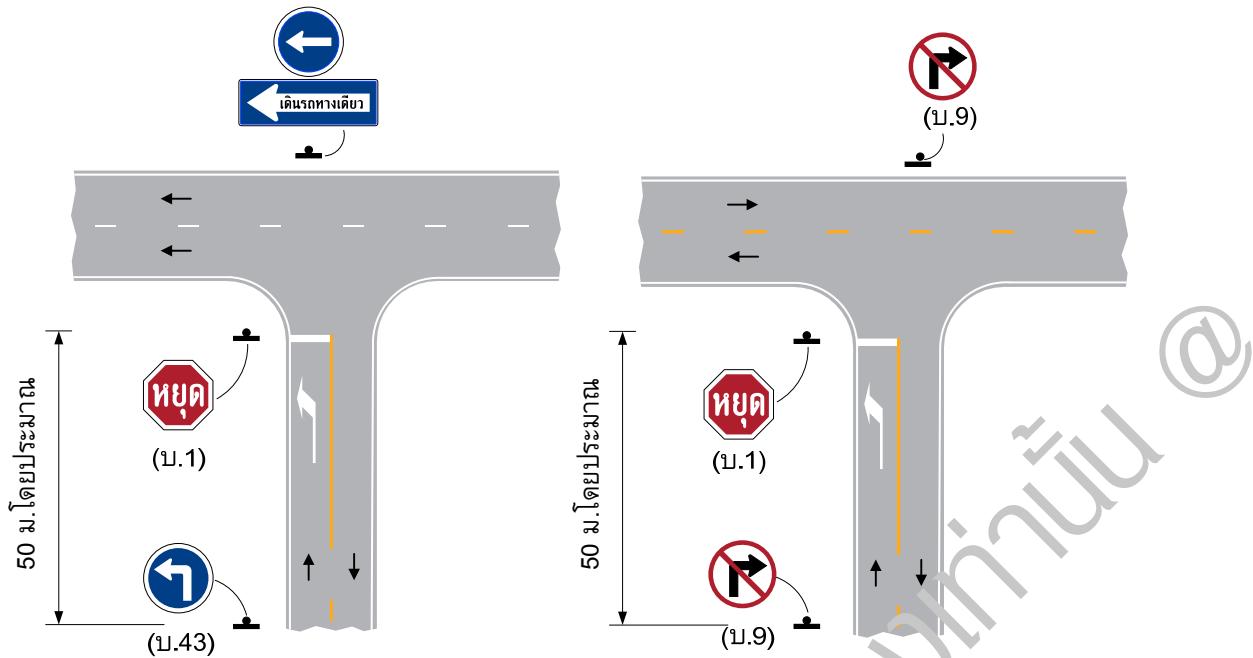

บ.39

2.4.3.3 ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา (บ.39)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถทางเดียว เน้นขับขี่ขับรถไปทางด้านขวาเท่านั้น

- 1) ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางซ้าย (บ.38) หรือป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา (บ.39) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เสน่ห์ของหมายลูกศรสีขาว ชี้ไปทางซ้าย (บ.38) หรือชี้ไปทางขวา (บ.39)
- 2) ให้ใช้เฉพาะกรณีที่เป็นทางสามแยกที่เกิดจากถนนมาบรรจบกับทางที่จัดให้รถเดินทางเดียว โดยให้ติดตั้งป้ายที่ขอบทางเดินรถด้านซ้าย โดยให้หันป้ายเข้าสู่ทางเดินรถที่จะเข้ามาบรรจบ
- 3) ควรพิจารณาต่อไปนี้ด้วยแนะนำเดินรถทางเดียว (บ.8) ควบคู่กับป้ายรถเดินทางเดียวไปทางซ้าย (บ.38) หรือป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา (บ.39) ด้วย
- 4) การใช้ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางซ้าย (บ.38) หรือป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา (บ.39) ให้พิจารณาติดตั้งป้ายให้เลี้ยวซ้าย (บ.43) หรือป้ายให้เลี้ยวขวา (บ.44) หรือป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย (บ.8) หรือป้ายห้ามเลี้ยวขวา (บ.9) ตรงบริเวณหัวมุมทางแยกด้านใกล้ แล้วแต่กรณีและความเหมาะสม แต่ไม่ควรติดป้าย~~ให้และป้ายห้าม~~ ณ ตำแหน่งเดียวกัน (เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง) ในกรณีที่ต้องการห้ามรถเลี้ยวขวาเข้าถนนที่เดินรถ 2 ทิศทาง เพื่อบังกันการติดดับบริเวณทางเข้าออก ให้พิจารณาใช้ป้ายห้ามเลี้ยวขวา (บ.9) ที่มุมแยกด้านใกล้ฝั่งซ้ายและมุมแยกด้านใกล้ฝั่งขวา ถ้ามีการติดตั้งป้ายหยุดที่มุมทางแยกด้านใกล้ ให้เลื่อนการติดตั้งป้าย บ.43 หรือ บ.44 หรือ บ.8 หรือ บ.9 ออกไปประมาณ 50 ม. จากป้ายหยุด ทั้งนี้อาจปรับระยะได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่มีทางแยกกันอยู่ในระหว่างตำแหน่งติดตั้งป้ายและทางแยกที่ต้องการบังคับให้รถเลี้ยว
- 5) ตัวอย่างการติดตั้งป้ายบริเวณทางแยกปุตต้าที่ได้แสดงไว้ในรูปที่ 2-1

รูปที่ 2-1 ตัวอย่างการติดตั้งป้ายบริเวณทางแยกรูปตัวกี

2.4.3.4 ป้ายให้ชิดซ้าย (บ.40)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านซ้ายของป้าย

2.4.3.5 ป้ายให้ชิดขวา (บ.41)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านขวาของป้าย

บ.40

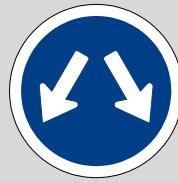

บ.41

- 1) ป้ายให้ชิดซ้าย (บ.40) มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมสีเขียว เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุเครื่องหมายลูกศรสีขาว ทำมุม 45 องศา กับแนวระดับ วีล ทางด้านซ้ายของป้าย ส่วนป้ายให้ชิดขวา (บ.41) มีลักษณะเช่นเดียวกับ ป้ายให้ชิดซ้าย แต่เครื่องหมายลูกศรสีขาว ครึ่งวงทางด้านขวาของป้าย
- 2) ใช้เพื่อกำหนดให้ยานพาหนะเดินทางด้านซ้ายหรือทางด้านขวาของทำแห่งอุปสรรคในทิศทางการจราจร
- 3) ป้ายให้ชิดซ้าย (บ.40) ให้ติดตั้งบนถนนกลาง หรือเกาะกลางถนน หรือสิ่งกีดขวางอื่น เพื่อบังคับให้ยวดยานไปทางซ้ายน้ำหนัก กีดขวางนั้นๆ โดยทั่วไปให้ติดตั้งป้ายนี้ที่บริเวณจุดเริ่มต้นของทางคู่ และช่องเปิด (Median Opening) ทุกๆ แห่ง หันหน้าป้ายเข้าหาทิศทางการจราจร โดยให้ขอบป้ายอยู่ห่างจากสันขอบทาง (Curbs) ไม่น้อยกว่า 30 ซม. หรือห่างจากขอบผิวจราจรไม่น้อยกว่า 2.0 ม. ยกเว้นเฉพาะในบางกรณีที่ไม่สามารถติดตั้งได้ตามกำหนดข้างต้นนี้ ก็ให้พิจารณาติดตั้งตามความเหมาะสม สำหรับป้ายแรกที่จุดเริ่มต้นของทางคู่ ให้ติดป้ายเตือนแนวทาง (ต.72) ใต้แผ่นป้ายบังคับให้ชิดซ้าย (บ.40) ด้วย
- 4) ป้ายให้ชิดขวา (บ.41) โดยทั่วไปใช้เฉพาะในงานก่อสร้างหรือบูรณะทาง เมื่อต้องการให้ยวดยานไปทางขวา ของสิ่งกีดขวางนั้นๆ และพิจารณาใช้ติดตั้งป้ายเตือนแนวทาง (ต.73) ใต้แผ่นป้ายบังคับให้ชิดขวา (บ.41) ด้วย

2.4.3.6 ป้ายให้ชิดซ้ายหรือชิดขวา (บ.42)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปทางด้านซ้าย หรือทางด้านขวาของป้ายก็ได้

บ.42

- 1) ป้ายให้ชิดซ้ายหรือชิดขวา (บ.42) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุเครื่องหมายลูกศรคู่สีขาว ที่เนี่ยงลงกับสองข้าง
- 2) ใช้ติดตั้งเพื่อให้ผู้ขับขี่ทราบตำแหน่งของเกาะ (Islands) หรือสิ่งกีดขวางอื่นๆ (Objects) โดยผู้ขับขี่สามารถเดินรถโดยการจราจรที่แยกจากกันได้โดยป้ายนี้จะกลับมาพบกันอีกรั้งที่จุดหมายปลายทางเดียวกัน และห้ามใช้ป้ายนี้ ถ้าเป็นการเดินทางไปจุดหมายปลายทางที่ต่างกัน ในกรณีนี้ ให้ใช้ป้ายเตือนแนวทาง (เครื่องหมายลูกศรคู่ ต.62)
- 3) โดยทั่วไปให้ติดตั้งป้ายสูง 2.00 ม. วัดจากส่วนล่างสุดของป้ายถึงระดับขอบผ้าจราจร และให้ขอบป้ายอยู่ห่างจากสันขอบทาง (Curb) ไม่น้อยกว่า 30 ซม. หรือห่างจากขอบผ้าจราจรไม่น้อยกว่า 2.00 ม. เพื่อให้วยาณที่วิ่งตามหลังคันอื่นมองเห็นป้ายได้ชัดเจน และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ว่ายานที่ผ่านไปทางซ้ายหรือทางขวา ของสิ่งกีดขวางนั้นๆ ยกเว้นเฉพาะในบางกรณีที่ไม่สามารถติดตั้งได้ตามที่กำหนดข้างต้น ก็ให้พิจารณาติดตั้งตามความเหมาะสม และควรใช้ป้ายเตือนแนวทาง (ก.7), เป็นป้ายเสริมติดอยู่ด้านล่างของป้ายให้ชิดซ้ายหรือชิดขวา ห้ามมิให้ใช้ป้ายนี้ที่จุดแยกเส้นทางการจราจร เช่น เกาะแบ่งช่องรถเลี้ยวซ้าย

หมายเหตุ ป้ายบังคับให้ชิดซ้ายหรือชิดขวา (บ.42) รูปแบบป้ายจราจนี้ใช้ตามมาตรฐานป้ายจราจรของกลุ่มประเทศยุโรป ซึ่งมีความหมายการใช้งานใกล้เคียงกับป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ (ต.62) ตามป้ายจราจรของสหรัฐอเมริกา ป้ายทั้งสองมีข้อเท็จจริงต่างกันเล็กน้อยตรงที่ การจราจรที่แยกออกจากกันด้วยป้ายบังคับ บ.42 จะไปยังจุดหมายปลายทางเดียวได้ สำหรับคุณมือฉบับนี้ แนะนำให้ใช้รูปแบบป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ (ต.62) ซึ่งครอบคลุมทั้งสองกรณี เพื่อลดความสับสนให้แก่ทั้งผู้ติดตั้งและผู้ขับขี่ อีกทั้งการใช้เป็นป้ายเตือนมีเหมาะสมกว่า การใช้เป็นป้ายเตือนทั่วไป

2.4.3.7 ป้ายให้เลี้ยวซ้าย (บ.43)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางซ้ายเท่านั้น ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวขวาหรือตรงไป

บ.43

บ.44

2.4.3.8 ป้ายให้เลี้ยวขวา (บ.44)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางขวาเท่านั้น ห้ามผู้ขับขี่เลี้ยวซ้ายหรือตรงไป

- 1) ป้ายให้เลี้ยวซ้าย (บ.43) และป้ายให้เลี้ยวขวา (บ.44) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เสน็ขอนบ่ายสีขาว บรรจุเครื่องหมายลูกศรหักเป็นมุมจากสีขาวซึ่งไปทางซ้ายหรือทางขวา
- 2) ใช้บังคับให้ผู้ขับขี่ยวดยานต่างๆ เลี้ยวไปทางซ้ายหรือไปทางขวาที่ทางแยกข้างหน้าตามทิศทางหัวลูกศร
- 3) ให้ติดตั้งป้ายนี้ก่อนถึงทางแยกด้านใกล้ในระยะไม่มากกว่า 50 ม. ทั้งนี้อาจปรับระยะได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่มีทางแยกอื่นอยู่ระหว่างตำแหน่งติดตั้งป้ายและทางแยกที่ต้องการจะให้รถเลี้ยว
- 4) อาจใช้ป้ายให้เลี้ยวซ้าย (บ.43) หรือให้เลี้ยวขวา (บ.44) ร่วมกับป้ายรถเดินทางเริ่มไปทางซ้าย (บ.38) หรือไปทางขวา (บ.39) สำหรับกรณีทางสามแยกที่เกิดจากถนนมาบรรจบกัน ทางซ้ายจะติดป้ายรถเดินทางเดียว (ดังแสดงไว้ในรูปที่ 2-1)

2.4.3.9 ป้ายให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา (บ.45)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถไปทางซ้ายหรือไปทางขวาเท่านั้น

บ.45

2.4.3.10 ป้ายให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวา (บ.46)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ข้ามรถทางเดียวหรือเลี้ยวรถไปทางซ้ายเท่านั้น

บ.46

2.4.3.11 ป้ายให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวา (บ.47)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถตรงไปหรือเลี้ยวรถไปทางขวาเท่านั้น

บ.47

- 1) ป้ายให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา (บ.45) หรือป้ายให้ตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย (บ.46) หรือป้ายให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวา (บ.47) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เสน็ขอนบ่ายสีขาว บรรจุเครื่องหมายลูกศรสีขาวซึ่งไปตามทิศทางที่กำหนด

- 2) ให้ติดตั้งป้ายประเภทนี้ที่บริเวณทางแยกของทางหลวงตั้งแต่ 4 ช่องจราจรขึ้นไป เพื่อให้ผู้ขับขี่เดินรถไปตามทิศทางที่กำหนด ให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวาเท่านั้น (บ.45) ให้เลี้ยวซ้ายหรือตรงไปเท่านั้น (บ.46) และให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวาเท่านั้น (บ.47) ห้ามใช้ป้ายประเภทนี้สามแยก ซึ่งการจราจรจะต้องเดินตามทิศทางที่จำกัดด้วยลักษณะทางกายภาพอยู่แล้ว
- 3) ให้ติดตั้งป้ายประเภทนี้ก่อนถึงจุดเริ่มต้นของทางเลี้ยวด้านใกล้ของทางแยกในระยะไม่เกิน 50 ม. โดยระยะอาจปรับได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่มีทางแยกอื่นอยู่ระหว่างทางแยกและป้ายนั้นๆ กรณีที่เป็นทางเดินรถทางเดียวหรือเป็นทางคู่ให้ติดตั้งป้ายทางด้านขวาหรือที่ทางกลางด้วย

2.4.3.12 ป้ายวงเวียน (บ.48)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถวนไปทางซ้ายของวงเวียน และผู้ขับขี่ที่เริ่มจะเข้าสู่ทางรอบวงเวียนต้องหยุดให้สิทธิแก่รถที่แล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนผ่านไปก่อน และห้ามนำรถแทรกหรือตัดหน้าหรือหยุดกีดขวางรถที่แล่นอยู่ในทางรอบวงเวียน

บ.48

- 1) ป้ายวงเวียน (บ.48) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน ส.เขียวบลํายสีขาว บรรจุเครื่องหมายลูกศรสีขาว 3 อัน วนตามเข็มนาฬิกา
- 2) ให้ใช้ป้ายนี้บนทางหลวงที่มีวงเวียนอยู่ตรงกลางทางแยก ผู้ขับขี่ยวดイヤะนจะผ่านทางแยก โดยการขับรถอ้อมวงเวียนไปทางซ้าย
- 3) ให้ติดตั้งป้ายนี้ โดยหันหน้าป้ายเข้าทางที่จะเข้าสู่วงเวียน โดยจะติดตั้งที่ด้านใกล้ก่อนเข้าวงเวียน หรือด้านใกล้ตามแนวขอบวงเวียน หรือทั้งสองอย่างก็ได้ เพื่อกำหนดให้รถทุกคันต้องหยุดให้สิทธิ์กับรถที่แล่นอยู่ในวงเวียนผ่านไปก่อน จึงจะสามารถเดินทางที่เข้าสู่วงเวียน และเลี้ยวไปทางซ้ายได้ นอกจากนี้ควรติดตั้งป้ายเตือนวงเวียนข้างหน้า (ต.21) เพื่อเตือนผู้ขับขี่ให้ทราบว่ามีวงเวียนอยู่ข้างหน้าตัวอย่าง

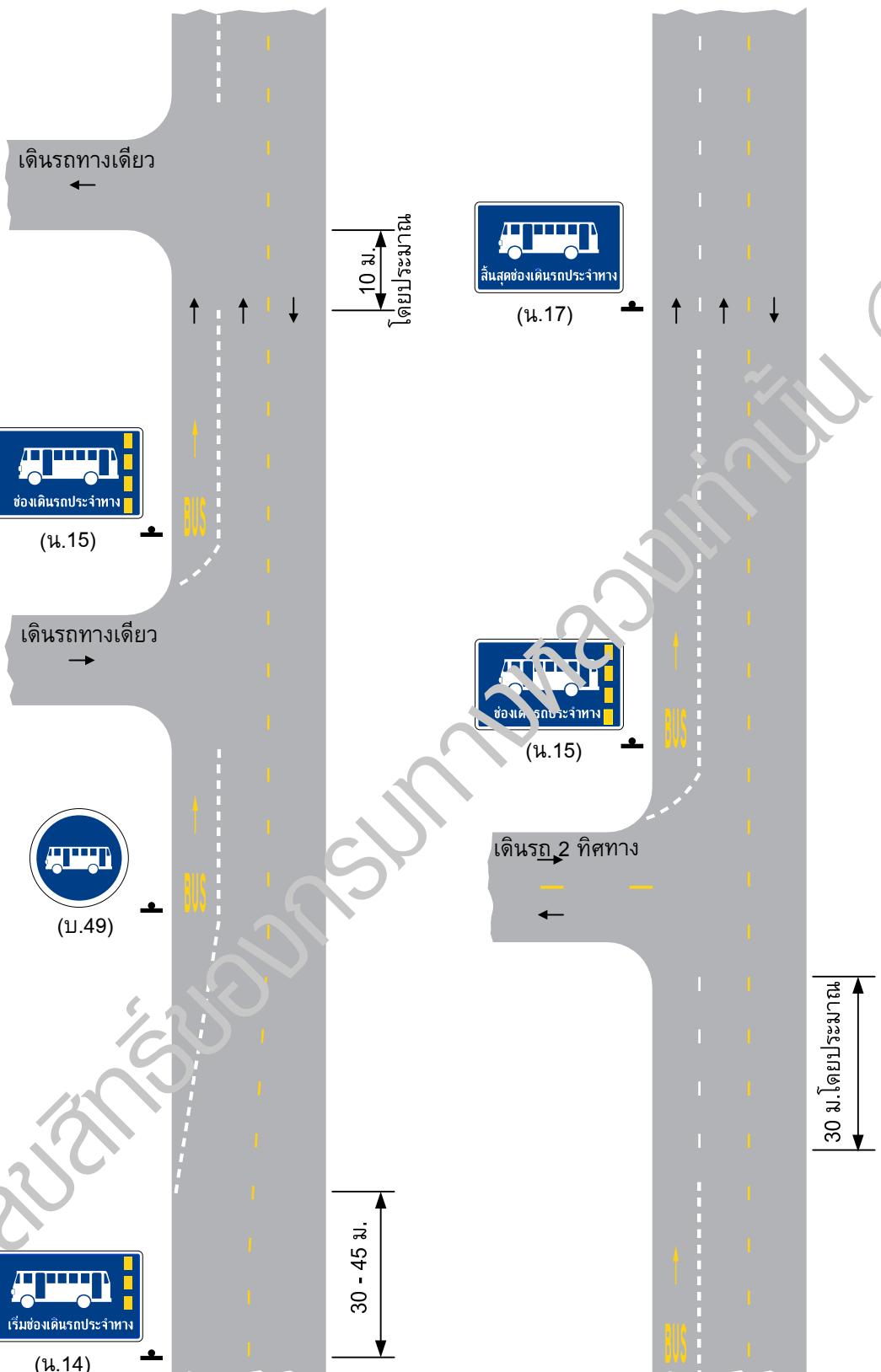
2.4.3.13 ป้ายช่องเดินรถประจำทาง (บ.49)

มีความหมายว่า ช่องเดินรถที่กำหนดไว้สำหรับโดยสารประจำทาง

บ.49

- 1) ป้ายช่องเดินรถประจำทาง (บ.49) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์สีขาวๆ ประจำทาง
- 2) ให้ติดตั้งป้ายบนทางหลวงที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้ช่องเดินรถช่องใดช่องหนึ่งเป็นช่องเดินรถประจำทางตามมาตรา 65 พรบ.การจราจรทางบก พ.ศ. 2522 และกรณีที่ได้กำหนดเวลาการใช้ช่องเดินรถประจำทาง ให้ใช้ป้ายเสริมหรือป้ายประกอบสีเหลืองผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย ตัวเลข ตัวอักษร และสัญลักษณ์สีดำ ติดตั้งควบคู่ด้วย
- 3) ให้ติดตั้งป้ายบังคับช่องเดินรถประจำทาง (บ.49) รวมทั้งป้ายประกอบ (ถ้ามี) ที่จดเรื่องจันทร์ยังการบังคับใช้ช่องเดินรถประจำทาง ควบคู่กับการจัดทำเครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง (พบ.7 หรือ พบ.8) เพื่อแสดงช่องเดินรถประจำทาง โดยให้ติดตั้งข้อความ “BUS” และลูกศรตรงไปสีเหลือง บนช่องทางประจำทางที่ตำแหน่งเลี้ยวทางแยกเล็กน้อย เพื่อให้รถที่เลี้ยวออกมาราบเป็นช่องตอกบังทางหลัก (Major Road) ที่มีช่องเดินรถประจำทาง ทราบถึงการบังคับใช้ช่องทางดังกล่าวและเบี่ยงออกเพื่อเข้าใช้ช่องทางปกติ
- 4) ในกรณีที่มีถนนเดินรถทางเดียว (One Way) หรือเดินรถสองทิศทาง (Two Ways) ที่รถวิ่งเข้าสู่ทางหลัก ควรติดตั้งป้ายแนะนำช่องเดินรถประจำทาง (บ.17) กำกับไว้ทางบนทางหลวงหลัก ที่ตำแหน่งเลี้ยวทางแยกเล็กน้อย เพื่อให้ผู้ขับขี่ที่เลี้ยวออกมาราบว่าเป็นช่องเดินรถประจำทาง แต่ถ้าถนนเดินรถทางเดียว (One way) มีทิศทางวิ่งออกจากการทางหลัก ให้ยกเว้นการติดตั้งป้ายแนะนำดังกล่าว
- 5) เพื่อให้การบังคับใช้ช่องเดินรถประจำทาง รัมภุทธิ์ผล ควรติดตั้งป้ายแนะนำเริ่มช่องเดินรถประจำทาง (บ.14) ประมาณ 30 – 45 ม. ก่อนถึงจุด ริมสายของเส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทาง และติดตั้งป้ายแนะนำสีน้ำเงินสุดช่องเดินรถประจำทาง (บ.17) เมื่อสิ้นสุดการบังคับใช้ช่องทางดังกล่าว โดยต้องย่างการติดตั้งป้ายสำหรับการเดินรถประจำทางได้เฉพาะในคราวที่ (2-2)

รูปที่ 2-2 ตัวอย่างการติดตั้งป้ายสำหรับรถประจำทาง

2.4.3.14 ป้ายช่องเดินรถมวลชน (บ.50)

มีความหมายว่า ช่องเดินรถที่กำหนดไว้สำหรับมวลชน ที่มีจำนวนคนโดยสารบนรถไม่น้อยกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้าย

บ.50

- 1) ป้ายช่องเดินรถมวลชน (บ.50) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว มีสีเหลี่ยมรูปข้าว
หลามตัด สีขาว บรรจุเลข 3 สีขาวภายใน
- 2) ใช้ติดตั้งป้ายนี้บนทางหลวงที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้ช่องเดินรถช่องใดช่องหนึ่งเป็นช่องเดินรถ
มวลชน ตามมาตรา 139 พรบ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งให้รถยนต์ที่มีผู้โดยสารรวมทั้งคนขับไม่น้อยกว่า
ตัวเลขที่ระบุไว้บนป้ายสามารถใช้ช่องเดินรถมวลชนได้
- 3) ให้ติดตั้งป้ายนี้ที่จุดเริ่มต้นการบังคับใช้ช่องเดินรถมวลชน และถ้าช่องเดินรถมวลชนมีความยาวมาก ให้ติดตั้ง
 - ป้ายนี้เป็นระยะๆตามความเหมาะสม
- 4) การแสดงตำแหน่งจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของช่องเดินรถมวลชน หรือการกำหนดเวลาการใช้ช่องเดินรถ
มวลชน ให้ใช้ป้ายประกอบสีเหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีขาว เส้นขอบป้าย ข้อความ “เล. สัญลักษณ์สีดำ ติดตั้งควบคู่กับ
 - ป้ายช่องเดินรถมวลชนได้
- 5) ในกรณีช่องเดินรถมวลชนและช่องเดินรถประจำทางใช้ร่วมกัน เหตุจดตั้งป้ายทั้งสองควบคู่กัน
- 6) เพื่อให้การบังคับใช้ช่องเดินรถมวลชนสัมฤทธิ์ผล ต้องจะทำเครื่องหมายจราจรบนพื้นทางแสดงช่องเดินรถ
มวลชน (พบ.19) กำกับด้วย ในกรณีช่องเดินรถมวลชนและช่องเดินรถประจำทางใช้ร่วมกัน ให้จัดทำ
เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางแสดงช่องเดินรถประจำทาง (พบ.7 หรือ พบ.8) ควบคู่กัน

2.4.3.15 ป้ายช่องเดินรถจักรยานยนต์ (บ.51)

มีความหมายว่า ช่องเดินรถที่กำหนดไว้สำหรับรถจักรยานยนต์

บ.51

- 1) ป้ายช่องเดินรถจักรยานยนต์ (บ.51) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว
บรรจุสัญลักษณ์สีขาวรูปรถจักรยานยนต์พร้อมผู้ขับขี่ ไว้ภายใน
- 2) ใช้ติดตั้งบนทางหลวงหรือถนนที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้มีช่องสำหรับเดินรถจักรยานยนต์โดยเฉพาะเท่านั้น
- 3) ให้ติดตั้งป้ายนี้ที่จุดเริ่มต้นช่องเดินรถจักรยานยนต์ และติดตั้งเป็นระยะๆตามความเหมาะสม ในกรณีที่
 - ต้องการแสดงจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของช่องเดินรถจักรยานยนต์ ให้ใช้ป้ายเสริมหรือป้ายประกอบ
สีเหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีขาว เส้นขอบ ตัวอักษร สัญลักษณ์ สีดำ ติดตั้งควบคู่กับป้ายช่องเดินรถจักรยานยนต์
- 4) ควรพิจารณาจัดทำเครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง เช่น ข้อความบนพื้นทาง “เฉพาะ จยย.” หรือสัญลักษณ์รูป
 - “จักรยานยนต์” ด้วย

2.4.3.16 ป้ายช่องเดินรถจักรยาน (บ.52)

มีความหมายว่า ช่องเดินรถที่กำหนดไว้สำหรับรถจักรยาน

11.52

- 1) ป้ายช่องเดินรถจักรยานยนต์ (บ.52) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว มีระบุ สัญลักษณ์สีขาวรูปรถจักรยาน
 - 2) ป้ายช่องเดินรถจักรยาน (บ.52) ใช้ติดตั้งบนทางหลวงหรือถนนที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้ไว้ช่องสำหรับรถจักรยานโดยเฉพาะเท่านั้น
 - 3) ให้ติดตั้งป้ายที่จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเดินรถจักรยาน และติดตั้งเป็นระยะ ๖ ถูกห่าง ๘๘ ท้ายช่องทางจักรยานระหว่างทางหลวงหรือถนนที่ดัดผ่าน และควรทำเครื่องหมายจราจร บันพ์ ทางเป็นสัญลักษณ์รูปรถจักรยาน ควบคู่ไปด้วย

2.4.3.17 ป้ายคนเดินเท้า (บ.53)

มีความหมายว่า บริเวณที่ให้ใช้ได้เฉพาะคนเดินเท้า

11.53

2.4.3.18 ป้ายความเร็วขั้นต่ำ (บ.54)

มีความหมายว่า ให้ผู้ขับขี่ขับรถด้วยความเร็วไม่ต่ำกว่าตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “กิโลเมตรต่อชั่วโมง”

บ.54

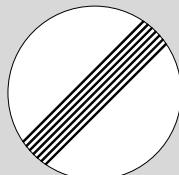
- 1) ป้ายความเร็วขั้นต่ำ (บ.54) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุตัวเลขสีขาวตาม ความเร็วที่กำหนด
- 2) ใช้ติดตั้งเฉพาะบนทางหลวงที่ป้องกันมิให้รถวิ่งช้าเกิดขวางการจราจร อาจบังคับใช้เป็นบางช่องหรือใช้ทั้งหมด
- 3) ให้ติดตั้งที่จุดเริ่มต้นของการบังคับใช้ ในกรณีที่ต้องการกำหนดความเร็วขั้นต่ำเฉพาะช่วงเดียว ให้ใช้ป้าย แนะนำสีเหลืองผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ มีสัญลักษณ์ลูกศรแสดงช่องเดียว รถข้างทางหลวงสาย นั้น และมีรูปป้ายความเร็วขั้นต่ำ (บ.54) วางบนลูกศรที่เป็นช่องเดินรถที่ต้องการจะกำหนด

2.4.4 ป้ายอื่นๆ

มีจำนวน 1 ป้าย คือ บ.55

2.4.4.1 ป้ายสุดเขตบังคับ (บ.55)

มีความหมายว่า หมดเขตบังคับตามความหมายของป้ายที่ได้ติดตั้งไว้ก่อนที่จะถึงป้ายนี้

บ.55

- 1) ป้ายสุดเขตบังคับ (บ.55) มีลักษณะเป็นรูปกลม พื้นป้ายสีขาว ไม่มีเส้นขอบป้าย แต่มีขีดสีดำจำนวน 7 ขีด ทำ มุม 45 องศา ไปทางขวาดับจากทางขวาด้านบนของป้ายลงมาทางซ้ายด้านล่างของป้าย
- 2) ให้ติดตั้งป้ายสุดเขตบังคับที่จุดสิ้นสุดของการบังคับใช้ป้ายบังคับที่ติดตั้งมาก่อนหน้า เช่น ติดตั้งป้ายสุดเขต บังคับหลังจากติดตั้งป้ายจำกัดความเร็ว (บ.32) เพื่อให้ผู้ขับขี่ทราบว่าเขตของการจำกัดความเร็วได้สิ้นสุดลง ท่วงตำแหน่งของป้ายสุดเขตบังคับ

บทที่ 3

ป้ายเตือน (Warning Signs)

3.1 วัตถุประสงค์ของป้ายเตือน

ป้ายเตือนมีวัตถุประสงค์เพื่อเตือนให้ผู้ขับขี่ทราบล่วงหน้าถึงสภาพทางว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง หรือ จะก่อให้เกิดอันตรายได้ หรือมีจักษุการบังคับใช้อุปกรณ์ควบคุมการจราจรบางประเภท ทำให้ผู้ขับขี่ต้องเพิ่มความระมัดระวัง และหรือต้องลดความเร็วในการเดลี่อนที่ผ่านบริเวณนั้น

3.2 การใช้ป้ายเตือน

การใช้ป้ายเตือนอย่างถูกต้องและเพียงพอจะช่วยป้องกันอุบัติเหตุบนทางหลวง ให้เป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามควรใช้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ป้ายเตือนพร่าเพรือ จะทำให้เร็วเมื่อทาง ขาดความสนใจ ป้ายเตือนบางประเภทที่มีความจำเป็นในการใช้งานชั่วคราวหรือใช้เฉพาะฤดูกาล จำเป็นตั้ง รือถ่อง หรือปิดไว้ไม่ให้เห็นเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้งานแล้ว บริเวณที่ซึ่งจะใช้ป้ายเตือนมีดังต่อไปนี้

- 1) ทางโค้ง
- 2) ทางแยก
- 3) สัญญาณไฟจราจรหรืออุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมจราจร
- 4) บริเวณที่จำนวนช่องจราจรลดลง
- 5) บริเวณที่ผู้จราจรเผลบลง
- 6) ทางลาดชัน
- 7) สภาพผิวทางที่ไม่平滑
- 8) โรงเรียนและท่าข้ามต่างๆ
- 9) ทางแยกผ่าน
- 10) สีจีดขวาง
- (1) อื่นๆ

3.3 ลักษณะของป้ายเตือน

โดยทั่วไปป้ายเตือนเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น ยกเว้นป้ายเตือนบางแบบที่ใช้ข้อความ หรือเครื่องหมาย นอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้

ป้ายเตือนทุกแบบใช้พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข ตัวอักษรสีดำ ยกเว้นป้ายเตือนที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างและงานบำรุงทาง ซึ่งจะใช้พื้นป้ายสีส้ม (Orange) เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรสีดำ

ป้ายเตือนที่ต้องการให้ใช้ได้ผลในเวลาที่มีแสงสว่างน้อย จะต้องเป็นป้ายสะท้อนแสง หรือใช้ไฟส่องสว่างที่ป้ายเพื่อให้เห็นได้ชัด

3.4 ระยะติดตั้งป้ายเตือน

ป้ายเตือนต้องติดตั้งล่วงหน้าก่อนถึงจุดอันตรายหรือจุดที่ต้องการเตือนเป็นระยะทางตามที่ได้กำหนดไว้ในเรื่องป้ายเตือนแต่ละแบบ สำหรับป้ายเตือนบนทางที่ได้ออกแบบเป็นพิเศษที่ให้ใช้ความเร็วสูง ให้ติดตั้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 400 ม.

ระยะเตือนล่วงหน้าอาจจะหาได้จากปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ ความเร็วสำคัญและสภาพที่ต้องการจะเตือนซึ่งทำให้ทราบเวลาที่เพียงพอสำหรับผู้ขับขี่ที่จะทำความเข้าใจและปฏิบัติตามความหมายบนป้ายเตือนนั้นๆ

3.5 ป้ายเตือนที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างและบำรุงทາ

การใช้ป้ายเตือนในงานก่อสร้างและงานบำรุงทາ ได้แยกเขียนไว้โดยเฉพาะในกฎจราจรใช้อุปกรณ์ควบคุมการจราจร – บริเวณพื้นที่ก่อสร้าง

3.6 แบบมาตรฐานของป้ายเตือน

ได้กำหนดแบบมาตรฐานและการใช้งานของป้ายเตือนแบบต่อๆ กันไปเป็น

3.6.1 ป้ายเตือนทางโค้งต่างๆ (ต.1 – ต.10)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้งตามรูป ๑๔๒ เคียงหมายลูกศรในป้าย

ต.1

ต.2

ต.3

ต.4

ต.5

ต.6

ต.7

ต.8

ต.9

ต.10

3.6.1.1 ป้ายเตือนทางโค้งซ้าย (ต.1)

ต.1

ต.2

3.6.1.2 ป้ายเตือนทางโค้งขวา (ต.2)

1) ป้ายเตือนทางโค้ง (ซ้ายหรือขวา) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ กายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำโค้งด้านซ้าย (ต.1) และโค้งด้านขวา (ต.2)

2) ป้ายเตือนทางโค้ง (ซ้ายหรือขวา) ใช้สำหรับทางโค้งเดี่ยว และติดตั้งเมื่อผลการตรวจสอบสภาพและลักษณะทางวิศวกรรมเห็นว่าความเร็วที่เหมาะสมบนทางโค้งอยู่ระหว่าง 50 ถึง 90 กม./ชม. (โดยทั่วไปรัศมีโค้งอยู่ระหว่าง 100 – 320 ม.)

3) ระยะติดตั้งป้าย ให้ห่างจากจุดเริ่มโค้งแรกไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

4) ในการณ์ที่ความเร็วที่เหมาะสมบนทางโค้งน้อยกว่าความเร็วสำคัญบนทางหลวง กม. 30 กม./ชม. ให้ติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ควบคู่ไปด้วย

3.6.1.3 ป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย (ต.3)

ต.3

ต.4

3.6.1.4 ป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา (ต.4)

1) ป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบ (ซ้าย หรือเลี้ยวขวา) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำหักเป็นมุมจากซ้าย (ต.3) และมุมจากขวา (ต.4)

2) ป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบ (เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา) ใช้สำหรับทางโค้งเดี่ยว และติดตั้งเมื่อผลการตรวจสอบสภาพและลักษณะทางวิศวกรรมเห็นว่าความเร็วที่เหมาะสมบนทางโค้งไม่เกิน 50 กม./ชม. (โดยทั่วไปรัศมีโค้งไม่เกิน 100 ม.)

3) ระยะติดตั้งป้าย ให้ห่างจากจุดเริ่มโค้งไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

4) ใช้อีกติดตั้งป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบ ให้ติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ควบคู่ไปด้วย

5) ในการณ์ที่ต้องการเพิ่มความปลอดภัยบนทางโค้งนั้น ควรติดตั้งป้ายเตือนแนวทางต่างๆ คือ ป้ายเครื่องหมายลูกศรขนาดใหญ่ (ต.65 หรือ ต.68) หรือป้ายเตือนแนวทางโค้ง (ต.63 หรือ ต.66) ทางด้านนอกของโค้งนั้นด้วย

3.6.1.5 ป้ายเตือนทางโค้งกลับเริ่มซ้าย (ต.5)

ต.5

3.6.1.6 ป้ายเตือนทางโค้งกลับเริ่มขวา (ต.6)

ต.6

- 1) ป้ายเตือนทางโค้งกลับ (เริ่มซ้ายหรือเริ่มขวา) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำโ碌สองครั้งกลับทิศทางกัน โค้งแรกมีทิศทางเริ่มไปทางซ้าย (ต.5) หรือเริ่มไปทางขวา (ต.6)
- 2) ป้ายเตือนทางโค้งกลับ ใช้สำหรับทางโค้งกลับ (Reverse Curves) ซึ่งประกอบด้วย 2 โค้งติดต่อกัน เจี้ยว เป็นคนละทางโดยมีระยะทางตรงเชื่อมระหว่างโค้งทั้งสองน้อยกว่า 200 ม. และโค้งทั้งสองนั้นໄสำบากๆ ตรวจสอบสภาพและลักษณะทางวิศวกรรมแล้วเห็นว่าความเร็วที่เหมาะสมบนทางโค้งทั้งสองนี้อยู่ระหว่าง 50 ถึง 90 กม./ชม. (โดยทั่วไปรัศมีโค้งอยู่ระหว่าง 100 - 320 ม.)
- 3) ถ้าโค้งแรกมีทิศทางไปทางซ้ายให้ใช้ป้ายเตือน (ต.5) และถ้าโค้งแรกไปทางขวาให้ใช้ป้ายเตือน (ต.6)
- 4) ระยะติดตั้งป้าย ให้ห่างจากจุดเริ่มโค้งแรกไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 5) ในกรณีที่ความเร็วที่เหมาะสมบนทางโค้งน้อยกว่าความเร็วสำคัญทางน้ำทางเรือเกิน 30 กม./ชม. ให้ติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ควบคู่ไปด้วย

3.6.1.7 ป้ายเตือนทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มซ้าย (ต.7)

ต.7

3.6.1.8 ป้ายเตือนทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มขวา (ต.8)

ต.8

- 1) ป้ายเตือนทางโค้งกลับรัศมีแคบ (เริ่มซ้ายหรือเริ่มขวา) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำหักเป็นมุมจากสองครั้งกลับทิศทางกัน เริ่มหักด้านซ้าย (ต.7) และเริ่มหักด้านขวา (ต.8)
- 2) ป้ายเตือนทางโค้งกลับรัศมีแคบใช้สำหรับทางโค้งกลับรัศมีแคบ ซึ่งประกอบด้วย 2 โค้งติดต่อกันเลี้ยวไปคนละทาง โดยมีระยะทางตรงเชื่อมระหว่างโค้งทั้งสองน้อยกว่า 200 ม. และโค้งทั้งสองนั้นได้รับการตรวจสอบสภาพและลักษณะทางวิศวกรรมแล้วเห็นว่าความเร็วที่เหมาะสมบนทางโค้งใดโค้งหนึ่งไม่เกิน 50 กม./ชม. (รัศมีโค้งใหญ่เกิน 100 ม.) และอีกโค้งหนึ่งไม่เกิน 90 กม./ชม. (รัศมีโค้งไม่เกิน 320 ม.)
- 3) ถ้าโค้งแรกมีทิศทางไปทางซ้ายให้ใช้ป้ายเตือน (ต.7) และถ้าไปทางขวาให้ใช้ป้ายเตือน (ต.8)
- 4) ระยะติดตั้งป้าย ให้ห่างจากจุดเริ่มโค้งแรกไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 5) เมื่อจะติดตั้งป้ายเตือนทางโค้งกลับรัศมีแคบ ให้ติดป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ควบคู่ไปด้วย
- 6) ในกรณีที่ต้องการเพิ่มความปลอดภัย ควรติดตั้งป้ายเตือนแนวทางต่างๆ เช่น ป้ายเครื่องหมายลูกศรขนาดใหญ่ (ต.65 หรือ ต.68) หรือ ป้ายเตือนแนวทางโค้ง (ต.63 หรือ ต.66) ทางด้านนอกของโค้งนั้นด้วย

3.6.1.9 ป้ายเตือนทางคดเคี้ยวเริ่มซ้าย (ต.9)

ต.9

3.6.1.10 ป้ายเตือนทางคดเคี้ยวเริ่มขวา (ต.10)

ต.10

- 1) ป้ายเตือนทางคดเคี้ยว (เริ่มซ้ายหรือเริ่มขวา) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง (สันขอน) ขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำคดไปคดมากลับทิศทางกัน 4 ครั้ง เริ่มคดด้านซ้าย (ต.9) และเริ่มคดด้านขวา (ต.10)
- 2) ป้ายเตือนทางคดเคี้ยว ใช้สำหรับทางโค้งต่อเนื่องกันตั้งแต่ 3 โค้งขึ้นไป ซึ่งมีทิศทางสั้นๆ ตามด้วยมีระยะทางตรงต่อระหว่างแต่ละโค้งไม่เกิน 200 ม.
- 3) ถ้าโค้งแรกมีทิศทางไปทางซ้ายให้ใช้ป้ายเตือน (ต.9) และถ้าไปทางขวาให้ใช้ป้ายเตือน (ต.10)
- 4) ระยะติดตั้งป้าย ให้ห่างจากจุดเริ่มโค้งแรกไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 260 ม.
- 5) ในกรณีที่ความเร็วที่เหมาะสมสมบูรณ์ทางโค้งน้อยกว่าความเร็วสำคัญบทา ทรงเกิน 30 กม./ชม. ให้ติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ควบคู่ไปด้วย
- 6) ถ้าพิจารณาเห็นว่าโค้งใดโค้งหนึ่งมีความอันตรายเป็นพิเศษ ควรติดตั้งป้ายเตือนแนวทางต่างๆ เช่น ป้ายเครื่องหมายลูกศรขนาดใหญ่ (ต.65 หรือ ต.68) หรือป้ายเตือนแนวทางทางโค้ง (ต.63 หรือ ต.66) ทางด้านนอกของโค้งนั้นด้วย

3.6.2 ป้ายเตือนทางแยกต่างๆ (ต.11-ต.20)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย

ต.11

ต.12

ต.13

ต.14

ต.15

ต.16

ต.17

ต.18

ต.19

ต.20

- 1) ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ (ต.11-ต.20) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมรั้ว สีส้ม ขอบสีดำ พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอนป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายสัญลักษณ์สีดำเป็นลักษณะทาง แยก ฯ
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ทราบว่าทางข้างหน้าเป็นทางแยก ตามรูปแบบที่จะ นแน่นป้าย
- 3) ให้ติดตั้งป้ายเตือนทางแยกในกรณีที่ทางที่เข้ามาบรรจบเป็น ทางหลวงแผ่นดิน หรือทางประเทกอื่นที่เป็นเส้นทางสำคัญ และมีปริมาณการจราจรเกินกว่า 200 คน./วัน
- 4) ในกรณีที่มีสามแยก 2 แห่งอยู่เยื้องกัน โดยมีระยะห่าง บันน้อยกว่า 250 ม. และทางแยกทั้งสองแห่งมีเหตุอันควร (Warrants) เพียงพอสำหรับการติดตั้ง ป้ายเตือน ให้ใช้ป้ายเตือนทางแยก (ต.15) หรือป้ายเตือนทางแยก (ต.16) เพียงป้ายเดียว ก่อนถึงทางแยกแห่งแรก
- 5) ให้ติดตั้งก่อนถึงจุดเริ่มเลี้ยวโค้ง ของ ทางแยกไม่น้อยกว่า 200 ม.
- 6) สำหรับทางในเมือง ระยะทางตั้ง ทางแยกลงได้ หรือไม่จำเป็นต้องติดตั้งเลยก็ได้ เพราะการจราจรส่วนใหญ่ใช้ความเร็วต่ำ ทางแยกยุ่งเมืองกัน ผู้ขับขี่มีความระมัดระวังและสามารถมองเห็นทางแยกได้ล่วงหน้า
- 7) สามารถหมุนไป ยัง เตือนทางแยก (ต.13 หรือ ต.14) ทวนหรือตามเข็มนาฬิกา 90 องศา เพื่อใช้เตือนทางแยกรูปตัวที (T) ที่ จำกัด ทางตรง (ขาของตัวที) ตัดกับทางที่ขวาง (หัวของตัวที) ข้างหน้าได้

3.6.3 ป้ายเตือนวงเวียนข้างหน้า (ต.21)

ต.21

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกมีวงเวียน

- 1) ป้ายเตือนวงเวียนข้างหน้า มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุนเขี้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำสามอัน วนโค้งไปตามเข็มนาฬิกา
- 2) ใช้เตือนให้ผู้ขับขี่ทราบว่าทางข้างหน้าเป็นวงเวียน และจะผ่านทางแยกได้โดยการขับรถอ้อมวงเวียนไปทางซ้าย
- 3) ให้ติดตั้งก่อนถึงวงเวียนประมาณ 200 ม. แต่ต้องอยู่ก่อนถึงป้ายแนะนำนำออกจุดหมายปลายทาง (ถ้ามีประมาณ 100 ม.) บนทางในเมือง ซึ่งรถใช้ความเร็วต่ำ ระยะติดตั้งป้ายอาจลดลงได้ตามความเหมาะสม

3.6.4 ป้ายเตือนทางแคบต่างๆ (ต.22- ต.24)

3.6.4.1 ป้ายเตือนทางแคบลง (ต.22)

ต.22

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านกันสองด้าน

- 1) ป้ายเตือนทางแคบลง ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุนเขี้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำ ปีนเข้นแสดงลักษณะทางกายภาพของทางที่แคบลงทั้งสองด้าน
- 2) ให้ติดตั้งป้ายเน้นทางลง 2 ช่องจราจร (ขับรถสวนทางกัน) ซึ่งความกว้างของผิวจราจรข้างหน้าแคบลง ไม่พอที่จะเข้าด้วยกันที่ใช้ความเร็วเท่าเดิมสวนทางกันได้อย่างปลอดภัย
- 3) ให้ติดตั้ง ห่วงจากจุดที่ทางจะแคบลงไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่นากกว่า 250 ม.
- (*) อาจใช้ป้ายเตือนนี้ในการกรณีช่องจราจรลดลงหรือบริเวณทางแยก

3.6.4.2 ป้ายเตือนทางแคบด้านซ้าย (ต.23)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าด้านซ้ายแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน

ต.23

3.6.4.3 ป้ายเตือนทางแคบด้านขวา (ต.24)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าด้านขวาแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน

ต.24

- 1) ป้ายเตือนทางแคบด้านซ้าย (ต.23) และป้ายเตือนทางแคบด้านขวา (ต.24) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์เส้นสีดำแสดงทางที่แคบด้านซ้าย (ต.23) และด้านขวา (ต.24)
- 2) ใช้ติดตั้งล่วงหน้าก่อนถึงจุดซึ่งจำนวนช่องจราจรจะลดลง ไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 3) ห้ามใช้ป้ายเตือนนี้ก่อนถึงจุดสิ้นสุดของช่องจราจรเร่งความเร็ว (Acceleration Lanes) หรือบริเวณทางแยก
- 4) ในกรณีมีmedian กว้าง ให้ติดตั้งป้ายเตือนนี้เพิ่มทางด้านขวาด้วย

3.6.5 ป้ายเตือนสะพานแคบ (ต.25)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีสะพานแคบ รถสวนกันได้ในลักษณะ

ต.25

- 1) ป้ายเตือนสะพานแคบ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำเรื่องเส้นแทะจักรและทางกายภาพของสะพานที่แคบลงทั้งสองด้านขณะผ่านสะพาน
- 2) ใช้เตือนว่าสะพานข้างหน้าคือกว่าช่องจราจรก่อนจะเข้าสู่สะพาน หรือสะพานมีความกว้างผิวจราจรน้อยกว่า 5.50 ม.
- 3) ให้ติดตั้งห่าง ภาระน้ำหนักสะพานด้านที่จะถึงก่อน ไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

3.6.6 ป้ายเตือนช่องจราจรปิด (ต.26 – ต.27)

3.6.6.1 ป้ายเตือนช่องจราจรปิดด้านซ้าย (ต.26)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีการปิดการจราจรด้านซ้าย

ผู้ขับขี่ควรเปลี่ยนไปใช้ช่องเดินรถที่เหลือ

ต.26

ต.27

3.6.6.2 ป้ายเตือนช่องจราจรปิดด้านขวา (ต.27)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีการปิดการจราจรด้านขวา

ผู้ขับขี่ควรเปลี่ยนไปใช้ช่องเดินรถที่เหลือ

- 1) ป้ายเตือนช่องจราจรปิดด้านซ้าย (ต.26) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำอยู่ด้านขวา มีเครื่องหมายขีดสีแดงข้างบนเส้นสีดำที่ขานานกับลูกศรอยู่ด้านซ้าย
- 2) ป้ายเตือนช่องจราจรปิดด้านขวา (ต.27) ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำอยู่ด้านซ้าย มีเครื่องหมายขีดสีแดงข้างบนเส้นสีดำที่ขานานกับลูกศรอยู่ด้านขวา
- 3) ใช้เตือนผู้ขับขี่บนทางหลวงหลายช่องจราจรที่เดินรถทางเดียวให้ทราบว่า ช่องจราจรด้านซ้ายหรือด้านขวาที่อยู่ข้างหน้าจะปิดลง ผู้ขับขี่จะต้องเปลี่ยนช่องจราจรตามถึงบริเวณดังกล่าว ซึ่งอาจพบในบริเวณที่มีการก่อสร้างในทางเดินรถ หรือทางหลวงที่ได้ออกมาแบบช่องจราจรสำหรับเลี้ยวกลับรถ แต่ต่อมาก็ยกเลิกหรือปิดช่องกลับรถดังกล่าว ทำให้ทางหลวง變成อนุญาติช่องจราจรส่วนทางด้านขวา
- 4) ให้ติดตั้งห้างจากจุดที่ช่องจราจรจะปิดลง ไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 5) บนทางหลวงหลายช่องจราจรที่มีเกาะกลาง ให้ติดตั้งป้ายทั้งทางด้านซ้ายและด้านขวาที่เกาะกลางถนน

3.6.7 ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟ (ต.28 – ต.30)

3.6.7.1 ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกันทาง (ต.28)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่าน และไม่มีเครื่องกันทาง

ต.28

3.6.7.2 ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกันทาง (ต.29)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่าน และมีรั้วหรือมีเครื่องกันทาง

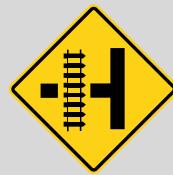

ต.29

- 1) ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกันทาง (ต.28) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสหงุ่มขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปรถไฟ
- 2) ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกันทาง (ต.29) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งหงุ่มขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปรั้วกันทางรถไฟ
- 3) ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟ ใช้ติดตั้งล่วงหน้าก่อนถึงทางรถไฟ ตั้งแต่ 10 เมตร โดยที่
 - 3.1) ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกันทาง (ต.28) ใช้เมื่อมีทางรถไฟตัดผ่านทางหลวงในระดับเดียวกัน โดยไม่มีเครื่องกันทาง
 - 3.2) ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกันทาง (ต.29) ใช้เมื่อมีทางรถไฟตัดผ่านทางหลวงในระดับเดียวกัน โดยมีเครื่องกันทาง
- 4) บนทางคู่ (Divided Highways) ควรตั้งป้ายเตือนนี้เสริมทางด้านขวาบนแกะกลางด้วย สำหรับระยะทางที่เหมาะสมสำหรับติดตั้งป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟให้ปฏิบัติตามตารางที่ 1-5 ของบทที่ 1 โดยระยะติดตั้งในย่านชุมชนอาจลดลงได้อีกด้วย

3.6.7.3 ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟติดทางแยก (ต.30)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีทางข้ามทางรถไฟอยู่ติดทางแยก

ต.30

- 1) ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟติดทางแยก (ต.30) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สี่เหลี่ยปางรถไฟตัดผ่านด้านซ้ายของทางแยกครุ่ปตัวที่
- 2) ใช้ติดตั้งบนทางหลวงที่วิ่งเข้าสู่ทางแยกด้านที่ไม่มีทางรถไฟตัดผ่านแน่นป้ายเตือนทางแยกปกติ เพื่อเตือนให้ผู้ขับขี่ทราบว่า ถ้าเลี้ยวออกจากทางแยกไปไม่เกิน 50 ม. จะมีทางรถไฟตัดผ่านในระดับ 'ต่ำกว่าน' และไม่จำเป็นต้องติดตั้งป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟ (ต.28 – ต.29) อีกรั้งเมื่อเลี้ยวจากทางแยก ถ้าทางรถไฟผ่านทางด้านขวาของทางแยกครุ่ปตัวที่ ให้หมุนป้ายทวนเข็มนาฬิกา 180 องศา ในการติดตั้ง
- 3) นอกเหนือจากนี้อาจทำการหมุนป้ายทวนเข็มนาฬิกา 90 องศา เพื่อใช้เตือนทางแยกที่ทางรถไฟในระดับเดียวยอยู่ก่อนถึงทางแยกครุ่ปตัวที่ ซึ่งผู้ขับขี่ต้องเตรียมเลี้ยวซ้ายหรือขวาเมื่อขับผ่านทางรถไฟไปแล้ว
- 4) ระยะที่เหมาะสมสำหรับการติดตั้งป้ายเตือน ให้ปฏิบัติตามตารางที่ ๑-๑ ของบทที่ ๑ โดยระยะติดตั้งในย่านชุมชนอาจลดลงได้อีก

3.6.8 ป้ายเตือนทางแคบ (ต.31)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าแคบลง ว่าที่กำลังผ่านทั้งสองด้าน ให้รถที่มีความกว้างไม่เกินตัวเลขที่กำหนดใน "ป้ายฯ ๒๕ เมตร" ผ่านไปได้

ต.31

- 1) ป้ายเตือนทางแคบ (ต.31) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุตัวเลข ตัวอักษร และตัวอักษรสีดำ แสดงจำนวน "เมตร" ไว้ภายใน
- 2) ใช้เตือนทางกางแคบข้างหน้า โดยมีความกว้างของทางหลวงหรือถนนตามที่ระบุไว้บนป้าย
- 3) ให้ติดตั้งห่างจากจุดที่ทางเริ่มแคบไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

3.6.9 ป้ายเตือนช่องลอดต่ำ (ต.32)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีช่องลอดต่ำ มีความสูงตามตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “เมตร” ให้รถที่มีความสูงหรือเมื่อรวมความสูงของรถกับของที่บรรทุกไม่เกินตัวเลขที่กำหนดในป้ายผ่านไปได้

(ต.32)

- 1) ป้ายเตือนช่องลอดต่ำ (ต.32) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุ่งขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมาย ตัวเลข และตัวอักษรสีดำ แสดงจำนวน “เมตร” ไว้ภายใน
- 2) ใช้เตือนความสูงของทางลอดข้างหน้า ที่มีความสูง 5.00 ม. หรือน้อยกว่า โดยมีตัวเลขระบุความสูง เป็น เครื่องหมายคณิต 1 ตำแหน่ง และให้กาสีหรือติดวัสดุสะท้อนแสงลงที่ตำแหน่งอุปสรรคของช่องลอด เพื่อให้ผู้ขับขี่มองเห็นได้อย่างชัดเจน
- 3) ให้ติดตั้งห่างจากช่องลอดต่ำไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

3.6.10 ป้ายเตือนทางลาดชัน (ต.33 – ต.34)

3.6.10.1 ป้ายเตือนทางขึ้นลาดชัน (ต.33)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชันขึ้น ก่อสร้าง ระบุความลาดชันตามตัวเลขที่กำหนดในป้ายเป็น “ร้อยละ” ให้ผู้ขับขี่ขับรถให้ช้าลง และชิดขอบทางด้านซ้าย

(ต.33)

- 1) ป้ายเตือนทางขึ้นลาดชัน (ต.33) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุ่งขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สี่เหลี่ยมเบร์ทุกขั้นทางลาดชันที่เขียนในรูปร้อยละ (%)
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ทราบ ว่า ทางข้างหน้าเป็นทางขึ้นลาดชันตั้งแต่ 15% ขึ้นไป หรือเป็นทางลาดชันเกิน 10% ที่มีระยะทางไม่น้อยกว่า 1 กม.
- 3) ให้ติดตั้งห่างจากจุดเริ่มของทางลาดชันไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

3.6.10.2 ป้ายเตือนทางลงลาดชัน (ต.34)

ต.34

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลงลาดชัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถให้ช้าลง และชิดขอบทางด้านซ้าย โดยไม่ควรปลดเกียร์ว่างหรือดับเครื่องยนต์

- 1) ป้ายเตือนทางลงลาดชัน (ต.34) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สำหรับระบุทุกลงทางลงลาดชันที่เขียนในรูปรอยละ (%)
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ทราบว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลงลาดชันตั้งแต่ 6% ขึ้นไป เป็นระยะทางยาว
- 3) โดยทั่วไปให้ติดตั้งป้ายเตือนทางลงลาดชันล่วงหน้าตามระยะที่แสดงไว้ในตารางที่ 3-1
- 4) ในการถังที่ทางลาดชันตอนใดมีความอันตรายมาก ให้เปลี่ยนไปใช้ป้ายเตือนทางลงลาดชันที่อยู่ปั๊บหนึ่งขนาด และควรติดป้ายเสริม “ใช้เกียร์ต่ำ” ควบคู่ด้วย

ตารางที่ 3-1 ระยะการติดตั้งป้ายเตือนทางลงลาดชันลงหน้า

ความลาดชัน (%)	ระยะทางอย่างห้อง (ม.)
6	750
7	350
8	250
9	175
11	150
13	100
15	ทุกระยะ

3.6.11 ป้ายเตือนสภาพผิวทาง (ต.35 – ต.40)

3.6.11.1 ป้ายเตือนรถกระโดด (ต.35)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีการเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน อาจทำให้เกิดอันตรายในการขับรถได้

ต.35

- 1) ป้ายเตือนรถกระโดด (ต.35) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปเนินต่างระดับ
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ทราบว่าทางข้างหน้าจะมีเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน เช่น เนินชั้ลอๆ วา ฯลฯ บริเวณที่พื้นทางมูนขึ้นเนื่องจากการทรุดที่ไม่เท่ากัน เป็นต้น หากไม่ระวังความเร็วเมื่อขับผ่านพื้นที่ดังกล่าวอาจทำให้รถกระโดดและเกิดอันตรายได้
- 3) ให้ติดตั้งก่อนถึงจุดที่มีการเปลี่ยนระดับไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) ควรติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ที่สามารถขับผ่านบริเวณได้อย่างสบายควบคู่ไปด้วย
- 5) เมื่อได้ทำการแก้ไขสภาพของทางตอนนั้นแล้ว ให้รื้อถอนป้ายออกทันที

3.6.11.2 ป้ายเตือนผิวทางขรุขระ (ต.36)

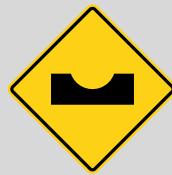
มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีผิวทางขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ หรือเป็นสัน

ต.36

- 1) ป้ายเตือนผิวทางขรุขระ (ต.36) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปเนินต่างระดับสองครั้ง
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ ให้ระวังทางขรุขระข้างหน้า เช่น ทางเป็นหลุมเป็นบ่อ ทางเป็นลูกคลื่น หรือทางลาดยางเสียเป็นอย่างๆ การขับผ่านบริเวณดังกล่าวโดยไม่ลดความเร็ว อาจเกิดอันตรายขึ้นได้
- 3) ให้ติดตั้งห่างจากจุดเริ่มต้นของทางขรุขระไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) ควรติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ที่เหมาะสมในการขับผ่านทางขรุขระตอนนั้นควบคู่ไปด้วย
- 5) เมื่อได้ทำการแก้ไขสภาพของทางตอนนั้นแล้ว ให้รื้อถอนป้ายออกทันที

3.6.11.3 ป้ายเตือนทางเป็นแอ่ง (ต.37)

ต.37

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหันหรือเป็นแอ่ง

- 1) ป้ายเตือนทางเป็นแอ่ง (ต.37) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปผิวทางที่เว้าลึกไปเป็นแอ่ง
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่าทางข้างหน้าจะมีการลดระดับอย่างกะทันหัน เช่น พื้นทางบริเวณที่สิ้นสุด การปูพื้นทางใหม่ หรือพื้นทางที่ติดกับปลายสะพานหรือท่ออดต์ที่ทรุดตัว หากยวดยานไม่ลดความเร็วลง จะเกิดอันตรายขึ้นได้
- 3) ให้ติดตั้งห้างจากจุดเริ่มต้นของทางที่เป็นแอ่ง ไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) ควรติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ที่เหมาะสมในการขับผ่านบริเวณทั้งกล่าวควบคู่ไปด้วย
- 5) เมื่อได้ทำการแก้ไขสภาพของทางตอนนั้นแล้ว ให้รื้อถอนป้ายออกทันที

3.6.11.4 ป้ายเตือนทางลื่น (ต.38)

ต.38

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีผิวทางลื่น ให้ผู้ขับขี่ระดับระวังในการหยุดรถ การเบรก หรือเลี้ยวรถในทางลื่น

- 1) ป้ายเตือนทางลื่น (ต.38) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำ ประจำที่ร่องบนทางลื่น
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่าทางตอนนั้นจะลื่นเมื่อผิวทางเปียก ควรใช้ป้ายนี้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น
- 3) ให้ติดตั้งห้างถึงจุดเริ่มต้นทางลื่น ไม่น้อยกว่า 175 ม. และไม่มากกว่า 200 ม. และติดตั้งป้ายนี้เพิ่มทางด้านซ้ายอีกถูกๆ 2 กม. ตลอดทางช่วงนั้น ในถนนชานเมือง ระยะติดตั้งป้ายนี้ควรจะลดลงอีกตามความเร็ว
- 4) เมื่อได้ทำการแก้ไขสภาพของทางตอนนั้นแล้ว ให้รื้อถอนป้ายออกทันที

3.6.11.5 ป้ายเตือนผิวทางร่วน (ต.39)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีวัสดุผิวทางหลุดกระเด็นเมื่อรถผ่านมาด้วยความเร็วสูง ให้ผู้ขับขี่ระมัดระวังอันตรายจากวัสดุผิวทาง

ต.39

- 1) ป้ายเตือนผิวทางร่วน (ต.39) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุนขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปรถ และมีผิวทางที่หลุดกระเด็นอยู่ทางด้านซ้ายของรถ
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่า ผิวทางข้างหน้าร่วนและอาจหลุดกระเด็นได้เมื่อวัดধานขับผ่านด้วยความเร็วสูง ลดความเร็วลงเพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายและความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น
- 3) ให้ติดตั้งก่อนถึงจุดเริ่มผิวทางร่วนไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) ควรติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ตส.16) ที่เหมาะสมในการขับผ่านบริเวณดังกล่าวควบคู่ไปด้วย
- 5) เมื่อได้ทำการแก้ไขสภาพของทางตอนนั้นแล้ว ให้รื้อถอนป้ายออกทันที

3.6.12 ป้ายเตือนหินร่วง (ต.40)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าอาจมีหินร่วงลงมาในผิวทาง

ต.40

- 1) ป้ายเตือนหินร่วง (ต.40) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุนขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปส่วนหนึ่ง ของหิน ที่มีหินร่วงลงมา
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่า ทางข้างหน้าที่ตัดผ่านภูเขาอาจมีอันตรายจากหินที่ล่วงลงมา หรือหินที่กีดขวางทางเดินรถ
- 3) ให้ติดตั้งก่อนถึงจุดที่มีหินร่วงลงมาเป็นประจำไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

3.6.13 ป้ายเตือนสะพานเปิดได้ (ต.41)

ต.41

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีสะพานที่สามารถเปิดให้เรือลอดได้ ให้ผู้ขับขี่ระมัดระวังในการหยุดรถเมื่อเจ้าหน้าที่ปิดกั้นทางเพื่อเปิดสะพานให้เรือผ่าน

- 1) ป้ายเตือนสะพานเปิดได้ (ต.41) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ำยสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สำหรับสะพานเปิด
- 2) ใช้เตือนผู้ขับให้เพิ่มความระมัดระวังก่อนถึงสะพาน ซึ่งอาจเปิดให้เรือเข้าออก และให้ผู้ขับฯ หยุดรถเมื่อเจ้าหน้าที่ทำการกั้นทางเพื่อเปิดหรือปิดสะพานให้เรือผ่าน
- 3) ให้ติดตั้งก่อนถึงปลายสะพานด้านใกล้ผู้ขับขี่ ไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) การติดตั้งป้ายเตือนสะพานเปิดได้ ให้ติดตั้งเฉพาะสะพานที่มีการเปิดปิดเป็นประจำเท่านั้น

3.6.14 ป้ายเตือนเปลี่ยนช่องเดินรถ (ต.42 – ต.43)

มีความหมายว่า ให้เปลี่ยนช่องเดินรถตามเครื่องหมายในป้าย

3.6.14.1 ป้ายเตือนเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย (ต.42)

ต.42

3.6.14.2 ป้ายเตือนเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา (ต.43)

ต.43

- 1) ป้ายเตือนเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย (ต.42) หรือ ไปทางขวา (ต.43) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายสีดำรูปลูกศรแสดงทิศการเปลี่ยนช่องเดินรถจากซ้ายไปด้านซ้าย (ต.42) หรือจากด้านซ้ายไปด้านขวา (ต.43)
- 2) ใช้ติดตั้งเพื่อเตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่าที่ทางแยกหรือที่เกาะเปิดข้างหน้า ให้ทำการเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย หรือไปทางขวาของเกาะแบ่งทิศทางจราจรหรือเกาะแบ่งช่องจราจร
- 3) ให้ติดตั้งป้ายก่อนถึงจุดเริ่มเปลี่ยนช่องเดินรถ ไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) การจัดการจราจรในลักษณะนี้เหมาะสมกับสภาพในเมืองที่การจราจรใช้ความเร็วต่ำ อย่างไรก็ตาม ควรทำการศึกษาความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมจราจรก่อน
- 5) อาจพิจารณาติดตั้งป้ายเสริมกำหนดทิศทางของการจราจรร่วมด้วย เช่น “รถเลี้ยวซ้าย” “รถเลี้ยวขวา” เป็นต้น
- 6) ควรจัดทำเครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง เช่น ลูกศรบนพื้นทาง แสดงช่องทางเดินรถที่เลี้ยวไปด้วย

3.6.15 ป้ายเตือนทางข่าน (ต.44 – ต.45)

3.6.15.1 ป้ายเตือนออกทางข่าน (ต.44)

ต.44

มีความหมายว่า ทางหลักข้างหน้ามีช่องเปิดออกทางข่าน ให้ผู้ขับขี่บนทางหลัก ระมัดระวังและเตรียมพร้อมเพื่อจะออกทางข่าน

- 1) ป้ายเตือนทางข่าน (ต.44) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสี่ดำสองอัน อันหนึ่งตรงไป อีกอันหนึ่งโค้งไปทางซ้ายที่จุดเปิดเกาะ
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่บนทางหลักให้ทราบว่าทางข้างหน้าจะมีจุดเปิดเกาะออกสู่ทางข่านได้ ผู้ขับฯ ก็ต้องระวังจะออกทางข่านจะได้เตรียมตัวล่วงหน้า
- 3) ให้ติดตั้งป้ายก่อนถึงจุดเปิดเกาะด้านไกล ไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) ที่จุดเปิดเกาะด้านไกล ให้ติดตั้งป้ายแนะนำ “ทางออก EXIT” (น.10) ด้วย ไม่สมควรใช้ป้ายเตือนแนวทาง (เครื่องหมายลูกศรคู่ ต.62)

3.6.15.2 ป้ายเตือนเข้าทางหลัก (ต.45)

ต.45

มีความหมายว่า ทางข่านข้างหน้ามีช่องเปิดเข้าฯ หลัง ให้ผู้ขับขี่บนทางข่านที่จะ เข้าทางหลัก ระมัดระวังและเตรียมพร้อมเพื่อฯ เข้าทางหลัก

- 1) ป้ายเตือนเข้าทางหลัก (ต.45) ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสี่ดำสองอัน อันหนึ่งตรงไป อีกอันหนึ่งโค้งไปทางขวาที่จุดเปิดเกาะ
- 2) ใช้เตือนผู้ขับฯ ทางข่านให้ทราบว่าทางข้างหน้าจะมีจุดเปิดเกาะออกสู่ทางหลักได้ ผู้ขับฯ ที่ต้องการจะเข้าทางหลักจะฯ ด้วยเตรียมตัวล่วงหน้า
- 3) ให้ติดตั้งป้ายก่อนถึงจุดเปิดเกาะด้านไกล ไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) ที่จุดเปิดเกาะด้านไกล ให้ติดตั้งป้ายแนะนำ “ทางเข้า ENTRANCE” (น.10) ด้วย ไม่สมควรใช้ป้ายเตือนฯ เวทาง (เครื่องหมายลูกศรคู่ ต.62)

3.6.16 ป้ายเตือนทางร่วม (ต.46 – ต.47)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีรถเข้ามา_rwm ในทิศทางเดียวกันจากด้านซ้ายหรือด้านขวาตามเครื่องหมายในป้าย

3.6.16.1 ป้ายเตือนทางร่วมซ้าย (ต.46)

ต.46

3.6.16.2 ป้ายเตือนทางร่วมขวา (ต.47)

ต.47

- 1) ป้ายเตือนทางร่วม มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุนขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำมีเส้นโค้งมารอบร่วมทางด้านซ้าย (ต.46) หรือ ร่วมทางด้านขวา (ต.47)
- 2) ใช้ติดตั้งบนทางหลักก่อนถึงจุดซึ่งทางเชื่อมโยงข้าม (Entrance Ramps) เข้าสู่บริเวณกันเป็นมุมแหลม ซึ่งยวดยานบนทางทั้งสองไม่เลี้ยวตัดกัน
- 3) ใช้เตือนผู้ขับขี่บนทางหลักให้ทราบว่าทางข้างหน้าจะมีรถเข้ามาร่วมไปในทางเดียวกัน ถ้ารถที่จะเข้ามาร่วมนี้มาจากทางซ้ายให้ติดตั้งป้ายเตือนทางร่วมซ้าย (ต.46) ถ้ามาจากทางขวาให้ติดตั้งป้ายเตือนทางร่วมขวา (ต.47)
- 4) ถ้าเป็นการบรรจุของทางหลวงสองสายซึ่งมีความกว้างขวาง กัน และบนเข้าหากันในมุมที่เท่าเทียมกัน ให้ติดตั้งป้ายบนทางหลังทั้งสองสาย โดยให้ติดตั้งบ่าย (ต.46) บนทางที่มาจากการด้านขวา และติดตั้งป้าย (ต.47) บนทางที่มาจากการด้านซ้าย
- 5) ให้ติดตั้งป้ายก่อนถึงจุดที่จะมารอบบันไดกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 6) ต้องระวังไม่ให้การติดตั้งป้ายไปรบกวนผู้ขับขี่บนทางคู่ ทำให้มองไม่เห็นยวดยานที่จะเข้ามาร่วมจากทางเชื่อมโยงเข้า
- 7) ห้ามมิให้ใช้ป้ายทางร่วม ถ้าการบรรจุกันของทางหลวงสองสายไม่ทำให้การจราจรต้องร่วมในช่องจราจรเดียวกัน และห้ามไว้ที่หัวเข็นบริเวณที่การเข้าร่วมของการจราจรเกิดขึ้น เพราะผู้จราจรที่ใช้สิ่นสุดลง

3.6.17 ป้ายเตือนทางคู่ (ต.48 – ต.49)

3.6.17.1 ป้ายเตือนทางคู่ข้างหน้า (ต.48)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคู่ มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจรออกเป็นสองทิศทาง ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดขอบทางด้านซ้าย

ต.48

- 1) ป้ายเตือนทางคู่ข้างหน้า (ต.48) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสี่ձាស่องอัน ลูกศรโค้งสองครั้งกลับทิศทางกัน ในทิศทางสวนกัน รูปหัวใจอยู่ข้างบนระหว่างลูกศรทั้งสอง
- 2) ใช้ติดตั้งบนทางหลวงที่มีใช้ทางคู่ เพื่อเตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่าทางข้างหน้าจะเริ่มเป็น ทางคู่ ซึ่งมีจำนวนกลาง (Medians) คันระหว่างยอดยานที่แล่นสวนทางกัน
- 3) ให้ติดต่างก่อนถึงจุดเริ่มต้นทางคู่ไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) ห้ามติดตั้งป้ายเตือนนี้ที่เกาะแบ่งทิศทางการจราจรที่บีบริเวณทางแยก

3.6.17.2 ป้ายเตือนสันสุดทางคู่ (ต.49)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นทางร่วม ไม่มีฯลฯ หรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจร ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดขอบทางด้านซ้าย

ต.49

- 1) ป้ายเตือนสันสุดทางคู่ (ต.49) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสี่ձាស่องอัน ลูกศรโค้งสองครั้งกลับทิศทางกัน ในทิศทางสวนกัน รูปหัวใจอยู่ข้างล่างระหว่างร่องทาง ทั้งสอง
- 2) ใช้ติดตั้งบนทางคู่ ก่อนถึงจุดสันสุดของทางคู่ เพื่อเตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่าทางข้างหน้าจะเป็นทางหลวงที่ไม่มีคนงานกลาง (Medians) คันระหว่างยอดยานที่แล่นสวนทางกัน
- 3) ในกรณีที่จำนวนช่องจราจรยังคงเท่าเดิม ให้ติดตั้งป้ายเตือนสันสุดทางคู่ (ต.49) ก่อนถึงจุดสันสุดทางคู่ไม่น้อยกว่า 175 ม. และไม่มากกว่า 300 ม. ในกรณีที่จำนวนช่องจราจรลดลง ให้ติดตั้งป้ายเตือนสันสุดทางคู่ (ต.49) ก่อนถึงป้ายเตือนช่องจราจรลดลง (ต.23-24) เป็นระยะทางไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 150 ม.
- 4) ห้ามติดตั้งป้ายเตือนสันสุดทางคู่ที่เกาะแบ่งทิศทางการจราจรที่บีบริเวณทางแยก

3.6.18 ป้ายเตือนจุดกลับรถ (ต.50 – ต.51)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีที่กลับรถ

3.6.18.1 ป้ายเตือนจุดกลับรถขวา (ต.50)

ต.50

3.6.18.2 ป้ายเตือนจุดกลับรถซ้าย (ต.51)

ต.51

- 1) ป้ายเตือนจุดกลับรถขวา (ต.50) และป้ายเตือนจุดกลับรถซ้าย (ต.51) มีลักษณะเป็นรูปสีเหลือง ตัวรัศตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำโคงกลับด้านขวา (ต.50) หรือโคงกลับด้านซ้าย (ต.51)
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่บนทางหลวงให้ทราบว่าทางข้างหน้าจะมีช่องเปิดเกาะกลางหรือ กว้างแบ่งทางหลักกับทางข้างที่ให้กลับรถได้ ผู้ขับขี่ที่ต้องการจะกลับรถจะได้เตรียมเข้าช่องจราจรอย่างดีและลดความเร็วลง ถ้าเลี้ยวกลับรถจากฝั่งซ้ายไปฝั่งขวาให้ใช้ป้าย (ต.50) และถ้าเลี้ยวรถกลับจากฝั่งขวาไปฝั่งซ้ายให้ใช้ป้าย (ต.51)
- 3) ให้ติดตั้งป้ายเตือนจุดกลับรถล่วงหน้าก่อนถึงช่องเปิดเกาะด้านขวา เป็นระยะทางไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.
- 4) ที่บริเวณปลายเกาะช่องเปิดจุดกลับรถด้านขวา ให้ติดตั้งป้ายแนะนำจุดกลับรถ (ต.11) ด้วย

3.6.19 ป้ายเตือนทางเดินรถสองทิศทาง (ต.52)

มีความหมายว่า ทางซ้าย, ขวา แห่งทางเดินรถสองทิศทาง ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดขอบทางด้านซ้าย และระมัดระวังอย่างมากจากการที่แล่นสวนทางมา

ต.52

- 1) ป้ายเตือนทางเดินรถสองทิศทาง (ต.52) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายหมายลูกศรสีดำสองลูก ลูกศรด้านซ้ายชี้ขึ้น ลูกศรด้านขวาชี้ลง
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่บนทางคู่หรือบนทางที่รถวิ่งทางเดียวให้ทราบว่า ทางข้างหน้าจะเป็นทางหลวง 2 ช่องจราจร ซึ่งรถวิ่งสวนทางกัน (Two-lane Two-way Traffic)
- 3) ให้ติดตั้งป้ายที่จุดเริ่มต้นทางหลวง 2 ช่องจราจรที่รถวิ่งสวนทาง

3.6.20 ป้ายเตือนสัญญาณจราจร (ต.53)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีสัญญาณไฟจราจรให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร

ต.53

- 1) ป้ายเตือนสัญญาณจราจร (ต.53) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์รูปสัญญาณไฟจราจร กรอบไฟจราจรเป็นสีดำ และมีสัญญาณไฟสีแดง เหลือง เขียว
- 2) ใช้เตือนล่วงหน้าก่อนถึงทางแยกที่มีการควบคุมด้วยสัญญาณไฟจราจร หรือในที่ซึ่งผู้ขับขี่ไม่คาด測จะมีสัญญาณไฟ หรือในกรณีที่มองเห็นสัญญาณไฟได้ไม่ชัดเจน เนื่องจากโคลงระบำ โคลงตั้ง มีแสงสว่างรบกวน หรือบริเวณชานเมืองหรือนอกเมืองที่มีสัญญาณไฟควบคุมการจราจร โดยที่ผู้ขับขี่ไม่สามารถมองเห็นได้ภายในระยะ 200 ม. ก่อนถึงทางแยก
- 3) ในกรณีปกติ ให้ติดตั้งป้ายเตือนสัญญาณจราจร (ต.53) ระหว่างป้ายเตือนทางแยกกับป้ายจุดบอกรายละเอียดทางแยก โดยต้องติดตั้งก่อนถึงป้ายเตือนทางแยกไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 150 ม. ในกรณีที่ไม่ได้ใช้ป้ายเตือนทางแยก อาจเนื่องจากเป็นทางในเมืองหรือเป็นบริเวณที่รถส่วนบุคคลใช้ความเร็วต่ำหรืออื่นๆ ให้ติดตั้งป้ายเตือนสัญญาณจราจรก่อนถึงป้ายบอกจุดหมายปลายทางไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 150 ม.
- 4) นอกเหนือไปจากการนี้ปกติ อาจพิจารณาเลือกใช้ระยะที่เหมาะสมจากตารางที่ 1-5 ในการติดตั้งป้ายเตือนสัญญาณจราจร และระยะติดตั้งอาจลดลงได้อีกในย่านชุมชน

3.6.21 ป้ายเตือนหยุดข้างหน้า (ต.54)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีป้ายหยุด จด. ๑๙ ให้ผู้ขับขี่พร้อมที่จะหยุดรถได้ทันที เมื่อถึงป้ายหยุด

ต.54

- 1) ป้ายเตือนหยุดข้างหน้า (ต.54) ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำขึ้นข้างบน ใต้สัญลักษณ์รูปป้ายหยุด
- 2) ใช้ด้านซ้ายกับป้ายหยุด (บ.1) ในกรณีที่ผู้ขับขี่ไม่สามารถมองเห็นป้ายหยุดในระยะทางที่เพียงพอ เนื่องจากเป็นทางโค้งระบำ โคลงตั้ง หรือมีสิ่งกีดขวางอื่นๆ หรือในกรณีที่ผู้ที่ขับขี่ยังดายานไม่สามารถหยุดรถตรงแนวที่จะให้รถหยุดได้ เนื่องจากเคลื่อนที่มาด้วยความเร็วสูง
- 3) ใช้กรณีปกติ ให้ติดตั้งป้ายเตือนหยุดข้างหน้า (ต.54) ก่อนถึงป้ายเตือนทางแยกไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 150 ม. ในกรณีที่ไม่ได้ใช้ป้ายเตือนทางแยก อาจเนื่องจากเป็นทางในเมืองหรือเป็นบริเวณที่รถส่วนมากใช้ความเร็วต่ำหรืออื่นๆ ให้ติดตั้งป้ายเตือนหยุดข้างหน้าก่อนถึงป้ายบอกจุดหมายปลายทางไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 150 ม.
- 4) นอกเหนือไปจากการนี้ปกติ อาจพิจารณาเลือกใช้ระยะที่เหมาะสมจากตารางที่ 1-5 ในการติดตั้งป้ายเตือนหยุดข้างหน้า และระยะติดตั้งอาจลดลงได้อีกในย่านชุมชน

3.6.22 ป้ายเตือนให้ทางข้างหน้า (ต.55)

ต.55

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีป้ายให้ทางติดตั้งอยู่ ให้ผู้ขับขี่พร้อมที่จะให้ทาง เมื่อถึงป้ายให้ทาง

- 1) ป้ายเตือนให้ทางข้างหน้า (ต.55) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำชี้ขึ้นข้างบน ใต้ลูกศรมีรูปป้ายให้ทาง
- 2) ใช้ป้ายเตือนให้ทางข้างหน้า (ต.55) บนทางที่จะเข้าสู่ทางแยกที่ติดตั้งป้ายบังคับให้ทาง (บ.2) หรือในกรณีที่ผู้ขับขี่ไม่สามารถมองเห็นป้ายให้ทางในระยะที่เพียงพอ เนื่องจากเป็นโค้งร้าบ โค้งตั้ง หรือบends ที่เกี่ยวข้องการมองเห็นอื่นๆ หรือในกรณีที่รถมาด้วยความเร็วสูงก่อนเข้าสู่ทางแยก จนทำให้ขับขี่ไม่สามารถตระหนักรถตรงแนวที่จะให้รถหยุดเพื่อให้ทางได้
- 3) ในกรณีปกติ ให้ติดตั้งป้ายเตือนให้ทางข้างหน้า (ต.55) ก่อนถึงป้ายเตือนทางฯไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 150 ม. ในกรณีที่ไม่ได้ใช้ป้ายเตือนทางแยก อาจเนื่องจากเบนทางในเมืองหรือเป็นบริเวณที่รถส่วนมากใช้ความเร็วต่ำหรืออื่นๆ ให้ติดตั้งป้ายเตือนให้ทางข้างหน้าก่อน บังคับจุดหมายปลายทางไม่น้อยกว่า 100 ม. และไม่มากกว่า 150 ม.
- 4) นอกเหนือไปจากการณีปกติ อาจพิจารณาเลือกใช้ระดับที่เหมาะสมจากตารางที่ 1-5 ในการติดตั้งป้ายเตือนให้ทางข้างหน้า และระยะติดตั้งอาจลดลงได้อีกในช่วงชั้น

3.6.23 ป้ายเตือนคนข้ามถนน (ต.56)

ต.56

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีคนเดินข้ามอยู่เสมอ

- 1) ป้ายเตือนคนข้ามถนน (ต.56) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปคนกำลังเดินข้ามถนน
- 2) ป้ายเตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่าบริเวณทางข้างหน้าจะมีเส้นทางข้าม หรือเป็นย่านชุมชนที่มีคนข้ามทางเสมอ
- 3) ให้ติดตั้งก่อนถึงบริเวณที่จะมีเส้นทางข้ามหรือคนข้ามทางไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม. ในกรณีย่านพักอาศัย ระยะติดตั้งอาจลดลงได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

3.6.24 ป้ายเตือนโรงเรียนระวังเด็ก (ต.57)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีโรงเรียนตั้งอยู่ข้างทาง

ต.57

- 1) ป้ายเตือนโรงเรียนระวังเด็ก (ต.57) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปผู้ใหญ่และเด็กนักเรียนกำลังเดิน
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่าทางข้างหน้าจะเป็นเขตสถานการศึกษา ซึ่งอาจมีเด็กและผู้ปักครองเดินข้ามถนน หรือมีรถเข้าออกสถานศึกษาดังกล่าว
- 3) ให้ติดตั้งก่อนถึงบริเวณที่จะมีเส้นทางข้ามหรือคนข้ามทางไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

3.6.25 ป้ายเตือนระวังสัตว์ (ต.58)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเป็นบริเวณที่มีสัตว์เลี้ยงอยู่ข้างหน้า ซึ่งอาจมีสัตว์วิ่งเดินขึ้นมาบนทางหรือข้ามทาง

ต.58

- 1) ป้ายเตือนระวังสัตว์ (ต.58) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปสัตว์ที่ต้องการจะเตือน
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ระวังว่าทางข้างหน้าเป็น บริเวณที่มีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งสัตว์เหล่านี้อาจเดินขึ้นมาบนทางหรือข้ามทางได้ หรือเป็นบริเวณพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งสัตว์บางประเภทตามที่แสดงบนแผ่นป้าย อาจเดินออกมานอนนห้อ หรือข้ามถนนแบบบริเวณนั้นได้
- 3) ให้ติดตั้งก่อนถึงบริเวณที่จะมีสัตว์ข้ามทางบ่ออยครั้ง ไม่น้อยกว่า 125 ม. และไม่มากกว่า 250 ม. ในกรณีทางหลวงผ่านป่าที่มีรากขึ้นทางยาวมากๆ อาจพิจารณาติดตั้งทุกๆ ระยะ 2 กม.

3.6.26 ป้ายเตือนระวังเครื่องบินบินต่ำ (ต.59)

ต.59

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าเข้าใกล้สนามบินหรืออาจมีเครื่องบินบินขึ้นลงในระดับต่ำ ให้ผู้ขับขี่หยุดรถ หากเห็นเครื่องบินกำลังขึ้นหรือลงผ่านทางข้างหน้า

- 1) ป้ายเตือนระวังเครื่องบินบินต่ำ (ต.59) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุสัญลักษณ์สีดำรูปเครื่องบิน
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่บนทางหลวงบริเวณรอบๆ สนามบิน ซึ่งมีเครื่องบินผ่านในระดับต่ำเป็นประจำ ไม่ให้เปลกใจ หรือตกใจเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น
- 3) ควรติดตั้งก่อนถึงบริเวณที่จะมีเครื่องบินบินต่ำตามดุลพินิจทางด้านวิศวกรรม

3.6.27 ป้ายเตือนระวังอันตราย (ต.60)

ต.60

มีความหมายว่า ทางข้างหน้าอาจมีอันตราย

- 1) ป้ายเตือนระวังอันตราย (ต.60) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายอักเจริญสีดำ และมีข้อความสีดำว่า “อันตราย” อยู่ข้างล่าง
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ระวังอันตราย เช่น ภาระบนทางหลวง เช่น การเกิดอุบัติเหตุทางรถ การพังทลายของถนนจาก อุทกภัย มีต้นไม้ล้มขวางทาง ภัยไฟไหม้ ซ้อมสายไฟคร่อมผิวน้ำ เนื่องจากป้ายมิได้แจ้งว่าอันตรายข้างหน้าเป็น อะไร ดังนั้นจึงควรติดตั้งอย่างเร็ว โดยมีข้อความระบุถึงสิ่งอันตรายที่ต้องการจะเตือน
- 3) นอกจากนี้ อาจปักไว้เพื่อสิ่งอันตรายที่ค่อนข้างถาวรและไม่สามารถสื่อสารเป็นภาพสัญลักษณ์ที่ใช้ทั่วไปได้
- 4) เมื่อได้ทำการแร๊มสภาพของทางตอนนั้น หรือสภาพทางกลับสู่สภาพปกติแล้ว ให้รื้อถอนป้ายออกทันที
- 5) ให้ติดตั้งป้ายเตือนระวังอันตรายก่อนถึงจุดเกิดเหตุไม่น้อยกว่า 200 ม. และไม่มากกว่า 250 ม.

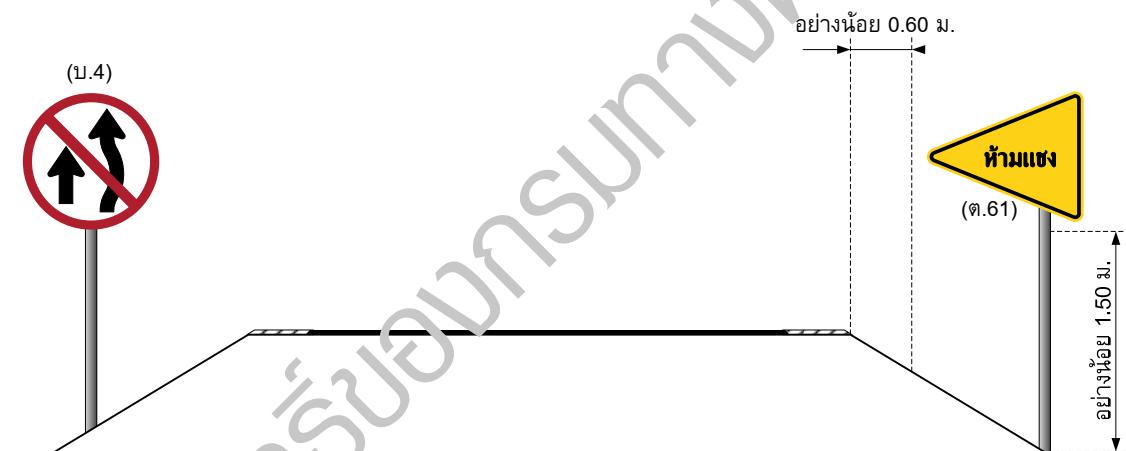
3.6.28 ป้ายเตือนเขตห้ามแซง (ต.61)

ต.61

มีความหมายว่า ทางช่วงนี้มีระยะของเห็นจำกัด ผู้ขับขี่ไม่สามารถมองเห็นรถที่ส่วนมาในระยะที่จะแซงรถอื่นได้

- 1) ป้ายเตือนเขตห้ามแซง (ต.61) มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ยอดอยู่ด้านซ้าย พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ ภายในป้ายมีข้อความสีดำว่า “ห้ามแซง”
- 2) ป้ายเตือนเขตห้ามแซงต้องใช้ร่วมกับเส้นห้ามแซงหรือป้ายบังคับห้ามแซง (บ.4) หรือทั้งคู่ เมื่อเห็นว่าการใช้เส้นห้ามแซงหรือป้ายบังคับห้ามแซงยังไม่เพียงพอต่อความปลอดภัย เช่น บริเวณที่มีอุบัติเหตุบ่อยจาก แซงบ่อยครั้ง
- 3) ให้ติดตั้งป้ายเตือนเขตห้ามแซง (ต.61) ที่ด้านขวาของทางเดินรถ ตรงจุดเริ่มต้นของบริเวณเขตห้ามแซง (No-Passing Zone) หรือที่ตำแหน่งตรงข้ามกับป้ายบังคับห้ามแซงซึ่งติดอยู่ทางฝั่งซ้าย โดยให้หักป้ายห่างจากขอบไว้หลังด้านขวาไม่น้อยกว่า 60 ซม.
- 4) ให้ติดตั้งป้ายสุดเขตบังคับ (บ.55) ที่จุดสิ้นสุดเขตบังคับห้ามแซง

รูปที่ 3-1 การติดตั้งป้ายเตือนเขตห้ามแซง

3.6.29 ป้ายเตือนแนวทางต่าง ๆ (ต.62 – ต.73)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้ามีการเปลี่ยนแปลงแนวทางตามทิศทางที่กำหนด

3.6.29.1 ป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ (ต.62)

ต.6.2

- 1) ป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ (ต.62) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุมขึ้น พื้นป้ายสีเหลือง ส่วนขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุเครื่องหมายลูกศรคู่ เนี้ยงลงทั้งสองข้าง
- 2) ใช้เดือนผู้ขับขี่ให้ขับผ่านไปทางซ้ายหรือทางขวาของหัวเก้าะ หรือสิ่งกีดขวางข้างหน้า
- 3) การจราจรที่แยกจากกันด้วยป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ (ต.62) อาจกล่าว พบกันอีกครั้งหรือแยกไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต่างกันก็ได้ ซึ่งต่างไปจากป้ายบังคับให้ชิดซ้าย หรือซัดขวา (บ.42) ซึ่งใช้ในกรณีที่การจราจรที่แยกจากกันไปจะต้องกลับมาพบที่จุดหมายปลายทางเดียวกัน เนื่องจากผู้ใช้ทางส่วนมากไม่ทราบถึงข้อแตกต่างระหว่างป้ายทั้งสองนี้ จึงแนะนำให้ใช้ป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ (ต.62) เพราะครอบคลุมทั้ง 2 กรณี
- 4) โดยทั่วไปให้ติดตั้งป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ สูง 2.0 เมตร วัดจากส่วนล่างสุดของป้ายถึงระดับขอบผิวจราจรและให้มุมนอกสุดของป้ายอยู่ห่างจากลềขอบทาง ไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร เพื่อให้やすดายที่วิ่งตามหลังคันอื่นมองเห็นป้ายได้ชัดเจน และถ้าหากให้เกิดอันตรายแก่やすดายที่ผ่านไปทั้งทางซ้ายและทางขวาของสิ่งกีดขวางนั้นๆ
- 5) เมื่อจะติดตั้งป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรคู่ ให้ติดตั้งป้ายเตือนแนวทาง (เตือนสิ่งกีดขวาง ต.71) ควบคู่ไปด้วย
- 6) สำหรับบริเวณหัวเก้าะ จุดซ่อนรถที่ทางแยก เช่น เกาะแบ่งช่องจราจรรถเลี้ยวซ้าย ควรใช้ป้ายเตือนแนวทาง (เตือนสิ่งกีดขวาง ต.71) และติดตั้งป้ายแนะนำจุดหมายปลายทาง หรือป้ายชี้ทาง จะทำให้ผู้ขับขี่ได้รับข้อมูลที่ดีกว่า
- 7) ในกรณีที่ต้องการให้やすดายวิ่งชิดทางด้านซ้ายของถนนในหรือเก้าะ หรือสิ่งกีดขวางอื่นเพียงด้านเดียว ให้ใช้ป้ายบังคับให้ซัดซ้าย (บ.40) และป้ายเตือนแนวทาง (เตือนสิ่งกีดขวาง ต.72) ติดตั้งแทน

3.6.29.2 ป้ายเตือนแนวทาง (Chevron) (ต.63 และ ต.66)

๗.๖๓

၆၆

- 1) ป้ายเตือนแนวทาง (Chevron ต.63 และ ต.64) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีเหลือง ไม่มีเส้นขอบป้าย ภายในบรรจุบั้งสีดำซึ่งไปทางด้านขวา (ต.63) หรือด้านซ้าย (ต.66)
 - 2) ป้ายเตือนแนวทางนี้ เป็นป้ายซึ่งใช้เสริมเครื่องหมายนำทางที่อยู่บริเวณทางโค้ง และอาจใช้แทนป้ายเครื่องหมายลูกศรขนาดใหญ่ (ต.65 หรือ ต.68) ในกรณีที่ไม่สามารถติดตั้งป้ายเตือนลูกศรขนาดใหญ่ในตำแหน่งที่เหมาะสมได้ หรือใช้ติดตั้งในบริเวณที่จำเป็นที่ต้องติดตั้งป้ายเตือนหลายๆ อันต่อเนื่องกัน ในกรณีที่มีราวกัน (Guard rail) หรือหลักกันโถงอยู่แล้ว ให้ติดตั้งที่ด้านหลังในแนวเดียวกัน
 - 3) ให้ติดป้ายเรียงกันเป็นระยะๆ ทางด้านนอกของโค้งรับ หรือให้ห่างออกไปจากขอบชานชาลาสำหรับทางโค้งที่มีรัศมีแคบมากๆ โดยตำแหน่งแรกให้ติดที่จุดเริ่มโค้ง ระยะห่างของป้ายในคราวเดียวจะเปลี่ยนแปลงได้ แต่ต้องให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นป้ายในโค้งได้ 2 แห่งพร้อมกันตลอดเวลาเข้าโค้ง โดยระยะติดตั้งป้ายที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับรัศมีโค้งดังแสดงในตารางที่ 3-2 ในกรณีที่เป็นทางแยกก្នុងวงเวียน (1) ให้ติดตั้งป้ายทางแยกด้านใกล้โดยให้ป้ายหันหน้าเข้าหากิจทางการจราจรที่เข้าสู่ทางแยก
 - 4) เพื่อให้เกิดประสิทธิผล ตำแหน่งการติดตั้งและการหันหน้าป้ายจะต้องทำให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 150 ม. ซึ่งทำได้โดยการทดลองขับ 乍 ทดสอบการมองเห็นและความต้องเนื่องของป้าย

ตารางที่ 3-2 ระยะห่างของการติดตั้งป้ายเตือะแนวทางในโค้ง

รัศมีโค้ง (ม.)	ระยะห่างของป้ายเตือนแนวทางตอน oxy ในโค้ง (ม.)
น้อยกว่า 75	10
75 – 99	15
100 – 140	20
150 - 199	25
200 - 299	37.5
300 – 499	50
500 – 1000	75
มากกว่า 1000	-

3.6.29.3 ป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรขนาดใหญ่ (ต.65 ต.68 และ ต.70)

ต.65

ต.68

ต.70

- 1) ป้ายเตือนเครื่องหมายลูกศรขนาดใหญ่ (ต.65 ต.68 และ ต.70) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในเป็นรูปเครื่องหมายของลูกศรขนาดใหญ่วางในแนวอน เครื่องหมายลูกศรดังกล่าวอาจจะมีเพียงหัวเดียวหรือสองหัว ก็ได้
- 2) ใช้เพื่อเตือนผู้ขับขี่ให้ทราบถึงบริเวณที่มีการเปลี่ยนแนวในทางราบอย่างทันทีทันใด
- 3) ให้ติดตั้งที่ส่วนนอกของโค้ง หรือที่หลังไฟเลี้ยวทางด้านไกด์ของทางแยก โดยหันหน้าป้ายจั่งจากกับทิศทางของรถที่วิ่งเข้ามา
- 4) ตำแหน่งการติดตั้ง ต้องให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นป้ายได้ในระยะทางไม่น้อยกว่า 200 ม. ทั้งนี้ให้พิจารณาสถานที่ติดตั้งป้ายจากการตรวจสอบความสามารถในการมองเห็นทั้งในวันและกลางคืน
- 5) ในกรณีที่เห็นสมควร อาจติดตั้งป้ายเตือนเสริมแนะนำความเร็ว (ต.16) ควบคู่ไปด้วยก็ได้

3.6.29.4 ป้ายเตือนแนวทาง (ต.64 ต.67 และ ต.69)

ต.64

ต.67

ต.69

- 1) ป้ายเตือนแนวทาง (ต.64 ต.67 และ ต.69) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตามแนวอน พื้นป้ายสีเหลืองไม่มีเส้นขับ วางในบริจุuxtapสีดำเป็นรูปบัง hairy อันเรียงกันชี้ไปด้านขวา (ต.64) หรือด้านซ้าย (ต.67) หรือทั้งสองด้าน (ต.69)
- 2) เชิงจ้อนการเปลี่ยนแนวในทางราบทวนทางหลวงหรือถนนที่ทางโค้งหรือทางแยก
- 3) ให้ติดตั้งป้ายเตือนแนวทางบนรากันอันตรายที่ติดตั้งบนทางโค้ง หรือบนแผงกันด้านไกด์ของทางแยกรูปตัวที (T) โดยหันหน้าป้ายตั้งฉากกับทิศทางของรถที่วิ่งเข้ามา
- 4) ทางแยกขนาดเล็กบนทางโค้งที่เกิดจากทางสาธารณะขนาดเล็กมาเชื่อมต่อ ควรใช้ป้ายเตือน (ต.64) หรือ (ต.67) ติดตั้งที่ปากทางเชื่อมทั้งสองข้าง เพื่อนำทางรถที่เดินทางไกด์

3.6.29.5 ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.71 - ต.73)

ต.71

ต.72

ต.73

- 1) ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.71 – ต.73) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยมีด้านยาวเป็นด้านตั้ง พื้นป้ายสีเหลือง ไม่มีเส้นขอบป้าย ภายในบรรจุແນ็บສีดำขนาดกว้าง 10 ซม. เอียงทำมุม 45 องศา กับขอบป้าย ແນบสีดำแต่ละແນບห่างกัน 8.5 ซม.
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่ให้ทราบว่า มีจุดใน หรือเกาะ (Islands) หรือสิ่งกีดขวางอื่น โดยให้ใช้ป้าย ดังนี้
 - 2.1) ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.71) ถ้าผ่านไปได้ทั้งซ้ายและขวา
 - 2.2) ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.72) ถ้าผ่านไปได้เฉพาะทางซ้าย
 - 2.3) ป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.73) ถ้าผ่านไปได้เฉพาะทางขวา
- 3) โดยทั่วไปป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.71) ใช้ติดตั้งควบคู่กับป้ายเครื่องหมายลูกกรุง (ต.22) หรือป้ายบังคับให้ชิดซ้าย (บ.40) หรือให้ชิดขวา (บ.41) แต่บางกรณีอาจติดตั้งป้ายเตือนสิ่งกีดขวางอย่างเดียวได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมและปลอดภัย
- 4) การติดตั้งป้ายเตือนสิ่งกีดขวาง (ต.71-ต.73) ให้ขอบล่างสุดของป้ายสูงจากขอบผิวจราจร 0.50 ม. ในกรณีที่ไม่สามารถติดตั้งได้ ให้ปรับเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม แต่ไม่ควรเกิน 1.20 ม.
- 5) ปกติใช้ป้ายเตือนสิ่งกีดขวางขนาด 45 x 75 ซม. ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเพิ่มขนาดป้าย ให้เพิ่มตามความกว้าง แต่ต้องมีขนาดใหญ่สุดไม่เกิน 60 x 75 ซม.

3.6.30 ป้ายเตือนสลับกันไป (ต.74)

มีความหมายว่า ทางข้างหน้า เมื่ัวนจะซองเดินรถลดลง ให้ผู้ขับขี่ขับรถสลับกันไปด้านลักษัน

ต.74

- 1) ป้ายเตือนสลับกันไป (ต.74) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยมีแนวตั้งเป็นด้านยาว พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบสีขาว ภายในมีเครื่องหมายลูกศรสีดำและสีขาววิ่งสลับกันเข้ามาร่วมเป็นแฉวเดียวกัน และมีข้อความสีดำด้านล่างเขียนว่า “สลับกันไป”
- 2) ใช้เตือนผู้ขับขี่บนทางหลวงที่เดินรถสองซองจราจรในทิศทางเดียว และทางข้างหน้าลดลงเหลือเพียงซองจราจร เพื่อให้ผู้ขับขี่เตรียมสลับกันเข้าซองจราจรที่เหลือเพียงอันเดียวข้างหน้า
- 3) ให้ติดตั้งล่วงหน้าทั้งทางด้านซ้ายและด้านขวาของทางเดินรถสองซองจราจร และที่ตำแหน่งสิ้นสุดความกว้างของทางเดินรถสองซองจราจร ป้ายที่ติดตั้งล่วงหน้าอาจมีป้ายเตือนเสริมบอกระยะทางถึงจุดที่ต้องสลับกันไป และป้ายที่ติดตั้งที่จุดเริ่มสลับกันไป อาจมีป้ายเตือนเสริมลูกศรชี้ลงบริเวณเริ่มสลับกันไป

3.7 ป้ายเตือนเสริม (Supplementary Plaques)

ป้ายเตือนเสริม (ตส.) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีเหลือง เส้นขอบป้ายสีดำ บรรจุข้อความภาษาไทยและหรือภาษาอังกฤษสีดำ ใช้เพื่ออธิบายความหมายของป้ายเตือนและหรือขยายความหมายขอบเขตความหมายของสภาพทางข้างหน้า

ป้ายเตือนเสริมใช้ติดตั้งควบคู่ด้วยป้ายเตือนปกตินิดสี่เหลี่ยมจัตุรัสตั้งมุม โดยที่ไว้ป้ายเตือนเสริมจะมีขนาดเล็กกว่าป้ายเตือนปกติ ในกรณีที่จำเป็น ขนาดของป้ายอาจกว้างขึ้นได้ แต่ต้องไม่กว้างกว่าป้ายเตือนปกติที่ติดคู่กัน

ป้ายเตือนเสริมนี้อาจหมดความจำเป็น เมื่อผู้ใช้ทางส่วนมากเข้าใจความหมายป้ายเตือนปกติแล้ว นำ้หนึ่งเสริมไม่จำเป็นต้องติดตั้งเสมอไป เมื่อมีความจำเป็นต้องติดตั้งให้พิจารณาติดตั้งเฉพาะกับป้ายเตือนปกติที่แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้เท่านั้น

ตารางที่ 3-3 การใช้ป้ายเตือนเสริมกับป้ายเตือนปกติ

ลักษณะของป้ายเตือน	ข้อความที่ใช้บน ป้ายเตือนเสริม	ควรติดตั้งของพยัญชนะ / ตัวเลข
 ต.9	 ต.s.1	10 ข
		15 ข
 ต.10	 ต.s.2	20 ข
 ต.12	 ต.s.3	10 ข
 ต.34	 ต.s.4.1	15 ข
		20 ข
	 ต.s.4.2	10 ข / 5.0 D
		15 ข / 7.5 D
		20 ข / 10 D

ลักษณะของป้ายเตือน	ข้อความที่ใช้บน ป้ายเตือนเสริม	ความสูงและชุดของพยัญชนะ / ตัวเลข
 ต.35	รถกระโดด ตส.5	10 ก 15 ก
 ต.36	ทางชุ่ม ยาว---กม. ตส.6	10 ข 15 ข 20 ข
 ต.38	ถนนเลี้ยว ตส.7	10 ก 15 ก 20 ก
 ต.46	ระวังรถ ทางซ้าย ตส.8	15 ก 20 ก
 ต.47	ระวังรถ ทางขวา ตส.9	15 ก 20 ก
 ต.50	----- ม. m. ตส.10	10 ก / 5.0 G 15 ก / 7.5 G 20 ก / 10 G
 ต.51		

ลักษณะของป้ายเตือน	ข้อความที่ใช้บน ป้ายเตือนเสริม	ความสูงและชุดของพยัญชนะ / ตัวเลข
 ต.52	 ตส.11	10 ก 15 ก 20 ก
 ต.53	 (ตส.12)	10 ข 15 ข 20 ข
	 ตส.13	10 ข / 15.0 D 15 ข / 22.5 D 20 ข / 30.0 D
 ต.57	 ตส.14	10 ข 15 ข
 ต.65		
 ต.68	 ตส.15	10 ก / 15 D 15 ก / 20 D
 ต.70		
ป้ายเตือนอื่น ๆ	 ตส.16	7.5 ก / 15 D 10 ก / 20 D 15 ก / 30 D

3.8 ป้ายเตือนอื่นๆ

นอกจากป้ายเตือนปกติ (ต.1 – ต.74) และป้ายเตือนเสริม (ตส.1- ตส.15) ที่ใช้ติดตั้งเพิ่มเสริมความหมายของป้ายเตือนปกติแล้ว ยังมีป้ายเตือนอื่นๆ ที่ใช้บนทางหลวง เช่น ป้ายเตือนเขตชุมชน ซึ่งการใช้งานคล้ายคลึงกับป้ายเตือนปกติ

ป้ายเตือนเขตชุมชน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีเหลือง ขอบป้ายสีดำ ภายในบรรจุข้อความภาษาไทย “เขตชุมชนลดความเร็ว” สีดำ หรืออาจเพิ่มข้อความภาษาอังกฤษ “CITY LIMIT REDUCE SPEED” ได้ข้อความภาษาไทยด้วยตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาอังกฤษในบทที่ 4 ข้อ 4.5

ป้ายเตือนเขตชุมชน ใช้เพื่อเตือนให้ผู้ขับขี่ทราบว่า ทางข้างหน้าเป็นเขตชุมชน ซึ่งมีป้ายจำกัดความเร็ว (บ.32) ติดตั้งอยู่ เป็นเขตจำกัดความเร็วให้ผู้ขับขี่ยวดยานเตรียมลดความเร็ว

ให้ติดตั้งป้ายเตือนเขตชุมชนก่อนถึงเขตจำกัดความเร็ว (ที่ติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วชุดแรก) ไม่น้อย 125 ม. และไม่เกิน 250 ม. โดยอาจพิจารณาจากตารางที่

1-5

บนทางหลวงแผ่นดินขนาดใหญ่ที่มีรถสัญจรไปมามากหรือบนทางวิ่งที่จัดป้ายเตือนเขตชุมชนทั้งข้างซ้ายและข้างขวาของทาง

ป้ายเตือนเขตชุมชนไม่จำเป็นต้องใช้ในกรณีที่ความเร็วคงที่ถึงแข็งจำกัดความเร็วต่ำอยู่แล้ว

กลุ่มที่	ป้ายเตือน	ส่วน	ความสูงและชุดของพยัญชนะ			
			ไทย		อังกฤษ	
			แกรบบัน	แกรвл่าง	แกรบบัน	แกรвл่าง
1,2,3	ป้ายเตือนเขตชุมชน (ภาษาไทย)	120 x 75	15 ก	10 ก	-	-
1,2,3	ป้ายเตือนเขตชุมชน ฯลฯ (ภาษาไทย และอังกฤษ)	180 x 150	20 ก	15 ก	10 D	10 D

บทที่ 4

ป้ายแนะนำทั่วไป (Guide Signs – Conventional Highways)

ป้ายแนะนำ (Guide Signs) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ป้ายแนะนำทั่วไป (Guide Sign - Conventional Highways) และป้ายแนะนำบนทางหลวงพิเศษ (Guide Sign – Freeways and Expressways) โดยในบทนี้จะกล่าวถึง ป้ายแนะนำทั่วไปซึ่งใช้บนทางหลวงแผ่นดินเท่านั้น ส่วนป้ายแนะนำบนทางหลวงพิเศษให้ใช้หลักการเดียวกัน而已 มาตรฐานสูงซึ่งจะได้อธิบายต่อไปในบทที่ 5

4.1 วัตถุประสงค์ของป้ายแนะนำทั่วไป

ป้ายแนะนำทั่วไปมีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่ทราบถึงทิศทางและระยะทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังให้ข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเดินทางตลอดการใช้บริการทางหลวงนั้น ด้วย

4.2 การใช้ป้ายแนะนำทั่วไป

ป้ายแนะนำทั่วไปใช้ติดตั้งบริเวณทางแยกเพื่อแนะนำผู้ขับขี่ทราบถึงทิศทางและระยะทางไปสู่จุดหมายปลายทางต่างๆ และใช้ติดตั้งบริเวณอื่น เช่น ข้างทางหลวง เนื่องจากข้อมูลที่สำคัญต่อผู้ขับขี่เกี่ยวกับระยะทาง และสถานที่ต่างๆ เช่น จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน แม่น้ำ แม่น้ำ คลอง สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ จุดตัดทางแยกที่สำคัญ และอื่นๆ

4.3 ลักษณะของป้ายแนะนำทั่วไป

ป้ายแนะนำทั่วไปมี ๓ แบบ คือ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีด้านสั้นเป็นส่วนตั้ง หรือมีด้านยาวเป็นส่วนตั้ง และรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยการใช้เป็นไวยากรณ์แนะนำทั่วไป มี ๕ รูปแบบ ดังนี้

แบบที่ 1 พื้นไวนิลสีขาว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษร และสัญลักษณ์ใช้สีดำหรือสีอินฟี กำหนดเฉพาะป้าย บรรจุอยู่ในสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยทั่วไปใช้สำหรับ ป้ายบอกหมายเลขอทางหลวง แผ่นดิน ป้ายบอกหมายปลายทาง ป้ายบอกระยะทาง และป้ายบอกสถานที่

แบบที่ 2 พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษร และสัญลักษณ์ใช้สีขาว หรือสีอินฟี กำหนดเฉพาะป้าย บรรจุอยู่ในสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยทั่วไปใช้สำหรับ ป้ายแนะนำล่วงหน้า (Advance Guide Sign) ป้ายชี้ทางออก (Exit Direction Sign) ป้ายจุดแยก (Gore Sign) ป้ายหมายเลขอทางออก ป้ายแสดงทางเข้า/ทางออกระหว่างทางหลักกับทางขานานหรือทางบริการของทางหลวงพิเศษ ใช้ติดตั้งแขวนสูงแบบแขวนยื่น (Overhang) หรือแบบคร่อมผิวจราจร (Overhead) นอกจากนี้ยังใช้เป็นป้ายหมายเลขอทางหลวงพิเศษ

แบบที่ 3 พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษร และสัญลักษณ์ใช้สีขาว หรือสีอินฟี กำหนดเฉพาะป้าย บรรจุอยู่ในสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยทั่วไปใช้สำหรับแสดงข้อมูล ข่าวสาร และการบริการ เช่น ป้ายแสดงตำแหน่งของทางข้าม ป้ายแสดงโรงพยาบาล ป้ายแสดงที่พักริมทาง นอกจากนี้ยังใช้เป็นป้าย

บอกริศทางจุดเริ่มต้นเข้าสู่ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ทางหลวงสัมปทาน ทางพิเศษบริเวณด้านเก็บค่าผ่านทาง ป้ายหมายเลขอทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง และป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน

แบบที่ 4 พื้นป้ายสีน้ำเงิน ตัวป้ายมีลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีด้านยาวเป็นด้านด้วย ภาพสัญลักษณ์สีน้ำเงิน บรรจุในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข และตัวอักษรใช้สีขาว ใช้สำหรับป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ กิจกรรม และแหล่งชุมชน

แบบที่ 5 พื้นป้ายสีขาว ตัวป้ายมีลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีด้านยาวเป็นด้านด้วย ภาพสัญลักษณ์เป็นสีขาว บรรจุอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาว ตัวอักษรสีขาว เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษรสีขาว ใช้สำหรับป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวโบราณทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน

4.4 ขนาดของป้ายแนะนำทั่วไป

ป้ายแนะนำขนาดได้กำหนดขนาดไว้แน่นอนตามประเภทของทางหลวงและสภาพภูมิประเทศ เช่น ป้ายหมายเลขอทางหลวง และป้ายร่วมชุดต่างๆ แต่ป้ายแนะนำอื่นๆ ส่วนใหญ่ใช้ข้อความแตกต่างกัน ความยาวของป้ายจะเปลี่ยนไปตามความยาวของข้อความนั้นๆ แต่ต้องไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้สำหรับแต่ละชนิด ขนาดด้านด้วยของป้ายให้ใช้ตามตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 ขนาดด้านด้วยของป้ายแนะนำทั่วไป

ขนาดด้านด้วยของป้าย (ซม.)	ความสูงตัวอักษรภาษาไทยบนป้าย (ซม.)	
	ใช้ภาษาไทยอย่างเดียว	ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
30	10	-
45	15	-
60	20	15
75	25	20
90	-	25

หมายเหตุ สำหรับป้ายขนาดสูงกว่ามีด้านข้าง (Overhang) และแบบคร้อมผิวน้ำ (Overhead Sign) ให้ดูบทที่ 5

4.5 ตัวอักษรและตัวเลข

รูปแบบขนาด และวิธีการจัดวางข้อความโดยใช้ตัวอักษรไทย อังกฤษ และตัวเลข ให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานทั่วไป ตัวอักษร ตัวเลข และป้ายจราจร กรมทางหลวงเท่านั้น

การใช้ภาษาอังกฤษบนป้ายแนะนำทั่วไป ให้พิจารณาใช้เฉพาะป้ายแนะนำอุจุดหมายปลายทาง และป้ายบอกรายทาง เมื่อมีเหตุอันควร (Warrants) อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 1) เมื่อทางหลวงนั้น เป็นทางหลวงแผ่นดินสายประisan หรือทางหลวงแผ่นดินสายรอง
- 2) เมื่อทางหลวงนั้น เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชีย/อาเซียน
- 3) เมื่อทางหลวงนั้น มีความสำคัญต่อการเดินทางท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

ชื่อที่เป็นภาษาอังกฤษบนทางหลวงดังกล่าวข้างต้น ให้มีเฉพาะชื่อจังหวัด ชื่ออำเภอ และชื่อสถานที่อื่นๆ ที่ปรากฏในแผนที่ทางหลวง รวมทั้งสถานที่สำคัญต่างๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว เช่น สถานีรถไฟ สนามบิน สถานที่พัก ตามภาค เป็นต้น

ความสูงของตัวอักษรภาษาอังกฤษให้เป็นครึ่งหนึ่งของความสูงของพยัญชนะภาษาไทย แต่ทั้งนี้ต้องไม่น้อยกว่า 10 ซม. และให้ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่เท่านั้น ยกเว้นป้ายแนะนำจุดหมายปลายทางชนิดขานสูง ให้ขึ้นต้นด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และตามด้วยตัวอักษรพิมพ์เล็ก

4.6 จำนวนข้อความ

ข้อความภาษาไทยบนป้ายแนะนำทั่วไปจะต้องสั้น ชัดเจน และได้ใจความ โดยทั่วไปควรระบุไม่เกิน 3 บรรทัด โดยแต่ละบรรทัดควรมีอักษรไม่เกิน 8 ตัว เพื่อให้ผู้ขับขี่สามารถอ่านได้เพียงแค่ชำเลืองมอง

4.7 เครื่องหมายลูกศร

เครื่องหมายลูกศรบนป้ายแนะนำทั่วไปให้ใช้ตามแบบมาตรฐาน เริ่มจากกลางเท่านั้น ตามปกติให้วางเครื่องหมายลูกศรในแนวนอนหรือชี้ขึ้น ทางแยกซึ่งติดกันให้ใช้เครื่องหมายลูกศรชี้ตามแนวนอนเพื่อระบุถึงจุดหมายปลายทางหรือทิศทางของทางหลวงที่อยู่ทางด้านซ้ายหรือด้านขวาข้างหน้า และให้ใช้เครื่องหมายลูกศรชี้ขึ้นแสดงทิศทางของทางหลวงที่อยู่ข้างหน้า

ในกรณีที่ใช้เครื่องหมายลูกศรในแนวนอนและแนวราบแล้วง่ายไม่สามารถที่จะแสดงจุดหมายปลายทางได้ชัดเจน ก็ให้ใช้ลูกศรเอียงทำมุม 45 องศาได้ แต่ไม่ควรทำมุมมากนัก อาจจะทำให้เกิดความสับสน

4.8 ระบบหมายเลขอทางหลวง

ทางหลวงแผ่นดินและท่าอากาศยานใช้หมายเลขอทางหลวงแทนชื่อทางหลวงเพื่อความสะดวกในการเดินทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการใช้แผนที่ฯ รับการนำทาง สามารถอ่านแผนที่และวิ่งตามหมายเลขอทางหลวงได้ง่าย ระบบหมายเลขอทางหลวงที่ใช้อยู่ในประเทศไทยหลักการทั่วไป ดังต่อไปนี้

1) ทางหลวงแผ่นดินสายหลักและทางหลวงสายพิเศษ	ใช้ตัวเลขแสดง 1 หรือ 2 ตัว
2) ทางหลวงแผ่นดินสายรอง	ใช้ตัวเลขแสดง 3 ตัว
3) ทางหลวงแผ่นดินระหว่างอำเภอหรือสถานที่สำคัญ	ใช้ตัวเลขแสดง 4 ตัว

รายละเอียดของระบบหมายเลขอทางหลวงสามารถศึกษาได้จากหนังสือ “ระบบหมายเลขอทางหลวง” ของกรมทางหลวง นอกจากนี้ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเดินทางระหว่างประเทศเพื่อบ้านอาเซียนและในเขตภูมิภาคอาเซียน กรมทางหลวงได้เพิ่มป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชียและอาเซียนขึ้นตามระบบหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน (Asian / ASEAN Highway) ซึ่งมีตัวอักษร “AH” นำหน้าตัวเลข 1 ถึง 3 หลัก โดยทั้งสองระบบมีรูปแบบการใช้งานป้ายเหมือนกัน

4.9 ป้ายหมายเลขอทางหลวง

ป้ายหมายเลขอทางหลวง (น.19) ใช้ติดตั้งเพื่อแสดงหมายเลขอทางหลวง และอาจใช้เพื่อย้ำถึงทางหลวงหมายเลขนั้นๆ เมื่อเลยทางแยกออกไป นอกเหนือนี้ยังใช้ร่วมกับป้ายร่วมชุดต่างๆ เพื่อบรุณทิศทางของทางหลวง การมีทางหลวงอื่นตัดผ่านหรือแยกออกไป

ป้ายหมายเลขอทางหลวงจำแนกตามการใช้งานได้เป็น 3 พาก คือ

- 1) ป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดิน (รูปที่ 4-1 สองรูปบน)
- 2) ป้ายหมายเลขอทางหลวงพิเศษ (รูปที่ 4-1 สองรูปล่าง)
- 3) ป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน

ในหัวข้อไปจะกล่าวเฉพาะป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดินและป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน เท่านั้น

4.9.1 ป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดิน

ป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดิน (น.19) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มุ่บ้ายแนวที่นั่นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ บรรจุรูปครุฑ และตัวเลขแสดงหมายเลขอทางหลวงสีดำ

การติดตั้งป้ายให้ใช้หลักการทั่วไป ดังต่อไปนี้

- 1) บริเวณจุดเริ่มต้นทางหลวงแผ่นดิน
- 2) บริเวณทางแยกระดับเดียวกันที่เกิดจากทางหลวงพิเศษหรือทางหลวงแผ่นดินตัดกัน
- 3) บริเวณทางแยกระดับเดียวกันที่ผู้ใช้ทางหลวงอาจเกิดความสับสนในการเดินทาง

ตำแหน่งติดตั้งป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดิน ให้ใช้เวลาการดังต่อไปนี้

- 1) บริเวณจุดเริ่มต้นทางหลวงให้ติดตั้งบ่ายไม. วิ. 150 ม. จากจุดเริ่มต้นทางหลวง
- 2) ก่อนถึงทางแยกระดับเดียวกัน ให้ตั้งตั้งบ้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดินร่วมกับป้ายร่วมชุดเพื่อแสดงการมีทางหลวงอื่นตัดผ่านหรือแยกออกไป โดยรายละเอียดจะได้กล่าวเพิ่มเติมในหัวข้อ 4.10 “ป้ายชุด”
- 3) เมื่อเลยทางแยกระหว่างทางหลวงแผ่นดินตัดกับทางหลวงแผ่นดินในระดับเดียวกัน ให้ติดตั้งป้ายหมายเลขอทางหลวง จว. แผ่นดินอีกรั้ง เพื่อยืนยันหมายเลขอทางหลวงนั้นๆ ให้ผู้ขับขี่ทราบ โดยต้องติดตั้งโดยช้าๆ ไม่เกิน 150 ม.

ในการนี้ที่ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ตอนหนึ่งตอนใดเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียหรืออาเซียน ให้ติดตั้งป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน (น.20) ร่วมกับป้ายหมายเลขอทางหลวง (น.19) นั้นๆ

ด้วย

(๙.๑๙)

ป้ายหมายเลขทางหลวงแผ่นดิน (1-2 ตัว)

(๙.๑๙)

ป้ายหมายเลขทางหลวงแผ่นดิน (3-4 ตัว)

(๙.๑๙)

ป้ายหมายเลขทางหลวงพิเศษ (1-2 ตัว)

(๙.๑๙)

ป้ายหมายเลขทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (1-2 ตัว)

รูปที่ 4-1 ตัวอย่างป้ายหมายเลขทางหลวง (๙.๑๙)

ตารางที่ 4-2 มาตรฐานป้ายหมายเลขทางหลวง

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูง ของครุฑ	ความสูงและชุดของตัวเลข			
				จำนวนตัวเลข (ตัว)			
				1	2	3	4
ในเมือง	๙.๑๙ - 45	45 x 45	10	15 F	15 D	15 B	10 B
1	๙.๑๙ - 60	60 x 60	12.5	25 F	25 D	25 B	20 B
2	๙.๑๙ - 75	75 x 75	15	30 F	30 D	25 B	25 B
3	๙.๑๙ - 90	90 x 90	20	35 F	35 D	35 B	30 B

หมายเหตุ B, D และ F หมายถึงชุดมาตราฐานของตัวเลข

4.9.2 ป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน

ป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน (น.20) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว มีอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ สีขาว “AH” นำหน้าตัวเลขสีขาว 1 ถึง 3 หลัก โดยมีขนาดป้ายและความสูงตัวอักษรตามตารางที่ 4-3

(น.20)

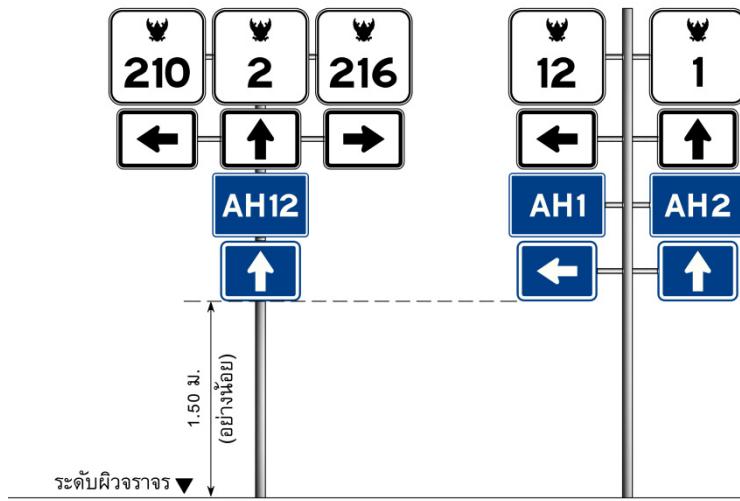
การติดตั้งป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน มีหลักการดังต่อไปนี้

- 1) ที่บริเวณจุดเริ่มต้นทางหลวงเอเชียหรืออาเซียน
- 2) เมื่อเลี้ยวทางแยกที่มีความสำคัญต่อการเดินทางท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศเป็นจำนวนมากเพื่อยืนยันหมายเลขของเส้นทาง
- 3) บริเวณทางแยกระดับเดียวกันที่อาจเกิดความสับสนในการเดินทาง
- 4) ในกรณีทางหลวงเอเชีย (Asian Highway) หรือทางหลวงอาเซียน (ASEAN Highway) 2 สาย มาทับซ้อนกันเป็นบางตอน ให้ติดตั้งป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน (Asian/ ASEAN Highway Route Marker) ของทั้งสองสายบนเสาต้นเดียวกัน โดยเรียงลำดับความสำคัญ ของป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน ตามแนวตั้งจากบนลงล่าง
- 5) ในกรณีทางหลวงแผ่นดิน 1 สายทาง มีสถานะเป็นทางหลวงเอเชีย/อาเซียน 1 สายทาง ให้ติดป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน ใต้ป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดิน ดังรูปที่ 4-2 (ซ้าย)
- 6) ในกรณีทางหลวงแผ่นดิน 1 สายทาง มีสถานะเป็นทางหลวงเอเชีย/อาเซียน 2 สายทาง ให้ติดป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียนทั้ง 2 สายทาง เก็บป้ายหมายเลขอทางหลวงแผ่นดิน โดยเรียงลำดับความสำคัญของป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย อาเซียน ตามแนวตั้งจากบนลงล่าง ดังรูปที่ 4-2 (ขวา)

ตารางที่ 4-3 มาตรฐานป้ายหมายเลขอทางหลวงเอเชีย/อาเซียน

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของตัวอักษรและตัวเลข		
			จำนวนตัวเลข (ตัว)		
			1	2	3
1	น.20 - 60	40 x 60	18 D	15 D	12 D
2	น.20 - 75	50 x 75	21 D	18 D	15 D
3	น.20 - 90	60 x 90	25 D	21 D	18 D

หมายเหตุ D หมายถึง ชุดมาตรฐานของตัวอักษรและตัวเลข

รูปที่ 4-2 ตัวอย่างการติดตั้งป้ายหมายเลขทางหลวงแผ่นดินร่วมกับป้ายหมายเลขทางหลวง เอเชีย/อาเซียน

4.10 ป้ายชุด

ป้ายชุด คือ ป้ายแนะนำที่ประกอบด้วย ป้ายหมายเลขทางหลวง ๒๐๐ หรือ ป้ายร่วมชุด ติดอยู่ข้างบนหรือข้างล่าง หรือทั้งข้างบนและข้างล่าง ตัวอย่างเช่น ป้ายชุดทางหลวงเดิม ป้ายชุด ทางหลวงเข้าเมือง ป้ายชุดทางหลวงเลี้ยวเมือง ป้ายชุดทางหลวงเปลี่ยนทิศทาง ป้ายชุดระบุทิศทาง และ ป้ายชุดไป เป็นต้น โดย ป้ายชุด แต่ละแบบมีความหมายตาม ป้ายร่วมชุด ที่ใช้และวิธีที่นำมาประกอบ

ป้ายร่วมชุด หรือบางครั้งเรียกว่า ป้ายาร์ม หรือ ป้ายแนะนำเสริม (ns.) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

ประเภทข้อความ ตัวอักษรภาษาไทยหรือชุดประเภทนี้ ได้แก่ ป้ายเดิม ป้ายเข้าเมือง ป้ายเลี้ยวเมือง ป้ายไป ซึ่งมีข้อความ “เดิม” “เข้าเมือง” “เลี้ยวเมือง” “ไป” อุปนัยแผ่นป้าย

ประเภทลูกศร ตัวอักษรภาษาไทย ป้ายร่วมชุด ประเภทนี้ได้แก่ ป้ายเปลี่ยนทิศทางไปทางซ้าย ป้ายเปลี่ยนทิศทางไปทางขวา ป้ายระบุทิศทาง ซึ่งป้ายเหล่านี้มีลูกศรหักเลี้ยวไปทางซ้ายหรือหักเลี้ยวไปทางขวา หรือหักไปในทิศทางต่างๆ กัน

การติดตั้ง ป้ายร่วมชุด หรือ ป้ายแนะนำเสริม ร่วมกับ ป้ายหมายเลขทางหลวง มี 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 ให้ติด ป้ายร่วมชุด ประเภทข้อความ เหนือ ป้ายหมายเลขทางหลวง

วิธีที่ 2 ให้ติด ป้ายร่วมชุด ประเภทลูกศร ใต้ ป้ายหมายเลขทางหลวง

รูปแบบและลักษณะของ ป้ายร่วมชุด มี 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ บรรจุข้อความหรือเครื่องหมายลูกศรสีดำอยู่ภายใน ใช้ติดตั้งร่วมกับ ป้ายหมายเลขทางหลวงแผ่นดิน

แบบที่ 2 ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุข้อความหรือเครื่องหมายลูกศรสีขาวอยู่ภายใน ใช้ติดตั้งร่วมกับ ป้ายหมายเลขทางหลวงเอเชีย/อาเซียน หรือ ป้ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway)

4.10.1 ป้ายชุดทางหลวงเดิม ป้ายชุดทางหลวงเข้าเมือง และป้ายชุดทางหลวงเลี้ยงเมือง

ป้ายชุดทางหลวงเดิม (น.21.1) ป้ายชุดทางหลวงเข้าเมือง (น.21.2) และป้ายชุดทางหลวงเลี้ยงเมือง (น.21.3) คือ ป้ายหมายเลขอทางหลวง ซึ่งมี ป้ายเดิม หรือ ป้ายเข้าเมือง หรือ ป้ายเลี้ยงเมือง ติดประกอบอยู่ด้านบน (รูปที่ 4-3) โดยมีขนาดป้ายและความสูงตัวอักษรตามตารางที่ 4-4

ป้ายเดิม ป้ายเข้าเมือง หรือ ป้ายเลี้ยงเมือง มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ บรรจุข้อความสีดำว่า “เดิม” “เข้าเมือง” หรือ “เลี้ยงเมือง” อยู่ภายใต้ป้าย

ป้ายชุดทางหลวงเดิม หรือ ป้ายชุดทางหลวงเข้าเมือง หรือ ป้ายชุดทางหลวงเลี้ยงเมือง ใช้ในการ指引ที่มีการสร้างแนวทางใหม่ขึ้นมา และยังคงใช้หมายเลขอทางหลวงเดียวกับทางหลวงเดิม หรือที่มีการก่อสร้างทางแนวใหม่เป็นทางเลี้ยงเมือง จำเป็นจะต้องใช้ป้ายชุดเหล่านี้เพื่อแยกและเส้นทางสายเดิม เส้นทางเข้าเมือง เส้นทางเลี้ยงเมือง ให้ชัดเจน หลักการติดตั้งเป็นเช่นเดียวกับการติดตั้ง ป้ายหมายเลขอทางหลวง

ป้ายชุดทางหลวงเดิม ใช้เพื่อบุทศทางสายเดิมที่ไม่ได้เน้นการไปสู่เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ ส่วนมากจะเป็นเส้นทางที่ต้องความสำคัญเมื่อได้มีการก่อสร้างแนวทางใหม่ขึ้นมา

ป้ายชุดทางหลวงเข้าเมือง และ ป้ายชุดทางหลวงเลี้ยงเมือง ใช้เพื่อเน้นเส้นทางทั่วไปเข้าสู่ตัวเมืองและทางหลวงที่เลี้ยงตัวเมือง ซึ่งอาจมีหมายเลขอทางหลวงเดียวกันหรือแตกต่างกันก็ได้

เดิม

4

น.21.1

เข้าเมือง

3

น.21.2

เลี้ยงเมือง

3

น.21.3

รูปที่ 4-3 ป้ายชุดทางหลวงเดิม ป้ายชุดทางหลวงเข้าเมือง และ ป้ายชุดทางหลวงเลี้ยงเมือง (น.21.1 - น.21.3)

ตารางที่ 4-4 มาตรฐานป้าย ๖๐๗๗๒๕๘๙ ป้ายเสริม (ป้ายเดิม ป้ายเข้าเมือง และป้ายเลี้ยงเมือง)

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงและชุดอักษรไทย
1	น.21.1 – 30	40 x 30	10.0 ก
	น.21.2 – 30	60 x 30	10.0 ก
	น.21.3 – 30	60 x 30	10.0 ข
2	น.21.1 – 35	50 x 35	12.5 ก
	น.21.2 – 35	75 x 35	12.5 ก
	น.21.3 – 35	75 x 35	12.5 ข
3	น.21.1 – 45	60 x 45	15.0 ก
	น.21.2 – 45	90 x 45	15.0 ก
	น.21.3 – 45	90 x 45	15.0 ข

4.10.2 ป้ายชุดทางหลวงเปลี่ยนทิศทาง (Route Turn Assemblies)

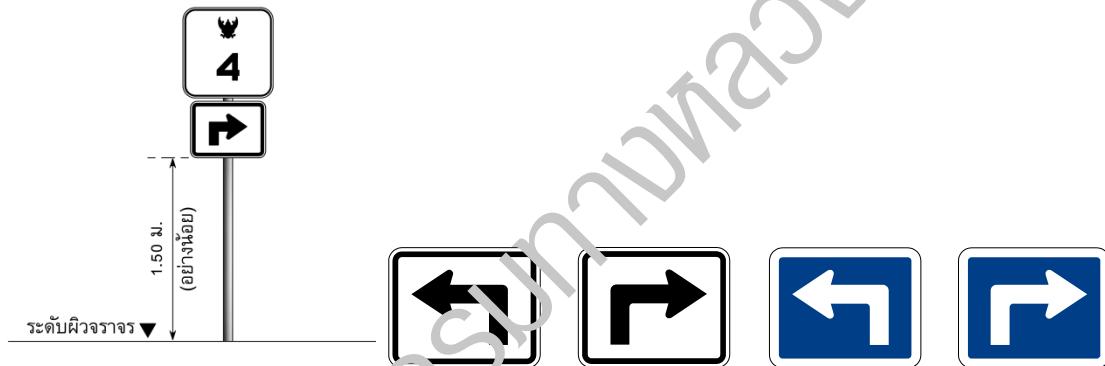
ป้ายชุดทางหลวงเปลี่ยนทิศทาง (น.22) คือ ป้ายหมายเลขอทางหลวง ซึ่งมี ป้ายเปลี่ยนทิศทางไปทางซ้าย หรือ ป้ายเปลี่ยนทิศทางไปทางขวา (นส.1 – นส.4) ติดประกอบกับด้านล่าง (รูปที่ 4-4)

ป้ายเปลี่ยนทิศทางไปทางซ้าย หรือ ป้ายเปลี่ยนทิศทางไปทางขวา มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า บรรจุเครื่องหมายลูกศรหักเลี้ยวไปทางซ้ายหรือทางขวา โดยสีของพื้นป้าย เส้นขอบป้าย และลูกศร ต้องสอดคล้องกับสีของป้ายหมายเลขอทางหลวง ที่จะเข้าร่วมชุด

ป้ายชุดทางหลวงเปลี่ยนทิศทาง ใช้แนะนำให้ผู้ขับขี่ทราบล่วงหน้าถึงการเปลี่ยนทิศทางของทางหลวงเพื่อ guidance ทางแยกระดับเดียวกันข้างหน้า

ให้ติดตั้งป้ายชุดนี้ระหว่าง ป้ายเตือนทางแยก และ ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง โดยให้base เส้นชุดอยู่ห่างกันไม่น้อยกว่า 60 ม.

ป้ายร่วมชุด ที่ใช้ประกอบ ป้ายชุดทางหลวงเปลี่ยนทิศทาง มีรายละเอียด ดังแสดงไว้ ตารางที่ 4-5

น.22

นส.1

นส.2

นส.3

นส.4

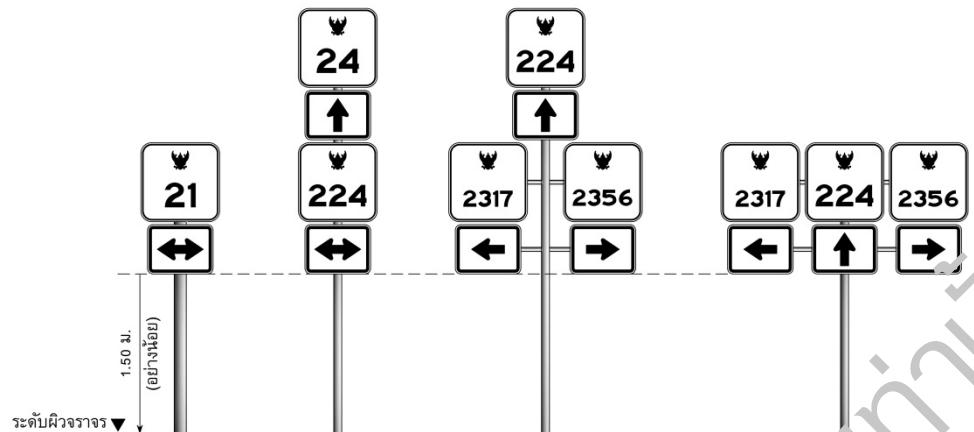
รูปที่ 4-4 ตัวอย่าง ป้ายชุดทางหลวงเปลี่ยนทิศทาง และ ป้ายร่วมชุดเปลี่ยนทิศทางไปทางซ้ายหรือไปทางขวา

ตารางที่ 4-5 มาตรฐานป้ายร่วมชุดหรือป้ายเสริม (ป้ายเปลี่ยนทิศทางไปทางซ้าย และ ป้ายเปลี่ยนทิศทางไปทางขวา)

กศ.ส.ที่	รหัส	สัดส่วน
ไม่มี	นส.1 – 40 ถึง นส.4 – 30	40 x 30
1	นส.1 – 40 ถึง นส.4 – 40	50 x 40
2	นส.1 – 40 ถึง นส.4 – 50	65 x 50
3	นส.1 – 40 ถึง นส.4 – 60	75 x 60

4.10.3 ป้ายชุดระบุทิศทาง

ป้ายชุดระบุทิศทาง (น.23) คือ ป้ายหมายเลขอ้างทางหลวง ซึ่งมี ป้ายระบุทิศทาง ที่มีลูกศรชี้ไปในทิศต่างๆ ดิดประกอบอยู่ด้านล่าง (รูปที่ 4-5)

รูปที่ 4-5 ตัวอย่างป้ายชุดระบุทิศทาง (น.23)

ป้ายระบุทิศทาง (นส.5 – นส.14) สำหรับทางหลวงทั่วไป มีลักษณะเป็นรูป ลีเหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ บรรจุเครื่องหมายลูกศรสีดำชี้ไปในทิศทางต่างๆ ส่วน ป้ายระบุทิศทาง (นส.15 – นส.24) พื้นป้ายจะเป็นสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายและลูกศรเป็นสีขาว ใช้สำหรับดิตตั้งได้ ป้ายหมายเลขอ้างทางหลวงเอเชีย/อาเซียน หรือทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในรูปที่ 4-6 และตารางที่ 4-6

รูปที่ 4-6 ป้ายเสริม นส.5 - นส.14 สำหรับทางหลวงทั่วไป และ นส.15 - นส.24 สำหรับทางหลวงเอเชีย/อาเซียนและทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง

ตารางที่ 4-6 มาตรฐานป้ายร่วมชุดหรือป้ายเสริม (ป้ายระบุทิศทาง)

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
ในเมือง	นส.5 – 30 ถึง นส.24 – 30	40 x 30
1	นส.5 – 40 ถึง นส.24 – 40	50 x 40
2	นส.5 – 50 ถึง นส.24 – 50	65 x 50
3	นส.5 – 60 ถึง นส.24 – 60	75 x 60

ป้ายชุดระบุทิศทาง ใช้ติดตั้งที่บริเวณทางแยกที่ทางหลวงตัดกัน หรือบรรจบกัน

ในการณ์ที่ทางหลวงผ่านเข้าไปในเมือง ให้พิจารณาติดตั้งที่ทางแยกสำคัญๆ การติดตั้งป้ายชุดระบุทิศทาง ให้ติดตั้งดังนี้

- 1) ด้านทางออก ที่ไม่มี ป้ายหยุด หรือ ป้ายให้ห้าม ให้ติดตั้งป้ายชุดนี้ก่อนทางแยก โดยให้อยู่ก่อนจุดเริ่มโคงไม่น้อยกว่า 3 ม. และไม่มากกว่า 5 ม.
- 2) ด้านทางโถ กึมี ป้ายหยุด หรือ ป้ายให้ห้าม ให้ติดตั้งป้ายชุดนี้เบื้องหลังแยกออกไป โดยให้ห่างจากขอบผิวจราจรทางตัดขวางด้านไกลทางแยกไม่น้อยกว่า 6 ม. และไม่มากกว่า 9 ม. กรณีของสามแยกให้ติดตั้ง ป้ายชุดระบุทิศทาง ข้าง ป้ายแนะนำบอยครุ๊ด ภายปลายทาง ชุดเลี้ยวทางแยก

การติดตั้ง ป้ายชุดระบุทิศทาง หลายชุดบนสถานที่ตั้งเดียวกัน ให้ถือหลักปฏิบัติตั้งต่อไปนี้

ก. ในแนว均衡 ให้ถือลำดับการติดตั้งจาก ร่ายไปขวา ดังนี้

- 1) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.5 หรือ นส.15
- 2) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.11 หรือ นส.21
- 3) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.10 หรือ นส.20
- 4) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.7 หรือ นส.17
- 5) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.13 หรือ นส.23
- 6) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.9 หรือ นส.19
- 7) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.14 หรือ นส.24
- 8) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.12 หรือ นส.22
- 9) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.8 หรือ นส.18
- 10) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.6 หรือ นส.16

ข. ในแนวเดิง ให้ถือลำดับการติดตั้งจากบนลงล่าง ดังนี้

- 1) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.9 หรือ นส.19
- 2) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.7 หรือ นส.17
- 3) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.13 หรือ นส.23

- 4) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.11 หรือ นส.21
 5) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.8 หรือ นส.18
 6) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.14 หรือ นส.24
 7) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.12 หรือ นส.22
 8) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.5 หรือ นส.15
 9) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.10 หรือ นส.20
 10) ป้ายชุดที่ใช้ป้ายร่วมชุด นส.6 หรือ นส.16

นอกจากนี้ ป้ายระบุทิศทาง (นส.5 - นส.24) อาจจะใช้ติดตั้งได้ ป้ายห้ามจอด (บ.29) เพื่อแสดงเขตห้ามจอดรถ ก็ได้

4.10.4 ป้ายชุดไป

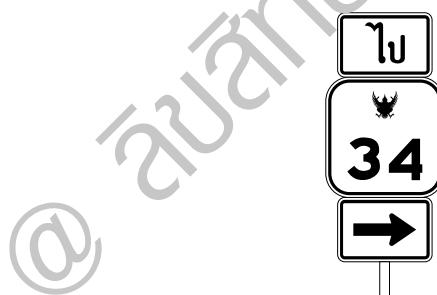
ป้ายชุดไป (น.24) คือ ป้ายหมายเลขอทางหลวง ซึ่งมี ป้ายไป ติดประกอบอยู่ด้านบนและ ป้ายระบุทิศทาง ติดประกอบอยู่ด้านล่าง (รูปที่ 4-7)

ป้ายไป มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ บรรจุคำภาษาไทยสีดำว่า “ไป” อยู่กลางใน

ป้ายชุดไป ใช้เพื่อแนะนำทิศทางและเส้นทางที่สามารถไปสู่สถานที่ทางสายหลักหรือสายสำคัญซึ่งติดต่อเชื่อมโยงอยู่ใกล้เคียง ให้ใช้ ป้ายชุดไป เฉพาะกรณีที่มีคนต่างถิ่นจำนวนมากต้องการที่จะไปยังทางหลวงสำคัญนั้น แต่การเดินทางจากจุดที่ตั้งป้ายไปยังเส้นทางหลวงสายสำคัญนั้น จะมีความสับสนและหลงได้ง่ายหากไม่คุ้นเคย ในการนี้เมื่อทางเลือกหลายเส้นทางเพื่อไปยังทางหลวงสายสำคัญดังกล่าว ให้เน้น ให้เส้นทางที่สะดวกและใกล้ที่สุด

การติดตั้ง ป้ายชุดไป ให้ใช้วิธีเดียวกับ ป้ายชุดระบุทิศทาง (ในหัวข้อ 4.10.3) โดยจะติดตั้งเดี่ยวหรือติดตั้งร่วมกับ ป้ายชุดระบุทิศทาง ก็ได้ (น.24.1)

กรณีติดตั้งร่วมกับ ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง ให้ติดตั้งตามแบบนอน (น.24.2) โดยให้ขนาด ป้ายชุดไป สอดคล้องกับ ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง

(ก) น.24.1

(ข) น.24.2

รูปที่ 4-7 ป้ายชุดไป (ก) ติดตามแนวตั้ง (ข) ติดตามแนวนอน

ตารางที่ 4-7 มาตรฐานป้ายร่วมชุดหรือป้ายเสริม (ป้ายไป)

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงและชุดของอักษรไทย
1	น.24.1 – 30	45 x 30	10.0 น
	น.24.2 – 30		
2	น.24.1 – 35	50 x 35	12.5 น
	น.24.2 – 35		
3	น.24.1 – 45	60 x 45	15.0 น
	น.24.2 – 45		

4.11 ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง

4.11.1 ลักษณะป้าย

ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง (น.2) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ ตัวอักษรตัวเลข และเครื่องหมายลูกศรสีดำ (สำหรับทางหลวงพิเศษใช้พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้าย ตัวอักษร ตัวเลข และเครื่องหมายลูกศรสีขาว) บรรจุข้อความ ชื่อระบุถึงจุดหมายปลายทางนั้นๆ ประกอบในป้าย อาจจะระบุป้ายหมายเลขทางหลวงและ/หรือบอกระยะทางถึงจุดหมายปลายทางทั้งกี

ได้ และขนาดของป้ายดังแสดงในตารางที่ 4-8

โดยทั่วไปให้ใช้เครื่องหมายจราจร ปั๊ตรงไป หรือ ซ้าย หรือ ขวา เพื่อบอกทิศทางการไปสู่จุดหมายปลายทาง ที่อยู่ข้างหน้า หรือ ทางซ้าย ขวา ขวา ของสถานที่ติดป้าย ในกรณีจำเป็นอาจใช้เครื่องหมายลูกศรเอียงทำมุมกับป้ายเล็กน้อยเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางที่แท้จริงก็ได้

ตำแหน่งการวางจักรยานแผ่นป้ายเป็น ดังนี้

- 3, ลูกศรที่ชี้ตรงไป ให้อยู่ทางด้านขวาของป้าย
- 4) ลูกศรที่ชี้ไปทางซ้าย ให้อยู่ทางด้านซ้ายของป้าย
- 5) ลูกศรที่ชี้ไปทางขวา ให้อยู่ทางด้านขวาของป้าย
- 6) ในกรณีที่ติดตั้งป้ายที่มีลูกศรชี้ตรงไปคุกับป้ายที่มีลูกศรที่ชี้ไปทางขวา ให้เปลี่ยนตำแหน่งการวางลูกศรที่ชี้ตรงไป ให้อยู่ทางด้านซ้ายของป้าย

ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง ไปยังแหล่งท่องเที่ยว อาจพิจารณาใช้แบบที่บอกระยะทางไปยังจุดหมายปลายทางเพื่อให้ผู้ใช้ทางมีโอกาสตัดสินใจเวลาสถานที่ท่องเที่ยวได้ แต่อย่างไรก็ตามตำแหน่งที่ติดตั้งป้ายแห่งเดียวกัน ต้องใช้ป้ายแบบเดียวกัน

(น.2)

จุดหมายปลายทางบนแผ่นป้ายโดยทั่วไประบุเฉพาะชื่อ จังหวัด อำเภอ และสถานที่สำคัญเท่านั้น ในบางกรณี อาจใช้ชื่อของหมู่บ้านหรือตำบลก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว ข้อต่างๆ บนป้ายบอกจุดหมายปลายทาง ให้ใช้หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อจังหวัด ให้ระบุเฉพาะชื่อจังหวัด เช่น “ตาก” “สุโขทัย” “สงขลา” “สระบุรี” ฯลฯ
- 2) ชื่ออำเภอ ให้ใช้ตัวอักษร “อ.” นำหน้าชื่ออำเภอต่อไป เช่น “อ.สูงเนิน” “อ.ลี” “อ.วังน้อย” ฯลฯ
- 3) ชื่อของหมู่บ้าน ให้ใช้ตัวอักษร “บ.” นำหน้าชื่อหมู่บ้านต่อไป เช่น “บ.คอกควาย” “บ.สุ่มเส้า” “บ.ผ่อน” ฯลฯ
- 4) จุดควบคุม (Control Cities หรือ Control Points) ที่เป็นทางแยกระหว่างทางหลวงสองสายตัดกัน หรือ บรรจบกัน หรือทางแยกต่างระดับ ให้ระบุเฉพาะชื่อตำบลหรือหมู่บ้าน เช่น “นิมพล” “บางคำ” “นาบอียง” ฯลฯ
- 5) สถานีรถไฟ สถานีขนส่ง สนามบิน ท่าเรือ โดยทั่วไปไม่ต้องใส่ชื่อเฉพาะ ให้ใช้คำว่า “สถานีรถไฟ” “สถานีขนส่ง” “สนามบิน” หรือ “ท่าเรือ” เท่านั้น ยกเว้นในบางกรณีที่มีสถานที่เดียวที่น้ำตก หรือแม่น้ำ ที่ต้องระบุชื่อสถานที่น้ำตก เช่น “แม่น้ำเจ้าพระยา”
- 6) ชื่อสถานที่อื่นๆ เช่น ภูเขา แม่น้ำ วัด เขื่อน อ่างเก็บน้ำ สถานที่ทางเที่ยว สถานที่ทางประวัติศาสตร์ ให้ระบุชื่อสถานที่นั้นๆ
- 7) ในกรณีที่ชื่อเต็มมีความยาวมาก หรือ ไม่สอดคล้องกับภาษาเนื้อน้ำอื่นๆ ที่ติดตั้งในที่เดียวกัน ให้ พิจารณาอยอคำให้สั้นลง โดยที่คำย่อจะต้องเป็นคำที่คนทั่วไปเข้าใจได้ เช่น “พระนครศรีอยุธยา” ย่อเป็น “อยุธยา” หรือ “กรุงเทพมหานคร” ย่อเป็น “กรุงเทพ”

บนทางหลวงแผ่นดินสายหลัก ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ทางหลวงที่เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียและ อาเซียน ทางหลวงที่มีความสำคัญต่อการเดินทางท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ให้ใช้ภาษาอังกฤษระบุ ชื่อของจุดหมายปลายทางนั้นๆ ด้วยหลักเกณฑ์ฯ ใช้ภาษาอังกฤษ ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 4.5 เรื่องตัวอักษรและ ตัวเลข

ตารางที่ 4-8 มาตรฐานป้ายบอกจุดหมายปลายทาง

ก.ป้ายบอกจุดหมายปลายทางที่ใช้ภาษาไทยอย่างเดียว

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ
1,2	น.2 - 60	210 (อย่างน้อย) x 60	20
3	น.2 - 75	240 (อย่างน้อย) x 75	25

ข.ป้ายบอกจุดหมายปลายทางที่ใช้ทั้งภาษาไทยภาษาอังกฤษ

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ	
			ไทย	อังกฤษ
1,2	น.2 - 75	210 (อย่างน้อย) x 75	20	10.0 D
3	น.2 - 90	240 (อย่างน้อย) x 90	25	12.5 D

4.11.2 การติดตั้งป้าย

การติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทางในบริเวณดังต่อไปนี้

- 1) ทางแยกระหว่างทางหลวงของกรมทางหลวงตัดผ่านหรือบรรจบกัน
- 2) ทางแยกระหว่างทางหลวงอื่นตัดกับทางหลวงของกรมทางหลวง

ให้พิจารณาติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทางเฉพาะในกรณีที่เหมาะสมเท่านั้น บนทางหลวงนอกเมือง ให้ติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทางก่อนถึงจุดเริ่มต้นโคงของผู้จราจรใกล้ทางแยกระหว่าง 100 - 150 ม. สำหรับบนทางหลวงในเมือง ระยะติดตั้งอาจลดลงได้ตามความเหมาะสม ระยะติดตั้งป้ายตามแนวดิ่งและตามแนววางของป้ายฯ ออกจุดหมายปลายทางให้ใช้หลักการทั่วไปของการติดตั้งป้ายจราจร (หัวข้อ 1.10 ของบทที่ 1)

4.11.3 หลักเกณฑ์การใช้โดยทั่วไป

- 1) โดยทั่วไปไม่ควรแสดงชื่อจุดหมายปลายทางเกิน 3 ชื่อ บนสถานที่ติดตั้งเดียวกัน ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง 1 ป้าย ต่อจุดหมายปลายทาง 1 ทิศทาง และเรียงลำดับโดยให้ป้ายบอกจุดหมายปลายทางตรงไปอยู่บนสุด ถัดลงมาเป็นจุดหมายปลายทางที่อยู่ท่ามกลาง ลงสุดเป็นชื่อเมืองหรือสถานที่สำคัญที่ใกล้ที่สุดทางขวา
- 2) ชื่อที่ปรากฏบนป้ายบอกจุดหมายปลายทางเดียวกัน ๔ ชื่อ มากกว่า จะต้องเป็นชื่อเดียวกันตลอด
- 3) ชื่อจุดหมายปลายทางที่ใช้บันแพร่ป้ายแต่ละทิศทาง ต้องเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญที่สุดของทิศทางนั้น ถ้ามีเมืองสำคัญเท่าๆ กันหลายแห่งในทิศทางเดียวกัน ก็ให้ใช้ชื่อจุดหมายปลายทางที่ใกล้กว่า
- 4) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแนะนำหรือระบุถึงจุดหมายปลายทางมากกว่า 1 แห่ง ซึ่งไปในทิศทางเดียวกันบนแผ่นป้ายเดียว ก็ให้ชื่อของเมืองที่อยู่ใกล้กันว่าอยู่เหนือชื่อของเมืองอีกแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้อกไปและให้ใช้ลูกศร指引 จันเดียวกัน
- 5) ในกรณีที่ป้ายบอกจุดหมายปลายทางมิได้ระบุถึงเมืองหรือสถานที่สำคัญข้างหน้า จะต้องใช้ชื่อจุดหมายป้ายเดียว ทางเมืองที่สำคัญข้างหน้าในป้ายบอกระยะทาง (Distance Signs) ติดตั้งเมื่อเลี้ยวทางแยกไปแล้ว ถูกแห่งเพื่อแนะนำผู้ขับขี่ให้ทราบถึงเมืองหรือสถานที่สำคัญข้างหน้า
- 6) เมื่าระยะทางที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่สำคัญข้างหน้าอยู่อีกไกล ผ่านอีกหลายทางแยกที่อาจจะก่อให้เกิดความสับสนได้ โดยให้พิจารณาติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทางที่สำคัญข้างหน้าเมื่อเป็นทางแยกใหญ่ๆ ที่สำคัญเท่านั้น
- 7) ชื่อจุดหมายปลายทางที่ใช้บันแพร่ป้ายต้องเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญที่สุดของทิศทางนั้น โดยจะใช้จุดควบคุม (Control Cities or Control Points) ที่กรมทางหลวงกำหนด ซึ่งประกอบด้วย จุดควบคุมหลัก จุดควบคุมรอง และจุดควบคุมย่อย เป็นเป้าหมายสำหรับการเดินทางต่อเนื่องไปจนถึงจุดหมายปลายทาง

- 8) แม้ว่าขนาดของป้ายบอกจุดหมายปลายทางจะขึ้นอยู่กับความสูงและลักษณะของตัวอักษรที่ใช้ในป้าย แต่เพื่อความเป็นระเบียบ ป้ายบอกจุดหมายปลายทางที่ติดตั้งบนสถานที่เดียวกันต้องมีความยาวเท่ากัน
- 9) ให้ใช้ตัวอักษรไทยสูง 25 ซม. สำหรับป้ายบอกจุดหมายปลายทางบนทางหลวงแผ่นดินสายหลักและบริเวณทางแยกที่สัปสน และให้ใช้ตัวอักษรไทยสูง 20 ซม. สำหรับป้ายบอกจุดหมายปลายทางบนทางหลวงแผ่นดินสายรอง หรือทางหลวงที่มีความสำคัญรองมา

4.12 ป้ายบอกระยะทาง

4.12.1 ลักษณะป้าย

ป้ายบอกระยะทาง (น.4) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายและตัวเลขสีดำ (ทางหลวงพิเศษ ใช้พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้าย ตัวอักษรและตัวเลขสีขาว) บรรจุข้อความถึงจุดหมายปลายทางและระยะทางเป็นตัวเลข แสดงจำนวนกิโลเมตรไปสู่จุดหมายปลายทางนั้นๆ และขนาดของป้ายดังแสดงในตารางที่ 4-9

ป้ายบอกระยะทางเป็นป้ายแนะนำที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระยะทางไปสู่จุดหมายปลายทาง อีกทั้งยังใช้เป็นป้ายยืนยันเส้นทางการเดินทาง (Confirmatory Signs) เพื่อให้ผู้ใช้ทางมั่นใจการเลือกเส้นทางหลักจากขั้นตอน หรือเลี้ยวออกจากทางแยก

การระบุชื่อของจุดหมายปลายทาง รวมทั้งการใช้ภาษาอังกฤษบนป้ายบอกระยะทาง ให้ใช้หลักการเดียวกับการระบุชื่อของจุดหมายปลายทางบนป้ายบอกจุดหมายปลายทางตามข้อ 4.11.1

ตัวเลขแสดงจำนวนกิโลเมตรให้อยู่ด้านหลังจุดหมายปลายทางทุกรูป ระยะทางที่ระบุบนป้ายให้วัดไปถึงจุดอ้างอิงภายในเมือง หรือสถานที่นั้น และให้แสดงตัวเลขจำนวนเต็มของกิโลเมตร ถ้าเกินครึ่งให้บัดขึ้น ถ้าต่ำกว่าให้บัดลง ในการนับที่ใช้ภาษาอังกฤษไปยังระยะทาง ให้ใช้ตัวเลขเพียงค่าเดียวต่อจุดหมายปลายทาง 1 แห่ง

(น.4)

ตารางที่ 4-9 มาตรฐาน ๑๐๘๖๐๘๙ ป้ายบอกระยะทาง

ก. ป้ายบอกระยะทางที่ใช้ภาษาไทยอย่างเดียว

คลาส	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ	ความสูงของตัวเลขชุด E
1, 2	น.4 - 60	180 (อย่างน้อย) x 60	20	20
3	น.4 - 75	180 (อย่างน้อย) x 75	25	25

ตารางที่ 4-9 มาตรฐานป้ายบอกภาระทาง (ต่อ)

ข. ป้ายบอกภาระทางที่ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ		ความสูงของตัวเลขชุด E
			ไทย	อังกฤษ	
1,2	น.4 - 75	180 (อย่างน้อย) x 75	20	10	20
3	น.4 - 90	180 (อย่างน้อย) x 90	25	12.5	25

หมายเหตุ * การเพิ่มขนาดความยาวของป้าย ให้เพิ่มครึ่งละ 5 เซนติเมตร

4.12.2 การติดตั้งป้าย

การติดตั้งป้ายบอกภาระทางให้ใช้หลักการดังต่อไปนี้

- 1) จุดที่ทางหลวงเริ่มออกนอกเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล หรือ จุดเริ่มต้นท. หลวง ให้ติดตั้งป้ายโดย จำกัดนั้นในภาระทางไม่เกินกว่า 200 ม.
- 2) เลยทางแยกที่มีป้ายบอกจุดหมายปลายทาง ให้ติดตั้งป้าย距จุดภาระทางเลี้ยวจากจุดติดตั้งป้ายหมายเลขอทางหลวงออกไปอีกประมาณ 100-150 ม. ยกเว้นกรณีเป็นย่านชุมชน ระยะติดตั้งอาจจะลดลงได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่น้อยกว่า 60 ม.
- 3) ให้ติดตั้งป้ายบอกภาระทางเพิ่มจากข้อ 1 และ ข้อ 2 ทุกๆ 15 กม. แต่ในกรณีที่มีเศษภาระทางไม่ลงตัว ให้จัดระยะห่างของป้ายช่วงที่มีเศษไว้ โดยให้ระยะระหว่างป้ายห่างกันไม่น้อยกว่า 10 กม. และไม่เกิน 20 กม.
- 4) ระยะติดตั้งป้ายตามแนวตั้งและตามแนวขวางของป้ายบอกภาระทางให้ใช้หลักการทั่วไปของการติดตั้งป้ายจราจร (หัวข้อ 1.1.1 มากที่ 1)

4.12.3 หลักเกณฑ์การใช้โดยทั่วไป

- 1) โดยทั่วไปใช้ติดตั้งป้ายบอกภาระทางไม่เกิน 3 ชื่อ บนสถานที่ติดตั้งเดียวกัน โดยมีหลักการดังนี้
 - 1.1) ป้ายแรก (บนสุด) เป็นชื่อ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน หรือ สถานที่สำคัญที่ใกล้ที่สุด ข้างหน้า
 - 1.2) ป้ายที่สอง (ตรงกลาง) เป็นชื่อ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ที่อยู่ใกล้ออกไป หรือ แยกออกไป ซึ่งผู้ขับรถส่วนใหญ่บนทางตอนนั้นต้องการจะเดินทางไปถึง
 - 1.3) ป้ายที่สาม (ล่างสุด) เป็นชื่อ จังหวัดที่สำคัญของภาค หรือเป็นจังหวัดที่เป็นชุมทาง มีทางหลวงแยกไปจังหวัดหรืออำเภอต่างๆ หรือเป็นเมืองหลักหรือจุดควบคุม (Control Cities or Control Points) ในการกำหนดจุดหมายปลายทางของภาระทาง นั้นๆ ทางหลวงจะติดตั้งป้ายที่สามที่ชื่อเดียวกันนี้ไว้ในลักษณะเดิมตลอดภาระทางจนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทางนั้นๆ
 - 1.4) ถ้าใช้ป้ายแผ่นเดียวสำหรับภาระทางของจุดหมายปลายทาง 2 แห่งขึ้นไป จะต้องมีเส้นสี ดำเนินระหัสชื่อของจุดหมายปลายทาง โดยมีความหนาเท่ากับความหนาของเส้นขอบป้าย

- 2) เมื่อผ่านทางแยกไปแล้ว ป้ายบอกระยะทางแห่งแรก จะต้องมีชื่อไดชื่อหนึ่งเหมือนกับชื่อในป้ายบอกจุดหมายปลายทางที่ทางแยกนั้นด้วย
- 3) แม้ว่าขนาดของป้ายบอกระยะทางจะขึ้นอยู่กับความสูงและลักษณะของตัวอักษรที่ใช้ในป้าย แต่เพื่อความเป็นระเบียบ ป้ายบอกระยะทางที่ติดตั้งบนสถานที่ติดตั้งเดียวกันจะต้องยาวเท่ากันทั้งหมด
- 4) ให้ใช้ตัวอักษรไทยสูง 25 ซม. สำหรับป้ายบอกระยะทางบนทางหลวงแผ่นดินสายหลัก และให้ใช้ตัวอักษรไทยสูง 20 ซม. สำหรับป้ายบอกระยะทางบนทางหลวงแผ่นดินสายรอง และทางหลวงอื่นๆ

4.13 ป้ายชี้ทางและป้ายชื่อถนน

4.13.1 ป้ายชี้ทาง

ป้ายชี้ทาง (น.3) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีด้านกว้างด้านหนึ่งทำมุมซึ่กิศไปทางซ้ายหรือทางขวา พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายตัวอักษร ตัวเลข และเครื่องหมายลูกศรสีดำ (ทางหลวงพิเศษ ใช้พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้าย ตัวอักษร ตัวเลข และเครื่องหมายลูกศรสีขาว) บรรจุข้อความบอกถึงชื่อจุดหมายปลายทางที่อยู่ข้างหน้า ตามทิศทางที่ลูกศรชี้และรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-10

การติดตั้งป้ายชี้ทาง

กรณีที่ 1 ป้ายชี้ทางที่ทำหน้าที่เป็นป้ายเสริมของป้ายบอกจุดหมายปลายทางบนทางแยกที่สับสน เพื่อเน้นหรือระบุทิศทางให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้ทางสามารถตัดสินใจเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่ต้องการได้ถูกต้อง โดยให้พิจารณาการติดตั้งที่บริเวณดังนี้

- 1) ทางแยกที่สับสน มีเกาะกลางช่วงหรือแบ่งทิศทางการจราจร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางแยกที่มีบริเวณกว้าง
- 2) ทางแยกที่มีเกาะกลางเลี้ยวผิดได้ เช่น ทางแยกที่มีถนนอื่นอยู่หลังป้ายบอกจุดหมายปลายทาง หรือทางแยกซึ่งมีจราจรสองฝั่งไม่เห็นตำแหน่งที่ต้องเลี้ยวในระยะ 50 ม.

กรณีที่ 2 สำหรับทางแยกเล็กๆ ที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์การติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทาง แต่มีความจำเป็นจะต้องบอกสถานที่ให้คัญชี้แจงก่ออภิการทางหลวงนั้น ให้พิจารณาติดตั้งป้ายชี้ทางที่บริเวณดังนี้ คือ

- 1) ทางแยกที่เข้าหมู่บ้าน หรือเข้าสถานที่สำคัญอื่นๆ
- 2) ทางแยกที่มีทางหลวงประเภทอื่นๆ ทางหลวงชนบทขนาดเล็ก ถนนชลประทาน ถนนเทศบาล หรือถนนสุขาภิบาล ตัดผ่านหรือบรรจบกับทางหลวง

ตำแหน่งการติดตั้งป้ายชี้ทาง

ให้ติดตั้งป้ายชี้ทางบริเวณทางแยกที่ตำแหน่ง ดังนี้ คือ

- 1) ป้ายชี้ทางที่ชี้ไปทางซ้าย ให้ติดตั้งด้านใกล้ทางซ้าย ถ้ามีเกาะจัดซองจราจร ให้ติดตั้งตรงหัวเกาะ
- 2) ป้ายชี้ทางที่ชี้ไปทางขวา ให้ติดตั้งทางด้านใกล้ทางขวา

ตารางที่ 4-10 มาตรฐานป้ายชี้ทาง (ป้ายชี้ทางที่ใช้ภาษาไทยอย่างเดียว)

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ
1,2,3	น.3 - 60	180 x 60	20

หมายเหตุ * การเพิ่มขนาดความยาวของป้าย ให้เพิ่มครึ่งละ 5 เซนติเมตร

4.13.2 ป้ายชื่อถนน

ป้ายชื่อถนน (น.29) มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีด้านข้างทั้งสองด้านตัดเป็นมุมชี้ไปทางซ้ายและทางขวา พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้าย ตัวอักษร ตัวเลข และเครื่องหมายลูกศรสีขาว บรรจุข้อความระบุชื่อถนน (สีขาว) อุปภัยใน และรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-11

ชนิดที่ 2

(น.29)

ป้ายชื่อถนน เป็นป้ายที่ระบุชื่อถนนที่ตัดผ่านหรือบรรจบกับทางหลวง ให้ใช้ป้ายชื่อถนน ดังนี้

- 1) ใช้แทนป้ายชี้ทาง ถ้าสามารถให้ข้อมูลในการเดินทางได้ดีกว่า
- 2) ใช้สำหรับถนนสายสำคัญ ที่เป็นมาตรฐานปลายทางของคนจำนวนมาก

ตารางที่ 4-11 มาตรฐานป้ายชื่อถนน (ป้ายชื่อถนนที่ใช้ภาษาไทยอย่างเดียว)

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ	หมายเหตุ
1,2,3	น.29 - 30	180 x 30	10	ถนนที่ตัดกับทางหลวงทั่วไป
	น.29 - 45	180 x 45	15	ถนนที่เชื่อมกับทางหลวงพิเศษ

หมายเหตุ * การเพิ่มความยาวป้าย ให้เพิ่มครึ่งละ 5 ซม.

4.14 ป้ายบอกสถานที่

ป้ายบอกสถานที่ (น.5) เป็นป้ายที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ขับขี่บนทางหลวง ซึ่งแบ่งออกเป็น ป้ายบอกชื่อแม่น้ำลำคลอง ป้ายบอกเขตหรือป้ายແบ่งเขตปกครอง และป้ายชื่อหมู่บ้าน

4.14.1 ป้ายบอกชื่อแม่น้ำลำคลอง

ป้ายบอกชื่อแม่น้ำลำคลอง (น.5.1) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ มีข้อความภาษาไทยสีดำระบุชื่อแม่น้ำ คลอง หรือหัวy โดยมีคำว่า “แม่น้ำ” “คลอง” “หัวy” นำหน้าชื่อเฉพาะเจล้านั้น (ทางหลวงพิเศษใช้ พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้าย และตัวอักษรสีขาว) และรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-12

- 1) การใช้ป้ายบอกชื่อแม่น้ำลำคลอง ให้ใช้เฉพาะเมื่อมีทางหลวงข้ามผ่านลำน้ำที่มีชื่อเฉพาะเจล้านั้น
- 2) ให้ติดตั้งป้ายบอกชื่อแม่น้ำลำคลอง ตรงสะพานข้ามแม่น้ำ คลอง หรือหัวy โดยให้ขับป้ายด้านขวาสุดอยู่ห่างจากขอบ “หลัง” ไม่น้อยกว่า 0.60 ม. หรือติดตั้งที่ร้าวสะพาน ส่วนระยะจากขอบป้ายด้านล่างถึงระดับผิวราชรถให้เป็น “ๆ” ตามมาตรฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 1.10.2(2) ขอฯที่ 1)

แม่น้ำป่าสัก

คลองพริก

หัวงจรเข้

(น.5.1)

ตารางที่ 4-12 มาตรฐานป้ายบอกชื่อแม่น้ำลำคลอง

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ
1,2	น.5.1 - ๓๙	90 (อย่างน้อย) x 30	10
3	น.5.1 - ๔๕	150 (อย่างน้อย) x 45	15

หมายเหตุ * การเพิ่มความยาว 1 เมตรพิเศษครึ่งละ 5 ซม.

4.14.2 ป้ายบอกเขต (หรือป้ายแบ่งเขตปกครอง)

ป้ายบอกเขต (น.5.2) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว และเส้นขอบป้ายสีดำ มีข้อความภาษาไทยสีดำ “เขตจังหวัด” “เขตอำเภอ” “เขตเทศบาลนคร” “เมือง” หรือ “ตำบล” “เขตสุขาภิบาล” อยู่ในบรรทัดบน และ มีชื่อจังหวัด อำเภอ เทศบาล หรือสุขาภิบาลนั้น อยู่ในบรรทัดล่าง (ทางหลวง พิเศษใช้พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้ายและตัวอักษรสีขาว) และรายละเอียดของ ป้ายในตารางที่ 4-13

การใช้ป้ายบอกเขตให้ใช้เฉพาะที่กำหนดไว้ตามนี้เท่านั้น เว้นแต่ ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมทางหลวง เป็นรายๆ ไป

ให้ติดตั้งป้ายบอกเขต ตรงเขตติดต่อ หรือใกล้เคียงเขตติดต่อระหว่าง จังหวัด อำเภอ ฯลฯ โดยให้ขอบป้ายด้านขวาสุดห่างจากขอบผิวรถริมฝั่งน้อย กว่า 6 ม. ส่วนระยะจากขอบป้ายด้านล่างถึงระดับผิวจราจรให้เป็นไปตาม มาตรฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 1.10.2(2) ของบทที่ 1)

กรณีที่ทางหลวงคดเคี้ยวหรือแนวต่อเขตระหว่างจังหวัด อำเภอ ฯลฯ คดเคี้ยว อาจมีแนวต่อเขตหลายจุด ควรติดตั้งป้ายบอกเขตที่ใกล้เมืองที่สุดเท่านั้น

เขตจังหวัด
นครศรีธรรมราช

เขตอำเภอ
เมืองพิษณุโลก

เขตเทศบาลเมือง
กาน้ำเงินร

เขตสุขาภิบาล
หนองจอก

(น.5.2)

ตารางที่ 4-13 มาตรฐานป้ายบอกเขต (หรือป้ายแบ่งเขตปกครอง)

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ	
			แฉวที่ 1	แฉวที่ 2
1,2,3	น.5.2-65	180 (อย่างน้อย) x 65	10	15

หมายเหตุ * การเพิ่มความกว้าง 20% เพื่อเพิ่มครึ่งละ 5 ซม.

4.14.3 ป้ายขอหมู่บ้าน

ป้ายขอหมู่บ้าน (น.5.3) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ มีข้อความภาษาไทยสีดำระบุชื่อ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยมีอักษรย่อ “บ.” นำหน้าชื่อ หมู่บ้านในบรรทัดบน ส่วนบรรทัดล่างใช้อักษรย่อ “ต.” นำหน้าชื่อตำบล “อ.” นำหน้าชื่ออำเภอ และ “จ.” นำหน้าชื่อจังหวัด (ทางหลวงพิเศษใช้ พื้นป้ายสีเขียว เส้นขอบป้ายและตัวอักษรสีขาว) และรายละเอียดของ ป้ายในตารางที่ 4-14

บ.ท่าปราบ
ต.นาโยงใต้ อ.เมือง จ.ตรัง

บ.ท่าปราบ
BAN THAPRAP
ต.นาโยงใต้ อ.เมือง จ.ตรัง

(น.5.3)

ป้ายขอหมู่บ้านโดยทั่วไปไม่ต้องมีภาษาอังกฤษในแผ่นป้าย เว้นแต่หมู่บ้านนั้นจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศหรือมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ จึงให้มีภาษาอังกฤษ

ในแผ่นป้ายได้ โดยให้ชื่อภาษาอังกฤษอยู่ในบรรทัดกลาง ส่วนป้ายนอกชื่อหมู่บ้านที่อยู่บนทางหลวงที่นำไปยังแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องมีภาษาอังกฤษในแผ่นป้าย

การใช้ป้ายนอกชื่อหมู่บ้าน ให้ใช้เฉพาะเมื่อหมู่บ้านนั้นๆอยู่ติดเขตทางหลวงเท่านั้นและมีประชากรอยู่หนาแน่น หรือเป็นหมู่บ้านที่เป็นชุมทางที่ทางหลวงแยกออกไปหรือมาบรรจบกันเท่านั้น ส่วนหมู่บ้านที่อยู่ใกล้ๆกันบนทางหลวงเดียวกัน มีประชากรอยู่ประมาณหรืออยู่ใกล้ตัวเมือง ไม่สมควรติดตั้งป้ายนอกชื่อหมู่บ้าน

ให้ติดตั้งป้ายนอกชื่อหมู่บ้านตรงบริเวณทางเข้าเขตหมู่บ้าน โดยให้ข้อมูลด้านขวาสุดห่างจากขอบผิวจราจรไม่น้อยกว่า 6 ม. และไม่มากกว่า 8 ม. ส่วนระยะจากขอบป้ายด้านล่างถึงระดับผิวจราจรให้เป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 1.10.2(2) ของบทที่ 1)

ตารางที่ 4-14 มาตรฐานป้ายนอกชื่อหมู่บ้าน

ก) กรณีใช้ภาษาไทยอย่างเดียว

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน*	ความสูงของป้ายชนา	
			บรรทัดบน	บรรทัดล่าง
1,2,3	น.5.3 - 65	180 (อย่างน้อย) x 65	15	10

ข) กรณีใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ		
			บรรทัดบน (ไทย)	บรรทัดกลาง (อังกฤษ)	บรรทัดล่าง (ไทย)
1,2,3	น.5.3 - 80	180 (อย่างน้อย) x 80	15	10	5

หมายเหตุ * การเพิ่มความยาวป้าย ให้เพิ่ม ๗๖ ~ ๑๗๘ ซม.

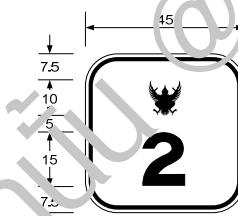
4.15 ป้ายจราจรในเขตเทศบาล สุขากิบาล และย่านชุมชนอื่น ๆ

ป้ายจราจรในเขตเทศบาล สุขากิบาล และย่านชุมชนอื่น ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำให้รถที่ขับเข้าไปในเขตพื้นที่ดังกล่าวสามารถเดินทางออกสู่ทางหลวงได้สะดวกและถูกต้อง

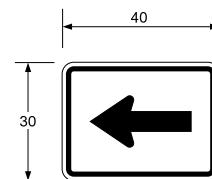
4.15.1 ลักษณะของป้าย

ป้ายจราจรที่ใช้ติดตั้งในเขตเทศบาล สุขากิบาล และย่านชุมชนอื่น ๆ ได้กำหนดให้ใช้ 3 แบบด้วยกันดังนี้

- 1) **ป้ายหมายเลขอทางหลวง (น.19)** หมายถึง ป้ายหมายเลขอทางหลวง แผ่นดินหรือทางหลวงจังหวัดที่ผู้ขับขี่ยวดယานจะใช้สำหรับเดินทางต่อไป มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส lob มุมทั้งสี่มุม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ มีตัวครุฑสีดำอยู่ต่อกันของป้าย และมีตัวเลขสีดำอยู่ต่อหน้าป้าย ขนาดป้าย 45×45 ซม.

- 2) **ป้ายระบุทิศทาง (นส.5-นส.14)** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ตัวหนังสือเป็นแนวตั้ง lob มุมทั้งสี่มุม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ ขนาดป้าย 30×40 ซม.

- 3) **ป้ายบอกชื่อ เมือง จุดหมายปลายทาง หรือชื่อเมืองต่อไป** ป้ายมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีตัวหนังสือเป็นแนวตั้ง หรือรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสlob มุมทั้งสี่มุม พื้นป้ายสีขาว เส้นขอบป้ายสีดำ ข้อความและตัวเลขสีดำ(ถ้ามี) ขนาดป้าย 45×45 ซม. หรือ 45×200 ถึง 240 ซม.

ป้ายทั้ง 3 แบบนี้ อาจติดตั้งเพียง ติดตั้งเป็นชุดผสมบันแagenเดียวกัน หรือติดผสมแต่แยกแagenป้ายกันก็ได้ตามความเหมาะสมของจุดที่จะติดตั้งป้าย ป้ายจราจรดังกล่าวจะต้องมีขนาดเล็ก เพื่อไม่ให้เกะกะคนเดินเท้า แต่ต้องสามารถมองเห็นได้ชัดเจน มีความสัน្តิ เช้าใจง่าย การติดตั้งพยายามให้ใช้เสาไฟฟ้าที่มีอยู่เดิมให้มากที่สุด การใช้ขนาดตัวอักษร ๗๘ มิลลิเมตร จารจัดระยะให้เป็นไปตามมาตรฐานของกรมทางหลวง

4.15.2 การติดตั้ง

โดยทั่วไป ให้ติดตั้งที่บริเวณทางแยกที่สำคัญๆ หรือระหว่างทางแยกบนทางหรือถนนสายหลักที่เชื่อมต่อกันทางหลวงแผ่นดิน

4.15.3 ระยะการติดตั้งป้าย

- 1) ให้ขอบป้ายริมสุด ห่างจากขอบผิวไหล่ทางอย่างน้อย 60 ซม.
- 2) ให้ขอบป้ายล่างสุด สูงจากผิวจราจรอย่างน้อย 2.00 ม.
- 3) ถ้าเป็นแบบแขวนสูง ให้ขอบป้ายด้านล่างสุด อยู่สูงจากผิวจราจรไม่น้อยกว่า 5.50 ม.
- 4) ป้ายจราจรที่แสดงให้ผู้ขับขี่ยวดยานต้องเปลี่ยนทิศทาง เช่น บริเวณทางแยก จะต้องติดตั้งไม่ห่างจากขอบทางที่กว้างหน้าเกิน 40 ม.
- 5) ในกรณีเป็นถนนมากกว่า 2 ช่องจราจร ในทิศทางเดียวกัน ควรใช้แบบป้ายแขวนสูง หรืออาจติดตั้งทางด้านขวาเมื่อถูกแห่งหนึ่งก็ได้ ถ้าเกาะกลางมีพื้นที่กว้างพอและไม่เป็นการห้ามทางทัศนียภาพของถนนนั้น นอกจากนี้ต้องมีระบบการติดตั้งล่วงหน้าที่เพียงพอเพื่อให้ผู้ขับขี่สามารถเปลี่ยนช่องจราจรได้ทันก่อนถึงทางแยกนั้น
- 6) ป้ายจะต้องตั้งจากโดยประมาณกับเส้นขอบทาง หันหน้าเข้าหาข้างของยวดยาน
- 7) ไม่ควรติดตั้งป้ายนี้ร่วมกับป้ายจราจรอื่นๆ
- 8) โครงสร้างของการติดตั้งป้ายให้เป็นไปตามมาตรฐานการทั่วโลก

4.15.4 คำแนะนำในการติดตั้งป้ายจราจร ในเมืองเทศบาล ชนบท หรือย่านชุมชน

- 1) ศึกษาและจัดทำแผนที่ทางหรือถนนในเมือง เทศบาล สุขาภิบาล หรือย่านชุมชน อย่างละเอียด
- 2) ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ กีฬา ของกับการจัดระบบการจราจรในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้กำกับ คณะกรรมการปรับปรุงการจราจร ฯลฯ เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการดำเนินการสำหรับขั้นตอนต่อไป
- 3) ศึกษาสภาพทั่วไป รวมทั้งการจัดระบบจราจร เพื่อเลือกถนนหรือสายทางสำคัญที่สามารถให้ความสะดวกแก่ผู้ขับขี่ในการเดินทางออกสู่ทางหลวงแผ่นดินมากที่สุด
- 4) กำหนดจุดหรือสถานที่ติดตั้งป้ายจราจรวิไภัnonที่
- 5) สำรวจบริเวณที่จะติดตั้งป้ายว่า ควรใช้ป้ายประเภทใด อย่างไร โดยควรเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมประเมินหาก必要
- 6) จัดทำแผนที่แสดงจุดติดตั้งป้ายจราจร ระบุชนิดของป้ายและรายละเอียดการติดตั้ง นำเสนอกรมทางหลวงเพื่ออนุมัติให้ดำเนินการต่อไป
- 7) จัดทำหนังสือของอนุญาตติดตั้งป้ายจราจรสู่เจ้าของสถานที่หรือผู้ดูแลทรัพย์สินของทางราชการส่วนนั้น ให้ถูกต้องตามระเบียบ ก่อนดำเนินการติดตั้ง

4.16 ป้ายแสดงข้อมูลและบริการ

ป้ายแสดงข้อมูลและบริการ เป็นป้ายที่ใช้แสดงข้อมูลข่าวสารและบริการที่สำคัญที่ผู้ขับขี่ยวดยานควรทราบในการเดินทางบนทางหลวง นอกเหนือไปจากป้ายบอกจุดหมายปลายทางและป้ายบอกระยะทาง อีกทั้งยังอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ทางที่สามารถใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีอยู่ข้างทางหลวง เช่น เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เปเลี่ยนอิริยาบถในการเดินทาง ชมทิวทัศน์ หรือสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ป้ายแสดงข้อมูลและบริการต่างๆ มีดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ป้ายแสดงสถานีตรวจสอบน้ำหนักน้ำหนัก
- 2) ป้ายแสดงที่พักริมทาง (Rest Area Signs)
- 3) ป้ายแสดงสถานที่ชมทิวทัศน์ (Scenic Area Signs)
- 4) ป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยว
- 5) ป้ายแสดงโรงพยาบาล
- 6) ป้ายสำหรับคนพิการ

4.16.1 ป้ายแสดงสถานีตรวจสอบน้ำหนัก (Weigh Station)

ป้ายแสดงสถานีตรวจสอบน้ำหนัก (น.25.1 - น.25.6) มีลักษณะบញ្ជូបត្តិเหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้าย ตัวอักษร ตัวเลข และลูกศรใช้สีขาว โดยทำเครื่องหมายลูกรัฐสีขาวชี้ไปในทิศทางสู่สถานีตรวจสอบน้ำหนักนั้นๆ เครื่องหมายลูกศรอาจทำมุมได้ๆ กันแผ่นป้ายก็ได้ตามลักษณะของทางตอนนั้น โดยตัวอย่างป้ายได้แสดงไว้ในรูปที่ 4-8 และรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-15

รูปที่ 4-8 ป้ายแสดงสถานีตรวจสอบน้ำหนัก (น.25.1 – น.25.6)

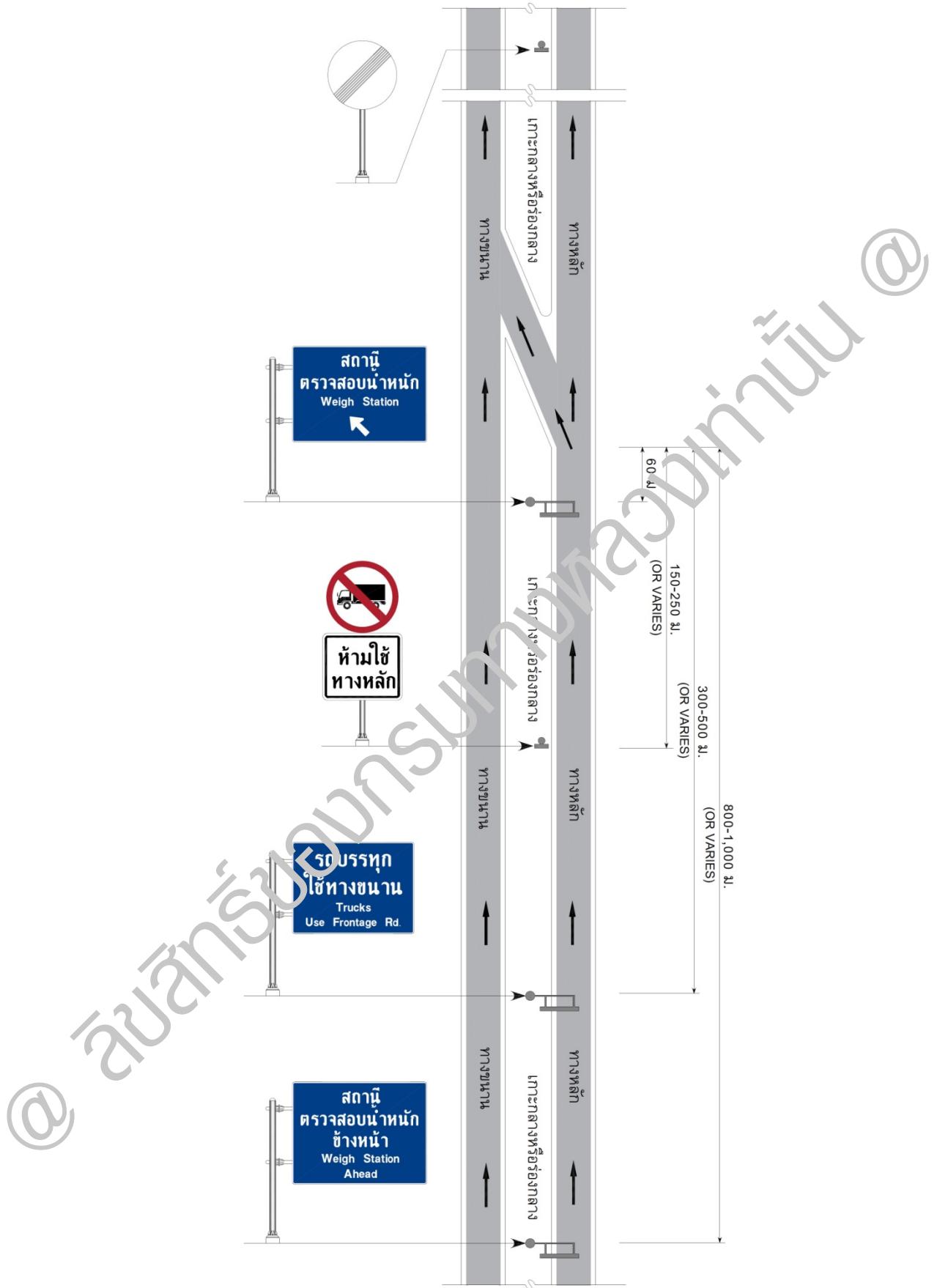
ตารางที่ 4-15 มาตรฐานป้ายแสดงสถานีตรวจสอบน้ำหนักน้ำหนัก

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของพยัญชนะ		
			ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ตัวเลข
1,2,3	น.25.1 - 240	315 x 240	25	15	-
	น.25.2 - 215	285 x 215	30	15	-
	น.25.3 - 225	315 x 225	25	15	-
	น.25.4 - 240	210 x 240	20	15	35
	น.25.5 - 240	315 x 240	25	15	42.5
	น.25.6 - 240	240 x 240	20	15	-

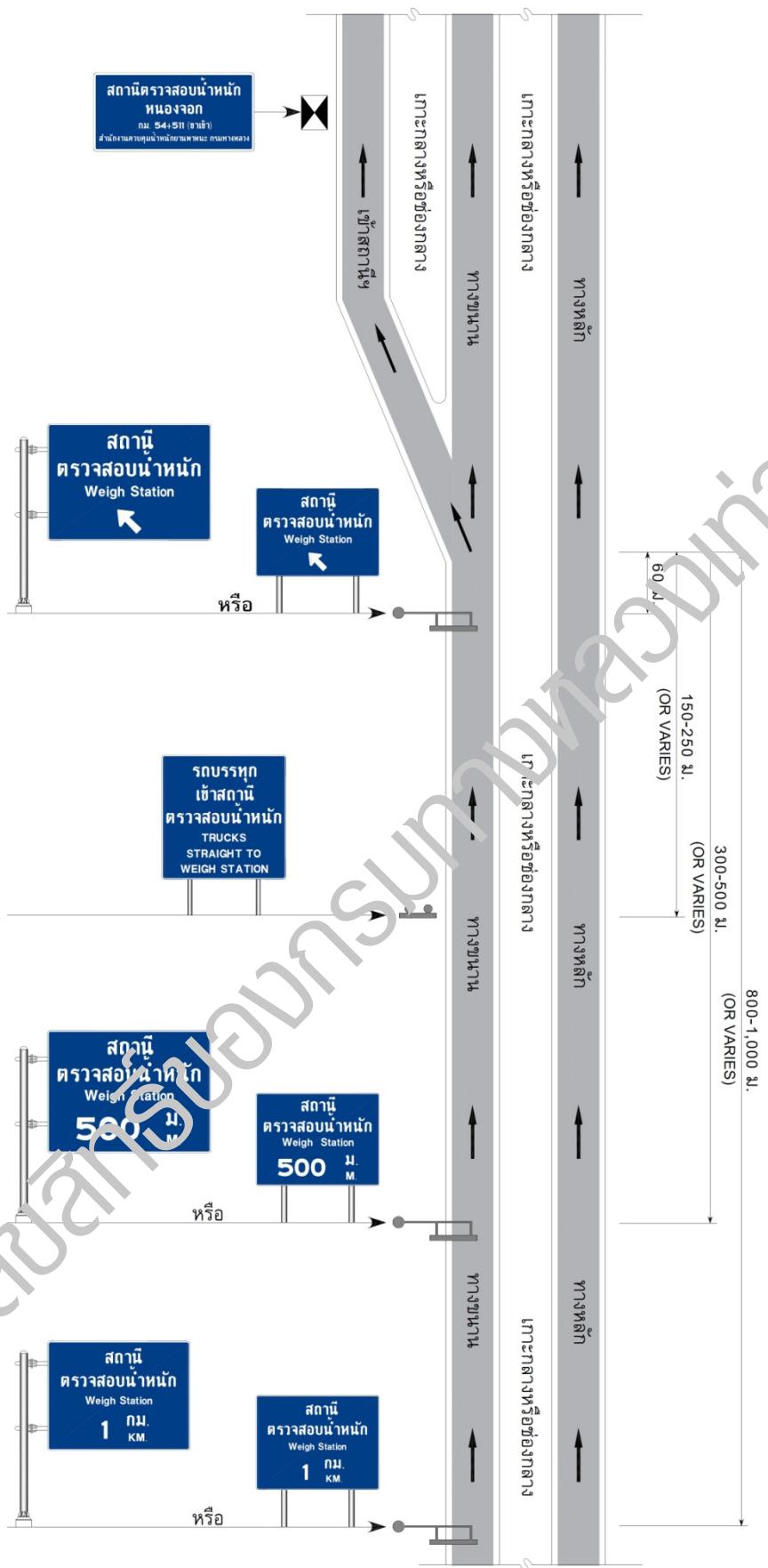
การติดตั้งป้าย ให้แยกพิจารณาระหว่างทางสายหลักกับทางขานหรือทางบริการ ดังนี้

- 1) ทางสายหลัก ติดตั้งป้าย น.25.1 ที่ระยะประมาณ 1 กม. ติดตั้งป้าย น.25.2 ที่ระยะประมาณ 500 ม. และติดตั้งป้าย น.25.3 ที่ระยะประมาณ 60 ม. ก่อนถึงทางแยกเข้าสถานีตรวจสอบน้ำหนัก ดังรูปที่ 4-9
- 2) ทางขานหรือทางบริการ ติดตั้งป้าย น.25.4 ที่ระยะประมาณ 1 กม. ติดตั้งป้าย น.25.5 ที่ระยะประมาณ 500 ม. ติดตั้งป้าย น.25.6 ที่ระยะประมาณ 250 ม. และติดตั้งป้าย น.25.3 ที่ระยะประมาณ 60 ม. ก่อนถึงทางแยกเข้าสถานีตรวจสอบน้ำหนัก การที่พื้นที่ไม่อื้ออำนวย อาจพิจารณาติดตั้งเป็นป้ายข้างทาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพพิเศษของวิชาการ ดังรูปที่ 4-10

การติดตั้งป้ายแสดงสถานีตรวจสอบน้ำหนัก ที่ยังไม่เป็นป้ายด้านขวาสุดห่างจากขอบผิวไว้หลังทางไม่น้อยกว่า 0.60 ม. ส่วนระยะจากขอบป้ายด้านล่างถึงระดับผิวน้ำจะเป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 1.10.2(2) ของบทที่ 1)

รูปที่ 4-9 การเข้าสถานีตรวจส่วนหน้าหันจากทางสายหลัก

รูปที่ 4-10 การเข้าสถานีตรวจสอบน้ำหนักจากทางข้างหน้าหรือทางบริการ

4.16.2 ป้ายแสดงที่พักบริการ (Rest Area Signs)

ป้ายแสดงที่พักบริการ (น.26.1 - น.26.2) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประกอบด้วยป้ายสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์ เป็นรูปต้นไม้และม้านั่งสีขาวอยู่ภายใน และมีข้อความแสดงระยะทางเป็นกิโลเมตร (กม.) อุปได้ภาพสัญลักษณ์ เพื่อแสดงให้ผู้ขับขี่ทราบว่ามีที่พักบริการอยู่ข้างหน้า ตัวเลข ตัวอักษรภาษาไทย และภาษาอังกฤษใช้สีขาวบนป้ายสีน้ำเงิน โดยรายละเอียด ของป้ายแสดงในตารางที่ 4-16

(น.26.1)

ให้ติดตั้งป้าย น.26.1 ที่ระยะประมาณ 1 กม. ก่อนถึงที่พักบริการ และติดตั้ง ป้าย น.26.2 ซึ่งประกอบด้วย ป้ายสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 90 x 90 ซม. และป้ายรวม ชุดระบุทิศทาง นส.15-60 หรือ นส.16-60 หรือ นส.17-60 หรือ นส.18-60) ที่ระยะ ประมาณ 60 ม. ก่อนถึงจุดเลี้ยวไปที่พักบริการ

ระยะติดตั้งป้ายตามแนวตรงและแนวขวางให้เป็นไปตามมาตรฐานการ ติดตั้งป้าย (หัวข้อ 10.2.2 ในบทที่ 1)

(น.26.2)

ตารางที่ 4-16 มาตรฐานป้ายแสดงที่พักบริการ

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของ		
			ตัวอักษร		ตัวเลขชุด E
			ไทย	อังกฤษ	
1,2,3	น.26.1 - 90 น.26.2 - 90	90 x 120 90 x 90	10 -	10 -	20 -

4.16.3 ป้ายแสดงสถานที่ชมวิวทัศน์ (Scenic Area Signs)

ป้ายแสดงสถานที่ชมวิวทัศน์ (น.27) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุข้อความ ตัวเลขหรือ จริงหมายลูกศรสีขาว เพื่อแสดงระยะทางหรือทิศทางไปสู่สถานที่ชมวิวทัศน์ โดยตัวอย่าง ป้ายได้แสดงดังนี้ ที่ 4-11 และรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-17

ให้ติดตั้งป้าย น.27.1 ที่ระยะประมาณ 1 กม. ก่อนถึงสถานที่ชมวิวทัศน์ และป้าย น.27.2 หรือ น.27.3 ที่ระยะ 60 ม. ก่อนถึงจุดเลี้ยวไปสู่สถานที่ชมวิวทัศน์

ระยะติดตั้งป้ายตามแนวตรงและแนวขวางให้เป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 10.2.2 ในบทที่ 1)

น.27.1

น.27.2

น.27.3

รูปที่ 4-11 ป้ายแสดงสถานที่ชมวิวทัศน์ (น.27.1 – น.27.3)

ตารางที่ 4-17 มาตรฐานป้ายแสดงสถานที่ชุมทิวทัศน์

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงของตัวอักษร				ความสูง ของตัวเลข	
			ไทย		อังกฤษ			
			บรรทัดบน	บรรทัดล่าง	บรรทัดบน	บรรทัดล่าง		
1,2,3	น.27.1 -120	180 x 120	20 ก	10 ก	10 D	10 D	20 E	
	น.27.2 -120	180 x 120	20 ก	-	10 D	-	-	
	น.27.3 -120	180 x 120	20 ก	-	10 D	-	-	

4.16.4 ป้ายแสดงสถานที่แหล่งท่องเที่ยว

ป้ายแสดงสถานที่แหล่งท่องเที่ยว (น.28) เป็นป้ายที่อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ทางที่ผ่านบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเกิดความสนใจ สามารถเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวได้ถูกต้อง ป้ายแสดงสถานที่แหล่งท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้ดังนี้

- 1) ป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ กิจกรรม และแหล่งชุมชน
- 2) ป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวโบราณทางประวัติศาสตร์ และศาสนา ศาสนา
- 3) ป้ายรวมแหล่งท่องเที่ยว

4.16.4.1 ป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ กิจกรรม และแหล่งชุมชน

ป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ กิจกรรม และแหล่งชุมชน (น.28.1) มีลักษณะเป็นรูปสีเหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีน้ำเงิน มีด้านขวาเป็นด้านตั้ง มีภาพสัญลักษณ์สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติสีน้ำเงินバラๆ ในกรอบสีเหลี่ยมจัตุรัสสีขาว มีข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษสีขาว ระบุชื่อสถานที่ท่องเที่ยวได้ภาพสัญลักษณ์ และมีตัวเลขหรือเครื่องหมายลูกศรเพื่อ指引 ทางหรือทิศทางไปสู่สถานที่ท่องเที่ยวที่บรรทัดล่างสุด และรายละเอียดระบุไว้ในตารางที่ 4-18

(น.28.1)

ให้ติดตั้งป้ายก่อนเส้นทางฯ ที่ทางหลวงตัดกันประมาณ 500 ม. – 1 กม. โดยระยะติดตั้งป้ายตามแนวดิ่งและตามแนวขวางให้เป็นแนวต่อเนื่น ฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 10.2.2 ในบทที่ 1) และก่อนดำเนินการติดตั้งป้าย (น.28.1) ให้ขออนุญาตกรมฯ ลงเพื่อพิจารณาเป็นรายไป

ตารางที่ 4-18 มาตรฐานป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ กิจกรรม และแหล่งชุมชน

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	หน้าต่าง จัตุรัส กว้างขวาง	ความสูงของตัวอักษร				ความสูง ของตัวเลข ชุด E	
				ไทย		อังกฤษ			
				บรรทัด บน	บรรทัด ล่าง	บรรทัด บน	บรรทัด ล่าง		
1,2,3	น.28.1-90	90 x 120	60 x 60	10	5	5	5	10	

4.16.4.2 ป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวโบราณทางประวัติศาสตร์และศาสนาสถาน

ป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวโบราณทางประวัติศาสตร์และศาสนาสถาน (น.28.2 และ น.28.3) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นป้ายสีขาว มีด้านขวาเป็นด้านตั้ง มีภาพสัญลักษณ์สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนาสถานสีขาวบรรจุอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีน้ำตาล มีข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษสีน้ำตาลระบุชื่อสถานที่ของโบราณสถานข้างล่าง มีตัวเลขหรือเครื่องหมายลูกศรเพื่อแสดงระยะทางหรือทิศทางไปสู่สถานที่ของโบราณสถานที่บรรทัดล่างสุด โดยรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-19

ให้ติดตั้งป้ายก่อนถึงทางแยกที่ทางหลวงตัดกันประมาณ 500 ม. – 1 กม. โดยระยะติดตั้งป้ายตามแนวตรงและตามแนวขวางให้เป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 10.2.2 ในบทที่ 1)

โบราณสถานที่อยู่ชิดเขตทางหลวงหรือแยกออกจากทางหลวง ให้ติดตั้งป้าย (น.28.2) ที่ระยะประมาณ 1 กม. ก่อนถึงสถานที่โบราณสถานหรือที่ทางแยกจากทางหลวง และติดตั้งป้าย (น.28.3) ที่ระยะ 60 ม. ก่อนถึงจุดเลี้ยวเข้าสู่โบราณสถาน

(น.28.2)

(น.28.3)

ตารางที่ 4-19 มาตรฐานป้ายแสดงสถานที่ท่องเที่ยวโบราณทางประวัติศาสตร์และศาสนาสถาน

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	หน้าต่าง จตุรัส ^{ก-} ก- ก-	ความสูงของตัวอักษร				ความสูง ของตัวเลข ชุด E	
				ไทย		อังกฤษ			
				บรรทัด บน	บรรทัด ล่าง	บรรทัด บน	บรรทัด ล่าง		
1,2,3	น.28.2 - 90	90 : 120	60 x 60	10	5	5	5	10	
	น.28.3 - 90	90 : 120	60 x 60	10	-	5	-	-	

4.16.4.3 ป้ายรวมแหล่งท่องเที่ยว

ป้ายรวมแหล่งท่องเที่ยว (น.28.4) มีลักษณะเป็นรูปเหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีน้ำเงิน เสนนขอบป้ายสีขาว มีเส้นแบ่งช่องสีขาวคั่นระหว่างชื่อแหล่งท่องเที่ยว เสนนแบ่งช่องจะต้องหนาเท่ากัน หรือประมาณเท่ากับความหนาของเสนนขอบป้าย ที่ช่องบนสุดมีข้อความ “แหล่งท่องเที่ยว” และมี “TOURIST ATTRACTION” อุ่งข้างล่าง มีสัญลักษณ์รูปตัว “i” อุ่งในกรอบสีเหลี่ยมสีขาว ช่องถัดๆ ไปด้านล่างจะเขียนข้อความระบุถึงชื่อแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัด อ่าเภอ หรือบริเวณที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กัน มีเครื่องหมายลูกศรแสดงทิศทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ และมีสัญลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวสีน้ำเงินในกรอบสีเหลี่ยมสีขาวอุ่งอีกด้านหนึ่ง สำหรับชื่อแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นโบราณทางประวัติศาสตร์และศาสนสถานให้ใช้สัญลักษณ์สำหรับหุ่นถ้วย โดยมีรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-20

(น.28.4)

การใช้ป้ายรวมแหล่งท่องเที่ยว

- 1) ให้ใช้เฉพาะเมื่อมีแหล่งท่องเที่ยวหลายที่อยู่ใกล้กัน หรือไม่ได้เดียวกัน
- 2) ให้ติดตั้งป้ายรวมแหล่งท่องเที่ยวก่อนถึงทางแยกประมาณ 500 ม. โดยจัดให้มีบริเวณสำหรับหยุดรถเพื่ออ่านป้ายดังกล่าวได้
- 3) ให้ออกแบบป้าย ที่สามารถอ่านได้ในระยะ 50 ม.
- 4) ให้เรียงลำดับชื่อแหล่งท่องเที่ยวฯ ตามลักษณะตามระยะทางจากไกลไปใกล้
- 5) เมื่อก่อนถึงบริเวณปากทางท่าฯ มากเข้าสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ควรติดตั้งป้ายชี้ทางประกับกันให้เห็นได้ทั้ง 2 ทิศทาง เพื่อให้ผู้ใช้เนินชัดเจน และเดินทางไปสู่ที่หมายได้ถูกต้อง

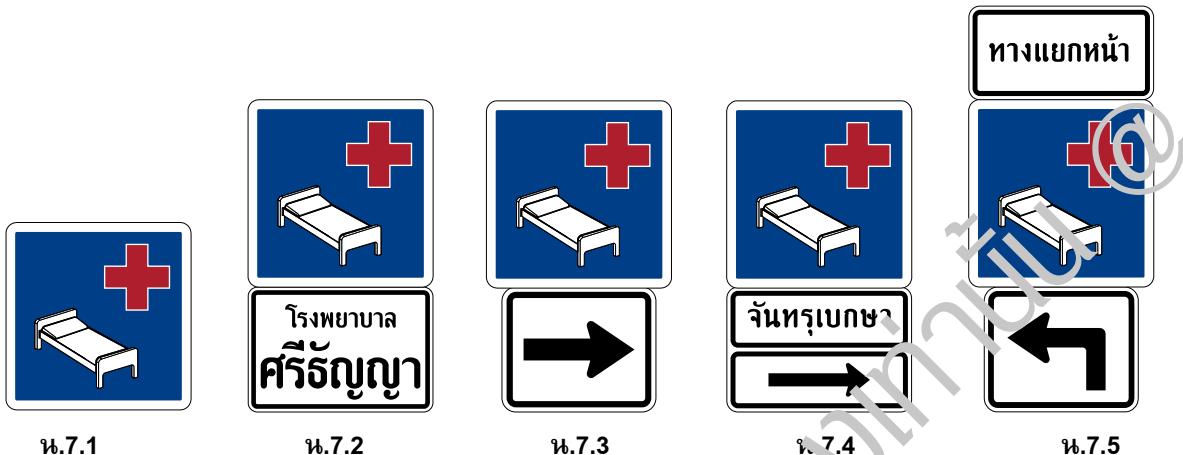
ตารางที่ 4-20 มาตรฐานป้ายรวมแหล่งท่องเที่ยว

กลุ่ม ที่	แหล่งท่องเที่ยว	สัดส่วน	ความสูงและชุดของตัวอักษรช่องบนสุด		ความสูงและชุดของตัวอักษรช่อง 2 ลงมา		สัดส่วนของกรอบรูปสัญลักษณ์กว้าง x ยาว
			ไทย	อังกฤษ	ไทย	อังกฤษ	
1,2,3	น.28.4 – กว้าง ⁽¹⁾	ยาว ⁽²⁾ x กว้าง	10 ก	10 D	10 ก	10 D	30 x 30

หมายเหตุ 1. ความกว้างของป้ายขึ้นอยู่กับจำนวนชื่อแหล่งท่องเที่ยวในแผ่นป้าย โดยทั่วไปจะไม่เกิน 6 แห่ง 2. ความยาวของป้ายต้องไม่น้อยกว่า 180 ซม. และเพิ่มได้ครั้งละ 5 ซม.

4.16.5 ป้ายแสดงโรงพยาบาล

ป้ายแสดงโรงพยาบาล (น.7) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์รูปเครื่องหมายการชด (+) สีแดงและเตียงคนไข้สีขาวอยู่ภายใน โดยตัวอย่างป้ายได้แสดงไว้ในรูปที่ 4-12 และรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-21

รูปที่ 4-12 ป้ายแสดงโรงพยาบาล (น.7.1 – น.7.5)

การติดตั้งป้ายแสดงโรงพยาบาลมีอยู่ 3 แบบ โดยให้คู่บังคับฯ หลักการ ดังต่อไปนี้

แบบที่ 1 ใช้สำหรับติดตั้งหน้าโรงพยาบาล (น.7.1 – น.7.2)

- 1) ติดตั้งตรงเขตโรงพยาบาลซึ่งอยู่คิดกับทางหลวง
- 2) โดยทั่วไป ให้ใช้ป้าย น.7.1 (จะต้องป้ายชื่อโรงพยาบาลประกอบ)
- 3) ให้ใช้ป้าย น.7.2 (มีป้ายชื่อโรงพยาบาลประกอบ) เมื่อมีโรงพยาบาลหลายแห่งในบริเวณใกล้เคียงกัน

แบบที่ 2 ใช้สำหรับติดตั้งบริเวณทางแยก (น.7.3 – น.7.4)

- 1) ติดที่ปริมาณุท่วงแยกที่สามารถเลี้ยวซ้ายหรือขวาไปยังโรงพยาบาล ซึ่งอยู่ไม่เกิน 5 กม. จากทางแยก
- 2) การติดตั้ง ให้ติดตั้งก่อนถึงทางแยกประมาณ 60 ม.
- 3) ถ้าทางแยกไปโรงพยาบาลนั้น มีการเลี้ยวหรือมีการเปลี่ยนทิศทางที่สับสน ให้ติดตั้งป้ายเพิ่มทุกจุดที่จำเป็นต่อการนำทางไปจนถึงโรงพยาบาล
- 4) การเลือกป้าย น.7.3 หรือ น.7.4 ให้พิจารณาตามความเหมาะสม
- 5) ไม่ต้องติดตั้งป้าย น.7.3 หรือ น.7.4 ในกรณีดังต่อไปนี้
 - ก) ถ้าทางแยกนั้นมีการติดตั้งป้ายบนอกจุดหมายปลายทางอยู่แล้ว (ให้ติดตั้งแบบที่ 3 แทน)
 - ข) ถ้าโรงพยาบาลนั้นๆ ไม่รับผู้ป่วยบาดเจ็บฉุกเฉิน
 - ค) ถ้ามีโรงพยาบาลที่ใหญ่กว่าโรงพยาบาลนั้นในรัศมี 10 กม.

แบบที่ 3 ใช้สำหรับติดตั้งก่อนถึงทางแยก (น.7.5)

- 1) ติดตั้งก่อนถึงบริเวณทางแยกที่มีการติดตั้งป้ายบอกจุดหมายปลายทางอยู่แล้ว
- 2) การติดตั้ง ให้ติดตั้งก่อนถึงป้ายเดือนทางแยกประมาณ 100 ม.
- 3) ไม่ต้องติดตั้งป้ายแบบที่ 3 (น.7.5) ในกรณีดังต่อไปนี้
 - ก) ติดตั้งแบบที่ 2 ไว้ที่ทางแยกแล้ว
 - ข) ถ้าโรงพยาบาลนั้นๆ ไม่รับผู้ป่วยบาดเจ็บฉุกเฉิน
 - ค) ถ้ามีโรงพยาบาลที่ใหญ่กว่าโรงพยาบาลนั้นในรัศมี 10 กม.

ตารางที่ 4-21 มาตรฐานป้ายหลักและป้ายประกอบของป้ายแสดงโรงพยาบาล

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน		หมายเหตุ
		ป้ายหลัก	ป้ายประกอบ	
1,2,3	น.7.1 - 60	60 x 60	-	แบบที่ 1
	น.7.2 - 60	60 x 60	60 x 40	แบบที่ 1
	น.7.3 - 60	60 x 60	50 x 40	แบบที่ 2
	น.7.4 - 60	60 x 60	60 x 40	แบบที่ 2
	น.7.5 - 60	60 x 60	60 x 30 (จำหนึ่ง) 50 x 40 (ด้านสอง)	แบบที่ 3 แบบที่ 3

4.16.6 ป้ายสำหรับคนพิการ

ป้ายสำหรับคนพิการ (น.16) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์เป็นรูปเก้าอี้ล้อเข็น และมีพิเศษ โดยมีรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-22

(น.16)

ป้ายสำหรับคนพิการอย่างเดียวซึ่งล่างป้ายบริการทั่วไป (General Service Signs) สำหรับสถานที่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ เช่น ทางลาดขึ้นลงอาคาร ห้องน้ำสำหรับคนพิการ ที่จอดรถ ฯลฯ คนพิการ เป็นต้น อาจใช้ร่วมกับป้ายเสริมระบุทิศทางพื้นป้ายสีน้ำเงิน (นส.15- นส. 24)

ตารางที่ 4-22 มาตรฐานป้ายสำหรับคนพิการ

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
1,2,3	น.16 - 60	60 x 60

4.17 ป้ายตำแหน่งทางข้าม (Pedestrian Crossing Signs)

ป้ายตำแหน่งทางข้าม (n.6) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอกบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์เป็นรูปคนกำลังเดินข้ามทางอยู่ภายในรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า พื้นสีขาว โดยรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-23

(n.6)

ใช้เพื่อแสดงให้ผู้ขับขี่และคนเดินเท้าทราบถึงตำแหน่งของเส้นข้ามทาง โดยทั่วไปสามารถติดได้บนทางหลวงในเมืองเมื่อมีจำนวนคนเดินข้ามมากกว่า 100 คน/ชม. ในขณะที่การจราจรทุกประเภทไม่น้อยกว่า 450 คัน/ชม.

ให้ติดตั้งป้ายใกล้กับแนวเส้นหยุดบนด้านใกล้กับทางม้าลาย โดยระยะติดตั้งป้ายตามแนวดิ่งและตามแนวห่วงให้เป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 10.2.2 ในบทที่ 1) ในกรณีที่มีเกาะกลางหรืออนุวงเว้า ให้ตั้งที่เกาะหรืออนุวงกลางด้วย

ตารางที่ 4-23 มาตรฐานป้ายแสดงตำแหน่งของทางข้าม

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
1	น.6 - 60	60 x 60
2,3	น.6 - 75	75 x 75

4.18 ป้ายทางเฉพาะจักรยาน

ป้ายทางเฉพาะจักรยาน (n.30) เป็นป้ายที่ติดตั้งบนทางจักรยานที่ได้ออกแบบก่อสร้างไว้สำหรับทางจักรยานโดยเฉพาะ โดยจะมีรูปจักรยาน เช่น เกาะ คันพิน เสา รั้ว รากันอันตราย กำแพง เป็นตัวแยกช่องจักรยานออกจากช่องทางสำหรับรถยนต์ทั่วไป ป้ายทางเฉพาะจักรยานเป็นป้ายที่ประกอบขึ้นจาก ป้ายช่องเดินรถจักรยาน (บ.52) และป้ายเสริมสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีข้อความ “ทางเฉพาะจักรยาน” โดยรายละเอียดขนาดของป้ายแสดงในตารางที่ 4-24

ทางเฉพาะ
จักรยาน

(n.30)

ป้ายทางเฉพาะจักรยานใช้ติดตั้งตรงจุดเริ่มต้นของทางจักรยานหรือจุดที่เชื่อมหรือจุดที่แยกจากทางหลวง การติดตั้งโดยทั่วๆ ไป นี้ต้องตั้งป้ายตามมาตรฐานการติดตั้งข้อ 1.10 ของบทที่ 1

ตารางที่ 4-24 มาตรฐานป้ายทางเฉพาะจักรยาน

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	
		ป้ายช่องเดินรถจักรยาน	ป้ายเสริมสี่เหลี่ยมผืนผ้า
1,2,3	น.29.1 - 60	60	7.5 ก 10 ก

4.19 ป้ายจักรยานและจักรยานยนต์ชิดซ้าย

ป้ายจักรยานและจักรยานยนต์ชิดซ้าย (n.31) เป็นป้ายที่ต้องติดตั้งบนทางหลวงที่ได้ปรับปรุงให้ล�ทางไว้เป็นช่องเฉพาะสำหรับจักรยานและจักรยานยนต์ โดยไม่มีคนวิ่ง เช่น เกาะ คันหิน เสา ร้า รากันอันตราย หรือกำแพง เป็นตัวแยกช่องจักรยานและจักรยานยนต์ออกจากช่องรถยนต์ทั่วไป

ป้ายจักรยานและจักรยานยนต์ชิดซ้ายเป็นป้ายแสดงข้อมูล (Information Sign) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีน้ำเงิน มีด้านขวาเป็นด้านตั้ง มีภาพสัญลักษณ์จักรยานและจักรยานยนต์สีขาวอยู่บนพื้นป้าย มีข้อความสีขาวว่า “ชิดซ้าย KEEP LEFT” อยู่ใต้ภาพสัญลักษณ์ มีขอบป้ายสีขาว โดยรายละเอียดขนาดของป้ายแสดงในตารางที่ 4-25

ป้ายจักรยานชิดซ้าย ใช้ติดตั้งตรงจุดเริ่มต้นของทางจักรยานและหรือจักรยานยนต์ หรือจุดที่เชื่อมหรือจุดที่แยกจากทางหลวงที่ได้ปรับปรุงให้ล�ทางไว้สำหรับรถจักรยานและหรือจักรยานยนต์ การติดตั้งโดยทั่วๆ ไป ให้ติดตั้งตามมาตรฐานการติดตั้งข้อ 1.10 ของบทที่ 1

ตารางที่ 4-25 มาตรฐานป้ายจักรยานชิดซ้าย

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน	ความสูงและชุดของตัวอักษร	
			ไทย	อังกฤษ
1,2,3	n.29.2 - 60	60 : 90	10 ก	5 D

4.20 ป้ายจุดกลับรถ

ป้ายจุดกลับรถ (n.11) เป็นป้ายสีเหลืองเนื้อผ้ามีด้านขวาเป็นด้านตั้ง พื้นป้ายสีน้ำเงิน เครื่องหมายกลับรถสีขาวจะมีคำว่า “จุดกลับรถ” สูง 5 ซม. อยู่ข้างล่าง โดยมีรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-26

ป้ายจุดกลับรถ ใช้ติดตั้งบริเวณทางแยกที่ได้รับอนุญาตให้รถสามารถกลับรถได้ในจังหวะสัญญาณไฟเขียว หรือทางแยกทั่วๆ ไป ที่อนุญาตให้รถสามารถกลับรถได้

ดำเนินการติดตั้งป้าย ให้ติดตั้งตรงบริเวณเก้าอี้กลางที่แบ่งทิศทางการจราจรก่อนถึงทางแยกโดย ห้ามบ่ายห่างจากหัวเก้าอี้กลางไม่เกิน 1.5 เมตร ที่รถต้องหยุด เพื่อรอด้วยไฟสัญญาณไฟและให้ป้ายหันหน้าเข้าหาทิศทางการจราจรในช่องที่ต้องการให้กลับรถได้ ระยะจากขอบป้ายด้านล่างถึงระดับผู้จราจรให้เป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งป้าย (หัวข้อ 1.10.2(2) ของบทที่ 1)

(n.31)

(n.11)

ตารางที่ 4-26 มาตรฐานป้ายจุดกลับรถ

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
1,2	น.11 - 45	45 x 75
3	น.11 - 60	60 x 100

4.21 ป้ายทางตัน

ป้ายทางตัน (น.9) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์เป็นรูปทางเดินรถสีขาวและทางปิดขวางหน้าสีแดง โดยมีรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-27

ใช้แนะนำให้ผู้ขับขี่ทราบว่าทางข้างหน้าเป็นทางตันไม่สามารถเดินรถต่อไปได้ ให้ติดตั้งป้ายก่อนถึงทางเดินรถสิ้นสุดไม่น้อยกว่า 200 ม. และควรใช้ร่วมกับป้ายแนะนำเส้นทาง

(น.9)

ตารางที่ 4-27 มาตรฐานป้ายทางตัน

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
1,2,3	น.9 - 90	90 x 90

4.22 ป้ายเริ่มต้นทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ) และป้ายสิ้นสุดทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ)

ป้ายเริ่มต้นทางด่วน (น.12) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านยาวเป็นด้านตั้ง พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายและสัญลักษณ์เป็นรูปทางด่วนสีขาว ส่วนป้ายสิ้นสุดทางด่วน (น.13) มีเส้นสีแดงขีดแยกจากมุมขวาด้านนอก มุ่งชี้ยังด้านล่างเพิ่มเติมจากป้ายเริ่มต้นทางด่วน น.12 โดยมีรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-28

(น.12)

ป้ายเริ่มต้นทางด่วน (น.12) ใช้เพื่อแสดงจุดเริ่มต้นของทางด่วนหรือทางหลวงพิเศษ และป้ายสิ้นสุดทางด่วน (น.13) ใช้เพื่อแสดงจุดสิ้นสุดทางด่วนหรือทางหลวงพิเศษ

ให้ติดตั้งป้ายเริ่มต้นทางด่วนข้างทางที่จุดเริ่มต้นทางด่วน และติดตั้งป้ายสิ้นสุดทางด่วนข้างทางที่จุดสิ้นสุดทางด่วน ในตำแหน่งที่ผู้ขับขี่สามารถสังเกตเห็นได้ในระยะไกล

(น.13)

ตารางที่ 4-28 มาตรฐานป้ายเริ่มต้นทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ) และป้ายสิ้นสุดทางด่วน (ทางหลวงพิเศษ)

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
1	น.12 - 60	60 x 90
2,3	น.12 - 75	75 x 112
1	น.13 - 60	60 x 90
2,3	น.13 - 75	75 x 112

4.23 ป้ายช่องเดินรถมวลชน

ป้ายช่องเดินรถมวลชน (น. 18) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์เป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนโดยมีมุมแหลมเป็นอยู่แนวตั้งบรรจุข้อความช่องเดินรถมวลชนสีขาวใต้รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน โดยมีรายละเอียดของป้ายในตารางที่ 4-29

(น.18)

ให้ติดตั้งป้าย(น.18) เพื่อกำกับช่องจราจรที่จะกำหนดให้เป็นช่องเดินรถมวลชน และคระบุตัวเลขบนป้ายเพื่อแจ้งให้ผู้ใช้รถใช้ถนนทราบถึงจำนวนผู้โดยสารขั้นต่ำที่รถจะสามารถใช้ช่องเดินรถมวลชนได้

ตารางที่ 4-29 มาตรฐานป้ายช่องเดินรถมวลชน

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
1,2,3	น.18 - 60	๖๐ x ๗๐

4.24 ป้ายเริ่มช่องเดินรถประจำทาง ป้ายช่องเดินรถประจำทาง และป้ายสิ้นสุดช่องเดินรถประจำทาง

ป้ายแนะนำทั้งสาม (น.14 – น.15) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์เป็นรูปประจำทางสีขาว แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

(น.14)

ป้ายเริ่มช่องเดินรถประจำทาง (น.14) มีเส้นประสีเหลือง 3 ขีดทางด้านขวาของรูปประจำทาง และบรรจุข้อความสีขาว “เริ่มฯฯทาง” หรือ “รถประจำทาง” ใต้รูปประจำทาง

(น.15)

ป้ายช่องเดินรถประจำทาง (น.15) มีเส้นประสีเหลือง 4 ขีดจากด้านบนลงด้านล่างทางด้านขวาของรูปประจำทาง และบรรจุข้อความสีขาว “ช่องทางเดินรถประจำทาง” ใต้รูปประจำทาง

ป้ายสิ้นสุดช่องทางเดินรถประจำทาง (น.17) ไม่มีเส้นประสีเหลือง บรรจุข้อความสีขาว “สิ้นสุดช่องทางเดินรถประจำทาง” ใต้รูปประจำทาง

(น.17)

ป้ายแนะนำทั้งสามนี้ใช้ติดตั้งร่วมกับป้ายบังคับช่องเดินรถประจำทาง (บ. 49) เพื่อแจ้งให้ผู้ขับขี่ทราบว่ามีการจัดช่องจราจรไว้เฉพาะสำหรับรถประจำทาง ไม่อนุญาตให้รถภายนอกเข้าไปร่วมใช้ช่องจราจรดังกล่าว

รายละเอียดการใช้งานได้อธิบายไว้ในหัวข้อ 2.4.3.13 (ป้ายช่องเดินรถประจำทาง บ.49)

ตารางที่ 4-30 มาตรฐานป้ายเริ่มช่องเดินรถประจำทาง ป้ายช่องเดินรถประจำทาง และป้ายสิ้นสุดช่องเดินรถประจำทาง

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
1,2,3	น.14 - 90	90 x 55
	น.15 - 90	90 x 55
	น.17 - 90	90 x 55

4.25 ป้ายเดินรถทางเดียว

ป้ายเดินรถทางเดียว (น. 8) มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นป้ายสีน้ำเงิน เส้นขอบป้ายสีขาว บรรจุสัญลักษณ์เป็นรูปลูกศรสีขาวในแนวนอน ชี้ไปทางซ้ายหรือทางขวา และบรรจุข้อความเดินรถทางเดียวสีดำ โดยมีรายละเอียดของป้ายในตารางที่

(น.8)

4-31

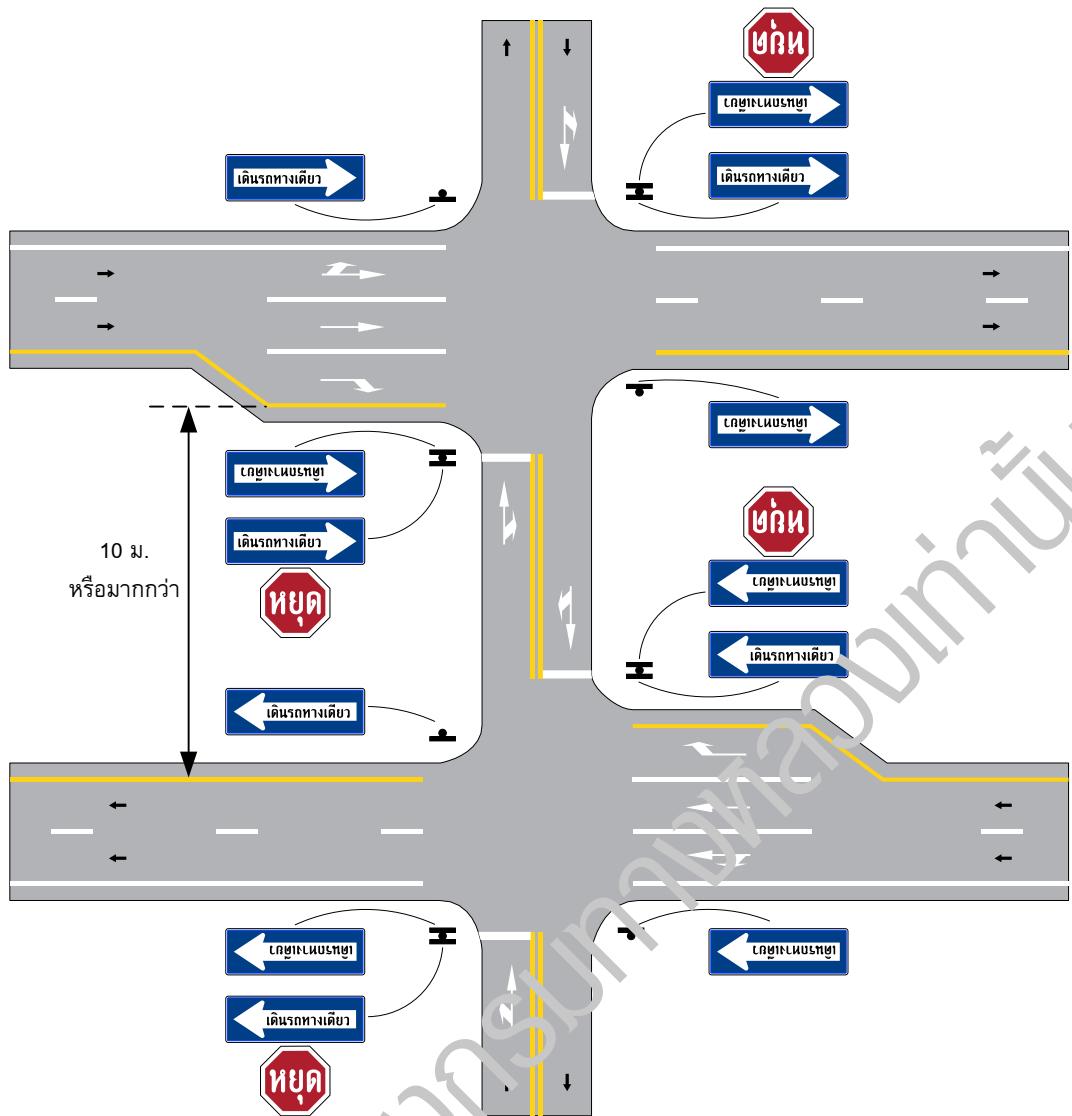
ตารางที่ 4-31 ป้ายเดินรถทางเดียว

กลุ่มที่	รหัส	สัดส่วน
1,2,3	น.14 - 120	120 x 40

ใช้เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่ทราบว่าทาง哪方 นำเงินถนนที่เดินรถทางเดียว (ด้านซ้ายหรือด้านขวา) ตามทิศทางการซื้อของลูกศร (ซ้ายหรือขวา) โดยให้กิจจังจาย ขนาดกับถนนที่เดินรถทางเดียว ในกรณีเป็นทางแยกที่มีสัญญาณไฟจราจร สามารถติดตั้งที่เสาไฟสัญญาณจราจร ตันที่เหมาะสมในการมองเห็นได้

อาจใช้ป้ายเดินรถทางเดียว (น. ๓) ร่วมกับป้ายบังคับรถเดินทางเดียวไปทางซ้าย (บ.38) หรือป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา (บ.39) ในกรณีที่เป็นทางสามแยกที่เกิดจากถนนมาบรรจบกับทางที่จัดให้รถเดินทางเดียว โดยรายละเอียดได้อธิบายไว้ดังข้อ 2.4.3.2 – 2.4.3.3

นอกจากนี้สามารถใช้ติดตั้งเพื่อแนะนำทิศทางการจราจรสำหรับทางคู่ที่มีเกาะกลางระหว่างทางคู่ทั้งสองตั้งแต่ 10 ม. ขึ้นไป ซึ่งอาจเกิดจากการมีทางโถตัดผ่านทางคู่ทั้งสอง ตัวอย่างการติดตั้งได้แสดงไว้ในรูปที่ 4-13 ให้ติดตั้งบ้ำาหบูด (บ.1) ที่มุ่ทางแยกด้านไกลั่งซ้าย (บนทางโถ) ติดตั้งป้ายเดินรถทางเดียว (น.8) ที่มุ่ทางแยกด้านไกลั่งซ.๒ และที่มุ่ทางแยกด้านไกลั่งสองฝั่ง (ซ้ายและขวา) เพื่อให้ผู้ขับขี่ที่เข้าสู่แต่ละทางแยกสามารถมองเห็นทิศทางการเดินรถที่ถูกต้อง

รูปที่ 4-13 ตัวอย่างการติดตั้งป้ายจราจรทางเดียว น.8 บริเวณทางคู่ที่มี闊กลางกว้าง 10 ม. (หรือมากกว่า)

บทที่ 5

ป้ายจราจรมาตรฐานสูง

ป้ายจราจรมาตรฐานสูง เป็นป้ายแนะนำที่มีมาตรฐานการออกแบบสูง ใช้ติดตั้งบนทางหลวงที่ต้องการให้互通ยานต์ต่างๆ สามารถเคลื่อนที่ได้อย่างต่อเนื่อง ผู้ขับขี่สามารถอ่านป้ายและปฏิบัติตามได้อย่างปลอดภัยขณะเดินทาง ด้วยความเร็วสูง การใช้ป้ายจราจรมาตรฐานปกติในกรณีดังกล่าวอาจไม่สามารถสื่อสารความหมายหรือแนะนำทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือปลอดภัย

5.1 ประเภทของทางหลวงที่ติดตั้งป้ายจราจรมาตรฐานสูง

การติดตั้งป้ายมาตรฐานสูงต้องใช้บประมาณเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการติดตั้งจึงควรคิดถึงประโยชน์ใช้สอย ความจำเป็น และความปลอดภัยเป็นหลัก โดยปกติป้ายมาตรฐานสูงใช้สำหรับติดตั้งบนทางหลวงพิเศษ อย่างไรก็ตาม การนำคุณสมบัติของป้ายมาตรฐานสูงมาประยุกต์ใช้กับทางหลวงประเภทอื่นก็สามารถทำได้เช่นกัน โดยประเภททางหลวงที่เหมาะสมในการติดตั้งป้ายมาตรฐานสูงมีดังนี้

- 1) ทางหลวงพิเศษ
- 2) ทางแยกต่างระดับ
- 3) ทางหลวงแผ่นดิน ซึ่งมีรูปแบบและรั้วปูน สำคัญที่ต้องการให้การจราจรบนทางสายหลักนั้นเคลื่อนที่ ด้วยความเร็วสูง โดยมีรูปแบบที่สื่อการฯ ควบคุมทางเข้า-ออก
- 4) ทางหลวงแผ่นดินอื่นๆ ที่ไม่屬於 บดีเพียงพอในการติดตั้งป้ายมาตรฐานสูงประเภทแขวนสูง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักงานที่ในการติดตั้งป้ายแขวนสูง ตามข้อ 5.2

5.2 หลักเกณฑ์การติดตั้ง ป้ายจราจรมาตรฐานสูงประเภทแขวนสูง

เนื่องจากการติดตั้งป้ายจราจรมาตรฐานสูงประเภทแขวนสูง โดยปกติจะใช้กับทางหลวงพิเศษ อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก การติดตั้งป้ายจราจรมาตรฐานสูงประเภทแขวนสูงที่สามารถเคลื่อนตัวด้วยความเร็วสูง ป้ายจราจรมาตรฐานสูงจะต้องแขวนสูงจึงมีบทบาทสำคัญสำหรับระบบการติดตั้งป้ายจราจรบนทางหลวงแผ่นดินทั่วไป ทั้งนี้ การเลือกใช้ รายการที่ดังจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การติดตั้งป้ายจราจรแขวนสูง

ป้ายจราจรมาตรฐานสูงประเภทแขวนสูงที่สามารถนำมาใช้กับทางหลวงแผ่นดินทั่วไป โดยปกติจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ป้ายจราจรแขวนสูงแบบแขวนยื่น (Overhang Sign) และป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผู้จราจร (Overhead Sign) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการใช้งานในแต่ละประเภทของทางหลวง หรือสภาพของทางแยก

1) ป้ายจราจรแขวนสูงแบบแขวนยื่น (Overhang Sign)

ป้ายจราจรแขวนสูงแบบแขวนยื่น จะติดตั้งที่บริเวณทางหลวงขนาด 2 ช่องจราจรหรือมากกว่า และที่บริเวณทางแยกที่มีการขยายปรับปรุงทางแยกแล้ว รวมทั้งมีองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ก) ทางหลวงที่ติดตั้งมีปริมาณการจราจรมากกว่า 4,000 คันต่อวัน
- ข) สภาพข้างทางไม่มีอื่นวางอยู่ต่อการติดตั้งป้ายข้างทาง เช่น ถนนที่มีไฟล์ทางแคบ การติดตั้งอาจล้ำเข้าไปในอาคาร มีป้ายร้านค้าหรือป้ายโฆษณามาก อาจทำให้สับสน
- ค) ทางหลวงที่มีการควบคุม จุดเข้า-ออก

2) ป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร (Overhead Sign)

ป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร ใช้ติดตั้งที่บริเวณทางหลวงขนาด 4 ช่องจราจรหรือมากกว่า และในบริเวณที่มีความสับสนในการเข้าซองทางให้ถูกต้อง ซึ่งอาจเป็นป้ายเตือนล่วงหน้า ป้ายบอกทิศทางหรือป้ายบอกซองทาง รวมทั้งมีองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ก) มีปริมาณการจราจรมากกว่า 8,000 คัน/วัน
- ข) เป็นทางแยกต่างระดับ
- ค) สภาพข้างทางไม่มีอื่นวางอยู่ต่อการติดตั้งป้ายข้างทาง เช่น ถนนที่มีไฟล์ทางแคบ การติดตั้งอาจล้ำเข้าไปในอาคาร มีป้ายร้านค้าหรือป้ายโฆษณา多く อาจทำให้สับสน
- ง) ทางหลวงที่มีการควบคุม จุดเข้า-ออก

5.3 สีของป้ายจราจรมารฐานสูง (Color of Sign)

การใช้สีบนป้ายจราจรมารฐานสูง ให้ใช้พื้นป้ายสีเขียว สัญลักษณ์ ตัวอักษร เครื่องหมาย และตัวเลขสีขาว ยกเว้น ป้ายที่เป็นป้ายแนะนำเส้นทางเข้าสู่ทางหลวงสัมปทาน ป้ายที่ติดตั้งบนทางหลวงสัมปทาน ให้ใช้พื้นป้ายสีน้ำเงิน สัญลักษณ์ ตัวอักษร เครื่องหมาย และตัวเลขสีขาว awan สวนสัญลักษณ์ป้ายหมายเลขอทางหลวงให้เป็นไปตามประเภทของทางหลวงนั้น

5.4 ตัวอักษรและตัวเลข

ตัวอักษรและตัวเลขที่ใช้บนป้ายมารฐานสูง จะต้องมีขนาดใหญ่กว่าป้ายแนะนำทำทั่วไป เนื่องจากทางหลวงที่มีคุณสมบัตในการติดตั้งเป็นจำนวนมากสูงได้ออกแบบให้สามารถรับการจราจรที่หลากหลายต่อเนื่องด้วยความเร็วสูง โดยขนาดของตัวอักษรและตัวเลขสามารถดูได้จากตารางที่ 5-1 โดยการใช้ชนิดของตัวพิมพ์สำหรับตัวอักษรภาษาอังกฤษเป็น ค่าที่

- 1) จุดหมายปลายทาง และ ชื่อย่อ
 - 1.1) ตัวนำ เป็นตัวพิมพ์ใหญ่ ขนาดเป็น 4/3 เท่าของตัวตาม
 - 1.2) ตัวตาม เป็นตัวพิมพ์เล็ก
 - 2) ข้อความ หรือ คำสั่ง
 - 2.1) ตัวนำและตัวตาม เป็นตัวพิมพ์ใหญ่
- สำหรับการลดขนาดของตัวอักษรและตัวเลข ให้ใช้ในกรณีจำเป็นเท่านั้น และให้เป็นไปตามสัดส่วนของป้าย และขนาดของข้อความ ซึ่งได้กำหนดไว้ในแบบมาตรฐานตัวอักษร ตัวเลข และป้ายจราจร กรมทางหลวง ปี 2554

ในกรณีที่เป็นป้ายแนะนำล่วงหน้าชนิดแผนที่ สามารถปรับลดได้ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ไม่ควรมีขนาดเล็กกว่า 20 เซนติเมตร สำหรับป้ายข้างทาง และไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร สำหรับป้ายข่วนสูงชนิดครื่อมผิวจราจร

ตารางที่ 5-1 ขนาดตัวอักษรและตัวเลขสำหรับป้ายมาตรฐานสูง

ชนิดป้าย	ภาษาไทยและตัวเลข (ซม.)		ภาษาอังกฤษ (ซม.)		
	ปกติ	กรณีจำเป็น	ปกติ(ตัวตาม)	กรณีจำเป็น	ตัวนำ
Overhang	30	ไม่น้อยกว่า 25	15	ไม่น้อยกว่า 12.5	4/3 ของตัวนำ
Overhead	50	ไม่น้อยกว่า 40	25	ไม่น้อยกว่า 20	

5.5 เครื่องหมายลูกศร

เครื่องหมายลูกศรบนป้ายข่วนสูง จะต้องอยู่ส่วนล่างของป้าย อาจชี้ขึ้นหรือชี้ลง ก็ได้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การใช้งาน เมื่อต้องการระบุถึงช่องจราจรที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางแห่งหนึ่งแห่งเดียว ใช้เครื่องหมายลูกศรลงตรงกลางช่องจราจนั้นๆ แต่ถ้าระบุถึงทางออก ให้ใช้ลูกศรชี้ขึ้นทำมุ่งไปทางที่ซ่อน ระหว่างนั้นจะแยกออกไป

เครื่องหมายลูกศรที่ชี้ขึ้นหรือชี้ไปข้างๆ จะต้องมีส่วนกว้างสุดของลูกศรเท่ากับความสูงของตัวอักษรที่ใหญ่ที่สุด ส่วนเครื่องหมายลูกศรที่ชี้ลง ให้มีส่วนกว้างของลูกศรเท่ากับ 1/3 ของความสูงของตัวอักษรที่ใหญ่ที่สุด

5.6 การใช้ชื่อจุดหมายปลายทาง

ชื่อจุดหมายปลายทางที่ปรากฏบนป้ายมาตรฐานสูง มีความสำคัญมากที่จะให้ผู้ขับรถเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางได้ถูกต้อง ชื่อที่ใช้ต้องเป็นชื่อที่คงจะนิยม เช่น จังหวัดใหญ่ ชุมทางการขนส่ง หรือปลายทางของทางหลวง เพราะว่าผู้เดินทางส่วนมากจะติดตามไปยังจุดหมายปลายทางเหล่านี้ หรือถึงแม้ว่าจะไม่ต้องการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางตามที่ปรากฏ เช่น ก็ยังสามารถใช้ชื่อเหล่านี้ในการอ้างอิงไปยังจุดหมายปลายทางที่ต้องการจะไปได้

สำหรับจุดหมายที่ทางที่แยกออกจากทางหลวงพิเศษในเมือง ควรพิจารณาใช้ชื่อถนนที่ตัดกับทางหลวงพิเศษนั้นเป็นสำคัญ นอกจากทางแยกต่างระดับที่มีทางออกหลายแห่ง หรือในกรณีที่ทางแยกออกไปนั้นมุ่งไปสู่สถานที่ทุกคนรู้จักกันดี แล้วมีความต้องการเดินทางไปสถานที่นั้นมาก แต่อย่างไรก็ตามชื่อจุดหมายปลายทางจะต้องเป็นชื่อเดียวกันในป้าย เมื่อรับถึงทางออกเดียวกัน จนกว่าจะออกจากทางออกนั้นไปแล้ว

ชื่อจุดหมายปลายทางบนแต่ละป้ายจะต้องมีไม่เกิน 2 ชื่อ ยกเว้นในกรณีที่ติดตั้งหลายป้าย ณ ตำแหน่งเดียวกัน อนุญาตให้มีได้ 1 ชื่อในแต่ละป้าย และติดได้สูงสุดไม่เกิน 3 ป้าย

5.7 ป้ายจราจรมาตรฐานสูงชุดทางแยก

ป้ายจราจรมาตรฐานสูงชุดทางแยก เป็นป้ายแนะนำที่ติดตั้งเพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่สามารถเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางโดยผ่านทางแยกได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ชุดป้ายสามารถแบ่งตามการใช้งานได้เป็น 3 ประเภท คือ ป้ายแนะนำทางออกล่างหน้า ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจร และ ป้ายแนะนำชี้ทางออก

5.8 ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้า (Advance Guide Signs)

ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้า เป็นป้ายที่จะให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้ทางเมื่อเข้าใกล้ทางออก หรือทางร่วมทางแยก เพื่อให้ผู้ขับขี่เตรียมพร้อมที่จะเปลี่ยนช่องจราจรสำหรับเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่จะแยกออกจากถนนส่วนราชการ หลัก โดยมีรูปแบบต่างๆ ตามประเภทการใช้งาน ดังนี้

5.8.1 ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางแยกต่างระดับ

รายละเอียดของป้ายจะระบุสัญลักษณ์หมายเลขอทางหลวง ชื่อถนน จุดหมายปลายทาง หรือชื่อทางแยก และระยะทางจากตำแหน่งของป้ายจนถึงทางออก

การติดตั้ง โดยทั่วไปให้ติดตั้งที่ระยะ 2 กม. ก่อนถึงทางออกที่จะนำไปจุดหมายปลายทาง อย่างไรก็ตาม ตำแหน่งป้ายอาจปรับเปลี่ยนได้หากมีวัตถุหรือโครงสร้างบดบังป้าย เช่น สะพาน สะพานลอยคนข้าม หรือทางโค้ง โดยให้ปรับตำแหน่งการติดตั้งมาด้านหน้าจุดดังกล่าว แต่ไม่ควรเปลี่ยนแปลงเกิน 500 ม.

ในกรณีที่มีทางแยกหรือทางเชื่อมอื่นๆ ที่อาจก่อให้เกิดความสับสนอยู่ระหว่างทางแยก หรือทางหลวง ที่การจราจรใช้ความเร็วสูง เช่น ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง หรือทางหลวงที่มี“ ” ควรติดตั้งในทิศทางเดียวตั้งแต่ 3 ช่องจราจรขึ้นไป อาจเพิ่มป้ายที่ระยะทาง 1 กม. อีกชุดหนึ่ง โดยอาจติดตั้งเป็นขาเดียวทางหรือป้ายแขวนสูง ทั้งนี้ขึ้นอยู่ กับความจำเป็น สำหรับการติดตั้งแบบป้ายข้างทาง อาจไม่จำเป็นต้องมีเวลาลาก แต่หมายเลขอทางหลวงในแผ่นป้าย

5.8.2 ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางหลวงที่มีทางข้าง

■ ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางเข้าทางหลัก

รายละเอียดในแผ่นป้ายจะมีข้อความ “ ” และระยะทาง จากตำแหน่งที่ติดตั้งป้ายถึงทางเข้า และใช้วงกับป้ายชี้ทางเข้าสำหรับทางข้าง

การติดตั้ง ให้ติดตั้งที่ระยะ 1 กม. ก่อนถึงทางเข้าทางหลัก โดยอาจ ติดตั้งเป็นป้ายข้างทางหรือป้ายแขวนสูง

■ ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางออกทางข้าง

ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางออกทางข้าง แบ่ง ออกเป็น 2 ลักษณะ บนจะระบุข้อความ “ ” และระยะทางจาก ตำแหน่งที่ติดตั้งป้ายจนถึงทางออก ในส่วนล่างจะระบุสถานที่ 1- 2 ข้อความ ที่เป็น ที่รู้จัก สำหรับใช้เป็นทางออกนี้ ในกรณีจำเป็นอาจเพิ่มได้อีก แต่ไม่ควรมีมากกว่า 3 ข้อความ ซึ่งที่ใช้ต้องเป็นชื่อที่คนทั่วไปรู้จัก ไม่ใช่ชื่อที่ใช้กันเฉพาะท้องถิ่น และให้ เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ โรงพยาบาลที่มีห้องฉุกเฉิน สถานที่ราชการ กิจการของเอกชนที่เปิดใช้สำหรับบุคคลทั่วไป

ถ้าการไปสู่จุดหมายปลายทางได้จำเป็นต้องออกทางข้างก่อน จึงจะสามารถแยกไปยังจุดหมายนั้นได้ ให้ พิจารณาใช้ชื่อจุดหมายนั้นบนป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางออกทางข้าง โดยชื่อแรกจะเป็นจุดหมายที่จะ ถึงจุดแยกก่อน โดยให้ระบุทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าสำหรับทางออกทางขานานจะใช้ร่วมกับป้ายชี้ทางออกสำหรับทางหลวงที่มีทางขานาน (ดังจะได้กล่าวในหัวข้อ 5.10.3) โดยชื่อที่ใช้บนป้ายทั้งสองนี้จะต้องเป็นชื่อเดียวกันทุกประการ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เดินทางว่าได้เลือกทางออกที่ถูกต้อง

การติดตั้ง ให้ติดตั้งที่ระยะ 1 กม. ก่อนถึงทางออกจากทางหลวง กรณีทางสายหลักมีซองจราจรตั้งแต่ 3 ซองจราจรขึ้นไป การจราจรใช้ความเร็วสูง และการเปลี่ยนแปลงซองจราจการทำได้ลำบาก อาจปรับเปลี่ยนเป็นป้ายขานสูงแบบคร่อมผิวจราจร

5.8.3 ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าชนิดแผนที่

ป้ายแนะนำทางออกล่วงหน้าชนิดแผนที่ (n.1) เป็นป้ายจราจรที่ใช้สัญลักษณ์ของแบบจำลองทางเรขาคณิตของทางแยกและจุดหมายปลายทางต่างๆ ตามทิศทางนั้นๆ จะใช้ในกรณีที่ข้อความที่จะระบุในป้ายมีมาก ทำให้ไม่สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน หรือรูปแบบทางเรขาคณิตของทางแยกมีความซับซ้อนซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสน

(n.1)

ส่วนบนของป้ายจะระบุระยะทางจากตำแหน่งของป้ายจนถึงทางฯ รวมทั้งข้อความ “ทางแยกข้างหน้า” ในกรณีที่เป็นทางแยกต่างระดับให้ใช้ข้อความ “ทางแยกต่างระดับข้างหน้า” ตามด้วยระยะทางจากตำแหน่งของป้ายจนถึงทางออกแรกของทางแยกต่างระดับ ยกเว้น เป็นทางแยกที่มี出口เฉพาะซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป ให้ใช้ชื่อเฉพาะของทางแยกนั้นแทน

การติดตั้ง ให้ติดตั้งป้ายที่ระยะทาง 1 กม. ก่อนถึงทางแยกหลัก หากมีความจำเป็นต้องเลื่อนตำแหน่งการติดตั้ง ไม่ควรเปลี่ยนแปลงเกิน 250 ม.

การติดตั้ง สามารถติดตั้งได้ทั้งแบบป้ายขานสูง หรือป้ายข้างทาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการใช้งาน โดยให้ใช้เป็นป้ายขานสูงชนิดคร่อมผิวจราจรเมื่อ ติดตั้งกับทางแยกต่างระดับ และให้ใช้เป็นป้ายข้างทางเมื่อติดตั้งกับทางแยกทั่วไปยกเว้นกรณีที่ไม่สามารถติดตั้ง เป็น ไวยข้างทางได้ ให้พิจารณาติดตั้งเป็นป้ายขานสูงชนิดคร่อมผิวจราจร

5.9 ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจร

ป้ายนี้แนะนำการเข้าช่องจราจรก่อนถึงทางออกหรือทางแยกหลัก เพื่อแนะนำให้ผู้ขับขี่เข้าสู่ช่องจราจรได้อย่างถูกต้อง และมีระยะที่เพียงพอในการเปลี่ยนช่องจราจร ระยะติดตั้งขึ้นอยู่กับจำนวนช่องจราจรที่จะต้องทำการเบี่ยง โดยทั่วไปติดตั้งที่ระยะ 400-800 ม. ก่อนถึงทางออกหรือทางแยกหลัก ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจร มี 2 รูปแบบ ดังนี้

5.9.1 ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรสำหรับทางแยกต่างระดับ

ป้ายนี้สามารถใช้ได้กับทางแยกต่างระดับและทางแยกทั่วไป ข้อความในป้ายจะระบุสัญลักษณ์หมายเลขอทางหลวง ชื่อทางหลวง ชื่อถนน จุดหมายปลายทาง หรือชื่อทางแยก ทั้งนี้จะต้องเป็นชื่อเดียวกันกับชื่อที่ระบุในป้ายแนะนำล่วงหน้าชนิดครบครื่องผิวจราจรเท่านั้น

ในกรณีที่มีการติดตั้งป้ายแนะนำล่วงหน้าชนิดบอกระยะทางที่ระยะ 1 กม. แล้ว ให้ติดตั้งป้ายนี้เป็นป้ายข้างทางที่ระยะ 750 กม.

5.9.2 ป้ายแนะนำการใช้ช่องจราจรสำหรับทางหลวงที่มีทางข่าน

เป็นป้ายที่ใช้แนะนำให้ผู้ขับขี่เตรียมพร้อมที่จะเข้าหรือออกทางข่าน โดยใช้ร่วมกับป้ายติดตั้งก่อนเข้า-ออกทางข่าน มีข้อความ “เข้าทางหลัก” หรือ “ออกทางข่าน” พร้อมด้วยข้อความให้ “ซิดซ้าย” หรือ “ซิดขวา” แล้วแต่กรณี

การติดตั้ง ให้ติดตั้งที่ระยะ 500 ม. ห่างจากจุดเริ่มพยายามของทางเข้าหรือออก และให้ติดตั้งชิดด้านตรงกันข้ามกับข้อความในป้าย เช่น ติดตั้งด้านขวาทางเมื่อข้อความให้ “ซิดซ้าย”

5.10 ป้ายแนะนำชี้ทางออก

เป็นป้ายบอกจุดหมายปลายทางที่ติดตั้งบริเวณจุดเริ่มพยายามของช่องทางออก หรือทางแยก อาจเป็นป้ายเดียว ข่วนสูงแบบแขวนยื่น หรือเป็นป้ายชุดกรณีเป็นป้ายแขวนสูงชนิดคร่อมผิวจราจร โดยบาร์นี้ 3 รูปแบบ ดังนี้

5.10.1 ป้ายแนะนำชี้ทางออกสำหรับทางแยกต่างระดับและทางเข้าทั่วไป (กรณีเป็นป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผิวจราจร)

เป็นป้ายชุดที่ติดตั้งบริเวณจุดเริ่มพยายามของช่องทางออก หรือทางแยก ประกอบด้วย

- ป้ายชี้ช่องจราจร

ป้ายชี้ช่องจราจร เป็นป้ายแขวนสูงชนิดคร่อมผิวจราจรเพื่อบอกช่องจราจรที่สามารถเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางต่างๆ โดยใช้ลูกศรชี้ช่องจราจรเป็นลูกศรชี้ลง และถึง การชี้ช่องจราจรที่จะไปยังจุดหมายปลายทางนั้นๆ โดยลูกศรจะระบุอยู่กึ่งกลางของช่องจราจรและให้ชัดเจนว่าลูกศรเท่ากับจำนวนช่องจราจร

- ป้ายชี้ทิศทาง

นำไปใช้ทิศทาง เป็นป้ายแขวนสูงชนิดคร่อมผิวจราจรเพื่อบอกทิศทางที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางต่างๆ โดยลูกศรที่ทิศทางเป็นลูกศรชี้ขึ้น แสดงทิศทางของจุดหมายปลายทางนั้นๆ ให้ชัดเจน ไม่ใช้ช่องจราจรที่ไปยังจุดหมายปลายทางนั้นจะมีมากกว่า 1 ช่องจราจร โดยลูกศรที่ทิศทางมีอยู่ 2 ลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะทางเรขาคณิต และความเร็วในการออกแบบ

แบบชี้ເວີຍ

แบบชี้จาก

ลูกศรชี้ลง ใช้เมื่อการแยกออกจากทางตรงด้วยรัศมีคงน้อยกว่า 40 ม. หรือความเร็วในโค้งน้อยกว่า 30 กม./ ชม.

หมายเหตุ ทำແໜ່ງການຕິດຕັ້ງທີ່ແນະນຳນີ້ເປັນທີ່ແໜ່ງການຕິດຕັ້ງໃນກາງຕຽບໃນກຣອືກົກຳແໜ່ງຂອງບໍ່ຢູ່ໃນໂຄງຮາບ ອີ່ມີສິ່ງກົດຂວາງ ອັນມີຜລໃຫ້ນມອງຂອງການມອງເຫັນເປັນຢືນໄປ ທຳໃຫ້ຜູ້ຕົວສັນ ໄທເລື່ອນທີ່ແໜ່ງການຕິດຕັ້ງໄປຢັງຈຸດທີ່ເໝາະສົມ

5.10.2 ป้ายแนะนำชื่อทางออกสำหรับทางแยกต่างระดับและทางเข้า-ออก (กรณีเป็นป้ายแขวนสูงแบบแขวนยึด)

เป็นป้ายเดี่ยวที่ติดตั้งบริเวณจุดเริ่มพายของช่องทางอย่างหรือทางแยก รูปแบบป้ายเป็นแบบบอกทิศทางของจุดหมายปลายทาง ก้าวแรกๆ ลำดับจุดหมายปลายทาง ให้จุดหมายปลายทางทิศตรงไปอยู่บนสุด ตามด้วยด้านซ้าย และด้านขวา ตามลำดับ และเครื่องหมายลูกศรที่ชี้ทิศทางตรงไปให้ยุติธรรมของป้าย ลูกศรที่ชี้ทิศทางไปทางด้านซ้ายให้อยู่ทางด้านซ้ายของป้าย ลักษณะที่ชี้ทิศทางด้านขวาให้อยู่ทางด้านขวาของป้าย ยกเว้น เมื่อป้ายที่มีลูกศรชี้ตรงไปตัดตัวกับป้ายที่มีลูกศรที่ชี้ไปทางขวา ให้เครื่องหมายลูกศรชี้ตรงไปอยู่ทางด้านซ้ายของป้าย

5.10.3 ป้ายที่ทางสำหรับทางหลวงที่มีทางขาน

ส่วนบนของป้ายมีข้อความว่า “ทางออก” และมีหมายเลขทางออก (ในการนี้มีการใช้หมายเลขทางออก) ในส่วนล่างจะระบุถึงจุดหมายปลายทางซึ่งจะต้องเป็นชื่อเดียวกันกับชื่อที่ใช้บนป้ายแนะนำล่วงหน้าที่ใช้ร่วมกัน

การติดตั้ง ในการนี้ที่สามารถเห็นทางออกได้ชัดเจนหรือเป็นทางแยกต่างระดับ ให้ติดตั้งป้ายนี้เป็นป้ายข้างทางที่จุดแยก (Gore area) แทนที่จะติดป้ายชี้ทางออกปกติ เพื่อให้สามารถบอกรายละเอียดของจุดหมายปลายทางต่างๆได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

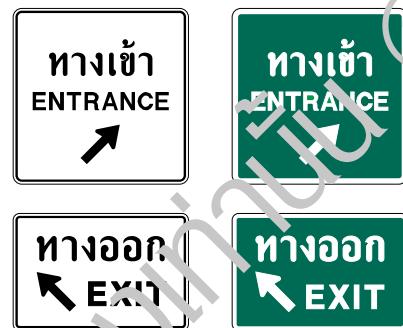
เมื่อติดตั้งกับทางออกทางข南น ให้ติดตั้งที่จุดผ่ายของช่องทางออกหรือที่ระยะ 150-200 ม. ก่อนถึงทางออก และใช้ร่วมกับป้ายชี้ทางออกซึ่งติดตั้งที่จุดแยก (Gore area)

กรณีทางสายหลักมีช่องจราจรตั้งแต่ 3 ช่องจราจรขึ้นไป การจราจรใช้ความเร็วสูง และการเปลี่ยนช่องจราจรทำได้ลำบาก อาจปรับเปลี่ยนไปใช้เป็นป้ายแนวสูงชนิดคร่อมผิวจราจร

5.11 ป้ายแนะนำทางเข้า-ออกทางด่วน (Entrance – Exit Direction Sign)

ป้ายแนะนำทางเข้า – ออกทางด่วน (n.10) เป็นป้ายที่ใช้ยืนยันจุดที่เป็นทางเข้า – ออก ระหว่างทางหลักกับทางขาน หรือทางออกที่นำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องเปลี่ยนทิศทางจากทางหลัก

การติดตั้ง จะติดตั้งที่จุดแยก (Gore Area) เพื่อยืนยันทางเข้า หรือออก และสามารถใช้ร่วมกับป้ายเตือนสิ่งกีดขวางเพื่อความปลอดภัย

(n.10)

5.12 ป้ายหมายเลขทางออก

ป้ายหมายเลขทางออก เป็นป้ายจราจรเสริมประกอบกับ “.” แนะนำชื่อทางออกเพื่อให้ผู้ขับขี่เตรียมพร้อมที่จะออกจากระบบทางหลวง ใจดีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

ป้ายหมายเลขทางออก ใช้ในกรณีที่ทางหลวงมีความต้องคุณการเข้า-ออกอย่างเป็นระบบ เช่น ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) กรุงเทพ-ชลบุรี หรือใช้กับทางหลวงที่มีทางบันน้ำทางใต้ ถนนพหลโยธินช่วงกรุงเทพ – สารบุรี

การติดตั้ง จะติดตั้งข้างกายทางออกที่ด้านบนของป้ายชี้ทางออกหรือป้ายบอกจุดหมายไปทาง โดยใช้หลักกิโลเมตรของทางหลักที่ตำแหน่งของทางออกเป็นหมายเลขอทางออก

5.13 วัสดุ

ป้ายจราจรรวมทั้งส่วนประกอบต้องทำจากวัสดุที่มีคุณภาพและมีประสิทธิผลตามข้อกำหนดวัสดุสำหรับการทำป้ายจราจร

- คุณภาพของวัสดุ

เสา (Mounting Posts) ฐานรับเสา (Base Housings) แผ่นป้าย (Sign Plates) โครงป้าย (Frames and Stiffening) และตัวยึดเกาะต่างๆ (Fixture and Fitting) นอกจากจะระบุรายละเอียดในแบบวัสดุเหล่านี้จะต้องมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานกรมทางหลวง

- การให้แสงสว่าง

ป้ายจราจรที่ให้การสะท้อนแสงจากไฟหน้ารถยนต์ไม่เพียงพอ เช่น ป้ายแขวนสูง ให้ใช้ไฟแสดงสว่างส่องป้ายด้วย การใช้ไฟส่องสว่างข้างหน้าป้ายจะต้องออกแบบให้มีความสว่างสัม่ำเสมอทั้งป้าย ทั้งนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานกรมทางหลวง

- แผ่นสะท้อนแสง (Reflective Sheeting)

คุณสมบัติทั่วไป การสะท้อนแสง และวิธีการทดสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.606-2549) หรือปีที่ปรับปรุงล่าสุด

© สถาบันวิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวภาพ

บทที่ 6

การกำหนดชื่อจุดหมายปลายทาง

เนื่องจากในปัจจุบันการกำหนดจุดหมายปลายทางในป้ายแนะนำเส้นทางไม่สอดคล้องกันในแต่ละเขตความรับผิดชอบทำให้เกิดความสับสนในการเดินทางแก่ผู้ใช้ทาง จึงได้มีการพิจารณากำหนด “จุดควบคุม (Control Point)” เพื่อใช้เป็นจุดหมายปลายทางหลักที่ต้องระบุในแผ่นป้ายจราจร เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและต่อเนื่องในการเดินทาง และเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ประการที่สำคัญจุดควบคุมหลักจะอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เดินทางในระยะไกลให้สามารถเดินทางไปยังจุดหมายได้สะดวกและรวดเร็ว โดยครอบคลุมจุดหมายปลายทางแก่ผู้เดินทางในท้องถิ่น ภายในประเทศ และระหว่างภูมิภาค จุดควบคุมหลักนี้จะปรากฏทั้งบนป้ายแนะนำชุดทางแยก จุดตั้งเป็นป้ายบอกระยะทาง หรือป้ายแนะนำเส้นทางที่ติดเพิ่มระหว่างทางแยกหลัก ไปตลอดเส้นทางไม่ว่าจะเป็นป้ายมาตรฐานหรือมาตรฐานสูง เช่น ป้ายข้างทาง ป้ายจราจรแขวนสูง และป้ายจราจรแขวนสูงแบบคร่อมผู้จราจร

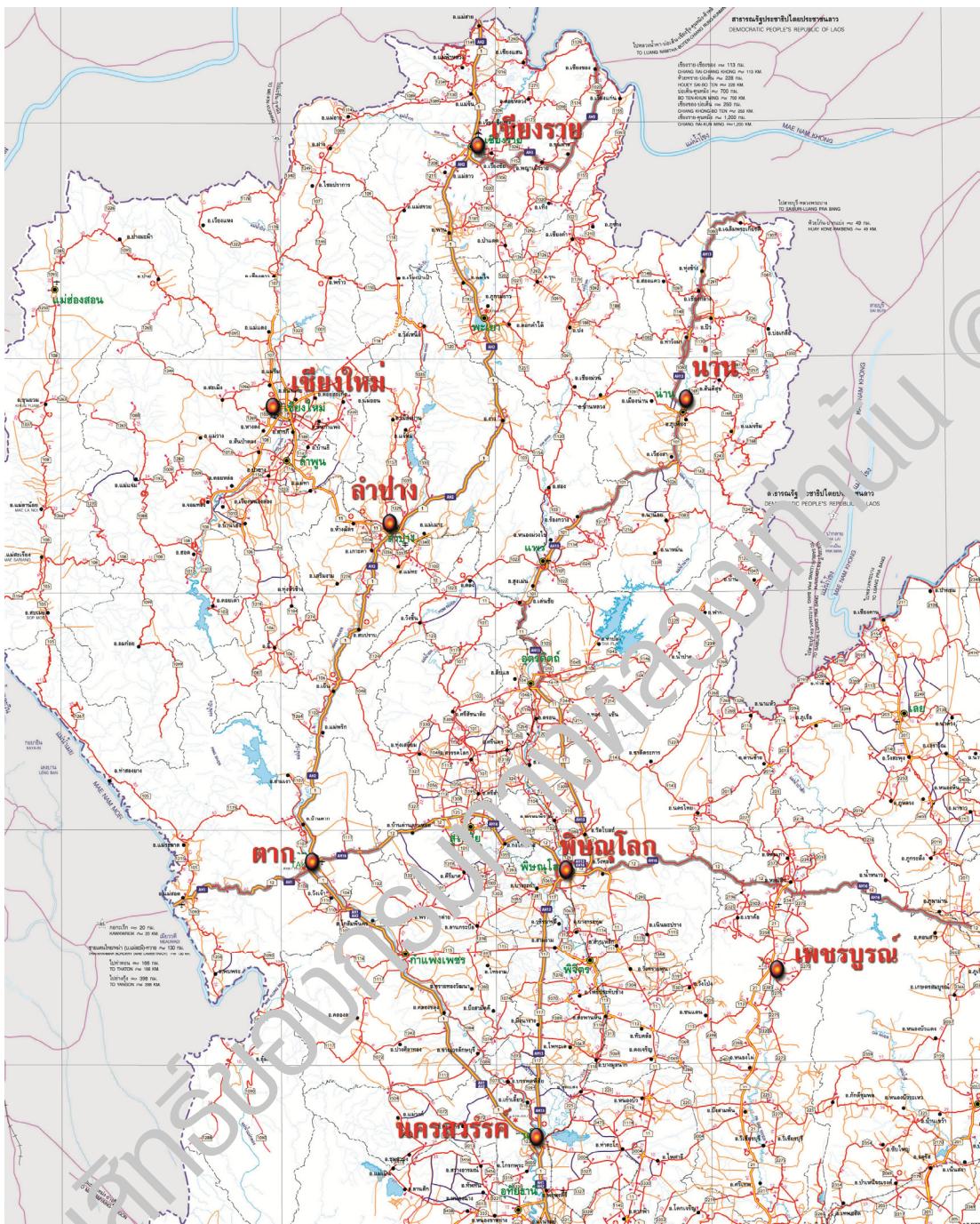
6.1 ประเภทของจุดควบคุม (Control Point Category)

การแบ่งประเภทของจุดควบคุมสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

6.1.1 จุดควบคุมหลัก (Major Control Point)

หมายถึง จังหวัด หรือ อำเภอใหญ่ ที่มีลักษณะเป็น จุดทาง มีเส้นทางหลักต่อเนื่องไปยังทิศทางต่างๆ ได้สะดวกซึ่งได้กำหนดไว้ดังนี้

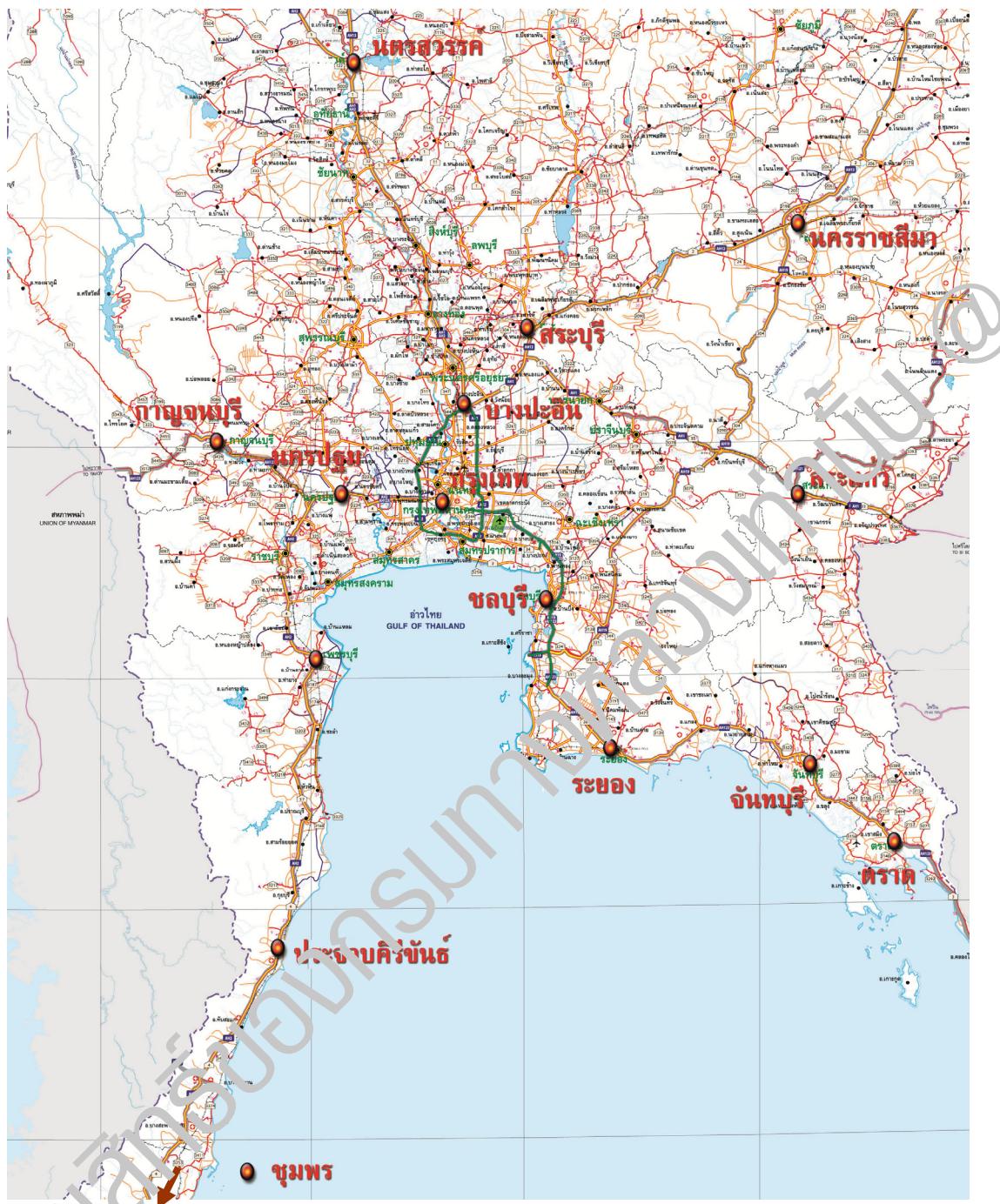
- **ภาคเหนือ** : ได้แก่ ตาก ลำปาง เวียงใหม่ เชียงราย น่าน พิษณุโลก และเพชรบูรณ์ (รูปที่ 6-1)
- **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** : ได้แก่ นครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย นครพนม ยโสธร อุบลราชธานี และมหาสารคาม (รูปที่ 6-2)
- **ภาคกลาง** : ได้แก่ กรุงเทพ บางปะอิน สารบุรี นครสวรรค์ นครปฐม กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด และสระแก้ว (รูปที่ 6-3)
- **ภาคใต้** : ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี พัทลุง หาดใหญ่ ตรัง ปัตตานี นราธิวาส และภูเก็ต (รูปที่ 6-4)

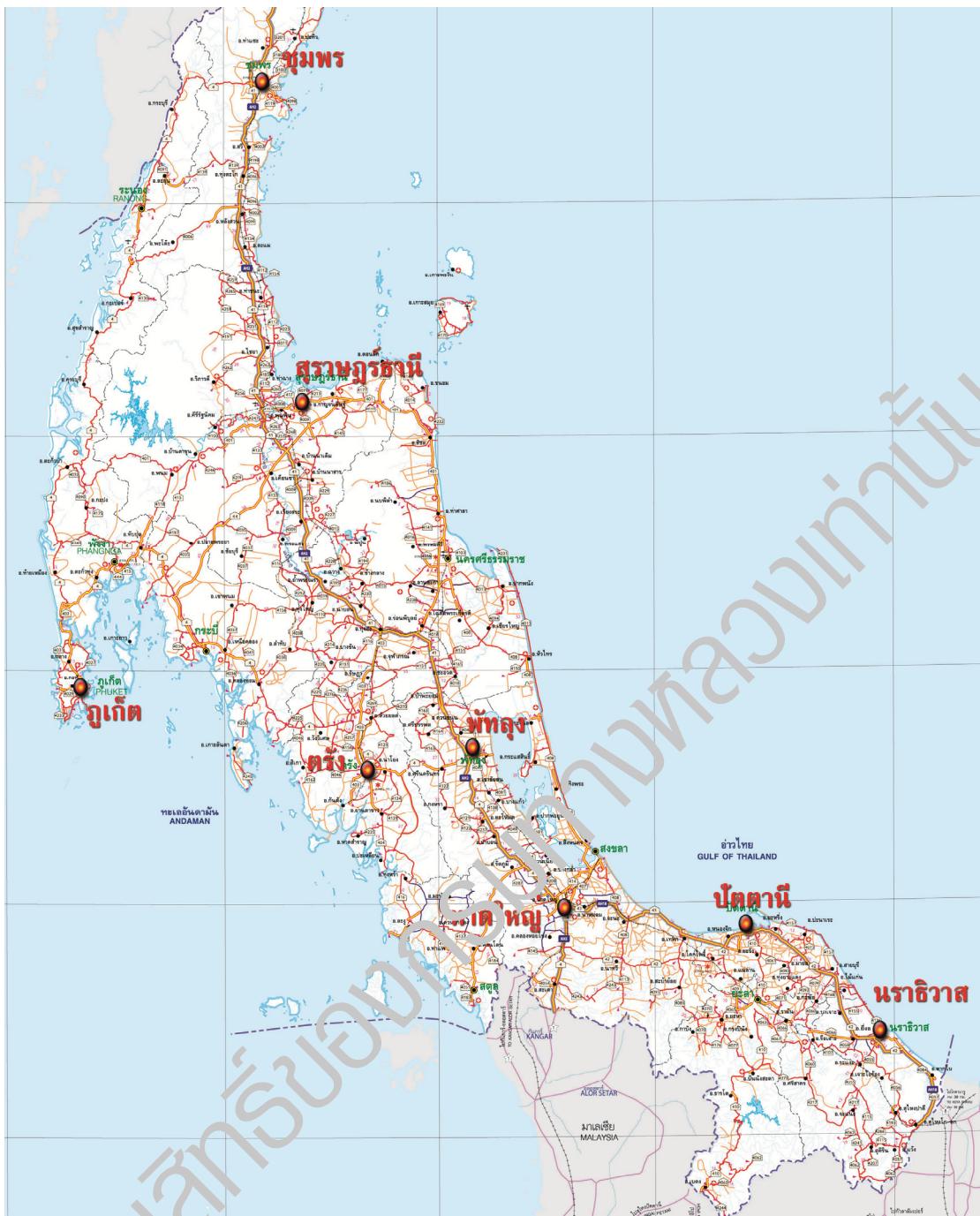
รูปที่ 6-1 จุดควบคุมหลัก - ภาคเหนือ

รูปที่ 6-2 จุดควบคุมหลัก - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

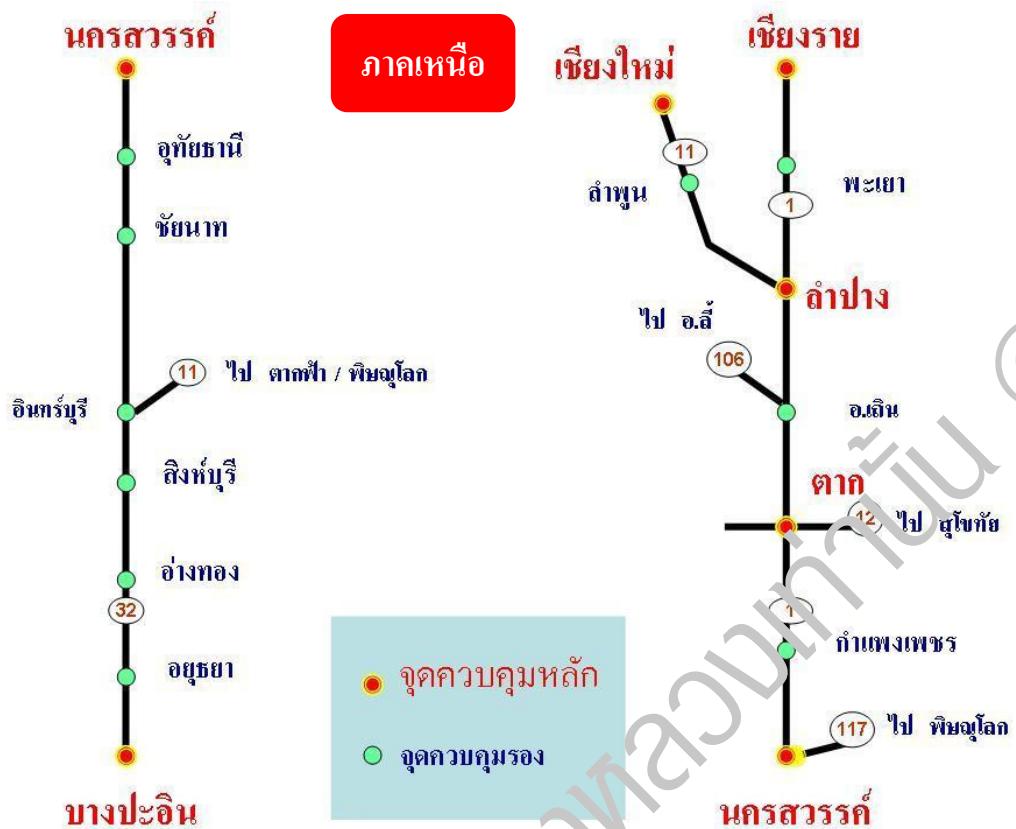
รูปที่ 6-3 จุดควบคุมหลัก - ภาคกลาง

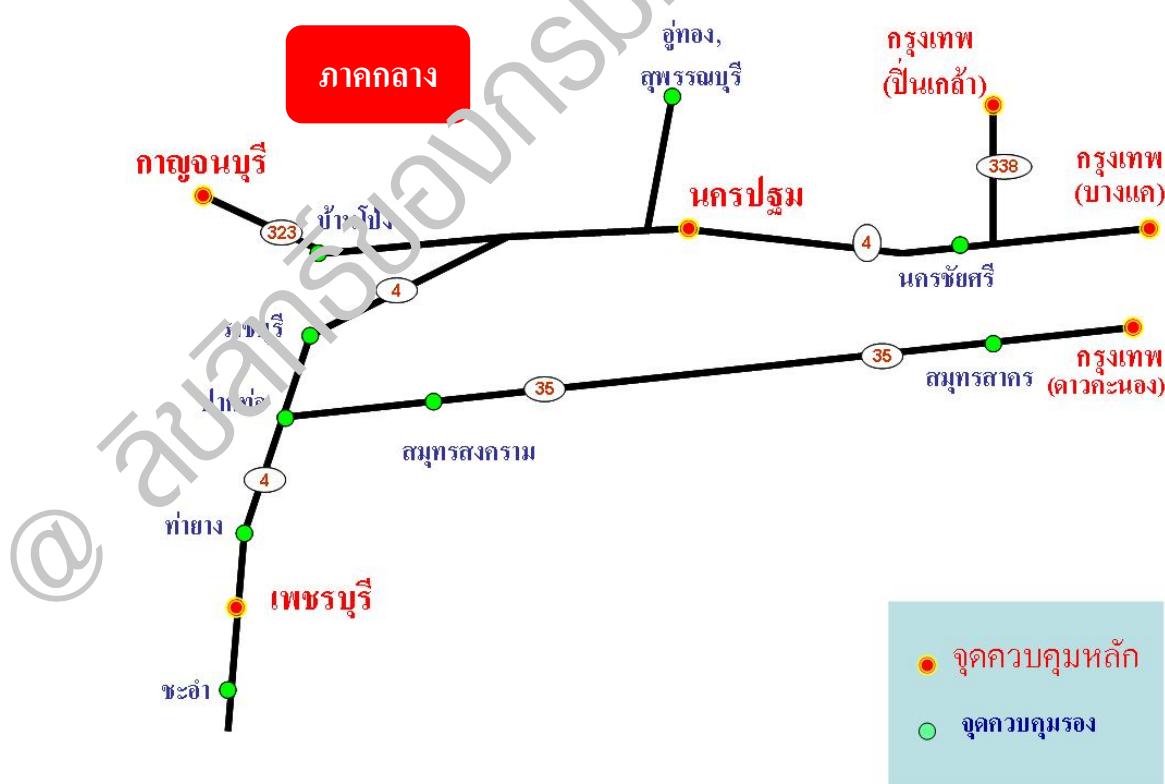
รูปที่ 6-4 จุดควบคุมหลัก – ภาคใต้

6.1.2 จุดควบคุมรอง (Minor Control Point)

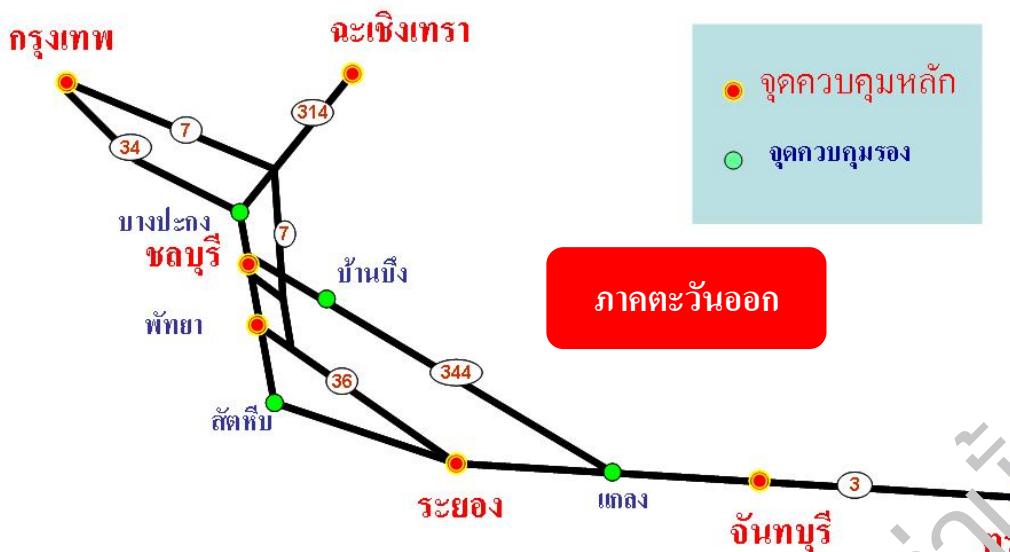
หมายถึง จุดหมายปลายทางที่เป็น จังหวัด หรือ อำเภอสำคัญ ในแต่ละภูมิภาค สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ หรือ จุดปลายทางของโครงข่ายถนน เช่น อุตตรดิตถ์ มหาสารคาม พากลินธุ์ และกระเบนตัน โดยรูปที่ 6-5 ถึง 6-11 ได้แสดงจุดควบคุมหลักและจุดควบคุมรองในแต่ละภาค

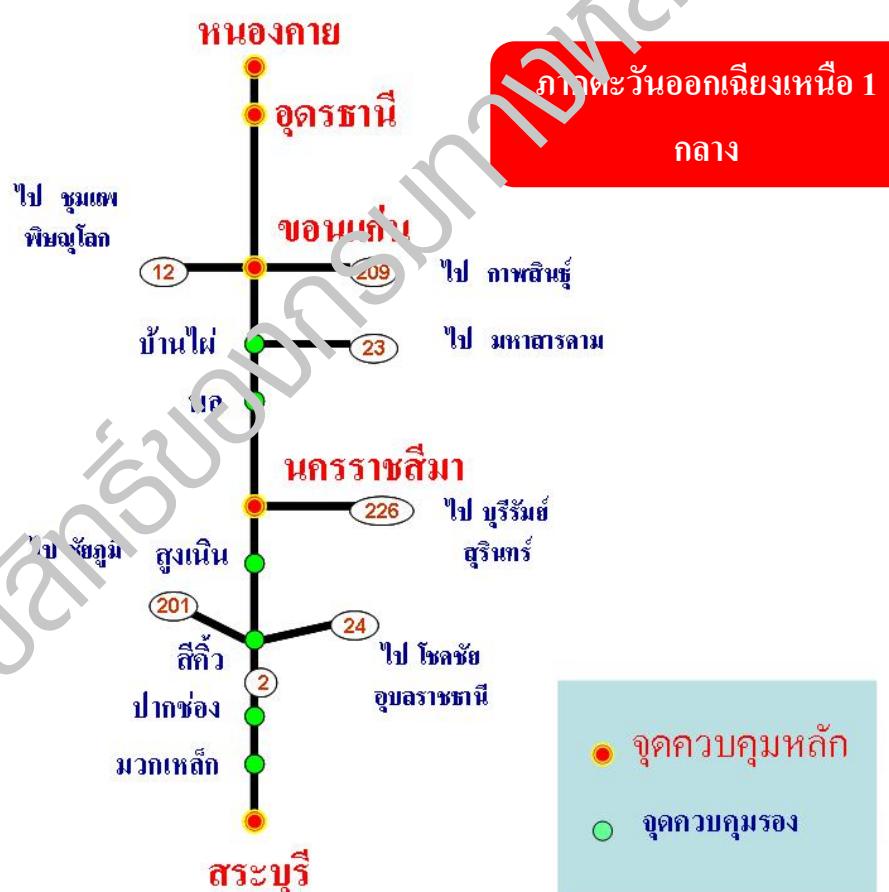
รูปที่ 6-5 จุดควบคุมหลักและจุดควบคุมรอง (ภาคเหนือ)

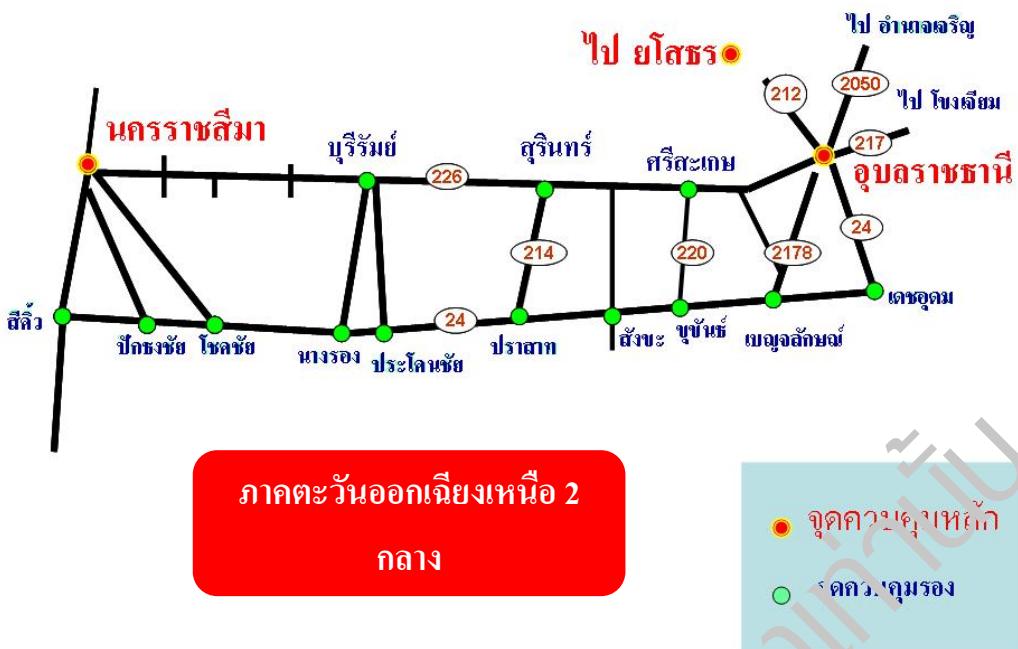
รูปที่ 6-6 จุด kontrolหลักและจุด kontrolรอง (ภาคกลาง)

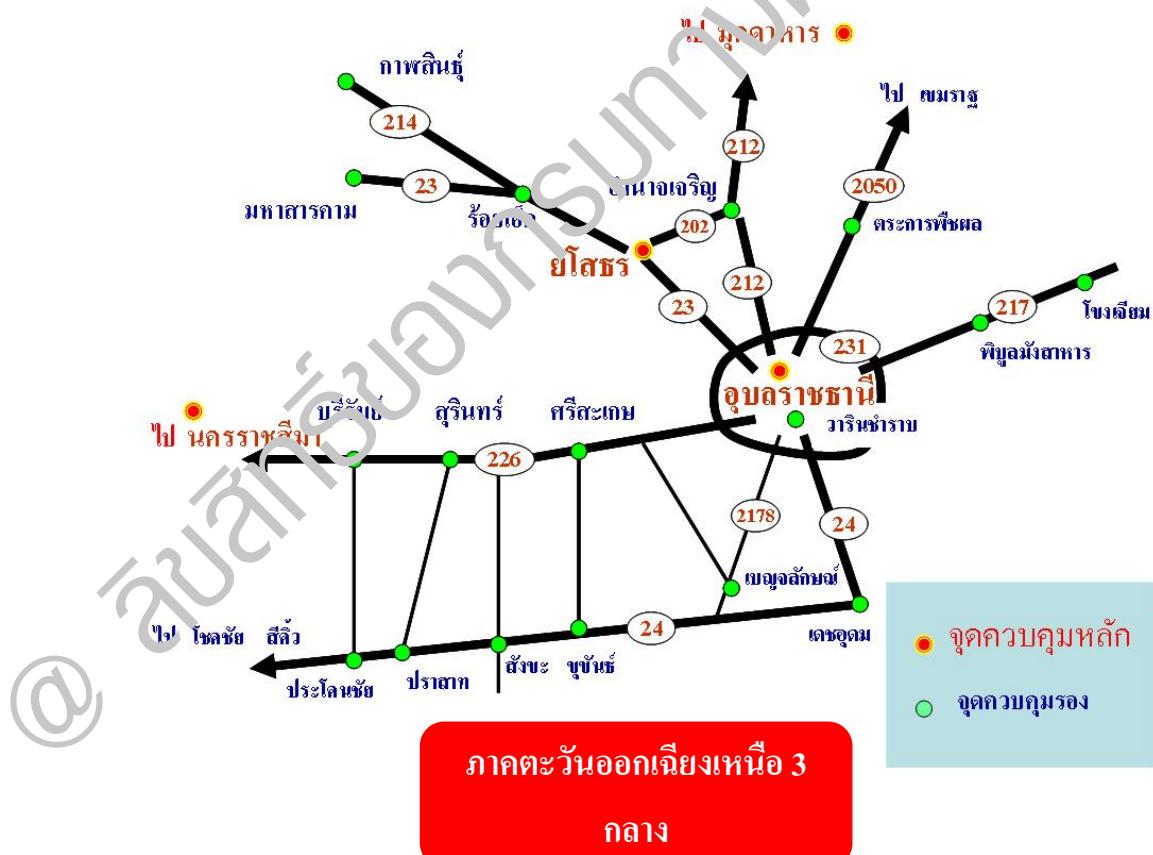
รูปที่ 6-7 จุดควบคุมหลักและจุดควบคุมรอง (ภาคตะวันออก)

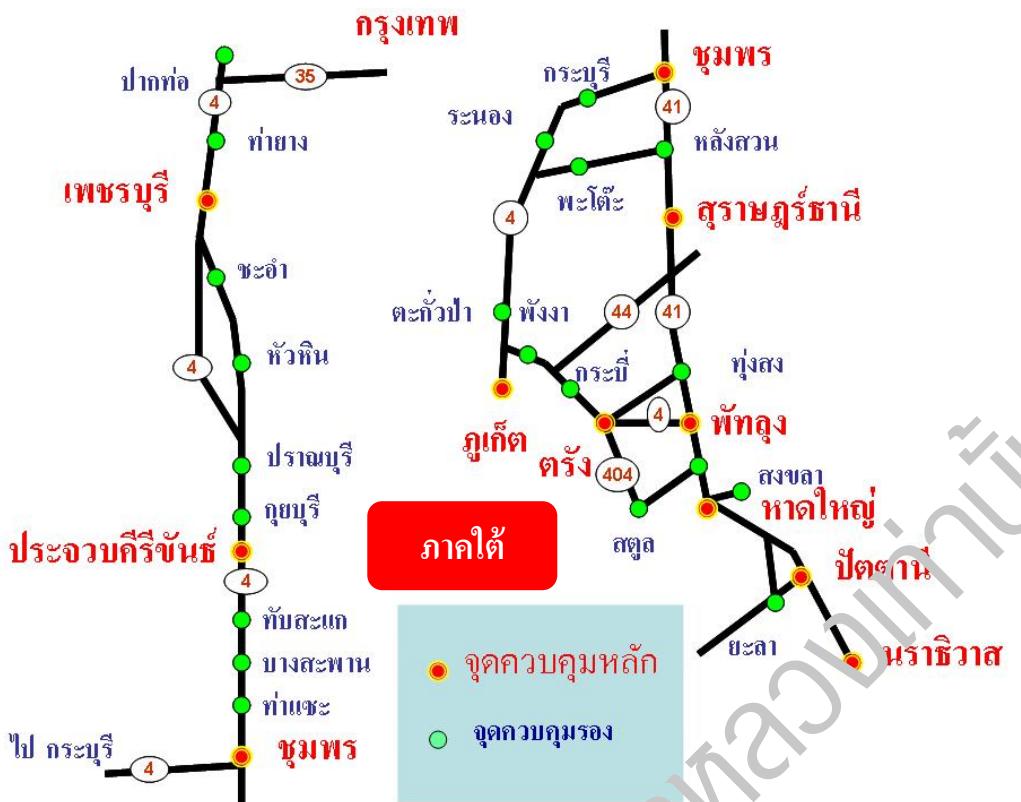
รูปที่ 6-8 จุดควบคุมหลักและจุดควบคุมรอง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1)

รูปที่ 6-9 จุดควบคุมหลักและจุดควบคุมรอง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2)

รูปที่ 6-10 จุดควบคุมหลักและจุดควบคุมรอง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3)

รูปที่ 6-11 จุดควบคุมหลักและจุดควบคุมรอง (ภาคใต้)

6.1.3 จุดควบคุมย่อย (Local Control Point)

หมายถึง สถานที่ที่รั้งกันในพื้นที่ และเป็นชื่อที่ประชาชนในท้องถิ่นใช้ โดยสามารถใช้กับป้ายข้างทางและป้ายแขวนสูง (Overhang) เท่านั้น จุดควบคุมย่อยไม่สามารถติดตั้งเป็นป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผู้จราจร (Overhead) ได้ยกเว้นในกรณี เป็นจุดที่ไม่มีจุดควบคุมหลัก หรือรอง

6.2 การกำหนดจุดฯ ของป้ายทางในแผ่นป้ายจราจร

การเลือกซี่จุดหมายปลายทาง ให้ยึดหลักปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ในเส้นทางข้างหน้าหากผ่านจุดควบคุมหลักให้ใช้จุดควบคุมหลักเป็นจุดหมายปลายทางแรก และให้เพิ่มจุดควบคุมรองที่ใกล้ที่สุดเป็นชื่อจุดหมายปลายทางที่สอง
- 2) กรณีเส้นทางข้างหน้าไม่ผ่านจุดควบคุมหลักให้ใช้จุดควบคุมรอง เช่น จังหวัด หรืออำเภอที่ใกล้ที่สุดเป็นชื่อจุดหมายปลายทาง ไม่ควรใช้จุดหมายปลายทางที่ยังอยู่ไกลเป็นชื่อจุดหมายปลายทาง เพราะเมื่อใส่ชื่อบนแผ่นป้ายแล้ว ทางแยกตัดไปทุกๆ แห่งจะต้องใส่ชื่อนี้ไปตลอดจนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทาง ทำให้บางครั้งจะเกิดปัญหา หากระหว่างทางมีชื่อที่ต้องการใส่และจำเป็นมากกว่า แต่ไม่สามารถใส่ได้ เพราะข้อความจะมากเกินไป

- 3) ชื่อจุดหมายปลายทางที่จะแนะนำ ต้องเป็นการแนะนำไปเส้นทางที่เดินทางได้สะดวก และใช้เวลาเดินทางที่สั้น หากเส้นทางนั้นสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางที่ไปสู่จุดควบคุมหลักหรือจุดควบคุมรองได้แต่เส้นทางไม่สะดวก และไม่ควรแนะนำ ให้ใช้จุดควบคุมย่อเป็นชื่อจุดหมายปลายทาง
- 4) กรณีเส้นทางที่ไปสู่จุดหมายปลายทางมีได้หลายเส้นทาง แต่ไปคนละส่วนกันของเมือง อาจใช้การใส่วงเล็บคำขยายได้ ทั้งนี้ขนาดของตัวอักษรต้องไม่สูงเกินกว่า 3/4 ของตัวอักษรหลัก
- 5) จำนวนข้อความชื่อจุดหมายปลายทางรวมในทุกแผ่นป้ายที่ติดตั้งในจุดเดียวกันต้องไม่เกิน 4 ชื่อ สำหรับขนาดตัวอักษร 45 เซนติเมตร และไม่เกิน 5 ชื่อ สำหรับตัวอักษรขนาด 50 เซนติเมตร หากเรื่องที่
จำเป็นต้องมากกว่าให้พิจารณาแยกชื่อที่สำคัญของลงมาเป็นป้ายข้างทางหรือป้ายแขวนสูงแบบแขวนสูง (Overhang Sign) โดยติดตั้งแทรกก่อนป้ายชุดซึ้งทางออก 150-200 เมตร

6.3 การจัดเรียงชื่อจุดหมายปลายทางบนแผ่นป้าย

6.3.1 กรณีติดตั้งเป็นป้ายข้างทาง

สำหรับป้ายบอกจุดหมายปลายทาง และป้ายบอกรายละเอียดทางแผลงฯฯ จุดควบคุมรอง หรือจุดควบคุมย่อที่อยู่ใกล้ที่สุด และระบุจุดควบคุมหลักลงในแผ่นป้ายเดียวกันของแผ่นป้ายแขวนสูง โดยเรียงลำดับจากจุดใกล้อยู่บนสุดไปจุดที่ไกลกว่าตามลำดับลงมา ส่วนป้ายบอกระยะทางจะระบุด้วยตัวอักษร “กม.” อยู่ จุดควบคุมรอง และจุดควบคุมหลัก โดยเรียงลำดับจากบนลงล่าง

6.3.2 กรณีติดตั้งเป็นป้ายแขวนสูงแบบคร่อมผู้จราจร

ในกรณีที่ติดตั้งเป็นป้ายแขวนสูงชนิดคร่อมผู้จราจร จะใช้ข้อความได้ไม่เกิน 2 แถวหลัก (ตามแนวนอน) แต่ละแถวจะประกอบด้วยชุดภาษาไทยและอังกฤษ ซึ่งในแต่ละแถวหลักอาจมีเพียง 1 ชื่อ ยกเว้นในกรณีที่มีจุดควบคุมรองที่มีความสำคัญหรือสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ รวมถึงพื้นที่ที่มีจุดควบคุมหลักมากกว่า 1 ชื่อ สามารถระบุชื่อของจุดควบคุมรองหรือจุดควบคุมหลักได้ไม่เกินสองแถว 2 ชื่อ โดยไม่ทำให้การอ่านข้อความ และการสื่อความหมายลดประสิทธิภาพลง ยกเว้น ต้องการขยายข้อความให้แก่ข้อความหลัก ข้อความที่เป็นส่วนขยายขนาดตัวอักษร ต้องมีขนาดไม่มากกว่า 3/4 ของขนาดตัวอักษรของข้อความหลัก

การเรียงลำดับข้อความให้จุดควบคุมรองที่ใกล้ที่สุดอยู่แรกบนของป้าย เรียงจากซ้ายไปขวา ແກ່ວລ່າງຈະເປັນຈຸດ
ควบคุมຫຼັກ ພາກມີຄວາມຈຳເປັນຕົ້ນມີຂໍອຄວາມໃນແກ່ວມາກກວ່າ 1 ຂໍອຄວາມໃຫ້ເຮັງລຳດັບຕາມຮະຍະຈາກໄກລ໌ໄປໄກລ໌ເຊັ່ນກັນ
ດັ່ງແສດງໃນພາພ ຈັງຫວັດອ່າງທອງໜຶ່ງເປັນຈຸດควบคຸມຮອງຈະອູ່ແກ່ວນ ສ່ວນແຄຣສວຣັກເປັນຈຸດควบคຸມຫຼັກຈະອູ່ແກ່ວລ່າງ

ຊື່ຂອງຈຸດควบคຸມຮອງຈະເປັນຢືນແປ່ງໄປຕາມຕໍ່ແໜ່ງຂອງພື້ນທີ່ ໂດຍຄົງຈຸດควบคຸມຫຼັກໄວ້ ແລະເມື່ອຕິດຕັ້ງປ້າຍຄື່ງ
ບໍລິເວນທາງແຍກກ່ອນຄື່ງຈຸດควบคຸມຫຼັກ ຈຸດควบคຸມຫຼັກສາມາຮັກເປັນຢືນເປັນຈຸດควบคຸມຮອງແລະອູ່ແກ່ວນຂອງປ້າຍ ແລະ
ແກ່ວລ່າງຈະຮະບຸຈຸດควบคຸມຫຼັກຄົດໄປແທນ

ຈຳນວນຂໍອຈຸດໝາຍປລາຍທາງບນແຜ່ນປ້າຍໃນແຕ່ລະທີສທາງຄວາມມີໄມ່ເກີນ 2 ຊື່ອ ແລະຈຳນວນຂໍອຈຸດໝາຍປລາຍທາງ
ໂດຍຮົມທັງໝົດບນໂຄຮສ້າງປ້າຍ (ຮວມຂອງທາງເລື້ອງ) ຄວາມມີໄມ່ເກີນ 4 ຊື່ອ ແລະໃນການນີ້ແລ້ວນີ້ຂໍາດຕ້ວອັກຊາກາຫາໄທ
ຈະຕັ້ນມີຂໍາດຄວາມສູງຕ້ວອັກຊາໄມ່ນ້ອຍກວ່າ 45 ປມ. ສໍາຮັບ 4 ຊື່ອ ແລະ 50 ປມ. ສໍາຮັບ 5 ຊື່ອ ເພື່ອເພີ່ມຮະຍະໃນການເນັ້ນ
ໃຫ້ຜູ້ຂັບປຶ້ນສາມາຮັກອ່ານຂໍອຄວາມທັງໝົດໄດ້ທັນ

6.3.3 ກາຮົນຕິດຕັ້ງເປັນປ້າຍແບບແພນທີ່

ໃນກາຮົນທີ່ເຂົ້າສູ່ທາງແຍກແລະມີຈຸດควบคຸມຫຼັກມາກກວ່າ 1 ຊື່ອໜຶ່ງໄມ່
ສາມາຮັກຮະບຸລົງໃນປ້າຍປະເທດອື່ນໄດ້ ໃຫ້ປ້າຍໝົດແພນທີ່ແທນ ກາຮົນຕິດຕັ້ງອ່າຈ
ເປັນປ້າຍຂ້າງທາງຮູ້ອີ້ນແລ້ວແກ້ວຂ້າງທາງຮູ້ອີ້ນ ໂດຍສາມາຮັກຮະບຸເປັນຈຸດควบคຸມ
ຍ່ອຍຫຼືອຈຸດควบคຸມຮອງ ແລະຈຸດควบคຸມຫຼັກໃນແຕ່ລະທີສທາງຈຳນວນທີ່ສະຫງົບສັງເກດ
2 ຊື່ອ ດັ່ງແສດງໃນພາພແລະໄຫ້ຕິດຕັ້ງທີ່ຮະຍະ 1 ກິໂລເມຕຣ ກ່ອນຄື່ງທາງອບກຫ່ວ່າທາງ
ແຍກ

ໃນພາພແສດງຄື່ງກາຮົນຕິດຕັ້ງ ແລະກາຮົນດີ່ມໍາຫັດໜ້າຂອງຈຸດควบคຸມທີ່ຈະຮະບຸລົງໃນແຜ່ນປ້າຍຕາມແຕ່ລະປະເທດ
ໂດຍສັງເຂັບ

ສໍາຮັບຕ້ວອຍ່າງກາຮົນດີ່ມໍາຫັດໜ້າຈຸດควบคຸມຮອງ 'ລະຈຸດควบคຸມຫຼັກສາມາຮັກດູ' ໄດ້ຈຸດໝາຍຈາກຄູ່ມືອກໃຊ້ເຄື່ອງໝາຍຈາກຮ
ບປະເທດແຍກ ແກ້ວຂ້າງທາງຮູ້ອີ້ນ 6.4 ຊື່ອຈະແສດງ ກາຮົນຕິດຕັ້ງຈຸດควบคຸມຮອງແລະຈຸດควบคຸມຫຼັກໃນແຕ່ລະກາກ ໂດຍແຕ່ລະກາກຈະ
ແສດງທັງໝົດເຂົ້າ ແລະຂາອອກຈາກກາງເກົາພ ເງິນຕ້ວອຍ່າງທີ່ໄດ້ແສດງອາຈໄມ່ຄຽບຄ້ວນໃນທຸກພື້ນທີ່ ດັ່ງນັ້ນກ່າວສຳນັກທາງໜ່ວງ
ຫຼືອແຂວງກາຮົນຈະກຳນົດຈຸດໝາຍຈາກຮ ກົດສາມາຮັກກຳນົດຈຸດควบคຸມໄດ້ໂດຍໃຊ້ຫຼັກເກົນທີ່ຂ້າງຕົ້ນເປັນຫຼັກ

บรรณานุกรม

1. กรมทางหลวง, “มาตรฐานป้ายจราจร ชุดที่ 1”, 2521
2. กรมทางหลวง, “มาตรฐานป้ายจราจร ชุดที่ 2”, 2521
3. กรมทางหลวง, “มาตรฐานตัวอักษรและตัวเลข สำหรับป้ายจราจร ขนาด 10 ซม.”, 2521
4. กรมทางหลวง, “มาตรฐานตัวอักษรสำหรับป้ายจราจร อักษรโรมัน Series G และ Lower Case ขนาด 10 ซม. อักษรไทย ชุด ก. ขนาด 5 ซม.”, 2526
5. กรมทางหลวง, “มาตรฐานตัวอักษรและตัวเลข”, 2526
6. กรมทางหลวง, “คู่มือเครื่องหมายควบคุมการจราจรภาค 1”, ฉบับปี พศ. 2531
7. กรมทางหลวง, “คู่มือการติดตั้งป้ายจราจรบริเวณทางแยก”, กันยายน 2552
8. กรมทางหลวงชนบท, “คู่มือและมาตรฐานความปลอดภัยในการจัดการจราจรในทางหลวงชนบท”, พศ. 2551
9. กรมทางหลวงชนบท, “คู่มือและมาตรฐานอุปกรณ์อำนวยความปลอดภัยทางหลวงชนบท”, พศ. 2551
10. ฝ่ายควบคุมระบบทางหลวง สำนักวางแผน กรมทางหลวง, ป้ายหมายเลขทางหลวงเอเชีย / อาเซียน (Asian / ASEAN Highway Route Marker), สิงหาคม 2551
11. สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.), จด. นำ เอกสารการเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับคู่มือและมาตรฐานเครื่องหมายจราจร, Self Study Manual of Traffic Control Devices Standard”, พศ. 2547
12. สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.), “คู่มือและมาตรฐาน ป้ายจราจร Traffic Signs Standard and Manual”, พศ. 2547
13. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, แผ่นสะท้อนแสงสำหรับควบคุมการจราจร Retroreflective Sheeting for Traffic Control (กอ.ว. 60๖ – 2549)
14. Department for Transport, Department for Regional Development (Northern Ireland), Scottish Executive, Welsh Assembly Government, “Traffic Signs Manual – Chapter 3 Regulatory Signs”, 2008.
15. Department for Transport, Department for Regional Development (Northern Ireland), Scottish Executive, Welsh Assembly Government, “Traffic Signs Manual – Chapter 4 Warning Signs”, 2004.
16. Department of Highways, Thailand, “Standard Drawings for Highway Construction”, 1994
17. Queensland Government, Australia, “Manual of Uniform Traffic Control Devices”, May 2009.
18. U.S. Department of Transportation, Federal Highway Administration, “Manual on Uniform Traffic Control Devices for Streets and Highways”, 2009 Edition.

© ປະເທດລາວສຸກເນົາ

ภาคผนวก ก

การเลือกใช้ขนาดป้ายลงทะเบียนและป้ายเตือน
ตามกลุ่มประเภททางหลวง

© ฉบับที่ออกโดยกรมศิลปากร กันน้ำ @

© ປະເທດລາວສູນເຕັກສົນ

การเลือกใช้ขานดป้ายบังคับตามกลุ่มประเภททางหลวง (กลุ่มที่)

รูปป้าย	รหัสป้าย	ชื่อป้าย	กลุ่มประเภททางหลวง		
			1	2	3
	บ.1	ป้ายหด	75 x 75	75 x 75	90 x 90
	บ.2	ป้ายให้ทิ้ง	90	90	90
	บ.3	ป้ายให้รถสวนทางมา ก่อน	60	75	90
	บ.4	ป้ายห้ามแซง	60	75	90
	บ.5	ป้ายห้ามเข้า	60	75	75
	บ.6	ป้ายห้ามกลับรถไปทางขวา	60	75	75
	บ.7	ป้ายห้ามกลับรถไปทางซ้าย	60	75	75
	บ.8	ป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย	60	75	75
	บ.9	ป้ายห้ามเลี้ยวขวา	60	75	75
	บ.10	ป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย	60	75	75
	บ.11	ป้ายห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา	60	75	75
	บ.12	ป้ายห้ามเลี้ยวขวาหรือกลับรถ	60	75	75
	บ.13	ป้ายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือกลับรถ	60	75	75
	บ.14	ป้ายห้ามรถยก	60	60	75
	บ.15	ป้ายห้ามรถบรรทุก	60	60	75
	บ.16	ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์	60	60	75
	บ.17	ป้ายห้ามรถพ่วง	60	60	75
	บ.18	ป้ายห้ามรถยนต์คันเล็กกว่า	60	60	75
	บ.19	ป้ายห้ามรถส่วนบุคคล	60	60	75
	บ.20	ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์	60	60	75
	บ.21	ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการเกษตร	60	60	75
	บ.22	ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการเกษตร	60	60	75
	บ.23	ป้ายห้ามเกวียน	60	60	75
	บ.24	ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ และรถยก	60	60	75
	บ.25	ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์	60	60	75
	บ.26	ป้ายห้ามรถจักรยานยนต์ และรถยกสามล้อ	60	60	75
	บ.27	ป้ายห้ามใช้เสียง	60	60	60
	บ.28	ป้ายห้ามคน	60	60	75

หมายเหตุ

กลุ่มที่ 1

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 2 ช่องจราจร
- ทางนานาชาติ 1 ช่องจราจร
(ขับรถทิศทางเดียว)
- ทางนานาชาติ (ขับรถสวนทางกัน)

กลุ่มที่ 2

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 4 ช่องจราจร
- ทางนานาชาติ มากกว่า 1 ช่องจราจร
(ขับรถทิศทางเดียว)

กลุ่มที่ 3

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 6 ช่องจราจร
ขึ้นไป
- ทางหลวงพิเศษ

การเลือกใช้ขนาดป้ายบังคับตามกลุ่มประเภททางหลวง (กลุ่มที่)

รูปป้าย	รหัสป้าย	ชื่อป้าย	กลุ่มประเภททางหลวง		
			1	2	3
	บ.29	ป้ายห้ามจอดรถ	60	75	75
	บ.30	ป้ายห้ามหยุดรถ	60	75	75
	บ.31	ป้ายหยุดตรวจ	60	75	75
	บ.32	ป้ายจำกัดความเร็ว	60	75	90
	บ.33	ป้ายจำกัdn้ำหนัก	60	75	90
	บ.34	ป้ายจำกัดความกว้าง	60	75	75
	บ.35	ป้ายจำกัดความสูง	60	75	75
	บ.36	ป้ายจำกัดความยาว	60	75	75
	บ.37	ป้ายให้รถเดินทางเดียว	60	75	75
	บ.38	ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางซ้าย	60	75	75
	บ.39	ป้ายรถเดินทางเดียวไปทางขวา	60	75	75
	บ.40	ป้ายให้ซิดซ้าย	60	75	75
	บ.41	ป้ายให้ซิดขวา	60	75	75
	บ.42	ป้ายให้ซิดซ้ายหรือซิดขวา	60	75	75
	บ.43	ป้ายให้เลี้ยวซ้าย	60	75	75
	บ.44	ป้ายให้เลี้ยวขวา	60	75	75
	บ.45	ป้ายให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา	60	75	75
	บ.46	ป้ายให้ตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย	60	75	75
	บ.47	ป้ายให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวา	60	75	75
	บ.48	ป้ายวงเวียน	60	75	75
	บ.49	ป้ายของเดินเรียบสำราญทาง	60	75	90
	บ.50	ป้ายช่องเดินรถมวลชน	60	75	90
	บ.51	ป้ายช่องเดินรถจักรยานยนต์	60	75	90
	บ.52	ป้ายช่องเดินรถจักรยาน	60	75	90
	บ.53	ป้ายคนเดินเท้า	60	60	60
	บ.54	ป้ายความเร็วขั้นต่ำ	60	75	90
	บ.55	ป้ายสุดเขตบังคับ	60	75	90

หมายเหตุ

กลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 2 ช่องจราจร
- ทางขนาด 1 ช่องจราจร
- (ขับรถกิศทางเดียว)
- ทางขนาด (ขับรถสวนทางกัน)

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 4 ช่องจราจร
- ทางขนาดมากกว่า 1 ช่องจราจร
- (ขับรถกิศทางเดียว)

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 6 ช่องจราจร
- ขึ้นไป
- ทางหลวงพิเศษ

การเลือกใช้ขานดป้ายเดือนตามกลุ่มประเภททางหลวง (กลุ่มที่)

รูปป้าย	รหัสป้าย	ชื่อป้าย	กลุ่มประเภททางหลวง		
			1	2	3
	ต.1	ป้ายเตือนทางโค้งซ้าย	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.2	ป้ายเตือนทางโค้งขวา	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.3	ป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.4	ป้ายเตือนทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.5	ป้ายเตือนทางโค้งกลับเริ่มซ้าย	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.6	ป้ายเตือนทางโค้งกลับเริ่มขวา	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.7	ป้ายเตือนทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มซ้าย	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.8	ป้ายเตือนทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มขวา	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.9	ป้ายเตือนทางคดเคี้ยวเริ่มซ้าย	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.10	ป้ายเตือนทางคดเคี้ยวเริ่มขวา	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.11	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.12	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.13	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.14	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.15	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.16	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.17	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.18	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.19	ป้ายเตือนทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.20	ป้ายจีวิ ทางแยกรูปแบบต่างๆ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.21	ป้ายจีวิ ทางเวียนน้ำหน้า	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.22	ป้ายเตือนทางแคบทั้งสองด้าน	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.23	ป้ายเตือนทางแคบด้านซ้าย	90 x 90	90 x 90	120 x 120
	ต.24	ป้ายเตือนทางแคบด้านขวา	90 x 90	90 x 90	120 x 120
	ต.25	ป้ายเตือนสะพานแคบ	60 x 60	75 x 75	90 x 90

หมายเหตุ

กลุ่มที่ 1

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 2 ช่องจราจร
- ทางขาน 1 ช่องจราจร
(ขับรถทิศทางเดียว)
- ทางขาน (ขับรถสวนทางกัน)

กลุ่มที่ 2

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 4 ช่องจราจร
- ทางขานมากกว่า 1 ช่องจราจร
(ขับรถทิศทางเดียว)

กลุ่มที่ 3

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 6 ช่องจราจร
ขึ้นไป
- ทางหลวงพิเศษ

การเลือกใช้ข้าดป้ายเดือนตามกลุ่มประเภททางหลวง (กลุ่มที่)

รูปป้าย	รหัสป้าย	ชื่อป้าย	กลุ่มประเภททางหลวง		
			1	2	3
	ต.26	ป้ายเตือนช่องจราจรปิดด้านซ้าย	90 x 90	90 x 90	120 x 120
	ต.27	ป้ายเตือนจราจรปิดด้านขวา	90 x 90	90 x 90	120 x 120
	ต.28	ป้ายเตือนทางข้ามรถไฟไม่มีเครื่องกันไฟ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.29	ป้ายเตือนทางข้ามรถไฟมีเครื่องกันไฟ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.30	ป้ายเตือนทางข้ามทางรถไฟติดทางแยก	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.31	ป้ายเตือนทางแคบ	60 x 60	75 x 75	75 x 75
	ต.32	ป้ายเตือนทางลอดต่อ	60 x 60	75 x 75	75 x 75
	ต.33	ป้ายเตือนทางขึ้นลาดชัน	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.34	ป้ายเตือนทางลงลาดชัน	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.35	ป้ายเตือนรถกระโടด	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.36	ป้ายเตือนผิวทางขรุขระ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.37	ป้ายเตือนทางเป็นแอ่ง	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.38	ป้ายเตือนทางลื่น	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.39	ป้ายเตือนทางร่วน	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.40	ป้ายเตือนระวังหินร่วง	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.41	ป้ายเตือนสะพานเปิดได้	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.42	ป้ายเตือนให้เปลี่ยนช่องจราจรซ้าย	75 x 75	75 x 75	90 x 90
	ต.43	ป้ายเตือนให้เปลี่ยนช่องจราจรขวา	75 x 75	75 x 75	90 x 90
	ต.44	ป้ายเตือนออกทางขวา	75 x 75	75 x 75	90 x 90
	ต.45	ป้ายเตือนเข้าทางหลัก	75 x 75	75 x 75	90 x 90
	ต.46	ป้ายจี้นทางร่วนซ้าย	75 x 75	75 x 75	90 x 90
	ต.47	ป้ายเตือนทางร่วนขวา	75 x 75	75 x 75	90 x 90
	ต.48	ป้ายเตือนทางคุ้งหน้า	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.49	ป้ายเตือนสิ้นสุดทางคุ้ง	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.50	ป้ายเตือนจุดกลับรถขวา	60 x 60	75 x 75	90 x 90

หมายเหตุ

กลุ่มที่ 1

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 2 ช่องจราจร
- ทางขนาด 1 ช่องจราจร
- (ขับรถทิศทางเดียว)
- ทางขนาด (ขับรถสวนทางกัน)

กลุ่มที่ 2

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 4 ช่องจราจร
- ทางขนาดมากกว่า 1 ช่องจราจร
- (ขับรถทิศทางเดียว)

กลุ่มที่ 3

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 6 ช่องจราจร
- ชี้ไป
- ทางหลวงพิเศษ

การเลือกใช้ขานดป้ายเดื่อตามกลุ่มประเภททางหลวง (กลุ่มที่)

รูปป้าย	รหัสป้าย	ชื่อป้าย	กลุ่มประเภททางหลวง		
			1	2	3
	ต.51	ป้ายเตือนจุดกลับรถซ้าย	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.52	ป้ายเตือนทางเดินรถสองทาง	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.53	ป้ายเตือนสัญญาณไฟ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.54	ป้ายเตือนหยุดข้างหน้า	75 x 75	90 x 90	120 x 120
	ต.55	ป้ายเตือนให้ทางข้างหน้า	75 x 75	90 x 90	120 x 120
	ต.56	ป้ายเตือนระวังคนข้ามถนน	60 x 60	75 x 75	75 x 75
	ต.57	ป้ายเตือนโรงเรียนระวังเด็ก	60 x 60	75 x 75	75 x 75
	ต.58	ป้ายเตือนระวังสัตว์	60 x 60	75 x 75	75 x 75
	ต.59	ป้ายเตือนระวังเครื่องบินบินต่ำ	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.60	ป้ายเตือนระวังอันตราย	60 x 60	75 x 75	90 x 90
	ต.61	ป้ายเตือนเขตห้ามแซง	100 x 75	100 x 75	120 x 90
	ต.62	ป้ายเตือนเครื่องหมายลูกครุฑ์	60 x 60	75 x 75	75 x 75
	ต.63	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	60 x 75	60 x 75	60 x 75
	ต.64	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	100 x 35	ไม่กำหนด	ไม่กำหนด
	ต.65	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	120 x 60	180 x 90	240 x 120
	ต.66	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	60 x 75	60 x 75	60 x 75
	ต.67	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	100 x 35	ไม่กำหนด	ไม่กำหนด
	ต.68	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	120 x 60	180 x 90	240 x 120
	ต.69	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	120 x 30	ไม่กำหนด	ไม่กำหนด
	ต.70	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	120 x 60	180 x 90	240 x 120
	ต.71	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	45 x 75	45 x 75	45 x 75
	ต.72	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	45 x 75	45 x 75	45 x 75
	ต.73	ป้ายเตือนแนวทางต่างๆ	45 x 75	45 x 75	45 x 75
	ต.74	ป้ายเตือนสลับกันไป	90 x 110	90 x 110	90 x 110

หมายเหตุ

กลุ่มที่ 1

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 2 ช่องจราจร
- ทางขานน 1 ช่องจราจร
(ขับรถทิศทางเดียว)
- ทางขานน (ขับรถสวนทางกัน)

กลุ่มที่ 2

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 4 ช่องจราจร
- ทางขานนมากกว่า 1 ช่องจราจร
(ขับรถทิศทางเดียว)

กลุ่มที่ 3

- ทางหลวงแผ่นดิน ขนาด 6 ช่องจราจร
ขึ้นไป
- ทางหลวงพิเศษ

© ປະເທດລາວສູນເຕັກສົນ

ภาคผนวก ๒

แบบมาตราฐานป้ายจราจรแบบแขวนสูง

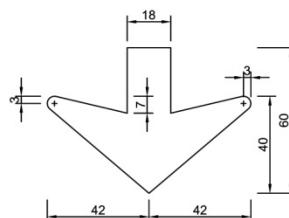
@ ฉบับที่ออกโดยกรมศุลกากร กําหนด

มาตรฐานป้ายครุ่มทางหลวง (ชี้ช่องทาง) (OVERHEAD SIGNS)

หมายเหตุ

- ปี๊บเงินเนชันดิเมตต์
- พ.ร.อักษรไทย ชุด ก ตัวอักษรภาษาอังกฤษ ชุด G
- ขนาดตัวอักษรอังกฤษที่ระบุเป็นขนาดตัวอักษรตาม
- กรณีข้อความสองชั้น ระยะห่างระหว่างข้อความบน และล่างให้ใช้เท่ากับความสูงตัวอักษรไทย
- หัวลูกศรจะต้องอยู่ตรงกลางช่องจราจรที่มีทิศทาง ตรงไปข้างหน้า
- สักขีระของป้ายหมายเลขอทางหลวง (Route Marker)
- ขึ้นอยู่กับประเภททางหลวงนั้นๆ

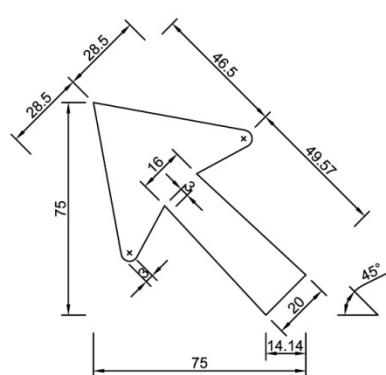

มาตรฐานป้ายครื่องทางหลวง (เข้าช่องจราจร) (OVERHEAD SIGNS)

หมายเหตุ

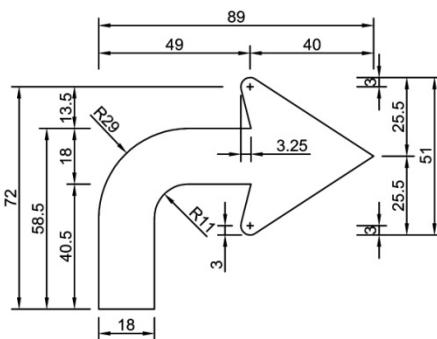
- มิติเป็นเซนติเมตร
- ตัวอักษรไทย ชุด ก ตัวอักษรภาษาฯ เงกุ, ชุ, G
- ขนาดตัวอักษรอังกฤษที่ระบุเป็น ขนาดตัวอักษรตาม
- กรณีข้อความสองชั้น ระยะ ๗๕๐ ม. ห่วงข้อความบน และล่างให้ใช้เท่ากับความสูงตัวอักษรไทย
- ลักษณะของป้ายหมาดเฉลี่ยทางหลวง (Route Marker)
ขึ้นอยู่กับบาร์โค้ดทางหลวงนั้นๆ

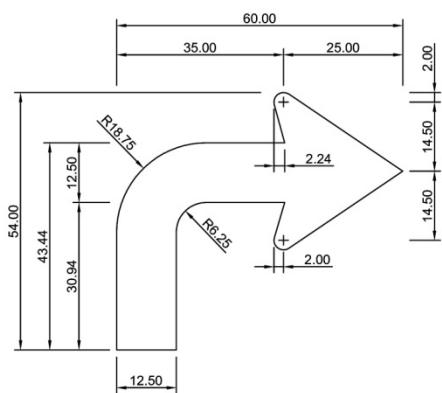
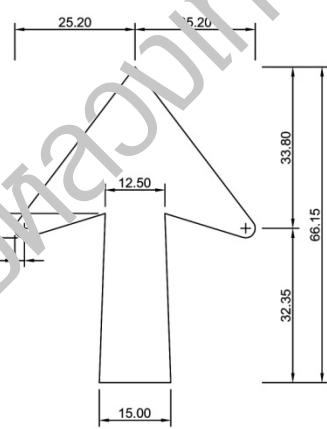
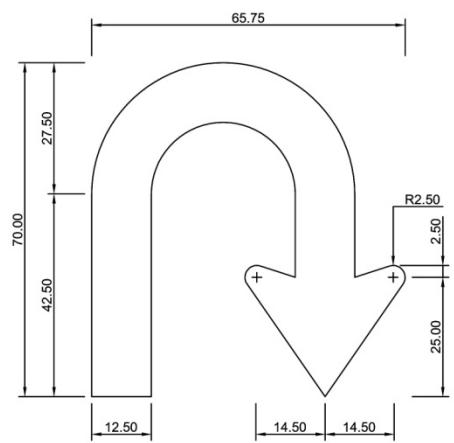
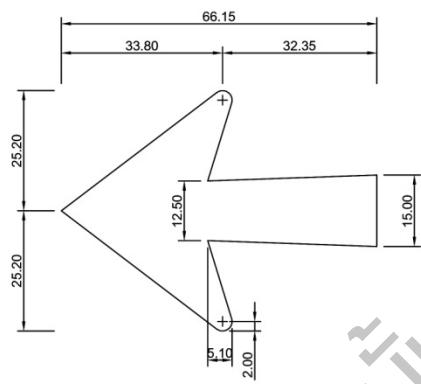
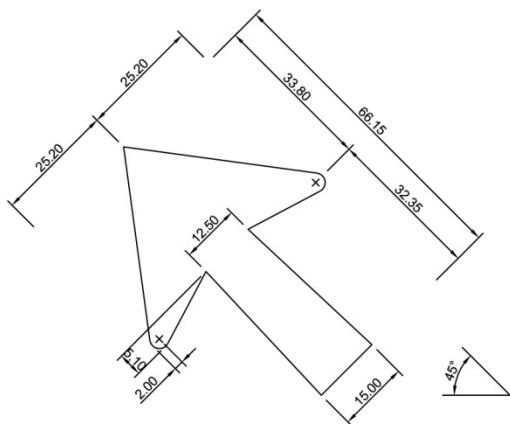
มาตรฐานป้ายคร่อมทางหลวง (เลี้ยวซ้าย-ขวา) (OVERHEAD SIGNS)

- มีติดเป็นเซนติเมตร
- ตัวอักษรไทย ชุด ก 佳 ข จ ช ມ ภ ມ ภาษาอังกฤษ ชุด G
- ขนาดตัวอักษร 2.0 เท่า ที่ระบุ เป็นขนาดตัวอักษรตาม
- กรณีจำเป็น ประสบการณ์ ระยะห่างระหว่างข้อความบน และข้าง ให้ไม่ทำกับความสูงตัวอักษรไทย
- จ. ๔ ตัวอักษร ของป้ายหมายเลขทางหลวง (Route Marker)
- ที่อยู่กับประเภททางหลวงนั้นๆ

รายละเอียดลูกศรบันป้ายจราจรเขวนสูง

หมายเหตุ

- มิติเป็นเซนติเมตร

©

© ປະເທດລາວສູນເຕັກສົນ

ภาคผนวก ๒

องค์ประกอบพื้นฐานในการกำหนด
ระยะหรือต้นทางของป้ายจราจร

© สถาบันมาตรฐานการเดินทางท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

องค์ประกอบทั่วไป ที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการกำหนดระยะหรือตำแหน่งของป้ายจราจรซึ่งแบ่งออกเป็น ส่วนๆ ดังนี้

1. ความเร็ว (Speed)

ความเร็วที่ใช้ประกอบการพิจารณาตน สามารถจะพิจารณาจาก ความเร็วสำคัญ (Prevailing Speed) คือ ความเร็วที่ 85 Percentile ของยวดยานทั้งหมด หรือ ความเร็วออกแบบ (Design Speed) ความเร็วของยานพาหนะจะ มีความสัมพันธ์ต่อระยะเวลาที่ผู้ขับขี่ใช้ เริ่มตั้งแต่เริ่มอ่านป้ายจนถึงตำแหน่งที่ไม่สามารถอ่านป้ายได้อีกต่อไป

2. มุ่งมองของผู้ขับขี่ (Driver's Vision)

มุ่งมองของผู้ขับขี่ที่ก่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด คือมุ่งมองที่อยู่ในระยะสายตาของผู้ขับขี่ที่สามารถมองเห็น วัตถุได้โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงแนวการมองเห็นระหว่างขับขี่ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ ผู้ขับขี่โดยทั่วไปมักจะ เปลี่ยนแปลงแนวการมองเล็กน้อยเพื่อให้สามารถอ่านข้อความในป้ายได้สะดวกขึ้น โดยเฉพาะส่วนใหญ่ที่บังคับใน เรื่องความปลอดภัย

2.1 แนวระบับ (Horizontal)

โดยปกติมุ่งมองที่สามารถเห็นวัตถุได้จะมีมุ่งกว้างประมาณ 120 องศา สำหรับมุ่งมองที่มีความคมชัดที่สุดที่ สามารถมองเห็นได้จะมีมุ่งกว้างประมาณ 3-5 องศา และมุ่งมองที่มองเห็นได้ชัดรองลงมาที่ประมาณ 10-12 องศา อย่างไรก็ตามมุ่งมองที่เห็นได้ชัดเจนยังขึ้นอยู่กับความเร็วของยานพาหนะอีกด้วย ดังแสดงในตารางที่ ค-1

ตารางที่ ค-1 แสดงมุ่งมองที่ชัดเจนตามแนวระบบ ที่ความเร็วต่างๆ

ความเร็ว (กม./ชม.)	มุ่งมองแนวระบบ (องศา)
40	30
60	21
80	14
100	10

ที่มา: Gordon et al (1984)

2.2 แนวตั้ง (Vertical)

มุ่งมองของผู้ขับขี่ ในแนวตั้ง คือมุ่งมองที่มีมุ่งเบยสูงสุดที่ประมาณ 5 องศา จากระดับสายตา

3. เวลาในการอ่านป้ายจราจร (Reading Time of Signs)

เวลาที่ใช้ในการอ่านข้อความในป้ายจะขึ้นอยู่กับประเภทของข้อความ จำนวนคำในกลุ่มของข้อความ จำนวนข้อความ และความเร็วในการอ่าน ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสมการ ค-1

สมการที่ ค-1 : เวลาในการอ่านป้ายจราจร

$$T_R = 1 + \sum t_C$$

เมื่อ T_R = ระยะเวลาในการอ่านป้าย (วินาที)

t_C = เวลาในการอ่านข้อความ 1 คำ, ตารางที่ 2-2 (วินาที)

ตารางที่ ค-2 แสดงประเภทและความเร็วในการอ่านข้อความในป้ายจราจร

ประเภท	ประเภทของคำในข้อความ	ความเร็วในการอ่านต่อ 1 คำ
1	สั้น	0.33
2	ปานกลาง	0.50
3	ยาว	1.00

4. ตำแหน่งในการติดตั้งป้ายจราจร (Location of Traffic Signs)

ตำแหน่งของการติดตั้งป้ายจะขึ้นอยู่กับ ระยะทางที่ว่าบนบ้ายได้ ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มของการอ่านป้าย ซึ่งระยะดังกล่าวต้องมีความยาวไม่น้อยกว่าระยะทางในการอ่านป้าย และระยะทางที่ไม่สามารถอ่านป้ายได้รวมกัน ซึ่งรายละเอียดของระยะต่างๆ สามารถพิจารณาได้ดังนี้

4.1 ระยะทางที่อ่านป้ายได้ (Legibility Distance)

ระยะทางที่เริ่มอ่านป้ายได้ คือ ระยะทางที่ผู้ขับขี่เริ่มอ่านข้อความในป้ายได้ ซึ่งสัมพันธ์กับขนาดความสูงของตัวอักษรในป้าย ซึ่งโดยทั่วไป จะมีอยู่ระหว่าง ระยะทาง 10 เมตร ต่อ ขนาดตัวหนังสือ 2 เซนติเมตร เช่น ระยะทาง 100 เมตร จะสามารถอ่านข้อความที่มีขนาดตัวอักษรสูง 20 เซนติเมตรได้

4.2 ระยะทางในการอ่านป้าย (Reading Distance)

ระยะทางในการอ่านป้าย จะขึ้นอยู่กับเวลาในการอ่านป้ายและความเร็วของยานพาหนะ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ ค-2

สมการที่ ค2 : ระยะทางในการอ่านป้าย

$$D_R = 0.278 \times T_R \times V$$

เมื่อ D_R = ระยะทางในการอ่านป้าย (Reading Distance), เมตร

V = ความเร็วของยานพาหนะ, กม./ชม.

4.3 ระยะทางที่ไม่สามารถอ่านป้ายได้ (Unreadable Distance)

ระยะทางที่ไม่สามารถอ่านป้ายได้คือระยะทางระหว่างตัวแหน่งที่ติดตั้งป้ายและตัวแหน่งที่ผู้ใช้ทางไม่สามารถอ่านป้ายได้ ซึ่งแบร์พันจากความสัมพันธ์ของความเร็วของยานพาหนะ มุ่งมองและเวลาในการรับรู้ของผู้ขับขี่ ไม่ว่าจะเป็นในแนวราบหรือแนวตั้ง

4.3.1 แนวราบ (Horizontal)

ตามแนวราบ โดยทั่วไปจะใช้ในกรณีที่เป็นป้ายข้างทาง จะใช้ค่ามุ่งมองตามแนวราบ และระดับด้านข้างจากป้ายถึงแนวสายตาในทางตรงของผู้ขับขี่ ซึ่งสามารถคำนวณได้จากการที่ ค-3 อย่างไรก็ตาม การอ่านข้อความในแผ่นป้าย ผู้ขับขี่โดยทั่วไปจะให้ความสำคัญและเปลี่ยนแปลงแนวสายตาไปเรื่อยๆ แต่เพื่อความปลอดภัยไม่ควรมีมุ่งมองเกิน 10 องศาจากแนวสายตาปกติ

สมการที่ ค-3 : ระยะทางที่ไม่สามารถอ่านป้ายได้ตามแนวราบ

$$D_{HUR} = \frac{W}{\tan \frac{\alpha}{2}}$$

เมื่อ D_{HUR} = ระยะทางที่ไม่สามารถอ่านป้ายได้ตามแนวราบ (Horizontal Unreadable Distance)

W = ระยะจากตัวแหน่งขอบด้านขวาของป้ายถึงแนวสายตาของผู้ขับขี่

α = มุ่งมองตามแนวราบ

4.3.2 แนวตั้ง (Vertical)

ตามแนวตั้ง โดยทั่วไปจะใช้ในกรณีที่เป็นป้ายแขวนสูง จะใช้ค่ามุ่งมองตามแนวตั้ง และระยะตามแนวตั้ง ซึ่งเป็นระยะระหว่างล่างของป้ายและระดับสายตาของผู้ขับขี่ ซึ่งสามารถคำนวณได้จากการที่ ค-4

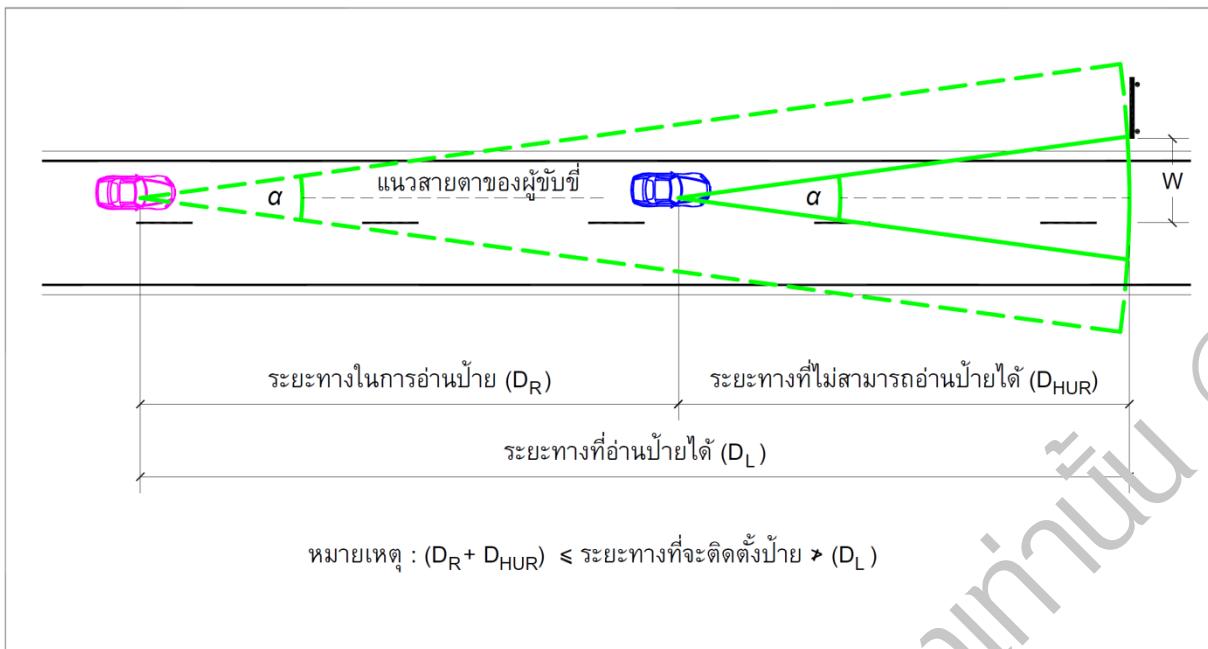
สมการที่ ค-4 : ระยะทางที่ไม่สามารถอ่านป้ายได้ตามแนวตั้ง

$$D_{VUR} = \frac{H}{\tan \beta}$$

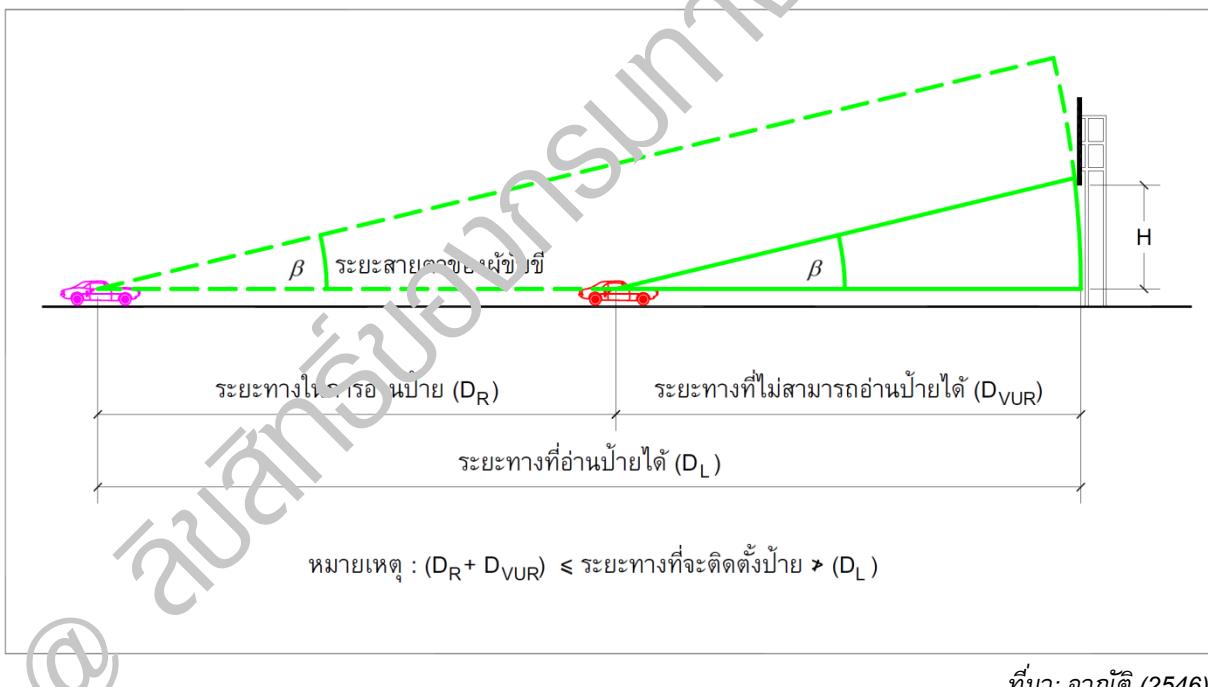
เมื่อ D_{VUR} = ระยะทางที่ไม่สามารถอ่านป้ายได้ตามแนวตั้ง (Vertical Unreadable Distance)

H = ระยะตามแนวตั้ง ระหว่างขอบล่างของป้ายและระดับสายตาของผู้ขับขี่

β = มุ่งมองตามแนวตั้ง

รูปที่ ค-1 แสดงมุมมองของผู้ขับขี่ตามแนวราบ

รูปที่ ค-2 แสดงมุมมองของผู้ขับขี่ตามแนวตั้ง

ตัวอย่าง การคำนวณระยะการติดตั้งป้ายที่เหมาะสม ซึ่งในตัวอย่างจะเป็นการคำนวณระยะทางต่างๆ ที่ใช้สำหรับติดตั้งป้ายข้างทางที่มีจำนวนข้อความ 4 ข้อความ, ขนาดตัวอักษรสูง 25 ซม. ความเร็วออกแบบที่ 80 กม./ชม. และ ระยะห่างจากแนวสายตาถึงขอบป้ายตามแนวราบเท่ากับ 6 เมตร

อักษรสูง 25 ซม. ระยะที่อ่านป้ายได้ = 125 เมตร

ข้อความปกติ เวลาในการอ่าน 0.50 วินาที ต่อ 1 คำ

$$T_R = 1 + (4 \times 0.50)$$

$$= 3 \text{ วินาที}$$

$$D_R = 0.278 \times 3 \times 80$$

$$= 67 \text{ เมตร}$$

ที่ความเร็ว 80 กม./ชม. มุ่งมองตามแนวราบเท่ากับ 14 องศา

$$D_{HUR} = \frac{6}{\tan 7^\circ} = 49 \text{ เมตร}$$

$$D_R + D_{HUR} = 116 \text{ เมตร} < 125 \text{ เมตร } \text{ ใช้ } 125 \text{ เมตร}$$

ภาคผนวก ๘

หลักเกณฑ์การสังกัดภาษาอีสานฯตามราชบัณฑิตยสถาน

© สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย @

© ປະເທດລາວສູນເຕັກສົນ

ตารางเทียบเสียงพยัญชนะ สระ ภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

ตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน

พยัญชนะ

ของเดิม			แก้ไขใหม่เป็น		
ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ		ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	
	Initial ตัวต้น	Final ตัวสะกด		Initial ตัวต้น	Final ตัวสะกด
ก	k	k	ก	k	k
ຂ ງ ค គ	kh	k	ຂ ງ ค គ	kh	k
ງ	ng	ng	ง	ng	ng
ຈ ڇ ڙ ڻ	ch	t	ຈ ڇ ڙ ڻ	ch	t
ຢ	y	n	ຢ	y	n
ດ ڏ ڇ (บางคำ)	d	t	ດ ڏ ڇ (เสียง ڏ)	d	t
ຕ ڏ	t	t	ຕ ڏ	t	t
ଠ ୟୁ ଥ ୟ ର ଷ	th	t	ଠ ୟୁ ଥ ୟ ର ଷ	th	t
ନ ଣ	n	n	ନ ଣ	n	n
ବ	b	p	ବ	b	p
ପ	p	p	ପ	p	p
ଫ ଫ ଗ	ph	p	ଫ ଫ ଗ	ph	p
ଫ ଫ	f	p	ଫ ଫ	f	p
ମ	m	m	ମ	m	m
ୟ	y	-	ୟ	y	-
ର	r	n	ର	r	n
ଲ	l	n	ଲ ପ	l	n
ଵ	w	-	ଵ	w	-
ଚ ତ୍ର ତ୍ର ଶ	s	t	ଚ ତ୍ର ତ୍ର ଶ (เสียง ଚ) ତ୍ର ଶ	s	t
ହ ହି	h	-	ହ ହି	h	-

สรุป

ของเดิม		แก้ไขใหม่	
ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ
อะ อ້ อາ	a	อะ อ້ (อะ ลดรูป) ರ (มีตัวสะกด) ອາ	a
ອໍາ	am	ອໍາ	am
ອີ ອື່	i	ອີ ອື່	i
ອື່ ອື່ ອຸ ອູ	u	ອື່ ອື່	ue*
		ອຸ ອູ	u
ເອະ ເວີ ເອ	e	ເອະ ເວີ ເອ	e
ແອະ ແອ	ae	ແອະ ແອ	ae
ໂອະ ອ(-) ໂອ ເອະ	o	ໂອະ (ໂອະ ลดรูป) ໂອ ເອະ ອອ	o
ເອອະ ເວີ ເອອ – ເວີ	oe	ເອອະ ເວີ (ເອອະ ลดรูป) ເອອ	oe
ເອີຍະ ເອີຍ	ia	ເອີຍະ ເອີຍ	ia
ເອີອະ ເອີອ ອັວະ ອັວ	ua	ເອີອະ ເອີອ	uea*
		ອັວະ ອັວ	ua
ໄອ ໄອ ອັຍ ໄອຍ ອາຍ	ai	ໄອ ໄອ ອັຍ ໄອຍ ອາຍ	ai
ເອາ ອາວ	ao	ເອາ ອາວ	ao
ອຸຍ	ui	ອຸຍ	ui
ໂອຍ ອອຍ	oi	ໂອຍ ອອຍ	oi
ເອຍ	oei	ເອຍ	oei
ເອີອຍ ອາຍ	uai	ເອີອຍ	ueai*
		ອາຍ	uai
ອິວ	iu	ອິວ	io*
ເອົວ ເວ	eo	ເອົວ ເວ	eo
ແເວ	aeo	ແເວ ແອົວ	aeo
ເອີຍາ	ieo	ເອີຍາ	iao*
ຖ (ເສີຍງ ຮີ) ຖາ	ru	ຖ (ເສີຍງ ຮີ) ຖາ	rue
ຖ (ເສີຍງ ວີ)	ri	ຖ (ເສີຍງ ວີ)	ri
ຖ (ເສີຍງ ເຣອ)	roe	ຖ (ເສີຍງ ເຣອ)	roe
ກ ກາ	lu	ກ ກາ	lue

* ກາງການที่แก้ไขจากเดิม

**สำนักงานที่ดินและภูมิศาสตร์
จังหวัดเชียงใหม่**
CHANGWAT, KHET AND AMPHOE DIRECTORY

๑. KRUNG THEP MAHA NAKHON (BANGKOK)	๑.๕๐ Khet Yan Nawa	เขตฯ หมายเหตุ
กรุงเทพมหานคร (๔๐ เขต)		
๑.๑ Khet Phra Nakhon	เขตพระนคร	
๑.๒ Khet Bang Bon	เขตบางบอน	
๑.๓ Khet Bang Kapi	เขตบางกะปิ	
๑.๔ Khet Bang Khae	เขตบางแค	
๑.๕ Khet Bang Khen	เขตบางเขน	
๑.๖ Khet Bang Kho Laem	เขตบางกอกใหญ่	
๑.๗ Khet Bang Khun Thian	เขตบางขุนเทียน	
๑.๘ Khet Bang Na	เขตบางนา	
๑.๙ Khet Bang Phlat	เขตบางพลัด	
๑.๑๐ Khet Bang Rak	เขตบางรัก	
๑.๑๑ Khet Bang Sue	เขตบางซื่อ	
๑.๑๒ Khet Bangkok Noi	เขตบางกอกน้อย	
๑.๑๓ Khet Bangkok Yai	เขตบางกอกใหญ่	
๑.๑๔ Khet Bueng Kum	เขตบึงกุ่ม	
๑.๑๕ Khet Chatuchak	เขตจตุจักร	
๑.๑๖ Khet Chom Thong	เขตจอมทอง	
๑.๑๗ Khet Din Daeng	เขตดินแดง	
๑.๑๘ Khet Don Mueang	เขตดอนเมือง	
๑.๑๙ Khet Dusit	เขตดุสิต	
๑.๒๐ Khet Huai Khwang	เขตห้วยขวาง	
๑.๒๑ Khet Khan Na Yao	เขตคันนายาว	
๑.๒๒ Khet Khlong Sam Wa	เขตคลองสามวา	
๑.๒๓ Khet Khlong San	เขตคลองสาน	
๑.๒๔ Khet Khlong Toei	เขตคลองเตย	
๑.๒๕ Khet Lak Si	เขตหลักสี่	
๑.๒๖ Khet Lat Krabang	เขตลาดกระบัง	
๑.๒๗ Khet Lat Phrao	เขตลาดพร้าว	
๑.๒๘ Khet Min Buri	เขตเมืองป่า	
๑.๒๙ Khet Nong Chok	เขตหนองจอก	
๑.๓๐ Khet Nong Khaem	เขตหนองแขม	
๑.๓๑ Khet Pathum Wan	เขตปทุมธานี	
๑.๓๒ Khet Phasi Charoen	เขตภาษีเจริญ	
๑.๓๓ Khet Phaya Thai	เขตพญาไท	
๑.๓๔ Khet Pla Klang	เขตพระโขนง	
๑.๓๕ Khet Pom Prap Sattru Phai	เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	
๑.๓๖ Khet Prajat	เขตประเวศ	
๑.๓๗ Khet Rat Burana	เขตราชบูรณะ	
๑.๓๘ Khet Ratchathewi	เขตราชเทวี	
๑.๓๙ Khet Sai Mai	เขตสายไหม	
๑.๔๐ Khet Samphanthawong	เขตสามเสนหราษฎร์	
๑.๔๑ Khet Saphan Sung	เขตสะพานสูง	
๑.๔๒ Khet Sathon	เขตสาทร	
๑.๔๓ Khet Suan Luang	เขตสวนหลวง	
๑.๔๔ Khet Taling Chan	เขตตัลлинชั้น	
๑.๔๕ Khet Thawi Watthana	เขตทวีวัฒนา	
๑.๔๖ Khet Thon Buri	เขตธนบุรี	
๑.๔๗ Khet Thung Khru	เขตทุ่งครุ	
๑.๔๘ Khet Wang Thonglang	เขตดาวังทองหลาง	
๑.๔๙ Khet Vadhana	เขตวัฒนา	
๒. CHANGWAT AMNAT CHAROEN	๒.๑ Amphoe Mueang Amnat Charoen	อำเภอเมืองอัมนาจเริญ
จังหวัดอัมนาจเริญ (๗ อำเภอ)		
๒.๑ Amphoe Chanuman	อำเภอชานมาน	
๒.๒ Amphoe Hua Taphan	อำเภอ化 ตา พาน	
๒.๓ Amphoe Lue Amnat	อำเภอลืออัมนา	
๒.๔ Amphoe Pathum Ratchawongsa	อำเภอปุ่มราชวงศ์	
๒.๕ Amphoe Phana	อำเภอฟาน	
๒.๖ Amphoe Senangkhanikhom	อำเภอเสนางค์กิม	
๓. CHANGWAT ANG THONG	๓.๑ Amphoe Muang Ang Thong	อำเภอเมืองอ่างทอง
จังหวัดอ่างทอง (๔ อำเภอ)		
๓.๒ Amphoe Chaloivo	อำเภอช่อโยว	
๓.๓ Amphoe Pa Mok	อำเภอป่าโมก	
๓.๔ Amphoe Phu Thong	อำเภอโพธิ์ทอง	
๓.๕ Amphoe Samko	อำเภอสามโค้ก	
๓.๖ Amphoe Sawaeng Ha	อำเภอสว่างหา	
๓.๗ Amphoe Wiset Chai Chan	อำเภอวิเศษชัยชาญ	
๔. CHANGWAT BUENG KAN	๔.๑ Amphoe Mueang Bueang Kan	อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ (๔ อำเภอ)		
๔.๒ Amphoe Seka	อำเภอเซกา	
๔.๓ Amphoe So Phisai	อำเภอโซพิสัย	
๔.๔ Amphoe Bueang Khong Long	อำเภอปงคงหลง	
๔.๕ Amphoe Bung Khla	อำเภอบุ่งคล้า	
๔.๖ Amphoe Pak Khat	อำเภอปากคาด	
๔.๗ Amphoe Phon Charoen	อำเภอพรเจริญ	
๔.๘ Amphoe Si Wilai	อำเภอศรีวิไล	
๕. CHANGWAT BURI RAM	๕.๑ Amphoe Mueang Buri Ram	อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ (๒๓ อำเภอ)		
๕.๒ Amphoe Ban Dan	อำเภอบ้านด่าน	
๕.๓ Amphoe Ban Kruat	อำเภอบ้านกรัด	
๕.๔ Amphoe Ban Mai Chaiyaphot	อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์	
๕.๕ Amphoe Chaloem Phra Kiat	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	
๕.๖ Amphoe Chamni	อำเภอชามนี	
๕.๗ Amphoe Huai Rat	อำเภอห้วยราช	
๕.๘ Amphoe Khaen Dong	อำเภอแกนดล	
๕.๙ Amphoe Khu Mueang	อำเภอคุเมือง	
๕.๑๐ Amphoe Krasang	อำเภอกระสัง	
๕.๑๑ Amphoe Lahan Sai	อำเภอละหารทราย	
๕.๑๒ Amphoe Lam Plai Mat	อำเภอลำปลายมาศ	
๕.๑๓ Amphoe Nang Rong	อำเภอหนองรอง	
๕.๑๔ Amphoe Na Pho	อำเภอโนโพธิ์	
๕.๑๕ Amphoe Non Din Daeng	อำเภอโนนดินแดง	
๕.๑๖ Amphoe Non Suwan	อำเภอโนนสุวรรณ	

๔.๑๗	Amphoe Nong Hong	อำเภอหนองหงส์	๙. CHANGWAT CHANTHABURI				
๔.๑๘	Amphoe Nong Ki	อำเภอหนองกี่	จังหวัดจันทบุรี (๑๐ อำเภอ)				
๔.๑๙	Amphoe Pakham	อำเภอปะคำ	๙.๑ Amphoe Mueang Chanthaburi	อำเภอเมืองจันทบุรี			
๔.๒๐	Amphoe Phlapphla Chai	อำเภอพลับพลาชัย	๙.๒ Amphoe Kaeng Hang Maeo	อำเภอแก่งหางแมว			
๔.๒๑	Amphoe Phuthaisong	อำเภอพุทธาสิง	๙.๓ Amphoe Khaokhitchakut	อำเภอเขากົດຝູງ			
๔.๒๒	Amphoe Prakhon Chai	อำเภอประโคนชัย	๙.๔ Amphoe Khlong	อำเภอคลอง			
๔.๒๓	Amphoe Satuek	อำเภอสะตึก	๙.๕ Amphoe Laem Sing	อำเภอแหลมสิงห์			
๖. CHANGWAT CHACHOENGSAO							
จังหวัดฉะเชิงเทรา (๑๑ อำเภอ)							
๖.๑	Amphoe Mueang Chachoengsao	อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	๙.๖ Amphoe Makham	อำเภอมะขาม			
๖.๒	Amphoe Ban Pho	อำเภอบ้านโพธิ์	๙.๗ Amphoe Na Yai Am	อำเภอนาயายอأم			
๖.๓	Amphoe Bang Khla	อำเภอบางคล้า	๙.๘ Amphoe Pong Nam Ron	อำเภอปงน้ำร้อน			
๖.๔	Amphoe Bang Nam Pria	อำเภอนางน้ำเบรี้ยว	๙.๙ Amphoe Soi Dao	อำเภอสอยดาว			
๖.๕	Amphoe Bang Pakong	อำเภอ邦岬	๙.๑๐ Amphoe Tha Mai	อำเภอท่า Mai			
๖.๖	Amphoe Khlong Khuean	อำเภอคล่องชื่อน	๑๐. CHANGWAT CHIANG MAI				
๖.๗	Amphoe Phanom Sarakham	อำเภอพนมสารคาม	จังหวัดเชียงใหม่ (๒๔ อำเภอ)				
๖.๘	Amphoe Plaeng Yao	อำเภอแปลงยารา	๑๐.๑ Amphoe Mueang Chiang Mai	อำเภอเมืองเชียงใหม่			
๖.๙	Amphoe Ratchasan	อำเภอราษฎร์สาสน์	๑๐.๒ Amphoe Chai Prakan	อำเภอไชยปราการ			
๖.๑๐	Amphoe Sanam Chai Khet	อำเภอสามชัยเขต	๑๐.๓ Amphoe Chiang Dao	อำเภอเชียงดาว			
๖.๑๑	Amphoe Tha Takiap	อำเภอท่าตะเกียบ	๑๐.๔ Amphoe Chom Thong	อำเภอจอมทอง			
๗. CHANGWAT CHAI NAT			๑๐.๕ Amphoe Doi Lo	อำเภอดอยหล่อ			
จังหวัดชัยนาท (๕ อำเภอ)			๑๐.๖ Amphoe Doi Saket	อำเภอดอยสะเก็ต			
๗.๑	Amphoe Mueang Chai Nat	อำเภอเมืองชัยนาท	๑๐.๗ Amphoe Dom Jao	อำเภอต้อมเต่า			
๗.๒	Amphoe Hankha	อำเภอหันคา	๑๐.๘ Amphoe Fang	อำเภอฟ่าง			
๗.๓	Amphoe Manorom	อำเภอโนนรому	๑๐.๙ Amphoe Hang Dong	อำเภอหางดง			
๗.๔	Amphoe Noen Kham	อำเภอโนนหัว	๑๐.๑๐ Amphoe Hot	อำเภอหอต			
๗.๕	Amphoe Nong Mamong	อำเภอหนองมะโมง	๑๐.๑๑ Amphoe Mae Ai	อำเภอแม่สาย			
๗.๖	Amphoe Sankhaburi	อำเภอสรรคบุรี	๑๐.๑๒ Amphoe Mae Chaem	อำเภอแม่แจ่ม			
๗.๗	Amphoe Sapphaya	อำเภอสรรพยา	๑๐.๑๓ Amphoe Mae On	อำเภอแม่่อน			
๗.๘	Amphoe Wat Sing	อำเภอวัดสิง	๑๐.๑๔ Amphoe Mae Rim	อำเภอแม่ริม			
๘. CHANGWAT CHAIYAPHUM			๑๐.๑๕ Amphoe Mae Taeng	อำเภอแม่แตง			
จังหวัดชัยภูมิ (๑๖ อำเภอ)			๑๐.๑๖ Amphoe Mae Wang	อำเภอแม่วาง			
๘.๑	Amphoe Mueang Chaiyaphum	อำเภอเมืองชัยภูมิ	๑๐.๑๗ Amphoe Omkoi	อำเภออมกอย			
๘.๒	Amphoe Bamnet Narong	อำเภอบ้านเนินจนรงค์	๑๐.๑๘ Amphoe Phrao	อำเภอพร้าว			
๘.๓	Amphoe Ban Khwao	อำเภอบ้านเขว้า	๑๐.๑๙ Amphoe Samoeng	อำเภอสะเมิง			
๘.๔	Amphoe Ban Thaer	อำเภอบ้านแท่น	๑๐.๒๐ Amphoe San Kamphaeng	อำเภอสันกำแพง			
๘.๕	Amphoe Chantharat	อำเภอจันทร์	๑๐.๒๑ Amphoe San Pa Tong	อำเภอสันป่าตอง			
๘.๖	Amphoe Kang Kho	อำเภอแก้งคร้อ	๑๐.๒๒ Amphoe San Sai	อำเภอสันทราย			
๘.๗	Amphoe Kaset Chombun	อำเภอเกษชุมบุน	๑๐.๒๓ Amphoe Saraphi	อำเภอสารภี			
๘.๘	Amphoe Khao San	อำเภอคอนสาร	๑๐.๒๔ Amphoe Wiang haeng	อำเภอเวียงแหง			
๘.๙	Amphoe Khon Sawan	อำเภอคอนสาร	๑๑. CHANGWAT CHIANG RAI				
๘.๑๐	Amphoe Koen Sa-nga	อำเภอโนนส่ง	จังหวัดเชียงราย (๑๘ อำเภอ)				
๘.๑๑	Amphoe Nong Bua Daeng	อำเภอหนองบัวแดง	๑๑.๑ Amphoe Mueang Chiang Rai	อำเภอเมืองเชียงราย			
๘.๑๒	Amphoe Nong Bua Rawe	อำเภอหนองบัวระเหว	๑๑.๒ Amphoe chiang Khong	อำเภอเชียงของ			
๘.๑๓	Amphoe Phakdi Chumphon	อำเภอภักดีชุมพล	๑๑.๓ Amphoe Chiang Saen	อำเภอเชียงแสน			
๘.๑๔	Amphoe Phu Khiao	อำเภอพุกขี้ยะ	๑๑.๔ Amphoe Khun Tan	อำเภอขุนตาล			
๘.๑๕	Amphoe Sap Yai	อำเภอซับใหญ่	๑๑.๕ Amphoe Mae Chan	อำเภอแม่จัน			
๘.๑๖	Amphoe Thep Sathit	อำเภอเทพสถิต	๑๑.๖ Amphoe Doi Luang	อำเภอดอยหลวง			
			๑๑.๗ Amphoe Mae Fa Luang	อำเภอแม่ฟ้าหลวง			
			๑๑.๘ Amphoe Mae Lao	อำเภอแม่ลาว			
			๑๑.๙ Amphoe Mae Sai	อำเภอแม่สาย			
			๑๑.๑๐ Amphoe Mae Suai	อำเภอแม่สรวย			
			๑๑.๑๑ Amphoe Pa Daet	อำเภอป่าแดด			
			๑๑.๑๒ Amphoe Phan	อำเภอพาน			
			๑๑.๑๓ Amphoe Phaya Mengrai	อำเภอพญาเม็งราย			

๑๑.๑๕	Amphoe Thoeng	อำเภอทึง	๑๕. CHANGWAT KAMPHAENG PHET
๑๑.๑๕'	Amphoe Wiang Chai	อำเภอเวียงชัย	จังหวัดกำแพงเพชร (๑๑ อำเภอ)
๑๑.๑๖	Amphoe Wiang Chiang Rung	อำเภอเวียงเชียงรุ้ง	๑๕.๑ Amphoe Mueang Kamphaeng Phet อำเภอเมืองกำแพงเพชร
๑๑.๑๗	Amphoe wiang Kaen	อำเภอเวียงแก่น	๑๕.๒ Amphoe Bueng Samakkhi อำเภอเบ็งสามัคคี
๑๑.๑๘	Amphoe Wiang Pa Pao	อำเภอเวียงป่าเป้า	๑๕.๓ Amphoe Khanu Woralaksaburi อำเภอขันวราลักษบุรี
๑๖. CHANGWAT CHON BURI			
จังหวัดชลบุรี (๑๑ อำเภอ)			
๑๒.๑	Amphoe Mueang Chon Buri	อำเภอเมืองชลบุรี	๑๕.๔ Amphoe Khlong Khlugn อำเภอคลองชลุง
๑๒.๒	Amphoe Ban Bueng	อำเภอบ้านบึง	๑๕.๕ Amphoe Khlong Lan อำเภอคลองลาน
๑๒.๓	Amphoe Bang Lamung	อำเภอบางละมุง	๑๕.๖ Amphoe Kosamphi Nakhon อำเภอโกสัมพีนทร์
๑๒.๔	Amphoe Bo Thong	อำเภอปอท่อง	๑๕.๗ Amphoe Lan Krabue อำเภอพระนเรศวร
๑๒.๕'	Amphoe Ko Chan	อำเภอเกาะจันทร์	๑๕.๘ Amphoe Pang Sila Thong อำเภอปะซิลาทอง
๑๒.๖	Amphoe Ko Si Chang	อำเภอเกาะสีชัง	๑๕.๙ Amphoe Phran Kratai อำเภอพราคำ ต.ย.
๑๒.๗	Amphoe Nong Yai	อำเภอหนองใหญ่	๑๕.๑๐ Amphoe Sai Ngam อ่าฯ เกาะปะง
๑๒.๘	Amphoe Phan Thong	อำเภอพานทอง	๑๕.๑๑ Amphoe Sai Thong Watthana อ่าฯ กอทรายทองวัฒนา
๑๒.๙	Amphoe Phanat Nikhom	อำเภอพนัสนิคม	
๑๒.๑๐	Amphoe Sattahip	อำเภอสัตหีบ	
๑๒.๑๑	Amphoe Si Racha	อำเภอศรีราชา	
๑๗. CHANGWAT CHUMPHON			
จังหวัดชุมพร (๙ อำเภอ)			
๑๓.๑	Amphoe Mueang Chumphon	อำเภอเมืองชุมพร	๑๖.๑ Amphoe Mueang Kanchanaburi อำเภอเมืองกาญจนบุรี
๑๓.๒	Amphoe Lamee	อำเภอละเม	๑๖.๒ Amphoe Bo Phloi อำเภอป่าพลอย
๑๓.๓	Amphoe Lang Suan	อำเภอหลังสวน	๑๖.๓ Amphoe Dar Mak Nam Tia อำเภอต่า��ະນາມเตี้ย
๑๓.๔	Amphoe Pathio	อำเภอปทุม	๑๖.๔ Amphoe Muai Kra Bua อำเภอหัวกระเจา
๑๓.๕'	Amphoe Phato	อำเภอพะโต๊ะ	๑๖.๕ Amphoe Laem Kuan อำเภอเลาเวณ
๑๓.๖	Amphoe Sawi	อำเภอสวี	๑๖.๖ Amphoe Nong Prue อำเภอหนองปือ
๑๓.๗	Amphoe Tha Sae	อำเภอท่าเสีย	๑๖.๗ Amphoe Phanom Thuan อำเภอพนมทวน
๑๓.๘	Amphoe Thung Tako	อำเภอทุ่งตะโก	๑๖.๘ Amphoe Sai Yok อำเภอไทรโยค
๑๘. CHANGWAT KALASIN			
จังหวัดกาฬสินธุ์ (๑๘ อำเภอ)			
๑๔.๑	Amphoe Mueang Kalasin	อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	๑๖.๙ Amphoe Sangkhla Buri อำเภอสังขละบุรี
๑๔.๒	Amphoe Don Chan	อำเภอdonchan	๑๖.๑๐ Amphoe Si Sawat อำเภอศรีสวัสดิ์
๑๔.๓	Amphoe Huai Mek	อำเภอห้วยเม็ก	๑๖.๑๑ Amphoe Tha Maka อำเภอท่ามา卡
๑๔.๔	Amphoe Huai Phong	อำเภอห้วยฟ่อง	๑๖.๑๒ Amphoe Tha Muang อำเภอท่าม่วง
๑๔.๕'	Amphoe Kamalasai	อำเภอຄามลาไส	๑๖.๑๓ Amphoe Thong Pha Phum อำเภอทองผาภูมิ
๑๔.๖	Amphoe Tham Muang	อำเภอท่าม่วง	
๑๔.๗	Amphoe Tha Wong	อำเภอเขา Wong	
๑๔.๘	Amphoe Khong Chai	อำเภอช่องชัย	
๑๔.๙	Amphoe Kuchinrai	อำเภอคุ้นราษฎร์	
๑๔.๑๐	Amphoe Na Khu	อำเภอนาคู	
๑๔.๑๑	Amphoe Na Mon	อำเภอโนมาน	
๑๔.๑๒	Amphoe Nong Kung Si	อำเภอหนองกุงศรี	
๑๔.๑๓	Amphoe Rong Kham	อำเภอรองคำ	
๑๔.๑๔	Amphoe Sahatsakhan	อำเภอสหัสขันธ์	
๑๔.๑๕	Amphoe Sam Chai	อำเภอสามชัย	
๑๔.๑๖	Amphoe Somdet	อำเภอสมเด็จ	
๑๔.๑๗	Amphoe Tha Khantho	อำเภอท่าคันโถ	
๑๔.๑๘	Amphoe Yang Talat	อำเภอยางตลาด	
๑๙. CHANGWAT KHON KAEN			
จังหวัดขอนแก่น (๒๖ อำเภอ)			
๑๗.๑	Amphoe Mueang Khon Kaen	อำเภอเมืองขอนแก่น	๑๗.๑ Amphoe Ban Fang อำเภอบ้านฝาง
๑๗.๒	Amphoe Ban Phai	อำเภอบ้านไผ่	๑๗.๒ Amphoe Ban Haet อำเภอบ้านแฮด
๑๗.๓	Amphoe Chonhabot	อำเภอช่อนบท	๑๗.๓ Amphoe Chum Phae อำเภอชุมแพ
๑๗.๔	Amphoe Khao Suan Kwang	อำเภอเขากวางสว่าง	๑๗.๔ Amphoe Khok Pho Chai อำเภอโคกโพธิ์ชัย
๑๗.๕	Amphoe Kranuan	อำเภอกระนาน	๑๗.๕ Amphoe Mancha Khiri อำเภอเมืองมุกดาหาร
๑๗.๖	Amphoe Mancha Khiri	อำเภอเมืองมุกดาหาร	๑๗.๖ Amphoe Nam Phong อำเภอหนองน้ำพอง
๑๗.๗	Amphoe Nong Na Kham	อำเภอหนองนาคำ	๑๗.๗ Amphoe Nong Ruea อำเภอหนองเรือ
๑๗.๘	Amphoe Nong Song Hong	อำเภอหนองสองห้อง	๑๗.๘ Amphoe Nong Song Hong อำเภอโนนศิลิ
๑๗.๙	Amphoe Non Sila	อำเภอโนนศิลิ	๑๗.๙ Amphoe Phon อ่าฯ กาเพล
๑๗.๑๐	Amphoe Phra Yuen	อำเภอพระยืน	๑๗.๑๐ Amphoe Phu Pha Man อ่าฯ กาผู้นำ
๑๗.๑๑	Amphoe Phu Pha Man	อำเภอฟูผ่าน	๑๗.๑๑ Amphoe Phu Wiang อ่าฯ กาภูเวียง
๑๗.๑๒	Amphoe Phu Wiang	อำเภอฟูไวง	๑๗.๑๒ Amphoe Pueai Noi อ่าฯ กาปือน้อย
๑๗.๑๓	Amphoe Sam Sung	อำเภอซำสูง	๑๗.๑๓ Amphoe Sam Sung อ่าฯ กาซำสูง
๑๗.๑๔	Amphoe Si Chomphu	อำเภอศีชุมพู	๑๗.๑๔ Amphoe Ubolratana อ่าฯ กาอุบลรัตน์

๑๗.๒๔ Amphoe Waeng Noi
๑๗.๒๕ Amphoe Waeng Yai
๑๗.๒๖ Amphoe Wiang Kao

อำเภอแวงน้อย
อำเภอแวงใหญ่
อำเภอเวียงก่อ

๒๑.๑๒ Amphoe Phu Ruea
๒๑.๑๓ Amphoe Tha Li
๒๑.๑๔ Amphoe Wang Saphung

อำเภอภูเรือ
อำเภอท่าลี่
อำเภอวังสะพุง

๑๘. CHANGWAT KRABI

จังหวัดกระบี่ (๙ อําเภอ)

๑๙.๑ Amphoe Mueang Krabi
๑๙.๒ Amphoe Ao Luek
๑๙.๓ Amphoe Khao Phanom
๑๙.๔ Amphoe Khlong Thom
๑๙.๕ Amphoe Ko Lanta
๑๙.๖ Amphoe Lam Thap
๑๙.๗ Amphoe Nuen Khlong
๑๙.๘ Amphoe Plai Phraya

อำเภอเมืองกระบี่
อำเภอเมืองอำเภอเล็ก
อำเภอเขาพนม
อำเภอคลองท่อม
อำเภอโคโลราโด
อำเภอสำราญ
อำเภอหนองคอลอง
อำเภอปลายพระยา

๒๒. CHANGWAT LOP BURI

จังหวัดลพบุรี (๑๑ อําเภอ)

๒๒.๑ Amphoe Mueang Lop Buri
๒๒.๒ Amphoe Ban Mi
๒๒.๓ Amphoe Chai Badan
๒๒.๔ Amphoe Khok Charoen
๒๒.๕ Amphoe Khok Samrong
๒๒.๖ Amphoe Lam Sonthi
๒๒.๗ Amphoe Nong Muang
๒๒.๘ Amphoe Phatthana Nikhom
๒๒.๙ Amphoe Sa Bot
๒๒.๑๐ Amphoe Tha Luang
๒๒.๑๑ Amphoe Tha Wung

อำเภอเมืองลพบุรี
อำเภอบ้านหมี่
อำเภอชัยนาดา
อำเภอโคகเจริญ
อำเภอโคกสำโรง
อำเภอสำราญ
อำเภอหนองม่วง
อำเภอพัฒนานิคม
อำเภอราษฎร์
อำเภอท่าหลวง
อำเภอท่ารุ้ง

๑๙. CHANGWAT LAMPANG

จังหวัดลำปาง (๑๓ อําเภอ)

๑๙.๑ Amphoe Mueang Lampang
๑๙.๒ Amphoe Chae Hom
๑๙.๓ Amphoe Hang Chat
๑๙.๔ Amphoe Ko Kha
๑๙.๕ Amphoe Mae Mo
๑๙.๖ Amphoe Mae Phrik
๑๙.๗ Amphoe Mae Tha
๑๙.๘ Amphoe Mueang Pan
๑๙.๙ Amphoe Ngao
๑๙.๑๐ Amphoe Soem Ngam
๑๙.๑๑ Amphoe Sop Prap
๑๙.๑๒ Amphoe Thoen
๑๙.๑๓ Amphoe Wang Nuea

อำเภอเมืองลำปาง
อำเภอแจ้ห่ม^๑
อำเภอห้างฉัตร
อำเภอเกาะคา^๒
อำเภอแม่เมะ^๓
อำเภอแม่พริก^๔
อำเภอแม่ทะ^๕
อำเภอเมืองปาน^๖
อำเภอງาว^๗
อำเภอเสริมงาม^๘
อำเภอสนบปราบ^๙
อำเภอเดิน^{๑๐}
อำเภอวังเหนือ^{๑๑}

๒๓. CHANGWAT MAE HONG SON

จังหวัดแม่ฮ่องสอน (๗ อําเภอ)

๒๓.๑ Amphoe Mueang Mae Hong Son
๒๓.๒ Amphoe Mai Yuam
๒๓.๓ Amphoe Mae La Ioi
๒๓.๔ Amphoe Mae Sariang
๒๓.๕ Amphoe Pai
๒๓.๖ Amphoe Pang Mapha
๒๓.๗ Amphoe Sop Moei

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน^๑
อำเภอชุมย่วน^๒
อำเภอแม่ลาน้อย^๓
อำเภอแม่สะเรียง^๔
อำเภอปาย^๕
อำเภอปางมะฝ้า^๖
อำเภอสบเมย^๗

๒๔. CHANGWAT MAHA SARAKHAM

จังหวัดมหาสารคาม (๑๓ อําเภอ)

๒๔.๑ Amphoe Mueang Maha Sarakham
๒๔.๒ Amphoe Borabue
๒๔.๓ Amphoe Chiang Yuen
๒๔.๔ Amphoe Chuen Chom
๒๔.๕ Amphoe Kae Dam
๒๔.๖ Amphoe Kantharawichai
๒๔.๗ Amphoe Kosum Phisai
๒๔.๘ Amphoe Kut Rang
๒๔.๙ Amphoe Na Chueak
๒๔.๑๐ Amphoe Na Dun
๒๔.๑๑ Amphoe Phayakkhaphum Phisai
๒๔.๑๒ Amphoe Wapi Pathum
๒๔.๑๓ Amphoe Yang Sisurat

อำเภอเมืองมหาสารคาม^๑
อำเภอบรรบือ^๒
อำเภอเชียงยืน^๓
อำเภอชื่นชม^๔
อำเภอแก้วเตา^๕
อำเภอแก้กันทรีชัย^๖
อำเภอโกสุกพีสัย^๗
อำเภอคุกตัง^๘
อำเภอนาเชือก^๙
อำเภอนาดูน^{๑๐}
อำเภอพยัคฆภูมิพีสัย^{๑๑}
อำเภอวาปีปัทุม^{๑๒}
อำเภอยางสีสุราช^{๑๓}

๒๐. CHANGWAT LAMPHUN

จังหวัดลำพูน (๘ อําเภอ)

๒๐.๑ Amphoe Mueang Lampun
๒๐.๒ Amphoe Ban Hong
๒๐.๓ Amphoe Ban Thi
๒๐.๔ Amphoe Li
๒๐.๕ Amphoe Mae Tha
๒๐.๖ Amphoe Pa Sang
๒๐.๗ Amphoe Thung Huai Chiang
๒๐.๘ Amphoe Wang Nong Lue

อำเภอเมืองลำพูน^๑
อำเภอบ้านไผ่^๒
อำเภอป้านธิ^๓
อำเภอหลี^๔
อำเภอแม่ทา^๕
อำเภอปางชาง^๖
อำเภอทุ่งท้าวช้าง^๗
อำเภอเวียงหนองล่อง^๘

๒๕. CHANGWAT MUKDAHAN

อำเภอเมืองมุกดาหาร (๙ อําเภอ)

๒๕.๑ Amphoe Mueang Mukdahan
๒๕.๒ Amphoe Don Tan
๒๕.๓ Amphoe Dong Luang
๒๕.๔ Amphoe Khamcha-i
๒๕.๕ Amphoe Nikhom Kham Soi
๒๕.๖ Amphoe Nong Sung
๒๕.๗ Amphoe Wan Yai

อำเภอเมืองมุกดาหาร^๑
อำเภอดอนดาดา^๒
อำเภอคงหลาง^๓
อำเภอคำชะอี^๔
อำเภอโนนค้ำสร้อย^๕
อำเภอหนองสูง^๖
อำเภอหว้าใหญ่^๗

๒๑. CHANGWAT LOEI

จังหวัดเลย (๑๔ อําเภอ)

๒๑.๑ Amphoe Mueang Loei
๒๑.๒ Amphoe Chiang Khan
๒๑.๓ Amphoe Dan Sai
๒๑.๔ Amphoe Erawan
๒๑.๕ Amphoe Na Duang
๒๑.๖ Amphoe Na Haeo
๒๑.๗ Amphoe Nong Hin
๒๑.๘ Amphoe Pak Chom
๒๑.๙ Amphoe Pha Khao
๒๑.๑๐ Amphoe Phu Kradueng
๒๑.๑๑ Amphoe Phu Luang

อำเภอเมืองเลย^๑
อำเภอชียงคาน^๒
อำเภอ dane ชัย^๓
อำเภอเอราวัณ^๔
อำเภอนาด้วง^๕
อำเภอนาแห้ว^๖
อำเภอหนองหิน^๗
อำเภอปากชม^๘
อำเภอพาขາ^๙
อำเภอภูกระดึง^{๑๐}
อำเภอภูหลวง^{๑๑}

๒๖. CHANGWAT NAKHON NAYOK

จังหวัดนครนายก (๔ อำเภอ)

๒๖.๑ Amphoe Mueang Nakhon Nayok	อำเภอเมืองนครนายก
๒๖.๒ Amphoe Ban Na	อำเภอบ้านนา
๒๖.๓ Amphoe Ongkharak	อำเภอองครักษ์
๒๖.๔ Amphoe Pak Phli	อำเภอปากพลี

๒๗. CHANGWAT NAKHON PATHOM

จังหวัดนครปฐม (๗ อำเภอ)

๒๗.๑ Amphoe Mueang Nakhon Pathom	อำเภอเมืองนครปฐม
๒๗.๒ Amphoe Bang Len	อำเภอบางเลน
๒๗.๓ Amphoe Don Tum	อำเภอตูม
๒๗.๔ Amphoe Kamphaeng Saen	อำเภอกำแพงแสน
๒๗.๕ Amphoe Nakhon Chai Si	อำเภอนครชัยศรี
๒๗.๖ Amphoe Phutthamonthon	อำเภอพุทธมณฑล
๒๗.๗ Amphoe Sam Phran	อำเภอสามพราน

๒๘. CHANGWAT NAKHON PHANOM

จังหวัดนครพนม (๑๒ อำเภอ)

๒๘.๑ Amphoe Mueang Nakhon Phanom	อำเภอเมืองนครพนม
๒๘.๒ Amphoe Ban Phaeng	อำเภอป่าenga
๒๘.๓ Amphoe Na Kae	อำเภอนาแก
๒๘.๔ Amphoe Na Thom	อำเภอนาทอม
๒๘.๕ Amphoe Na Wa	อำเภอนาหว้า
๒๘.๖ Amphoe Phon Sawan	อำเภอโพนสวรรค์
๒๘.๗ Amphoe Pla Pak	อำเภอปลาปาก
๒๘.๘ Amphoe Renu Nakhon	อำเภอเรนุนคร
๒๘.๙ Amphoe Si Songkhram	อำเภอศรีสัชตราษฎร์
๒๘.๑๐ Amphoe Tha Uthen	อำเภอท่าอุเทน
๒๘.๑๑ Amphoe That Phanom	อำเภอธาตุพนม
๒๘.๑๒ Amphoe Wang Yang	อำเภอวงศ์ยานงค์

๒๙. CHANGWAT NAKHON RATCHASIMA

จังหวัดนครราชสีมา (๓๒ อำเภอ)

๒๙.๑ Amphoe Mueang Nakhon Ratchasima	อำเภอเมืองนครราชสีมา
๒๙.๒ Amphoe Ban Luang	อำเภอบ้านเหลื่อม
๒๙.๓ Amphoe Bua Lai	อำเภอบัวลาย
๒๙.๔ Amphoe Bua Yai	อำเภอบัวใหญ่
๒๙.๕ Amphoe Chakkraphat	อำเภอจักราช
๒๙.๖ Amphoe Chaloem Phra Kiat	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
๒๙.๗ Amphoe Chock Chai	อำเภอโชคชัย
๒๙.๘ Amphoe Chum Phuang	อำเภอชุมพวง
๒๙.๙ Amphoe Dan Khun Thot	อำเภอเด่นชัย
๒๙.๑๐ Amphoe Huai Thalaeng	อำเภอห้วยทalacheng
๒๙.๑๑ Amphoe Keang Sanam Nang	อำเภอเงินสนมนาง
๒๙.๑๒ Amphoe Kham Sakaesaeng	อำเภอขามสะแกแสง
๒๙.๑๓ Amphoe Kham Thale So	อำเภอขามทะเลสาบ
๒๙.๑๔ Amphoe Khon Buri	อำเภอคอนธุรี
๒๙.๑๕ Amphoe Khong	อำเภอคง
๒๙.๑๖ Amphoe Lam Thamenchai	อำเภอสำราญชัย
๒๙.๑๗ Amphoe Mueang Yang	อำเภอเมืองยาง
๒๙.๑๘ Amphoe Non Daeng	อำเภอโนนแดง
๒๙.๑๙ Amphoe Non Sung	อำเภอโนนสูง
๒๙.๒๐ Amphoe Non Thai	อำเภอโนนไทย
๒๙.๒๑ Amphoe Nong Bun Mak	อำเภอหนองบุญมาก

๒๙.๒๒ Amphoe Pak Chong

อำเภอปากช่อง

๒๙.๒๓ Amphoe Pak Thong Chai

อำเภอปากชัย

๒๙.๒๔ Amphoe Phimai

อำเภอพิมาย

๒๙.๒๕ Amphoe Prathai

อำเภอประทาย

๒๙.๒๖ Amphoe Phra Thong Kham

อำเภอพระทองคำ

๒๙.๒๗ Amphoe Sida

อำเภอศีда

๒๙.๒๘ Amphoe Sikhio

อำเภอศีขิว

๒๙.๒๙ Amphoe Soeng Sang

อำเภอเสิงสาร

๒๙.๓๐ Amphoe Sung Noen

อำเภอสูงเนิน

๒๙.๓๑ Amphoe Thepharak

อำเภอเทพรากษ์

๒๙.๓๒ Amphoe Wang Nam Khiao

อำเภอวังน้ำเขียว

๓๐. CHANGWAT NAKHON SAWAN

จังหวัดนครสวรรค์ (๑๕ อำเภอ)

๓๐.๑ Amphoe Mueang Nakhon Sawan

อำเภอเมืองนครสวรรค์

๓๐.๒ Amphoe Banphot Phisai

อำเภอบรรพตพิสัย

๓๐.๓ Amphoe Chum Saen

อำเภอชุมแสง

๓๐.๔ Amphoe Chum Ta Tong

อำเภอชุมตามง

๓๐.๕ Amphoe Kao Liang

อำเภอโคลีบึง

๓๐.๖ Amphoe Krok Phai

อำเภอโกรกพระ

๓๐.๗ Amphoe Lat Yai

อำเภอลาดยาว

๓๐.๘ Amphoe Mae Poen

อำเภอแม่เป็น

๓๐.๙ Amphoe Mae Wong

อำเภอแม่วงก์

๓๐.๑๐ Amphoe Nong Bua

อำเภอหนองบัว

๓๐.๑๑ Amphoe Phaisali

อำเภอไผสали

๓๐.๑๒ Amphoe Phayuha Khiri

อำเภอพยุหะศรี

๓๐.๑๓ Amphoe Tak Fa

อำเภอตากฟ้า

๓๐.๑๔ Amphoe Takhli

อำเภอตากลี

๓๐.๑๕ Amphoe Tha Tako

อำเภอท่าตะโก

๓๑. CHANGWAT NAKHON SI THAMMARAT

จังหวัดนครศรีธรรมราช (๒๓ อำเภอ)

๓๑.๑ Amphoe Mueang Nakhon Si Thammarat

อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

๓๑.๒ Amphoe Bang Khan

อำเภอบางขัน

๓๑.๓ Amphoe Chaloem Phra Kiat

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

๓๑.๔ Amphoe Cha-uat

อำเภอชาอชุด

๓๑.๕ Amphoe Chang Klang

อำเภอช่างกลาง

๓๑.๖ Amphoe Chawang

อำเภอจาวัง

๓๑.๗ Amphoe Chian Yai

อำเภอเชี่ยวใหญ่

๓๑.๘ Amphoe Chulabhorn

อำเภอจุฬารัตน์

๓๑.๙ Amphoe Hua Sai

อำเภอหัวไทร

๓๑.๑๐ Amphoe Khanom

อำเภอขอนเอย

๓๑.๑๑ Amphoe Lan Saka

อำเภอลาดสัก

๓๑.๑๒ Amphoe Na Bon

อำเภอโนนบอน

๓๑.๑๓ Amphoe Nopphitam

อำเภอหนองพิเตา

๓๑.๑๔ Amphoe Pak Phanang

อำเภอปากพัง

๓๑.๑๕ Amphoe Phipun

อำเภอพิบูล

๓๑.๑๖ Amphoe Phra Phrom

อำเภอพระพรหม

๓๑.๑๗ Amphoe Phrom Khiri

อำเภอพรหมศรี

๓๑.๑๘ Amphoe Ron Phibun

อำเภอร่อนพิบูลย์

๓๑.๑๙ Amphoe Sichon

อำเภอศีชล

๓๑.๒๐ Amphoe Tha Sala

อำเภอท่าศาลา

๓๑.๒๑ Amphoe Tham Phannara

อำเภอถ้ำพรนรา

๓๑.๒๒ Amphoe Thung Song

อำเภอทุ่งสง

๓๑.๙๓ Amphoe Thung Yai

อำเภอทุ่งใหญ่

๓๕.๔ Amphoe Si Bun Rueang

อำเภอศรีบูรณ์เรือง

๓๕.๖ Amphoe Suwannakhuha

อำเภอสุวรรณเขตฯ

๓๒. CHANGWAT NAN

จังหวัดน่าน (๑๕ อําเภอ)

๓๒.๑ Amphoe Mueang Nan

อำเภอเมืองน่าน

๓๒.๒ Amphoe Ban Luang

อำเภอبانลุง

๓๒.๓ Amphoe Bo Kluea

อำเภอโบคลือ

๓๒.๔ Amphoe Chaloem Phra Kiat

อำเภอเฉลิมพระปิยมหาราช

๓๒.๕ Amphoe Chiang Klang

อำเภอเชียงกลาง

๓๒.๖ Amphoe Mae Charim

อำเภอแม่จริม

๓๒.๗ Amphoe Na Muen

อำเภอนาหมื่น

๓๒.๘ Amphoe Na Noi

อำเภอนาโนย

๓๒.๙ Amphoe Phu Phiang

อำเภอพูพียง

๓๒.๑๐ Amphoe Pua

อำเภอปัว

๓๒.๑๑ Amphoe Santi Suk

อำเภอสันติสุข

๓๒.๑๒ Amphoe Song Khwae

อำเภอสองแคว

๓๒.๑๓ Amphoe Tha Wang Pha

อำเภอท่าวังผา

๓๒.๑๔ Amphoe Thung Chang

อำเภอทุ่งช้าง

๓๒.๑๕ Amphoe Wiang Sa

อำเภอเวียงสา

๓๓. CHANGWAT NARATHIWAT

จังหวัดนราธิวาส (๑๓ อําเภอ)

๓๓.๑ Amphoe Mueang Narathiwat

อำเภอเมืองนราธิวาส

๓๓.๒ Amphoe Bacho

อำเภอbacho

๓๓.๓ Amphoe Chanae

อำเภอจันท์

๓๓.๔ Amphoe Cho-airong

อำเภอเจาะไอร้อง

๓๓.๕ Amphoe Ra-ngae

อำเภอราโรง

๓๓.๖ Amphoe Rueso

อำเภอเรือเสาะ

๓๓.๗ Amphoe Si Sakhon

อำเภอศรีสะคร

๓๓.๘ Amphoe Sukhirin

อำเภอสุกชิน

๓๓.๙ Amphoe Su-nghai Kolok

อำเภอสุไหโภค

๓๓.๑๐ Amphoe Su-nghai Padi

อำเภอสุไหปะดี

๓๓.๑๑ Amphoe Tak Bai

อำเภอตากใบ

๓๓.๑๒ Amphoe Waeng

อำเภอแวง

๓๓.๑๓ Amphoe Yi-ngo

อำเภอึงก

๓๔. CHANGWAT NONG KHAI

จังหวัดหนองคาย (๕ อําเภอ)

๓๔.๑ Amphoe Mueang Nong Khai

อำเภอหนองคาย

๓๔.๒ Amphoe Tha Pu

อำเภอท่าปู

๓๔.๓ Amphoe Fa Rai

อำเภอเฟ้รัย

๓๔.๔ Amphoe Pho Luk

อำเภอโพลูก

๓๔.๕ Amphoe Phu Phisai

อำเภอฟูพิษัย

๓๔.๖ Amphoe Pattanawapi

อำเภอตันนาปี

๓๔.๗ Amphoe Si Chiang Mai

อำเภอศรีเชียงใหม่

๓๔.๘ Amphoe Sakhrai

อำเภอสากไร

๓๔.๙ Amphoe Sangkhom

อำเภอสงขุม

๓๕. CHANGWAT NONG BUA LAM PHU

จังหวัดหนองบัวลำภู (๖ อําเภอ)

๓๕.๑ Amphoe Mueang Nong Bua Lam Phu

อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

๓๕.๒ Amphoe Na Klang

อำเภอนาคลอง

๓๕.๓ Amphoe Na Wang

อำเภอนาวงศ์

๓๕.๔ Amphoe Non Sang

อำเภอโนนสัง

๓๕.๕ Amphoe Si Bun Rueang

๓๖. CHANGWAT NONTHABURI

จังหวัดนนทบุรี (๖ อําเภอ)

๓๖.๑ Amphoe Mueang Nonthaburi

อำเภอเมืองนนทบุรี

๓๖.๒ Amphoe Bang Bua Thong

อำเภอบางบัวทอง

๓๖.๓ Amphoe Bang Kruai

อำเภอบางกรวย

๓๖.๔ Amphoe Bang Yai

อำเภอบางไทร

๓๖.๕ Amphoe Pak Kret

อำเภอปากเกร็ด

๓๖.๖ Amphoe Sai Noi

อำเภอไทรน้อย

๓๗. CHANGWAT PATHUM THANI

จังหวัดปทุมธานี (๗ อําเภอ)

๓๗.๑ Amphoe Mueang Pathum Thani

อำเภอเมืองปทุมธานี

๓๗.๒ Amphoe Khlong Luang

อำเภอคลองหลวง

๓๗.๓ Amphoe Lam Luk Ka

อำเภอสามลูกกา

๓๗.๔ Amphoe Lat Lum Kaeo

อำเภอลาดหลุมก้าว

๓๗.๕ Amphoe Nong Suea

อำเภอหนองสี

๓๗.๖ Amphoe Sam Khol

อำเภอสามโคก

๓๗.๗ Amphoe Thanaburi

อำเภอธนบุรี

๓๘. CHANGWAT PATTANI

จังหวัดปัตตานี (๑๒ อําเภอ)

๓๘.๑ Amphoe Mueang Pattani

อำเภอเมืองปัตตานี

๓๘.๒ Amphoe Khoppho

อำเภอกะพ้อ

๓๘.๓ Amphoe Khok Pho

อำเภอโคกโพธิ์

๓๘.๔ Amphoe Mae Lan

อำเภอแม่ลาน

๓๘.๕ Amphoe Mai Kaen

อำเภอไม้แก่น

๓๘.๖ Amphoe Mayo

อำเภอมา约

๓๘.๗ Amphoe Nong Chik

อำเภอหนองจิก

๓๘.๘ Amphoe Panare

อำเภอปะนา雷

๓๘.๙ Amphoe Sai Buri

อำเภอสามบุรี

๓๘.๑๐ Amphoe Thung Yang Daeng

อำเภอทุ่งยางแดง

๓๘.๑๑ Amphoe Yarang

อำเภอยะรัง

๓๘.๑๒ Amphoe Yaring

อำเภอยะหริ่ง

๓๙. CHANGWAT PHANGNGA

จังหวัดพังงา (๘ อําเภอ)

๓๙.๑ Amphoe Mueang Phangnga

อำเภอเมืองพังงา

๓๙.๒ Amphoe Kapong

อำเภอกะปง

๓๙.๓ Amphoe Khura Buri

อำเภอคุระบุรี

๓๙.๔ Amphoe Ko Yao

อำเภอโคเยา

๓๙.๕ Amphoe Takua Pa

อำเภอตะก้ำป่า

๓๙.๖ Amphoe Takua Thung

อำเภอตะก้ำทุ่ง

๓๙.๗ Amphoe Thai Mueang

อำเภอท้ายเหมือง

๓๙.๘ Amphoe Thap Put

อำเภอทับปุด

๔๐. CHANGWAT PHATTHALUNG

จังหวัดพัทลุง (๑๑ อําเภอ)

๔๐.๑ Amphoe Mueang Phatthalung

อำเภอเมืองพัทลุง

๔๐.๒ Amphoe Bang Kaeo

อำเภอบางแก้ว

๔๐.๓ Amphoe Khao Chaison

อำเภอเขาชัยสน

๔๐.๔ Amphoe Khuan Khanun

อำเภอคุนขันธุน

๔๐.๕ Amphoe Kong Ra

อำเภอคงราช

๔๐.๖	Amphoe Pa Bon	อำเภอปานอน	๔๔.๑๐	Amphoe Taphan Hin	อำเภอตะพานหิน
๔๐.๗	Amphoe Pa Phayom	อำเภอป่าพะยอม	๔๔.๑๑	Amphoe Wachirabarami	อำเภอวิริบารามี
๔๐.๘	Amphoe Pak Phayun	อำเภอปากพะยูน	๔๔.๑๒	Amphoe Wang Sai Phun	อำเภอวังไทรพุน
๔๐.๙	Amphoe Si Banphot	อำเภอศรีบูรพาด			
๔๐.๑๐	Amphoe Srinagarindra	อำเภอศรีนภินทร์			
๔๐.๑๑	Amphoe Tamot	อำเภอตระโหมด			
๔๑. CHANGWAT PHAYAO					
จังหวัดพะเยา (๕ อำเภอ)					
๔๑.๑	Amphoe Mueang Phayao	อำเภอเมืองพะเยา	๔๕.๑	Amphoe Mueang Phitsanulok	อำเภอเมืองพิษณุโลก
๔๑.๒	Amphoe Chiang Kham	อำเภอเชียงคำ	๔๕.๒	Amphoe Bang Krathum	อำเภอ邦กรاثุம
๔๑.๓	Amphoe Chiang Muan	อำเภอเชียงม่วน	๔๕.๓	Amphoe Bang Rakam	อำเภอ邦ราคำ
๔๑.๔	Amphoe Chun	อำเภอชุม	๔๕.๔	Amphoe Chat Trakan	อำเภอชาติราคำ
๔๑.๕	Amphoe Dok Khamtai	อำเภอดอกคำใต้	๔๕.๕	Amphoe Nakhon Thai	อำเภอหนองคาย
๔๑.๖	Amphoe Mae Chai	อำเภอแม่จี	๔๕.๖	Amphoe Noen Maprang	อำเภอโนนปะรัง
๔๑.๗	Amphoe Pong	อำเภอปง	๔๕.๗	Amphoe Phrom Phiram	อำเภอพรหมพิราม
๔๑.๘	Amphoe Phu Kamyao	อำเภอภูกามยาว	๔๕.๘	Amphoe Wang Thong	อำเภอวังทอง
๔๑.๙	Amphoe Phu Sang	อำเภอภูษาง	๔๕.๙	Amphoe Wat Bot	อำเภอวัดโบสถ์
๔๒. CHANGWAT PHETCHABUN					
จังหวัดเพชรบูรณ์ (๑๑ อำเภอ)					
๔๒.๑	Amphoe Mueang Phetchabun	อำเภอเมืองเพชรบูรณ์	๔๖.๑	Amphoe Mueang Phra	อำเภอเมืองพระ
๔๒.๒	Amphoe Bueng Sam Phan	อำเภอเบ็งสามพัน	๔๖.๒	Amphoe Ben Chae	อำเภอเด่นชัย
๔๒.๓	Amphoe Chon Daen	อำเภอช่อนแคน	๔๖.๓	Amphoe Leng	อำเภอลง
๔๒.๔	Amphoe Khao Kho	อำเภอเขาข้อ	๔๖.๔	Amphoe Nong Muang Khai	อำเภอหนองม่วงไข่
๔๒.๕	Amphoe Lom Kao	อำเภอหล่มเก่า	๔๖.๕	Amphoe Rong Kwang	อำเภอร้องกวาง
๔๒.๖	Amphoe Lom Sak	อำเภอหล่มสัก	๔๖.๖	Amphoe Song	อำเภอสอง
๔๒.๗	Amphoe Nam Nao	อำเภอหนองนา	๔๖.๗	Amphoe Sung Men	อำเภอสูงเม่น
๔๒.๘	Amphoe Nong Phai	อำเภอหนองไฟ	๔๖.๘	Amphoe Wang Chin	อำเภอวังชิ้น
๔๒.๙	Amphoe Si Thep	อำเภอศรีทัย			
๔๒.๑๐	Amphoe Wang Pong	อำเภอวงศ์ปอง			
๔๒.๑๑	Amphoe Wichian Buri	อำเภอวิจิตรบุรี			
๔๓. CHANGWAT PHETCHABURI					
จังหวัดเพชรบุรี (๕ อำเภอ)					
๔๓.๑	Amphoe Mueang Phetchaburi	อำเภอเมืองเพชรบุรี	๔๗.๒	Amphoe Ban Phraek	อำเภอป่าแดด
๔๓.๒	Amphoe Ban Lat	อำเภอป้านแหลม	๔๗.๓	Amphoe Bang Ban	อำเภอบางบาล
๔๓.๓	Amphoe Ban Lat	อำเภอป้านลาด	๔๗.๔	Amphoe Bang Pahan	อำเภอปะหัน
๔๓.๔	Amphoe Chai-am	อำเภอชาคำ	๔๗.๕	Amphoe Bang Pa-in	อำเภอปะใน
๔๓.๕	Amphoe Krachan	อำเภอแก่งกระจาน	๔๗.๖	Amphoe Bang Sai	อำเภอบางซ้าย
๔๓.๖	Amphoe Khao Yoi	อำเภอเขาอ้อย	๔๗.๗	Amphoe Bang Sai	อำเภอบางไทร
๔๓.๗	Amphoe Nong Ya Plong	อำเภอหนองหญ้าปล้อง	๔๗.๘	Amphoe Lat Bua Luang	อำเภอลาดบัวหลวง
๔๓.๘	Amphoe Tha Yang	อำเภอท่ายาง	๔๗.๙	Amphoe Maha Rat	อำเภอมหาratio
			๔๗.๑๐	Amphoe Nakhon Luang	อำเภอนครหลวง
๔๔. CHANGWAT PHITCHIT					
จังหวัดพิจิตร (๑๒ อำเภอ)					
๔๔.๑	Amphoe Mueang Phichit	อำเภอเมืองพิจิตร	๔๘.๑	Amphoe Mueang Phuket	อำเภอเมืองภูเก็ต
๔๔.๒	Amphoe Bueng Na Rang	อำเภอเบ็งนำrang	๔๘.๒	Amphoe Kathu	อำเภอกะทู้
๔๔.๓	Amphoe Bang Mun Nak	อำเภอ邦มนาก	๔๘.๓	Amphoe Thalang	อำเภอคลอง
๔๔.๔	Amphoe Dong Charoen	อำเภอ董เจริญ			
๔๔.๕	Amphoe Pho Prathap Chang	อำเภอโพธิ์ประทับช้าง			
๔๔.๖	Amphoe Pho Thale	อำเภอโพทะเล			
๔๔.๗	Amphoe Sak Lek	อำเภอสากเหล็ก			
๔๔.๘	Amphoe Sam Ngam	อำเภอสามงาม			
๔๔.๙	Amphoe Tap Khlo	อำเภอทับคล้อ			
๔๕. CHANGWAT PHUKET					
จังหวัดภูเก็ต (๓ อำเภอ)					
๔๕.๑	Amphoe Mueang Phuket	อำเภอเมืองภูเก็ต			
๔๕.๒	Amphoe Kathu				
๔๕.๓	Amphoe Thalang				

๔๙. CHANGWAT PRACHIN BURI

จังหวัดปราจีนบุรี (๗ อำเภอ)

๔๙.๑	Amphoe Mueang Prachin Buri	อำเภอเมืองปราจีนบุรี
๔๙.๒	Amphoe Ban Sang	อำเภอบ้านสร้าง
๔๙.๓	Amphoe Kabin Buri	อำเภอ cabin บุรี
๔๙.๔	Amphoe Na Di	อำเภอนาดี
๔๙.๕	Amphoe Prachantakham	อำเภอประจันตคาม
๔๙.๖	Amphoe Si Maha Phot	อำเภอศรีมหาโพธิ์
๔๙.๗	Amphoe Si Mahosot	อำเภอศรีมหาศรี

๕๐. CHANGWAT PRACHUAP KHIRI KHAN

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๘ อำเภอ)

๕๐.๑	Amphoe Mueang Prachuap Khiri Khan	อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์
๕๐.๒	Amphoe Bang Saphan	อำเภอบางสะพาน
๕๐.๓	Amphoe Bang Saphan Noi	อำเภอบางสะพานน้อย
๕๐.๔	Amphoe Hua Hin	อำเภอหัวหิน
๕๐.๕	Amphoe Kui Buri	อำเภอคุยบุรี
๕๐.๖	Amphoe Pran Buri	อำเภอปราณบุรี
๕๐.๗	Amphoe Sam Roi Yot	อำเภอสามร้อยยอด
๕๐.๘	Amphoe Thap Saka	อำเภอทับสะแก

๕๑. CHANGWAT RANONG

จังหวัดระนอง (๕ อำเภอ)

๕๑.๑	Amphoe Mueang Ranong	อำเภอเมืองระนอง
๕๑.๒	Amphoe Kapoe	อำเภอ岬
๕๑.๓	Amphoe Kra Buri	อำเภอกระบุรี
๕๑.๔	Amphoe La-un	อำเภอละอุ่น
๕๑.๕	Amphoe Suk Samran	อำเภอสุขสมรภูมิ

๕๒. CHANGWAT RATCHABURI

จังหวัดราชบุรี (๑๐ อำเภอ)

๕๒.๑	Amphoe Mueang Ratchaburi	อำเภอเมืองราชบุรี
๕๒.๒	Amphoe Ban Kha	อำเภอบ้านคา
๕๒.๓	Amphoe Ban Pong	อำเภอบ้านโป่ง
๕๒.๔	Amphoe Bang Phae	อำเภอบางแพ
๕๒.๕	Amphoe Chom Bueng	อำเภอชุมบึง
๕๒.๖	Amphoe Damnoen Saduak	อำเภอดำเนินสะดวก
๕๒.๗	Amphoe Pak Tho	อำเภอปากท่อ
๕๒.๘	Amphoe Photharam	อำเภอโพธาราม
๕๒.๙	Amphoe Suam Phueng	อำเภอสามพงส์
๕๒.๑๐	Amphoe Yai Plaeng	อำเภอไทรปลิง

๕๓. CHANGWAT RAYONG

จังหวัดระยอง (๘ อำเภอ)

๕๓.๑	Amphoe Mueang Rayong	อำเภอเมืองระยอง
๕๓.๒	Amphoe Ban Chang	อำเภอบ้าน常
๕๓.๓	Amphoe Ban Khai	อำเภอบ้านคำ
๕๓.๔	Amphoe Khao Chamao	อำเภอเขาชามา
๕๓.๕	Amphoe Klaeng	อำเภอแกลง
๕๓.๖	Amphoe Nikhom Phatthana	อำเภอนิกม์พัฒนา
๕๓.๗	Amphoe Pluak Daeng	อำเภอปลวกแดง
๕๓.๘	Amphoe Wang Chan	อำเภอวงศ์เจริญ

๕๔. CHANGWAT ROI ET

จังหวัดร้อยเอ็ด (๒๐ อำเภอ)

๕๔.๑	Amphoe Mueang Roi Et	อำเภอเมืองร้อยเอ็ด
๕๔.๒	Amphoe At Samat	อำเภออาจสามัคคี
๕๔.๓	Amphoe Changhan	อำเภอจังหาร
๕๔.๔	Amphoe Chaturaphak Phiman	อำเภอจตุรพักตร์พิมาน
๕๔.๕	Amphoe Chiang Khwan	อำเภอเชียง Khan
๕๔.๖	Amphoe Kaset Wisai	อำเภอเกษตรศรีสัย
๕๔.๗	Amphoe Moei Wadi	อำเภอเมี้ยด
๕๔.๘	Amphoe Mueang Suang	อำเภอเมืองสรวง
๕๔.๙	Amphoe Nong Hi	อำเภอหนองห้อ
๕๔.๑๐	Amphoe Nong Phok	อำเภอหนองพอก
๕๔.๑๑	Amphoe Pathum Rat	อำเภอป่าตึ
๕๔.๑๒	Amphoe Phanom Phrai	อำเภอพนมไพร
๕๔.๑๓	Amphoe Pho Chai	อำเภอโพธิ์ชัย
๕๔.๑๔	Amphoe Phon Sai	อำเภอเพนทราย
๕๔.๑๕	Amphoe Phon Thong	อำเภอโพนทอง
๕๔.๑๖	Amphoe Selaphum	อำเภอเสลภูมิ
๕๔.๑๗	Amphoe Si Somdet	อำเภอศรีสมเด็จ
๕๔.๑๘	Amphoe Suwannaphum	อำเภอสุวรรณภูมิ
๕๔.๑๙	Amphoe Thawit Buri	อำเภอราษฎร์บุรี
๕๔.๒๐	Amphoe Thung Khao Luang	อำเภอทุ่งเข้าหลวง

๕๕. CHANGWAT SA KAEAO

จังหวัดสระแก้ว (๕ อำเภอ)

๕๕.๑	Amphoe Mueang SaKaeo	อำเภอเมืองสระแก้ว
๕๕.๒	Amphoe Aranyaprathet	อำเภออรัญประเทศ
๕๕.๓	Amphoe Khao Chakan	อำเภอเขากัน
๕๕.๔	Amphoe Khlong Hat	อำเภอคลองหาด
๕๕.๕	Amphoe Khok Sung	อำเภอโคกสูง
๕๕.๖	Amphoe Ta Phraya	อำเภอตาพระยา
๕๕.๗	Amphoe Wang Nam Yen	อำเภอวังน้ำเย็น
๕๕.๘	Amphoe Wang Sombun	อำเภอวังสมบูรณ์
๕๕.๙	Amphoe Watthana Nakhon	อำเภอวัฒนานคร

๕๖. CHANGWAT SAKON NAKHON

จังหวัดสกลนคร (๑๙ อำเภอ)

๕๖.๑	Amphoe Mueang Sakon Nakhon	อำเภอเมืองสกลนคร
๕๖.๒	Amphoe Akat Amnuai	อำเภออาทิตย์อุปราช
๕๖.๓	Amphoe Ban Muang	อำเภอบ้านม่วง
๕๖.๔	Amphoe Charoen Sin	อำเภอเจริญศิลป์
๕๖.๕	Amphoe Kham Ta Kla	อำเภอคำตากล้า
๕๖.๖	Amphoe Khok Si Suphan	อำเภอโคกศรีสุพรรณ
๕๖.๗	Amphoe Kusuman	อำเภอคุกสุม
๕๖.๘	Amphoe Kut Bak	อำเภอคุกคุน
๕๖.๙	Amphoe Nikhom Nam Un	อำเภอ尼克าม
๕๖.๑๐	Amphoe Phang Khon	อำเภอพังโคน
๕๖.๑๑	Amphoe Phanna Nikhom	อำเภอพรหมนิคม
๕๖.๑๒	Amphoe Phon Na Kao	อำเภอโพนนาแก้ว
๕๖.๑๓	Amphoe Phu Phan	อำเภอภูพาน
๕๖.๑๔	Amphoe Sawang Daen Din	อำเภอสว่างแดนดิน
๕๖.๑๕	Amphoe Song Dao	อำเภอสองดาว
๕๖.๑๖	Amphoe Tao Ngoi	อำเภอเต่างอย
๕๖.๑๗	Amphoe Wanon Niwat	อำเภอวนวนนิวาส
๕๖.๑๘	Amphoe Waritchaphum	อำเภอวารีชัยภูมิ

๔๗. CHANGWAT SAMUT PRAKAN

จังหวัดสมุทรปราการ (๖ อำเภอ)

๔๗.๑	Amphoe Mueang Samut Prakan	อำเภอเมืองสมุทรปราการ
๔๗.๒	Amphoe Bang Bo	อำเภอบางบ่อ
๔๗.๓	Amphoe Bang Phli	อำเภอบางพลี
๔๗.๔	Amphoe Bang Sao Thong	อำเภอบางเสาธง
๔๗.๕	Amphoe Phra Pradaeng	อำเภอพระประแดง
๔๗.๖	Amphoe Phra Samut Chedi	อำเภอพระสมุทรเจดีย์

๔๘. CHANGWAT SAMUT SAKHON

จังหวัดสมุทรสาคร (๓ อำเภอ)

๔๘.๑	Amphoe Mueang Samut Sakhon	อำเภอเมืองสมุทรสาคร
๔๘.๒	Amphoe Ban Phaeo	อำเภอป่าบ้านแพ้ว
๔๘.๓	Amphoe Krathum Baen	อำเภอกระทุมแบน

๔๙. CHANGWAT SAMUT SONGKHRAM

จังหวัดสมุทรสงคราม (๓ อำเภอ)

๔๙.๑	Amphoe Mueang Samut Songkhram	อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
๔๙.๒	Amphoe Amphawa	อำเภออัมพวา
๔๙.๓	Amphoe Bang Khonthi	อำเภอ邦คันธี

๕๐. CHANGWAT SARABURI

จังหวัดสระบุรี (๑๓ อำเภอ)

๕๐.๑	Amphoe Mueang Saraburi	อำเภอเมืองสระบุรี
๕๐.๒	Amphoe Ban Mo	อำเภอป่าหมู่
๕๐.๓	Amphoe Chaloem Phra Kiat	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
๕๐.๔	Amphoe Don Phut	อำเภอ董 พุท
๕๐.๕	Amphoe Kaeng Khoi	อำเภอแก่งค้อ
๕๐.๖	Amphoe Muak Lek	อำเภอมาลีกุล
๕๐.๗	Amphoe Nong Don	อำเภอหนองดอน
๕๐.๘	Amphoe Nong Khae	อำเภอหนองคาย
๕๐.๙	Amphoe Nong Saeng	อำเภอหนองแสง
๕๐.๑๐	Amphoe Phra Phutthabat	อำเภอพระพุทธบาท
๕๐.๑๑	Amphoe Sao Hai	อำเภอสาหา
๕๐.๑๒	Amphoe Wang Nueang	อำเภอวังน้ำ洋
๕๐.๑๓	Amphoe Wiwat Deung	อำเภอวิหารแดง

๕๑. CHANGWAT SATU

จังหวัดสตูล (๔ อำเภอ)

๕๑.๑	Amphoe Mueang Satun	อำเภอเมืองสตูล
๕๑.๒	Amphoe Khuan Don	อำเภอคุณดอน
๕๑.๓	Amphoe Khuan Kalong	อำเภอคุนคาลง
๕๑.๔	Amphoe La-ngu	อำเภอละงู
๕๑.๕	Amphoe Manang	อำเภอ漫愷
๕๑.๖	Amphoe Tha Phae	อำเภอท่าแพ
๕๑.๗	Amphoe Thung Wa	อำเภอทุ่งหว้า

๕๒. CHANGWAT SING BURI

จังหวัดสิงห์บุรี (๖ อำเภอ)

๕๒.๑	Amphoe Mueang Sing Buri	อำเภอเมืองสิงห์บุรี
๕๒.๒	Amphoe Bang Rachan	อำเภอบางระจัน
๕๒.๓	Amphoe In Buri	อำเภออินท์บุรี
๕๒.๔	Amphoe Khai Bang Rachan	อำเภอค่ายบางระจัน
๕๒.๕	Amphoe Phrom Buri	อำเภอพรหมบุรี

๖๒.๖ Amphoe Tha Chang

อำเภอท่าช้าง

๖๓. CHANGWAT SI SA KET

จังหวัดศรีสะเกษ (๒๒ อำเภอ)

๖๓.๑	Amphoe Mueang Si sa ket	อำเภอเมืองศรีสะเกษ
๖๓.๒	Amphoe Benchalak	อำเภอเบนจลักษ์
๖๓.๓	Amphoe Bueng Bun	อำเภอเบึงบูรพ์
๖๓.๔	Amphoe Huai Thap Than	อำเภอห้วยทับทัน
๖๓.๕	Amphoe Kanthalak	อำเภอ坎ทลักษ์
๖๓.๖	Amphoe Kanthararam	อำเภอ坎ทารามย์
๖๓.๗	Amphoe Khukhan	อำเภอขุขาน
๖๓.๘	Amphoe Khun Han	อำเภอเขายุ่งหวา
๖๓.๙	Amphoe Mueang Chan	อำเภอเมืองจันท์
๖๓.๑๐	Amphoe Nam Kiang	อำเภอนำ้กียง
๖๓.๑๑	Amphoe Non Khun	อำเภอโนนคุณ
๖๓.๑๒	Amphoe Phayu	อำเภอพญายุทธ์
๖๓.๑๓	Amphoe Pho Si Suwan	อำเภอโพธิ์สุวรรณ
๖๓.๑๔	Amphoe Phrai But	อำเภอไพรีบุรี
๖๓.๑๕	Amphoe Phu Sins	อำเภอภูสิงห์
๖๓.๑๖	Amphoe Prang K	อำเภอปรางค์
๖๓.๑๗	Amphoe Rasi Urai	อำเภอราษีไคล
๖๓.๑๘	Amphoe Sila Lat	อำเภอศีลาลาด
๖๓.๑๙	Amphoe Si Rattana	อำเภอศรีรัตนา
๖๓.๒๐	Amphoe Uthumphon Phisai	อำเภออุทุมพรพิสัย
๖๓.๒๑	Amphoe Wang Hin	อำเภอวังหิน
๖๓.๒๒	Amphoe Yang Chum Noi	อำเภอยางชุมน้อย

๖๔. CHANGWAT SONGKHLA

จังหวัดสงขลา (๑๖ อำเภอ)

๖๔.๑	Amphoe Mueang Songkhla	อำเภอเมืองสงขลา
๖๔.๒	Amphoe Bang Klam	อำเภอบังกล้า
๖๔.๓	Amphoe Chana	อำเภอจันท์
๖๔.๔	Amphoe Hat Yai	อำเภอหาดใหญ่
๖๔.๕	Amphoe Khlong Hoi Khong	อำเภอคลองหอยโ่ง
๖๔.๖	Amphoe Khuan Niang	อำเภอควนเนียง
๖๔.๗	Amphoe Krasae Sin	อำเภอกระสีนธ์
๖๔.๘	Amphoe Na Mom	อำเภอนาหมื่น
๖๔.๙	Amphoe Na Thawi	อำเภอนาทวี
๖๔.๑๐	Amphoe Ranot	อำเภอระโนด
๖๔.๑๑	Amphoe Rattaphum	อำเภอรัตภูมิ
๖๔.๑๒	Amphoe Saba Yoi	อำเภอสะบ้าย้อย
๖๔.๑๓	Amphoe Sadoo	อำเภอสะเดา
๖๔.๑๔	Amphoe Sathing Phra	อำเภอสิงหนคร
๖๔.๑๕	Amphoe Singhankhon	อำเภอสิงหนคร
๖๔.๑๖	Amphoe Thepha	อำเภอเทพฯ

๖๕. CHANGWAT SUKHOTHAI

จังหวัดสุโขทัย (๕ อำเภอ)

๖๕.๑	Amphoe Mueang Sukhothai	อำเภอเมืองสุโขทัย
๖๕.๒	Amphoe Ban Dan Lan Hoi	อำเภอบ้านด่านลานหอย
๖๕.๓	Amphoe Khiri Mat	อำเภอคีรีมาศ
๖๕.๔	Amphoe Kong Krailit	อำเภอคงกระลึง
๖๕.๕	Amphoe Sawankhalok	อำเภอสวัสดรคโลก
๖๕.๖	Amphoe Si Nakhon	อำเภอศรีนกร
๖๕.๗	Amphoe Si Samrong	อำเภอศรีสำโรง

๖๕.๙ Amphoe Si Satchanalai
๖๕.๙ Amphoe Thung Saliam

อำเภอศรีสัชนาลัย
อำเภอทุ่งเสลี่ยม

๖๖.๑๖ Amphoe Si Narong
๖๖.๑๗ Amphoe Tha Tum

อำเภอศรีนรังค์
อำเภอท่าตูม

๖๖. CHANGWAT SUPHAN BURI

จังหวัดสุพรรณบุรี (๑๐ อำเภอ)

๖๖.๑ Amphoe Mueang Suphan Buri
๖๖.๒ Amphoe Bang Pla Ma
๖๖.๓ Amphoe Dan Chang
๖๖.๔ Amphoe Doem Bang Nang Buat
๖๖.๕ Amphoe Don Chedi
๖๖.๖ Amphoe Nong Ya Sai
๖๖.๗ Amphoe Sam Chuk
๖๖.๘ Amphoe Si Prachan
๖๖.๙ Amphoe Song Phi Nong
๖๖.๑๐ Amphoe U Thong

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
อำเภอบางปานม้า
อำเภอต่านังห้อ^ช
อำเภอเดิมบางนางบัวช
อำเภอจอมเจดีย์
อำเภอหนองหญ้าไซ
อำเภอสามชูก
อำเภอปรีภรัตน์
อำเภอสองพี่น้อง^ช
อำเภอถูกทอง

๖๗. CHANGWAT TAK

จังหวัดตาก (๕ อำเภอ)

๖๗.๑ Amphoe Mueang Tak
๖๗.๒ Amphoe Ban Tak
๖๗.๓ Amphoe Mae Ramat
๖๗.๔ Amphoe Mae Sot
๖๗.๕ Amphoe Phop Phra
๖๗.๖ Amphoe Sam Ngao
๖๗.๗ Amphoe Tha Song Yang
๖๗.๘ Amphoe Umphang
๖๗.๙ Amphoe Wang Chao

อำเภอเมืองตาก
อำเภอบ้านตาก
อำเภอแม่รำมาด
อำเภอแม่สอด
อำเภอพบพระ^ช
อำเภอสามเงา^ช
อำเภอท่าสองยาง^ช
อำเภออุ้มผาง
อำเภอวังเจ้า

๖๘. CHANGWAT SURAT THANI

จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๑๙ อำเภอ)

๖๘.๑ Amphoe Mueang Surat Thani
๖๘.๒ Amphoe Ban Na Doem
๖๘.๓ Amphoe Ban Na San
๖๘.๔ Amphoe Ban Ta Khun
๖๘.๕ Amphoe Chai Buri
๖๘.๖ Amphoe Chaiya
๖๘.๗ Amphoe Don Sak
๖๘.๘ Amphoe Kanchanadit
๖๘.๙ Amphoe Khian Sa
๖๘.๑๐ Amphoe Khiri Rat Nikhom
๖๘.๑๑ Amphoe Ko Pha-ngan
๖๘.๑๒ Amphoe Ko Samui
๖๘.๑๓ Amphoe Phanom
๖๘.๑๔ Amphoe Phrasaeng
๖๘.๑๕ Amphoe Phunphin
๖๘.๑๖ Amphoe Tha Chana
๖๘.๑๗ Amphoe Tha Chang
๖๘.๑๘ Amphoe Vibhavadi
๖๘.๑๙ Amphoe Wiang Sa

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
อำเภอบ้านดalem
อำเภอบ้านนาสาร
อำเภอบ้านตาขุน
อำเภอชัยบุรี^ช
อำเภอไชยา^ช
อำเภอตอนตั๊ก^ช
อำเภอค่ายจันท์^ช
อำเภอเตียนชา^ช
อำเภอคีรีรัตน์คิม^ช
อำเภอเกาะพะงัน^ช
อำเภอเกาะสมุย^ช
อำเภอพนฯ^ช
อำเภอภารແນງ^ช
อำเภอพุนพิน^ช
อำเภอช่านะ^ช
อำเภอท่าจัง^ช
อำเภอวิภาวดี^ช
อำเภอเวียงสะ

๖๙. CHANGWAT TRANG

จังหวัดตรัง (๑๐ อำเภอ)

๖๙.๑ Amphoe Mueang Trang
๖๙.๒ Amphoe Hat Samran
๖๙.๓ Amphoe Huai Yot
๖๙.๔ Amphoe Kantang
๖๙.๕ Amphoe Ma Tong
๖๙.๖ Amphoe Pa'an
๖๙.๗ Amphoe Phatsada
๖๙.๘ Amphoe Sikao
๖๙.๙ Amphoe Wang Wiset
๖๙.๑๐ Amphoe Yan Ta Khao

อำเภอเมืองตรัง^ช
อำเภอหาดส่าญ^ช
อำเภอห้วยอด^ช
อำเภอ กันตัง^ช
อำเภอนาโยง^ช
อำเภอປະເທິຍນ^ช
อำเภอรัชฎา^ช
อำเภอสิติก^ช
อำเภอวังวิเศษ^ช
อำเภอวังย่านดาขาว^ช

๗๐. CHANGWAT TRAT

จังหวัดตราด (๘ อำเภอ)

๗๐.๑ Amphoe Mueang Trat
๗๐.๒ Amphoe Bo Rai
๗๐.๓ Amphoe Khaoyai Saming
๗๐.๔ Amphoe Khlong Yai
๗๐.๕ Amphoe Ko Chang
๗๐.๖ Amphoe Ko Kut
๗๐.๗ Amphoe Laem Ngop

อำเภอเมืองตราด^ช
อำเภอบ่อไร่^ช
อำเภอเขาสามวิง^ช
อำเภอคลองใหญ่^ช
อำเภอเกาะช้าง^ช
อำเภอแกะคุด^ช
อำเภอแหลมงอบ^ช

๗๑. CHANGWAT SURIN

จังหวัดสุรินทร์ (๑๗ อำเภอ)

๗๑.๑ Amphoe Mueang Surin
๗๑.๒ Amphoe Euachet
๗๑.๓ Amphoe Chalo Phra
๗๑.๔ Amphoe Chumphon Buri
๗๑.๕ Amphoe Kap Choeng
๗๑.๖ Amphoe Khwao Sinarin
๗๑.๗ Amphoe Lamduan
๗๑.๘ Amphoe Non Narai
๗๑.๙ Amphoe Phanom Dong Rak
๗๑.๑๐ Amphoe Prasat
๗๑.๑๑ Amphoe Rattanaburi
๗๑.๑๒ Amphoe Samrong Thap
๗๑.๑๓ Amphoe Sangkh^า
๗๑.๑๔ Amphoe Sanom
๗๑.๑๕ Amphoe Sikhoraphum

อำเภอเมืองสุรินทร์^ช
อำเภอบัวชเดช^ช
อำเภอจอมพระ^ช
อำเภอชุมพลบุรี^ช
อำเภอภู方案ช^ช
อำเภอเขาวสิรินทร์^ช
อำเภอหลดวน^ช
อำเภอโนนหารายณ^ช
อำเภอพนมดงรัก^ช
อำเภอปราสาท^ช
อำเภอวัฒนบุรี^ช
อำเภอสำโรงทาน^ช
อำเภอสังขะ^ช
อำเภอสอน^ช
อำเภอศรีรัฐมี

๗๒. CHANGWAT UBON RATCHATHANI

จังหวัดอุบลราชธานี (๒๕ อำเภอ)

๗๒.๑ Amphoe Mueang Ubon Ratchathani
๗๒.๒ Amphoe Buntharik
๗๒.๓ Amphoe Det Udom
๗๒.๔ Amphoe Don Mot Daeng
๗๒.๕ Amphoe Khemarat
๗๒.๖ Amphoe Lao Suea Kok
๗๒.๗ Amphoe Khong Chiam
๗๒.๘ Amphoe Khueang Nai
๗๒.๙ Amphoe Kut Khaopun
๗๒.๑๐ Amphoe Muang Sam Sip
๗๒.๑๑ Amphoe Na Chaluai
๗๒.๑๒ Amphoe Nam Khun
๗๒.๑๓ Amphoe Nam Yuen
๗๒.๑๔ Amphoe Na Tan

อำเภอเมืองอุบลราชธานี^ช
อำเภอบุณฑริก^ช
อำเภอเดชอุดม^ช
อำเภอโคนมแดง^ช
อำเภอเขมราฐ^ช
อำเภอเหลือเก็ก^ช
อำเภอโงงจียม^ช
อำเภอเชื่อใน^ช
อำเภอคุดข้าวปุ่น^ช
อำเภอเมืองสามสิบ^ช
อำเภอนาจะหาวย^ช
อำเภอเน้าวุ่น^ช
อำเภอโน้ยยืน^ช
อำเภอโน้ยตาล^ช

๗๒.๑๕	Amphoe Na Yia	อำเภอนาเยีย	๗๔.๔	Amphoe Nong Chang	อำเภอหนองช้าง
๗๒.๑๖	Amphoe Phibun Mangsahan	อำเภอพิบูลมังสาหาร	๗๔.๖	Amphoe Nong Khayang	อำเภอหนองขายาง
๗๒.๑๗	Amphoe Pho Sai	อำเภอโพธิ์ไทร	๗๔.๗	Amphoe Sawang Arom	อำเภอสว่างอารมณ์
๗๒.๑๘	Amphoe Samrong	อำเภอสำโรง	๗๔.๘	Amphoe Thap Than	อำเภอทับทัน
๗๒.๑๙	Amphoe Sawang Wirawong	อำเภอสว่างวีรวงศ์	๗๕. CHANGWAT UTTARADIT		
๗๒.๒๐	Amphoe Si Mueang Mai	อำเภอเมืองใหม่	๗๕.๑	Amphoe Mueang Uttaradit	อำเภอเมืองอุตรดิตถ์
๗๒.๒๑	Amphoe Sirindhorn	อำเภอศรีธรรมราช	๗๕.๒	Amphoe Ban Khok	อำเภอบ้านโคก
๗๒.๒๒	Amphoe Tan Sum	อำเภอตากสูม	๗๕.๓	Amphoe Fak Tha	อำเภอฟักท่า
๗๒.๒๓	Amphoe Thung Si Udom	อำเภอทุ่งศรีอุดม	๗๕.๔	Amphoe Laplae	อำเภอลาปลาด
๗๒.๒๔	Amphoe Trakan Phuet Phon	อำเภอตระการพืชผล	๗๕.๕	Amphoe Nam Pat	อำเภอ命名
๗๒.๒๕	Amphoe Warin Chamrap	อำเภอวารินชำราบ	๗๕.๖	Amphoe Phichai	อำเภอพิชัย
๗๖. CHANGWAT UDON THANI		๗๖. CHANGWAT YALA			
จังหวัดอุดรธานี (๒๐ อำเภอ)		๗๖.๑	Amphoe Mueang Yala	อำเภอเมืองยะลา	
๗๓.๑	Amphoe Mueang Udon Thani	อำเภอเมืองอุดรธานี	๗๖.๒	Amphoe Barhang Sata	อำเภอบ้านสะเดา
๗๓.๒	Amphoe Ban Dung	อำเภอบ้านดุง	๗๖.๓	Amphoe Betong	อำเภอเบตง
๗๓.๓	Amphoe Ban Phue	อำเภอบ้านเพื่อ	๗๖.๔	Amphoe Kabang	อำเภอกาบัง
๗๓.๔	Amphoe Chai Wan	อำเภอไชยวาน	๗๖.๕	Amphoe Krong Pinang	อำเภอกรงปีนัง
๗๓.๕	Amphoe Ku Kaeo	อำเภอคุ้งกะเภา	๗๖.๖	Amphoe Raman	อำเภอรามัน
๗๓.๖	Amphoe Kumphawapi	อำเภอคุமภาระบี	๗๖.๗	Amphoe Than To	อำเภอธนทราย
๗๓.๗	Amphoe Kut Chap	อำเภอคุ้งจัน	๗๖.๘	Amphoe Yaha	อำเภอยะหา
๗๓.๘	Amphoe Na Yung	อำเภอนาယู	๗๗. CHANGWAT YASOTHON		
๗๓.๙	Amphoe Nam Som	อำเภอนาสม	จังหวัดยโสธร (๕ อำเภอ)		
๗๓.๑๐	Amphoe Non Sa-at	อำเภอโนนสะอาด	๗๗.๑	Amphoe Mueang Yasothon	อำเภอเมืองยโสธร
๗๓.๑๑	Amphoe Nong Han	อำเภอหนองหาน	๗๗.๒	Amphoe Kham Khuean Kao	อำเภอคำเขื่อนแก้ว
๗๓.๑๒	Amphoe Nong Saeng	อำเภอหนองแสง	๗๗.๓	Amphoe Kho Wang	อำเภอโคหัง
๗๓.๑๓	Amphoe Nong Wua So	อำเภอหนองวัวซอ	๗๗.๔	Amphoe Kut Chum	อำเภอคุ้งชุม
๗๓.๑๔	Amphoe Phen	อำเภอเพ็ญ	๗๗.๕	Amphoe Loeng Nok Tha	อำเภอเลิงนกทา
๗๓.๑๕	Amphoe Phibun Rak	อำเภอพิบูลย์รักษ์	๗๗.๖	Amphoe Maha Chana Chai	อำเภอมหาชนะชัย
๗๓.๑๖	Amphoe Prachaksinlapakhom	อำเภอประจักษ์ศิลปาภรณ์	๗๗.๗	Amphoe Pa Tio	อำเภอป่าตือ
๗๓.๑๗	Amphoe Sang Khom	อำเภอสองกัม	๗๗.๘	Amphoe Sai Mun	อำเภอสารภี
๗๓.๑๘	Amphoe Si That	อำเภอท่าช้าง	๗๗.๙	Amphoe Thai Charoen	อำเภอไทยเจริญ
๗๓.๑๙	Amphoe Thung Fon	อำเภอทุ่งฟ่อน	@ อ้างอิงบัญชีที่อยู่อาศัย		
๗๓.๒๐	Amphoe Wang Sam Mo	อำเภอวงศ์สามหมู่	@ อ้างอิงบัญชีที่อยู่อาศัย		

๗๘. CHANGWAT UTHAT THANI

๗๔.๑	Amphoe Mueang Uthai Thani	อำเภอเมืองอุทัยธานี
๗๔.๒	Amphoe Ban Rai	อำเภอป่าไร่
๗๔.๓	Amphoe Lan Rai	อำเภอห้วยคด
๗๔.๔	Amphoe Lan Sak	อำเภอลานสัก

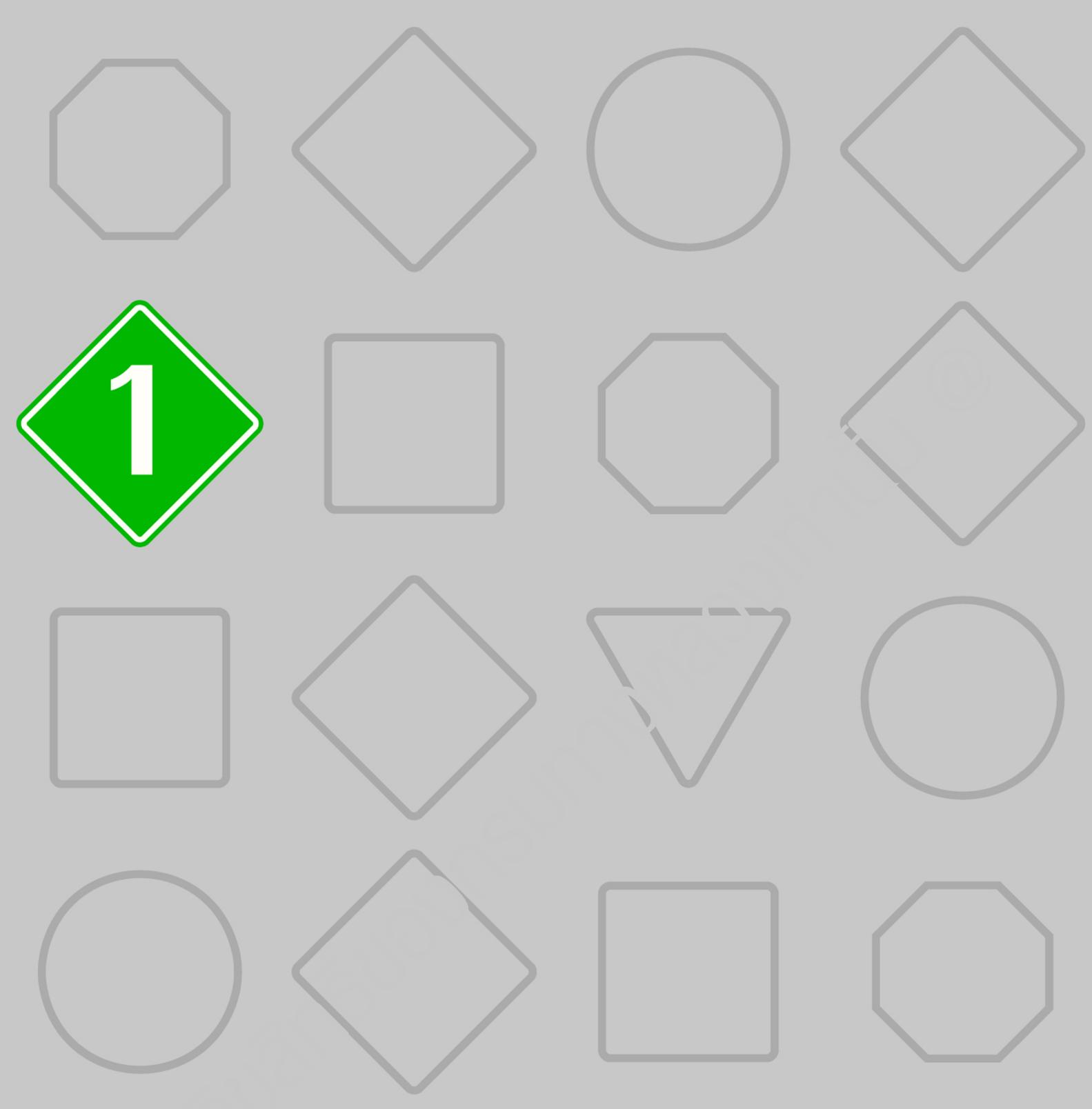
© ປະເທດລາວສູນເຕັກສົນ

คณะกรรมการกำกับโครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงมาตรฐานเครื่องหมายควบคุม

การจราจรทางหลวง

1. นายสุชาติ ลีรคอมสัน ----- ประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผล
2. นายสุจิต มั่นนิมิตร ----- กรรมการ
วิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ @
3. นายอาทิตย์ ประทานทรัพย์ ----- กรรมการ
รก.วิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ
4. นายสรว่าง บูรณธรรมานุกิจ ----- กรรมการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การพิเศษ
5. นายพลเทพ เลิศวรวนิช ----- กรรมการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การพิเศษ
6. นายวิชิต นามประสิทธิ์ ----- กรรมการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การพิเศษ
7. นายกุลธน แย้มพลอย ----- กรรมการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การพิเศษ
8. นายทวีศักดิ์ ชามญารณกุล ----- กรรมการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การ
9. นางสาวภัทรวิน พรุตานันธ์ ----- กรรมการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การ
10. นาปจุรงค์ เสารากาญจน์พลบุลย์ ----- กรรมการและเลขานุการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การ
11. นายนะบีลีย์ เจ๊ะแว ----- กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การ
12. นายธนชัย แสงรัตน์ ----- กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
วิศวกรโยชาชนาณ์การ

© ປະເທດລາວສູນເຕັກສົນ

C
@